

1954-1964
1965-1974
1975-1984
1985-1994
1995-2004

50 lat Instytutu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie

Od Redakcji

Książka ta jest zbiorem najważniejszych wydarzeń z 50 lat działalności Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie od momentu powstania Zakładu Farmakologii w 1954 roku do dnia dzisiejszego, kiedy zajmuje on miejsce w pierwszej kategorii jednostek badawczych. Opisanie wszystkich osiągnięć i zmian w działalności Instytutu przerasta możliwości tego opracowania. Wybrana została forma prowadzenia czytelnika przez jego historię przy pomocy starych dokumentów i zdjęć, pomiędzy którymi jest tylko bardzo oszczędne słowo wiążące. Nie jest to łatwa forma dla czytelnika. Teksty kolejnych sprawozdań, dokumenty, zdjęcia, wymagają żmudnego przeglądania i „odczytywania" tych informacji, równocześnie jednak dając poczucie autentyczności. Okres działalności Instytutu został podzielony na kolejne dekady, z których każda ma swoją charakterystykę i pozwala zaobserwować wzrost potencjału naukowego, stosowanych metod, zmiany tematyki badań, ale też zmiany struktury organizacyjnej oraz powiększanie się bazy lokalowej Zakładu, a później Instytutu Farmakologii. Celem tego opracowania jest umożliwienie tych porównań i prześledzenie rozwoju Instytutu Farmakologii. Jest to raczej forma pamiętnika, który ma również przypomnieć to, co najważniejsze – ludzi, którzy przewinęli się przez Instytut pełniąc w nim różne funkcje, nie tylko naukowe. Temu celowi mają służyć zdjęcia zebrane dzięki uprzejmości koleżanek i kolegów. Przy okazji chciałam podziękować wszystkim autorom zebranych fotografii, nie wymieniając ich z nazwiska, ponieważ nie mam takich możliwości. W zbieraniu danych, dokumentów i materiałów do tego opracowania pomagali bardzo chętnie wszyscy pracownicy, przez co stali się jego współtwórcami. Szczególne podziękowania należą się jednak Basi Morawskiej-Nowak, której zacięcie kronikarskie i mrówcza praca uchroniły od zapomnienia wiele faktów z historii Instytutu.

Mam nadzieję, że lektura tej książki przybliży historię Instytutu Farmakologii młodym pracownikom a starszym pozwoli na wspomnienia i sprawi, że wszyscy poczujemy się bardziej związani z tą placówką.

Barbara Przewłocka

Redaktor wydania

1954-2004

Pracownicy Instytutu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie obchodzą jego 50-lecie mając poczucie znaczących osiągnięć, liczącej się pozycji na forum krajowym i międzynarodowym, dobrych perspektyw na przyszłość. Duża aktywność moich Kolegów, ich publikacje ogłaszane w renomowanych czasopismach międzynarodowych, systematycznie rosnący indeks cytowań naszych prac, szeroka reprezentacja pracowników Instytutu w gronie najczęściej cytowanych polskich Autorów z obszaru biomedycyny – wszystko to leży u podstaw naszych wysokich notowań w kolejnych rankingach Komitetu Badań Naukowych.

Sukcesy i osiągnięcia Instytutu to efekt wielu lat pracy jego dawnych i obecnych pracowników. Zarówno tych prowadzących badania w Zakładach i Pracowniach naukowych, jak i tych, którzy swoimi działaniami tworzą dla takich badań odpowiednie zaplecze logistyczne. Zarówno profesorów i docentów jak i asystentów, doktorantów i innych szeregowych pracowników Instytutu. Nazwiska wielu z nich będą się przewijać na łamach tego Wydawnictwa, które ma przypominać różne fakty, zdarzenia i – przede wszystkim – ludzi, którzy odegrali istotną rolę w 50-letniej historii naszego Instytutu.

Swój Jubileusz obchodzimy w szczególnie ważnym dla Polski, w tym i polskiej nauki, okresie. Zostaliśmy właśnie członkiem Unii Europejskiej, co otwiera przed Polakami, w tym i przed polskimi uczonymi, nowe możliwości, ale i stawia przed nimi nowe wyzwania. Jestem głęboko przekonany, że Instytut Farmakologii Polskiej Akademii Nauk, wchodzący właśnie w drugie półwiecze swojego istnienia, potrafi im sprostać.

W dniu Jubileuszu wszystkim dawnym i obecnym pracownikom Instytutu składam serdeczne gratulacje i podziękowania za ich trud i dotychczasową pracę, łącząc równocześnie najlepsze życzenia dalszych sukcesów naukowych i zawodowych oraz osobistej pomyślności i satysfakcji.

Prof. dr hab. Edmund Przegaliński

Dyrektor Instytutu Farmakologii
PAN w Krakowie

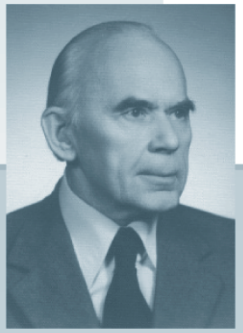
Kraków, wrzesień 2004

Dyrektorzy Zakładu/Instytutu Framakologii PAN w Krakowie

Prof. Janusz Supniewski (1954-1964)

Prof. Józef Hano (1965-1977)

1954
- 1 listopada **ustanowienie Zakładu Farmakologii PAN** (ZF)
- **kierownikiem ZF zostaje prof. J. Supniewski**
- ZF wydaje własne czasopismo Dissertationes Pharmaceuticae

1955
- do ZF zostaje włączona Stacja Badania Roślin Leczniczych PAU na ul. Radzikowskiego

1956
- pierwsza publikacja z Zakładu Farmakologii
- rozpoczyna pracę jako wolontariusz pracujący do dzisiaj prof. J. Vetulani

1957
- pierwsza publikacja z ZF w czasopiśmie zagranicznym

1958
- powstaje pracownia Histologii i Histochemii

1959
- pierwsze stopnie doktorskie pracowników (R. Gryglewski, T. Marczyński, S. Kohlmunzer)

1963
- pierwsze habilitacje pracowników (A. Dłużniewski, R. Gryglewski)

1965
- p.o. kierownika ZF pełni prof. A. Dłużniewski
- **kierownikiem ZF zostaje prof. J. Hano**
- **powstaje Polskie Towarzystwo Farmakologiczne**

1967
- z Lublina powraca do Krakowa prof. J. Maj
- przeprowadzka ZF z ul. Grzegórzeckiej do Bronowic na ul. Ojcowską
- przyłączenie Pracowni Patologii Neurochirurgicznej
- pierwszy Zjazd Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego w Krakowie

1970
- koordynacja i prowadzenie badań w problemie węzłowym i problemach resortowych

1971
- uzyskanie **prawa nadawania stopni doktorskich**
- utworzenie Studium Doktoranckiego
- początek budowy nowego budynku przy ul. Smętnej

1972
- przyłączenie Pracowni Immunologii
- Zmiana nazwy czasopisma na Polish Journal of Pharmacology and Pharmacy

1973
- pierwsze obrony prac doktorskich w ZF

1974
- **utworzenie Instytutu Farmakologii PAN** (IF)
- powstaje zespół PAN-Polfa

1975
- przyłączenie do IF Zakładu Amin Biogennych w Łodzi

1976
- powołanie Samodzielnej Pracowni Gastroenterologii
- początek przeprowadzki do nowego budynku przy ul. Smętnej

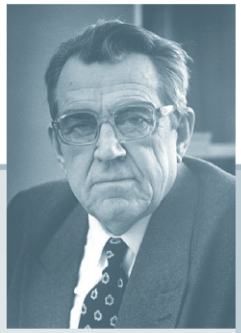
1977
- **dyrektorem IF zostaje prof. J. Maj**
- 22 marca oficjalne otwarcie nowego gmachu IF
- z Lublina do Krakowa przenosi się prof. Przegaliński
- najwyższe zatrudnienie 231 osób (z Zakładem Amin Biogennych)

1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977

rok	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977
liczba pracowników	*		13	28	28	31	35	32	38	39	40	40	43	57	76	89	91	121	132	139	148	191	188	189
(w tym naukowych)												(17)	(18)	(20)	(22)	(23)	(21)	(21)	(21)	(25)	(30)	(44)	(41)	(43)
liczba publikacji		3	16	8	8	21	18	25	15	26	19	19	17	12	14	17	10	24	33	26	34	27	76	73

* Dane o zatrudnieniu w pierwszych dekadach podane są w przybliżeniu

Prof. Jerzy Maj
(1977-1992)

Prof. Edmund Przegaliński
(1993-obecnie)

1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004

1979
- powstaje Pracownia Farmakokinetyki i Metabolizmu Leków przy Zakładzie Biochemii
- powstaje Pracownia Nowych Leków przy Zakładzie Farmakologii

1980
- powstaje koło „Solidarności" przy IF

1983
- powstaje Pracownia Badań Neuropeptydów przy Zakładzie Farmakologii

1984
- organizacja pierwszej Szkoły Zimowej IF pt. „Neuropeptydy"

1985
- ustanowienie Fundacji im. J.J. Supniewskich

1988
- najwyższy poziom zatrudnienia w IF – 204 osoby

1989
- powstaje Zakład Immunobiologii (w miejsce pracowni)
- powstaje Zakład Fizjologii (w miejsce Pracowni Gastroenterologii)
- powstaje Zakład Farmakokinetyki i Metabolizmu Leków (w miejsce pracowni)
- powstaje Ogród Roślin Leczniczych w miejsce Pracowni Agrotechniki przy Zakładzie Fitochemii
- powstaje Pracownia Neurobiologii przy Zakładzie Farmakologii
- ulega likwidacji Zakład Histologii i Histochemii
- początek badań w centralnych i resortowych programach badawczych

1990
- **uzyskanie prawa nadawania stopnia doktora habilitowanego**

1991
- uzyskanie pierwszych grantów KBN
- pierwsza habilitacja w Instytucie
- utworzony zostaje Dział Wydawnictw
- powstaje Polskie Towarzystwo Badań Układu Nerwowego

1993
- **dyrektorem IF zostaje prof. E. Przegaliński**

1994
- zawieszenie naboru na studia doktoranckie

1995
- uzyskanie pierwszego grantu Wspólnoty Europejskiej
- powstaje Zakład Badania Nowych leków (w miejsca pracowni)
- powstaje Zakład Neurobiologii (w miejsce pracowni)
- Zakład Badań Neuropeptydów zmienia nazwę na Neurofarmakologii Molekularnej

1997
- powstaje Pracownia Receptorów i Metabolizmu Neuromediatorów przy Zakładzie Biochemii
- powstaje Pracownia Uzależnień Lekowych przy Zakładzie Neurofarmakologii Molekularnej

1998
- ulega likwidacji Zakład Immunobiologii
- powstaje pracownia Sygnału Wewnątrzkomórkowego przy Zakładzie Biochemii
- powstaje wspólna dla CMUJ i IF Pracownia Badania Bólu i Pracownia Terapii Genowej przy Zakładzie Neurofarmakologii Molekularnej

1999
- w Zakładzie Farmakologii powstają pracownie: Farmakologii i Biostruktury Mózgu, Farmakologii Biochemicznej i Farmakologii Behawioralnej

2000
- powołanie II Lokalnej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń nad Zwierzętami

2002
- IF uzyskuje statut Centrum Doskonałości w Neuropsychofarmakologii – FRAM

2003
- utworzenie Studium Doktoranckiego

1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
192	202	188	174	175	188	184	185	186	185	204	204	192	168	160	159	160	162	167	163	160	165	163	162	162	166	-
(49)	(54)	(56)	(50)	(52)	(55)	(58)	(58)	(58)	(57)	(58)	(56)	(55)	(53)	(56)	(58)	(60)	(65)	(69)	(81)	(81)	(78)	(82)	(83)	(83)	(84)	-
67	78	81	49	56	89	82	93	63	61	75	58	90	78	96	93	134	122	120	151	107	129	155	143	165	147	-

1954-1964

Ryc. 1 *Ammi visnaga Lam.*

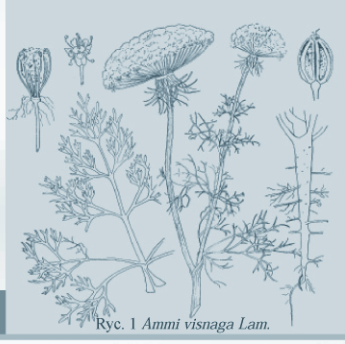

Рис. 1 *Ammi visnaga Lam.*

1954-1964

1954-1964

1954-1964

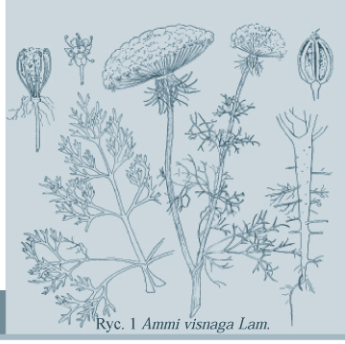
1954-1964

Powstanie Polskiej Akademii Nauk w 1951 roku rozpoczęło proces tworzenia placówek naukowych PAN wokół wybitnych, uczonych zasłużonych dla danej dziedziny wiedzy, powołanych na członków rzeczywistych PAN.

W dziedzinie farmakologii taką osobistością był profesor UJ, Janusz Supniewski. Zabiegał o stworzenie placówki PAN-owskiej przy Katedrze i Zakładzie Farmakologii Akademii Medycznej, aby tą drogą zwiększyć środki na badania naukowe i pozyskać nowych pracowników, przy wspólnym wykorzystaniu pomieszczeń, aparatury i biblioteki. Tradycja farmakologii na Uniwersytecie Jagiellońskim wywodziła się od prof. Jana Szastera (1783), ale jej rozwój rozpoczął się w roku 1929 od powołania prof. Supniewskiego na kierownika Katedry i Zakładu Farmakologii UJ.

Prof. Janusz Supniewski był wyjątkowym mistrzem dla swoich uczniów. Najlepiej charakteryzuje go w swych wspomnieniach prof. Ryszard Gryglewski:

> *„W Krakowie na ulicy Grzegórzeckiej 16 spotkałem wielkiego uczonego i wielkiego człowieka w jednej osobie. Taki właśnie duchowy wizerunek profesora uniwersytetu pieściłem w młodzieńczych marzeniach. Komandor o niezłomnej prawości charakteru, opoka, na której można budować swój system wartości w nauce i życiu. Od Supniewskiego nauczyłem się podstawowych praw rzemiosła: nie mów, jak nie wiesz; nie opuszczaj żadnej okazji nauczenia się czegokolwiek, choćby najbardziej odległego od twoich zainteresowań; opublikowane prace są najcenniejszym skarbem, jaki posiadasz; do wykładu przygotowuj się dziesięć razy dłużej niż będzie trwać, wykład to twoja wizytówka; i wiele innych. Z biegiem lat odkrywałem w nim cechy, których nie chciałem lub nie potrafiłem przejmować, a głównie rozproszenie tematyczne badań, które wynikało chyba z jego głębokiej znajomości tajników chemii organicznej i wiedzy medycznej oraz niespotykanej łatwości kojarzenia. Już wówczas mawialiśmy: „Beilstein + Index Medicus są u niego w głowie". Dlatego chemiczna synteza melatoniny, psylocybiny, amfenonu, sarkomycyny, hydrazydu kwasu izonikotynowego, kwasu α-fenylomaslowego, kwasu α-amino-maslowego, arylosulfonylomoczników i ich pochodnych, a także dziesiątków innych związków o przewidywanym działaniu psychotropowym, przeciwmiażdżycowym, przeciwcukrzycowym, przeciwzapalnym, przeciwnowotworowym, przeciwbakteryjnym i Bóg wie jeszcze jakim była prowadzona w Katedrze Farmakologii. Wynikała stąd pewna powierzchowność metodyczna badań farmakologicznych. Metody ustawiano ad casum, a potem je zwijano jak namiot i karawana ruszała dalej w poszukiwaniu następnej oazy. Krążące opowieści o aparacie Wartburga podgrzewanym palnikiem Bunsena i manometrze do pomiaru ciśnienia krwi skonstruowanym z rurki fermentacyjnej do wina są na pewno przesadzone, ale charakteryzują pośpiech metodyczny. Słynny staruszek Michno i sam Supniewski byli konstruktorami wielu doraźnie potrzebnych urządzeń".*
>
> (R. Gryglewski: *Moje spotkania z nauką*. W: *Historia farmakologii w Polsce*.
> Wydawca: Polskie Towarzystwo Farmakologiczne, Warszawa 1997 ss. 504-505)

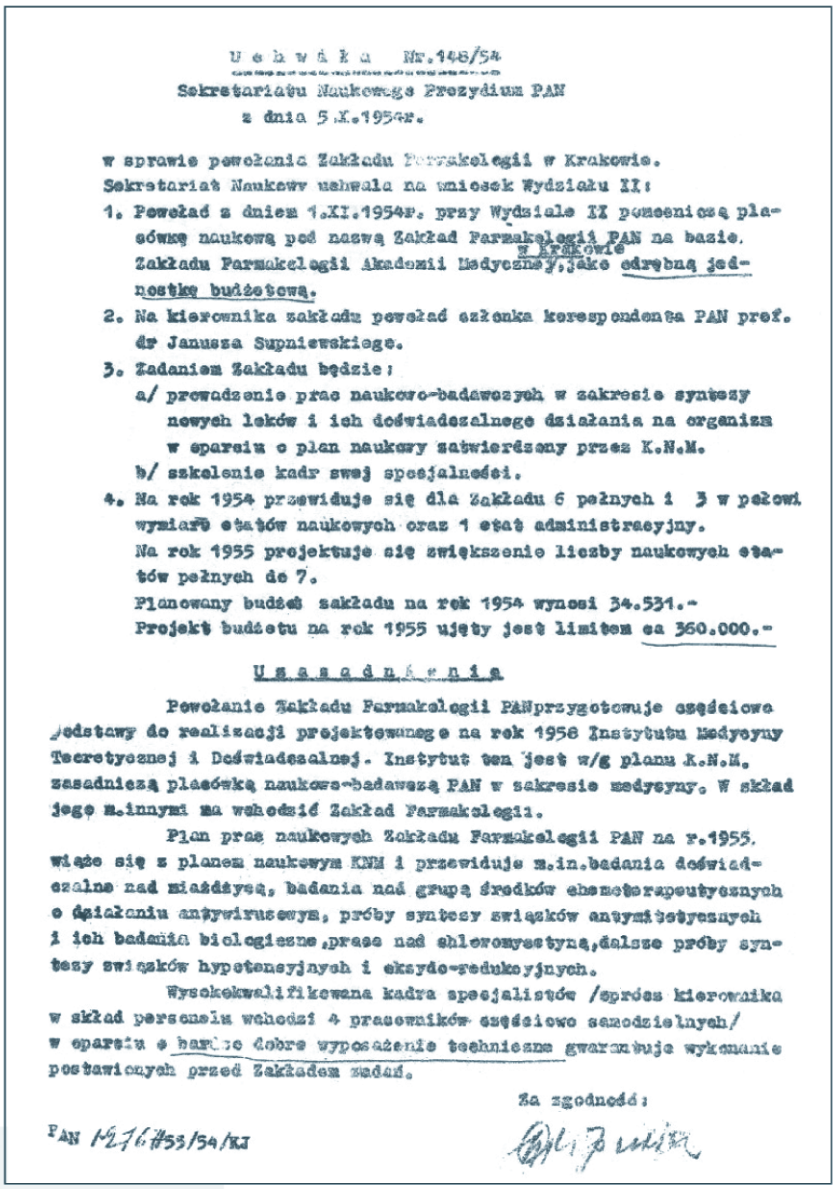
Ryc. 1 *Ammi visnaga Lam.*

1 listopada 1954 roku rozporządzeniem Sekretarza Naukowego PAN nr 148/54 ustanowiono Zakład Farmakologii PAN w Krakowie pod kierownictwem prof. dr hab. Janusza Supniewskiego.

Oddział Chemiczno-Farmakologiczny Zakładu Farmakologii PAN lokalowo i personalnie związany był z Zakładem Farmakologii Akademii Medycznej i mieścił się przy ul. Grzegórzeckiej 16 zajmując w prawym skrzydle budynku pierwsze i drugie piętro. Pracownicy Zakładu byli równocześnie pracownikami Akademii Medycznej. Nowi pracownicy byli przyjmowani albo na etaty AM albo PAN, ale pracowali wspólnie, w tych samych pomieszczeniach.

Już na posiedzeniu Komisji Organizacyjnej Zakładu Farmakologii PAN w dniu 10.09.1954 r. prof. Supniewski stwierdził, że: *„jest niemożliwe w warunkach lokalowych Zakładu stworzenie całkowicie wydzielonej pracowni badawczej”*. W tym samym lokalu mieściła się już Pracownia Farmakopei Polskiej, także Zakład Farmakodynamiki AM zanim przeniósł się na ul. Podchorążych 1.

Na tym posiedzeniu prof. Supniewski wyjaśnił, że: *„w okresie powojennym nie przeprowadzono w ogóle żadnego remontu. Remont kapitalny jest niezbędny jednakże wstrzymuję się z decyzją co do jego wykonania, gdyż pociąga on za sobą przerwę w pracy naukowo-badawczej na okres conajmniej trzech miesięcy”*. (protokół Komisji Organizacyjnej)

U c h w a ł a Nr.148/54
Sekretariatu Naukowego Prezydium PAN
z dnia 5.X.1954r.

w sprawie powołania Zakładu Farmakologii w Krakowie.
Sekretariat Naukowy uchwala na wniosek Wydziału II:
1. Powołać z dniem 1.XI.1954r. przy Wydziale II pomieniczą placówkę naukową pod nazwą Zakład Farmakologii PAN na bazie Zakładu Farmakologii Akademii Medycznej w Krakowie, jako odrębną jednostkę budżetową.
2. Na kierownika zakładu powołać członka korespondenta PAN prof. dr Janusza Supniewskiego.
3. Zadaniem Zakładu będzie:
   a/ prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie syntezy nowych leków i ich doświadczalnego działania na organizm w oparciu o plan naukowy zatwierdzony przez K.N.M.
   b/ szkolenie kadr swej specjalności.
4. Na rok 1954 przewiduje się dla Zakładu 6 pełnych i 3 w połowie wymiaru etatów naukowych oraz 1 etat administracyjny.
   Na rok 1955 projektuje się zwiększenie liczby naukowych etatów pełnych do 7.
   Planowany budżet zakładu na rok 1954 wynosi 34.531.-
   Projekt budżetu na rok 1955 ujęty jest limitem ca 360.000.-

U z a s a d n i e n i a

Powołanie Zakładu Farmakologii PANprzygotowuje częściowe podstawy do realizacji projektowanego na rok 1958 Instytutu Medycyny Teoretycznej i Doświadczalnej. Instytut ten jest w/g planu K.N.M. zasadniczą placówką naukowo-badawczą PAN w zakresie medycyny. W skład jego m.innymi ma wchodzić Zakład Farmakologii.

Plan prac naukowych Zakładu Farmakologii PAN na r.1955, wiąże się z planem naukowym KNM i przewiduje m.in.badania doświadczalne nad miażdżycą, badania nad grupą środków chemioterapeutycznych o działaniu antywirusowym, próby syntezy związków antymitotycznych i ich badania biologiczne,prace nad chlorowcetyną,dalsze próby syntezy związków hypotensyjnych i oksydo-redukcyjnych.

Wysokokwalifikowana kadra specjalistów /oprócz kierownika w skład personelu wchodzi 4 pracowników częściowo samodzielnych/ w oparciu o bardzo dobre wyposażenie techniczne gwarantuje wykonanie postawionych przed Zakładem zadań.

Za zgodność:

PAN 1/276/53/54/KJ

Budynek przy ul. Grzegórzeckiej 16

1954-1964

Prof. Supniewski położył nacisk na działalność naukową placówki. Kapitalny remont na Grzegórzeckiej rozpoczął się dopiero pod koniec 1960 roku i zahamował prace naukowe na blisko dwa lata. Wygospodarowano wówczas na poddaszu dodatkowe pokoje do pracy naukowej.

Uchwałą nr 65/55 Sekretarza Naukowego Prezydium PAN z dnia 19 kwietnia 1955 r. do Zakładu została włączona była Stacja Badania Roślin Leczniczych Polskiej Akademii Umiejętności w Bronowicach.

Odtąd Zakład Farmakologii PAN miał dwa oddziały naukowe oraz oddział administracyjno-finansowy i taka struktura organizacyjna utrzymywała się przez całą pierwszą dekadę.

Kierownikiem Oddziału Badania Roślin Leczniczych był prof. dr hab. Marek Gatty-Kostyal, będący równocześnie kierownikiem Zakładu Farmacji Stosowanej AM.

Oddział Badania Roślin Leczniczych zajmował dworek Rutkowskich przy ul. Radzikowskiego 176 w którym po usunięciu lokatorów i remoncie w roku 1961 uzyskano 8 pomieszczeń o powierzchni 160 m^2. W roku 1962 zbudowano dwie szklarnie. Ostatnich lokatorów usunięto w 1963 r. W budynku przy ulicy Radzikowskiego mieścił się również dział finansowo-księgowy.

Wspomina dr Bogumiła Wacław-Rozkrutowa:

W tym czasie wszystkie budynki były zajęte przez t. zw. „dzikich lokatorów" z wyjątkiem jednego malutkiego pokoiku zajmowanego przez prof. Irenę Turowską. Równocześnie cały obiekt został przejęty przez PAN za sprawą prof. Supniewskiego (...)

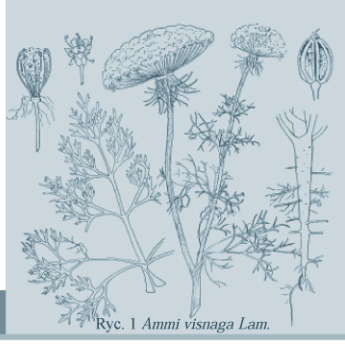
W pierwszym etapie chodziło o uporządkowanie ogrodu. Zajęła się tym mgr Anna Karkoszkowa, z wykształcenia rolnik. Równocześnie udało się usunąć lokatorów z największego pokoju. Ze względu na zajmowanie przez nich dalszych części budynku, do owego „zdobytego" pokoju trzeba było wchodzić początkowo po desce przez okno. Powoli przekształcał się on w pierwociny pracowni chemicznej (stół, woda nie zawsze funkcjonująca, nieco później gaz, kolejno stół z dopływem i odpływem wody, z gniazdkiem elektrycznym, ale jeszcze bez wyciągu) (...)

W niedługi czas potem przejęto od lokatorów dwa następne małe pokoiki i przejście do oranżerii. W przejściu tym zainstalowano Dział Administracji Zakładu Farmakologii PAN, a przede wszystkim Księgowość w osobach Haliny Cieszkowskiej i Janiny Wandy Piotrowskiej. Do tej pory w t.zw. pracowni (duży pokój) dzieliły one miejsce wespół z pozostałymi pracownikami (w sumie 9 osób) (...)

Niebawem zostały zwolnione trzy pomieszczenia na I p., które zostały przeznaczone i zaadaptowane na pracownię hodowli tkanek (...)

PROF. DR MAREK GATTY-KOSTYAL [1886-1965]

Profesor zw. farmacji stosowanej UJ, a także wybrany członek korespondent PAU, od 1951 – członek czynny. Przewodniczący Komisji Nauk Farmaceutycznych PAU [1947-1951]. Zainicjował powstanie pisma „Prace Komisji Nauk Farmaceutycznych PAU" (obecnie Polish Journal of Pharmacology). W 1953 r. powołany na członka Komitetu Nauk Medycznych PAN. Był jednym z twórców Stacji Badania Roślin PAN w Bronowicach i kierował nią od 1953 r.
W latach 1959-1962 był prorektorem Akademii Medycznej w Krakowie. Wybitny dydaktyk, działacz farmaceutycznych towarzystw naukowych i organizacji zawodowych farmaceutów.

Ryc. 1 *Ammi visnaga Lam.*

Bilans otwarcia

Stan wyjściowy i problemy, jakie były na początku istnienia Zakładu Farmakologii najlepiej charakteryzuje prof. Supniewski, który w sprawozdaniu z działalności Zakładu za pierwsze półrocze 1955 roku pisał:

„III. KSZTAŁCENIE I DOSKONALENIE KADR NAUKOWYCH.

Zakład Farmakologii PAN powstał w grudniu 1954 r. Świeżo zaangażowani pracownicy w liczbie trzech, w tym jedna chemiczka, jedna farmaceutka i jeden lekarz, nie posiadali dostatecznego przeszkolenia w pracy laboratoryjnej. To też pełnokwalifikowani pracownicy półetatowi wraz z innymi pracownikami Zakładu Farmakologii Akademii Medycznej zajęli się przede wszystkim przygotowaniem nowych pracowników do wykonywania zadań, stojących przed Zakładem. Doszkolenie odbywało się w Zakładzie Farmakologii AM. Nowoprzyjęci pracownicy uzyskali przeszkolenie w technice pracy laboratoryjnej. Konieczne jest jednakże dalsze doskonalenie w metodyce doświadczeń farmakodynamicznych. Konieczne jest również kontynuowanie nauki języków obcych.

Pracownicy naukowi biorą udział w wewnętrznych zebraniach naukowych Zakładu, organizowanych w celu uzupełnienia wiadomości naukowych z zakresu farmakologii. Ponadto pracownicy naukowi doszkalają się samodzielnie w interesujących ich i Zakład problemach naukowych, korzystając z piśmiennictwa znajdującego się w różnych bibliotekach. Zorganizowano bieżącą dostawę najnowszych czasopism medycznych i chemicznych z Biblioteki Akademii Medycznej. Zakład korzysta również stale z zasobów Gł. Biblioteki Lekarskiej w Warszawie. Jednakże zaopatrzenie Zakładu w bieżące czasopisma naukowe nie jest wystarczające. W bieżącym roku Zakład otrzymuje jedynie kilka spośród niezbędnych dla prac naukowych czasopism specjalistycznych z zagranicy. Brak jeszcze potwierdzenia przyjęcia prenumeraty potrzebnych dla Zakładu czasopism zamówionych na r. 1955 w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAM w Warszawie.

Dwaj pracownicy Zakładu mają już rozpoczęte przewody kandydackie.

Jeden z nich ukończył już wszystkie egzaminy. Przewód kandydacki dla 2 dalszych pracowników zostanie otwarty w 1956 r. Ponadto Zakład przyjmuje od dn.1.IX.1955 jednego aspiranta z zakresu farmakologii.

W okresie sprawozdawczym 5 pracowników Zakładu ukończyło kurs szkolenia ideologicznego II stopnia, z wynikiem bardzo dobrym. Kurs był zorganizowany przez Zarząd Administracyjny Pomocniczych Placówek Naukowych PAN w Krakowie.

Pracownicy delegowani z Zakładu brali udział w Międzynarodowym Sympozjum na temat antybiotyków w Warszawie, w 8-dniowej naradzie biochemików na temat nukleoproteidów w Warszawie i w Zjeździe Botaników w Gdańsku.

W Oddziale Badania Roślin Leczniczych 10 studentów odbywało dwumiesięczną praktykę w zakresie uprawy roślin leczniczych.

Reasumując, kształcenie kadr naukowych w Zakładzie Farmakologii odbywa się zgodnie z wytycznymi Prezydium PAN. Konieczne jest dalsze kształcenie nowych pracowników w technice pracy naukowej.

Zakład zamierza zorganizować kursy nauki języków obcych i kurs robót laboratoryjnych przy użyciu szkła.

Konieczne jest również wysłanie pracowników zagranicę celem zapoznania się z nowymi metodami badania własności leków. Odpowiedni wniosek zgłoszono już w Komitecie Nauk Medycznych.

Zakład odczuwa brak zaopatrzenia w czasopisma naukowe i wydawnictwa monograficzne lub podręcznikowe zagraniczne.

1954-1964

IV. SPRAWY ORGANIZACYJNE

W I półroczu istnienia Zakład natrafiał na trudności natury organizacyjnej. Oba Oddziały Zakładu dzieli odległość ok. 8 km, przy tym do Oddziału Badania Roślin Leczniczych w Bronowicach dojechać można tylko autobusem, który kursuje nieregularnie.

Z powodu braku zapotrzebowania na rok 1955 zaopatrzenie Zakładu w materiały do bieżącej pracy naukowej natrafiało na trudności. Rozwiązała je pomoc Zakładu Farmakologii Akademii Medycznej.

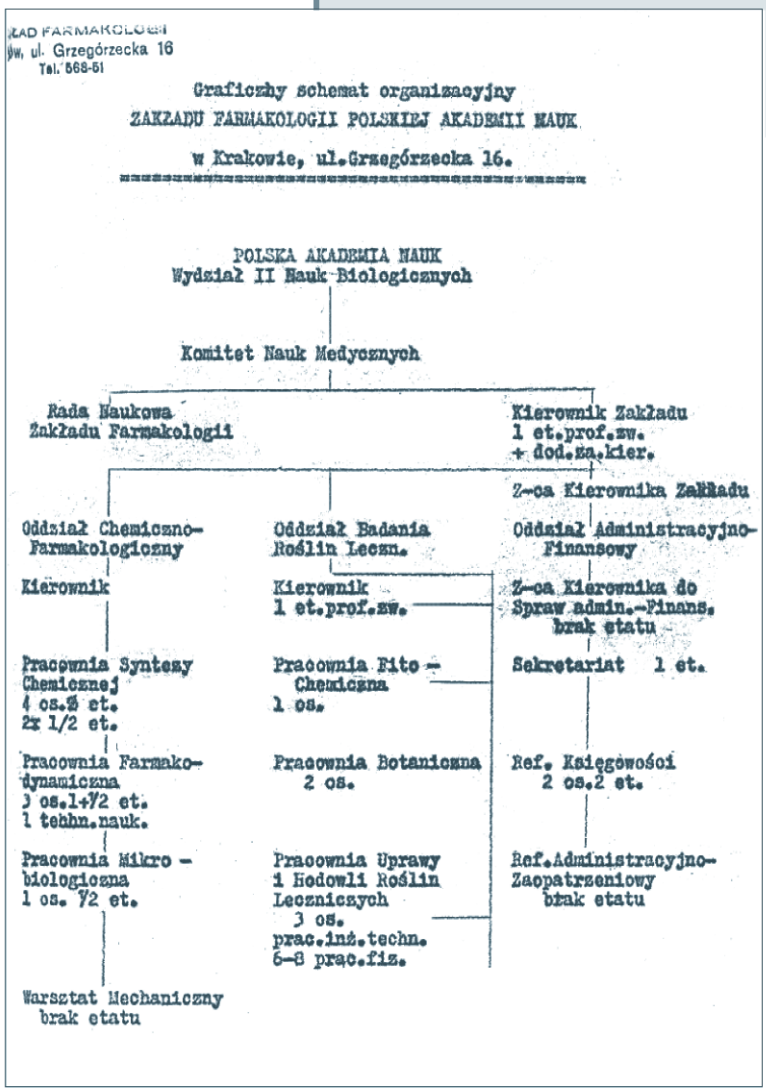
Część pomieszczeń Oddziału Badania Roślin Leczniczych w Bronowicach wynajęta jest na mieszkania prywatnych lokatorów, niezwiązanych z PAN. Brak tych pomieszczeń utrudnia zorganizowanie Pracowni Fitochemicznej w Bronowicach, a obecność obcych ludzi na terenie Zakładu przeszkadza w pracy.

Pracownicy Zakładu Farmakologii posiadają złe mieszkania lub nie mają ich wcale, mieszkają w pokojach sublokatorskich. Jeden z pracowników został powołany do wojska na 3-miesięczne przeszkolenie.

Konieczność zakładania kartotek, inwentaryzacji, załatwiania rozmaitych formalności obciążyła dodatkowo zajęciami administracyjnymi pomocniczych pracowników naukowych Zakładu.

Zakład cierpi na brak pracownika administracyjnego, który mógłby załatwiać wszystkie sprawy zaopatrzenia Zakładu. Przyczyną jest brak odpowiedniego etatu.

Niedostateczne jest również uposażenie Oddziału Administracyjno-Finansowego w maszyny biurowe. Zakład Farmakologii posiada tylko 1 maszynę do pisania, nie ma zaś wcale maszyny do liczenia."

ŻAD FARMAKOLOGII
ów, ul. Grzegórzecka 16
Tel. 568-51

Graficzny schemat organizacyjny
ZAKŁADU FARMAKOLOGII POLSKIEJ AKADEMII NAUK
w Krakowie, ul.Grzegórzecka 16.

POLSKA AKADEMIA NAUK
Wydział II Nauk Biologicznych

Komitet Nauk Medycznych

Rada Naukowa Zakładu Farmakologii

Kierownik Zakładu
1 et.prof.zw.
+ dod.za.kier.

Z-ca Kierownika Zakładu

Oddział Chemiczno-Farmakologiczny
Kierownik
Pracownia Syntezy Chemicznej
4 os.¾ et.
2x 1/2 et.
Pracownia Farmakodynamiczna
3 os.1+½ et.
1 techn.nauk.
Pracownia Mikrobiologiczna
1 os. ½ et.
Warsztat Mechaniczny
brak etatu

Oddział Badania Roślin Leczn.
Kierownik
1 et.prof.zw.
Pracownia Fito-Chemiczna
1 os.
Pracownia Botaniczna
2 os.
Pracownia Uprawy i Hodowli Roślin Leczniczych
3 os.
prac.inż.techn.
6-8 prac.fiz.

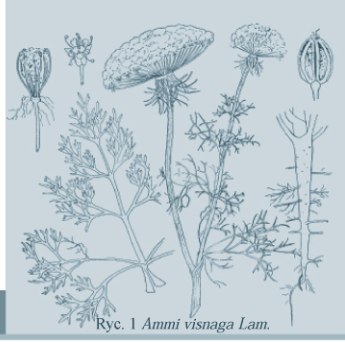
Oddział Administracyjno-Finansowy
Z-ca Kierownika do Spraw admin.-Finans.
brak etatu
Sekretariat 1 et.
Ref. Księgowości
2 os.2 et.
Ref.Administracyjno-Zaopatrzeniowy
brak etatu

Struktura organizacyjna i zatrudnienie

W roku 1955 Zakład Farmakologii PAN podlegał Komitetowi Nauk Medycznych Wydziału II Nauk Biologicznych Polskiej Akademii Nauk, a już od 5.XI.1956 r. nowoutworzonemu VI Wydziałowi Nauk Medycznych PAN.

Radzie Naukowej Zakładu, zwanej początkowo Kolegium Naukowym, przewodniczył sam prof. Supniewski. Na członków Rady w 1955 r. zostali powołani profesorowie: Bogusław Borkowski, Bogusław Bobrański, Bronisław Giędosz, Marek Gatty-Kostyal, Józef Hano, Józef Heller, Jan Miodoński, Jan Muszyński, Władysław Szafer, Stefan Ślopek i Bolesław Skarżyński.

Zakład Farmakologii PAN zatrudniał początkowo 27 osób na etatach lub półetatach. Nazwiska ich wpisujemy w strukturę organizacyjną Zakładu:

Ryc. 1 *Ammi visnaga Lam.*

	Kierownik Zakładu prof. dr hab. Janusz Supniewski	
	Z-ca Kierownika Zakładu vacat	
Oddział Chemiczno-Farmakologiczny	Oddział Badania Roślin Leczniczych	Oddział Administracyjno- -Finansowy
Pracownia Syntezy Chemicznej – Tadeusz Bany, adiunkt Stanisław Misztal, st. asystent Teresa Ostachowska, asystent	Kierownik prof. dr hab. Marek Gatty-Kostyal	Z-ca Kierownika d/s Administracyjno- -Finansowych (brak etatu)
Pracownia Farmakodynamiczna Tadeusz Chruściel, adiunkt Stanisław Czekaj, st. asystent Helena Karcz, st. asystent Ryszard Gryglewski, aspirant	Pracownia Fitochemiczna Halina Tomczyk, st. asystent	Sekretariat Maria Choróbska
Pracownia Mikrobiologiczna Jolanta Krupińska, st .asystent Elżbieta Petry, asystent Bogumiła Wacław, asystent	Pracownia Botaniczna Halina Supniewska, st. asystent Anna Kosch, st. asystent	Referat Księgowości Halina Cieszkowska Janina Piotrowska
Warsztat Mechaniczny (brak etatu)	Pracownia Uprawy i Hodowli Roślin Leczniczych 3 pracowników inż.-techn. Henryk Gawroński, kierownik Anna Karkoszka, st.asystent Ryszard Cybura, asystent Leszek Markiewicz, asystent Andrzej Mariankowski, referendarz 6-8 pracowników fizycznych: Apolonia Gwiazdoń Helena Hamowska Maria Kotusik Michalina Mariankowska Magdalena Multan Stanisława Pałka Józefa Walas Wojciech Walas	Referat Administracyjno- -Zaopatrzeniowy (brak etatu)

Wymienione osoby są odnotowane jako zatrudnione w roku 1954 i 1955.

Stopniowo stan liczebny Zakładu powiększał się, by w roku 1964 dojść do 40 osób zatrudnionych.

W roku 1956 rozpoczął pracę jako wolontariusz Jerzy Vetulani, który został zatrudniony jako asystent w roku 1957 bezpośrednio po ukończeniu studiów biologicznych. Jest więc aktualnie najstarszym stażem pracownikiem Instytutu.

W 1956 do Oddziału Chemiczno-Farmakologicznego przyjęci zostali chemicy –Teresa Ostachowska i Franciszek Rogóż, w 1957 – lekarz i chemik, Kazimierz Bednarz. W roku 1958 powstała Pracownia Histologii i Histochemii pod kierunkiem dr Apoloniusza Dłużniewskiego. Z czasem stał się on w Zakładzie prawą ręką prof. Supniewskiego, a po jego śmierci pełnił przez ponad rok funkcję p.o. kierownika Zakładu. Jako st. asystentów, już jako doktorów, przyjęto Romana Rembiesę (1962) i Jana Trąbkę (1963). Przyjęto też na etaty asystentów lekarzy: Emilię Mikoś i Marię Zielińską (1962) oraz Jacka Spławińskiego i farmaceutkę Lidię Gastoł (1964).

1954-1964

Jako technik została zatrudniona w 1959 r. Teresa Piwowarczyk, jest więc obecnie po prof. Vetulanim, drugim z kolei najstarszym pracownikiem Instytutu.

Oprócz stałych pracowników przyjęto pierwszych doktorantów*: w 1959 r. lek. Krzysztofa Kądzielawę (przeniósł się do Warszawy), a w 1962 r. – Barbarę Morawską i Marię Grabowską.

Z czasem z Zakładu odeszli Tadeusz Chruściel na stanowisko kierownika Zakładu Farmakologii Śląskiej AM w Katowicach (1958) i Tadeusz Bany na stanowisko Kierownika Katedry Chemii Organicznej AM w Lublinie (1961). W roku 1964 uzyskano 2 etaty docentów etatowych dla doc. Apoloniusza Dłużniewskiego i doc. Ryszarda Gryglewskiego oraz etat bibliotekarza dyplomowanego dla Krystyna Zawistowskiej.

Problematyka badawcza Zakładu Farmakologii PAN

„Założeniom programowym powołania Zakładu Farmakologii PAN przyświecało takie zorganizowanie Zakładu, w którym można by przeprowadzić pełne badanie nad lekiem od chwili jego syntezy względnie wyizolowania ze źródeł naturalnych do momentu przekazania go do wstępnych badań klinicznych. Z tych względów Zakład już w chwili powstania posiadał pracownię syntezy chemicznej, syntetyzującą potrzebne do badań farmakologicznych związki oraz pracownię fitochemiczną, która izoluje potrzebne związki z hodowanych i aklimatyzowanych roślin leczniczych” – pisał prof. Hano (1967).

Poniżej przedstawiono problematykę badawczą w początkowym okresie działalności Zakładu:

A. Oddział Chemiczno-Farmakologiczny

Badania realizowane na Grzegórzeckiej, wspólnie z pracownikami Zakładu Farmakologii AM w pierwszym roku działalności Zakładu wymieniamy za sprawozdaniem wraz z wykonawcami, z pominięciem dodatkowych opisów:

Problem I: Miażdżyca doświadczalna

Temat 1. Mikrometody oznaczania cholesterolu i kwasów tłuszczowych we krwi ptaków (M. Chruścielowa, T. Chruściel).

Temat 2. Opracowanie metody wywoływania miażdżycy doświadczalnej u zwierząt laboratoryjnych (J. Supniewski, M. Chruścielowa, T. Chruściel, S. Czekaj).

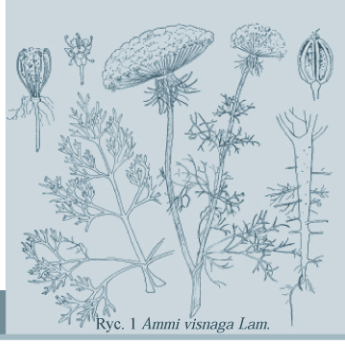
Temat 3. Opracowanie standardowej metody badania działania leków przeciwmiażdżycowych w miażdżycy doświadczalnej (J. Supniewski, M. Chruścielowa, T. Chruściel).

Temat 4. Działanie przeciwmiażdżycowe niektórych kwasów fenyloalifatycznych w miażdżycy doświadczalnej (J. Supniewski, M. Chruścielowa, T. Chruściel, R. Gryglewski).

Temat 5. Własności farmakodynamiczne niektórych kwasów fenyloalifatycznych (J. Supniewski, M. Chruścielowa, T. Chruściel).

Temat 6. Działanie przeciwmiażdżycowe paraoksypropiofenolu (J. Supniewski, M. Chruścielowa, T. Chruściel, S. Czekaj).

* Stypendia doktoranckie przyznawane były na wniosek Kierownika Zakładu Farmakologii przez PAN w Warszawie.

Ryc. 1 *Ammi visnaga Lam.*

Problem II. Antybiotyki

Temat 1. Synteza pochodnych chloromycetyny (J. Supniewski, S. Misztal, E. Petry)

Problem III. Badania nad biologią i biochemią komórki

Temat 1. Synteza kinetyny (J. Supniewski, T. Bany)

Problem IV. Hormony

Wstępne badania nad syntezą serotoniny i związków pokrewnych (J. Supniewski, S. Misztal)

Problem V. Leki o działaniu obniżającym ciśnienie krwi

Temat 1. Synteza pochodnych johimbiny o działaniu obniżającym poziom ciśnienia krwi (J. Supniewski, H. Karczowa)

Z czasem tematyka badawcza Oddziału poszerzała się. Zaczęto poszukiwania leków przeciwmiażdżycowych, stąd temat: przeciwmiażdżycowe działanie kwasu MBCA (1961).

W problemie „Antybiotyki" mieściły się z czasem synteza i własności biologiczne pochodnych sarcomycyny, pochodne selenotiazynowe, pozaplanowa synteza analogów chloromycetyny z tellurem, a także własności biologiczne związków przeciwwirusowych.

Rozwinęły się badania nad pochodnymi serotoniny, jako lekami działającymi na ośrodkowy układ nerwowy (1962). Był to początek kierunku badawczego, który stał się wiodący dla Instytutu. Pod tym kątem pracowano nad związkami indolowymi, nowymi pochodnymi fenotiazyny, ismeliną, amfenonem i jego pochodnymi, pochodnymi kwasu aminomasłowego.

Nowe tematy pojawiały się wraz z nowymi ludźmi: tak więc z przyjściem do Zakładu dr Romana Rembiesy pojawiły się pierwsze tematy z endokrynologii związane z układem przysadkowo-tarczycowym (1962).

Pojawił się nowy problem VI:
Czynniki działające na przemianę materii, i w nim nowe tematy:

- Mechanizm działania arylosulfonylomoczników (który stał się tematem rozprawy habilitacyjnej dr R. Gryglewskiego)
- Wpływ leków hypoglikemicznych na zawartość czynnika I w mózgu.

Temat: „Synteza i własności biologiczne amfenonu", został opracowany w rozprawie habilitacyjnej dr. A. Dłużniewskiego.

Poza planem opracowano farmakodynamikę wyizolowanych narządów ślimaka Helix pomatia i przebadano 5 związków o przypuszczalnym działaniu na przewodnictwo nerwowo-mięśniowe (rozprawa doktorska).

W 1961 r. poza planem badano: pochodne oksazochinoliny – przeciwnowotworowe amidy kwasu dwuchlorooctowego.

W 1964 roku możemy wymienić rozpoczęte nowe tematy pozaplanowe:
- ocena hipotezy tożsamości esterazy cholinowej i receptora cholinergicznego w mięśniu prostym brzucha żaby przy pomocy wartości pA_x Schilda;
- receptor tryptaminowy w mięśniówce gładkiej;
- „efekt spoidła wielkiego";
- przeciwbólowe działanie chlorowodorku 1-o-chlorofenoksy-2-N-dwumetylo-aminoetanu;
- własności farmakologiczne kwasu α-hydroksymasłowego;
- i nowy problem – leki wpływające na rozród i początek badań nad teratogenezą polekową.

B. Oddział Badania Roślin Leczniczych

kontynuował badania byłej Stacji Badania Roślin Leczniczych PAU. Badania prowadzono wspólnie z pracownikami Zakładu Botaniki Farmaceutycznej AM w Krakowie.

1954-1964

Poniżej przedstawiono realizowane problemy i tematy badawcze w roku 1955 (tak jak dla Oddziału Chemiczno-Farmakologicznego):

Problem VI. Rośliny alkaloidowe i glikozydowe

Temat 1. Atropa beladonna (M. Gatty-Kostyal, Z. Kubiak, M. Kostołowska, H. Tomczyk)

Temat 2. Datura sp. (M. Gatty-Kostyal, K. Rogojska, A. Karkoszka)

Temat 3. Digitalis sp. (M. Gatty-Kostyal, K. Rogojska, A. Karkoszka)

Temat 4. Gentiana sp. (M. Gatty-Kostyal, K. Rogojska, A. Karkoszka)

Temat 5. Delphinium sp. (M. Gatty-Kostyal, A. Stawowczyk)

Problem VII. Rośliny zawierające pochodne pyronowe

Temat 1. Ammi visnaga (H. Supniewska)

Problem VIII. Rośliny zawierające inne związki

Temat 1. Capsicum sp. (H. Supniewska)

Problem IX. Rośliny olejkowe

Temat 1. Thymus vulgaris (I. Turowska, R. Cybura)

Temat 2. Lavenula officinalis (I. Turowska, R. Cybura)

Temat 3. Hypericum sp. (I. Turowska, R. Cybura, H. Tomczyk)

Temat 4. Nepeta sp. (I. Turowska, H. Tomczyk)

Temat 5. Marrubium sp. (I. Turowska, H. Tomczyk)

Problem X. Suszarnictwo roślin leczniczych (M. Gatty-Kostyal, R. Cybura)

Z czasem doszły nowe gatunki roślin, badane pod kątem alkaloidów jak Ammi majus, Mentha arvensis, Solanum aviculare, Vinca rosea, bądź glikozydów jak Corchorus hirtus, Psoralea macrostychys, Amsonia angustifolia Michx. Badania zmierzały do pozyskania leków pochodzenia roślinnego. Poza planem badano wpływ rakotwórczego związku, N-nitrozo-dwuetyloaminy, na rośliny. W roku 1964 kolekcja roślin leczniczych obejmowała 730 gatunków, w tym 568 pochodzenia obcego i 162 krajowe. Prowadzono wymianę nasion ze 116 ogrodami botanicznymi ze wszystkich kontynentów. W tym celu wydawano Index Seminum (pierwszy odnotowany w sprawozdaniach ukazał się w roku 1956).

H. Supniewska po zapoznaniu się z badaniami prowadzonymi zagranicą (staże naukowe we Francji, Szwecji, Szwajcarii, Holandii) rozpoczęła nowoczesne, jak na tamte czasy, badania nad biologią tkanek roślinnych w hodowlach tkankowych.

Badania farmakologiczne w tym okresie prowadzone były przy pomocy zapomnianych już dzisiaj metod. Prof. J. Vetulani w swojej publikacji „Janusz Supniewski jako badacz leków psychotropowych" (Pol. J. Pharmacol, 2000,52,167) tak opisuje jedną z nich stosowaną do badania wpływu leków na ośrodkowy układ nerwowy.

„W początkach drugiej połowy lat 50., kiedy rozpoczynałem pracę w Zakładzie Farmakologii PAN biblią metod farmakologii był podręcznik Józefa Jeske „Farmakologiczne metody badania leków" wydany przez PZWL w Warszawie w październiku 1955 i szczęśliwie dopuszczony do rozpowszechniania przez cenzora ukrywającego się pod sygnaturą M-6 decyzją nr 11274. Proponował on metody badania leków o potencjalnym działaniu psychotropowym proste i z założeniu holistyczne...

W prowadzonych przez nas doświadczeniach behawioralnych starano się jednak w obiektywny sposób badać zachowanie zwierząt ciepłokrwistych rejestrując ich ruchy lub reakcje. Podstawowym

Ryc. 1 *Ammi visnaga Lam.*

urządzeniem rejestracyjnym, królującym w pracowniach farmakologicznych od połowy XIX do połowy XX wieku był kymograf z papierem pokrytym sadzą (...). Kymograf był pionowym walcem z nawiniętą nań szeroką taśmą papierową. Po nałożeniu taśmy pokrywało się ją w specjalnym aparacie sadzą, uzyskiwaną przez przepuszczanie gazu przez benzenowy roztwór kamfory. Umiejętność równego okopcenia walca była jedną z pierwszych, którą musiał nabyć młody adept farmakologii w zakładzie Supniewskiego. Klasyczny kymograf posiadał jeden walec, który poruszany był mechanizmem zegarowym (...) Rejestracja odbywała się przez przytknięcie do walca dźwigni zrobionej ze słomki i zakończonej celuloidową strzałką (potem były to niekiedy specjalne zakończenia szklane, z niewielką przeciwwagą, aby do minimum zredukować tarcie. Strzałka zdrapywała sadzę, pozostawiając wyraźny biały ślad (jeżeli papier przy kopceniu nie został nadpalony, co niewprawnym się zdarzało).

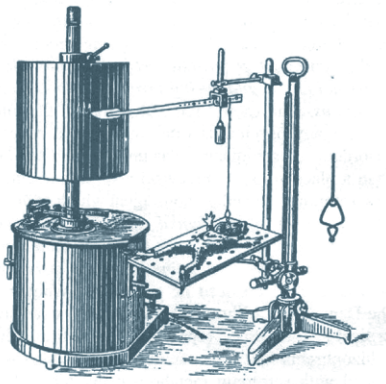
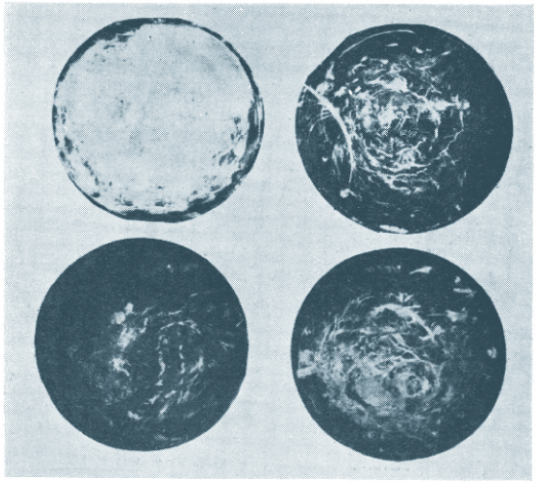

Fig. 3. A one-cylinder kymograph [4]

Dobrze okopcony papier był bardzo wrażliwy na najmniejsze nawet dotknięcie, i jednym z obowiązków najmłodszego z grupy robiącej doświadczenie było straszenie much, aby nie siadały na papierze, ponieważ zostawiały zawsze nieładne ślady. Po doświadczeniu należało papier bardzo ostrożnie zdjąć i równie ostrożnie utrwalić w roztworze szelaku w denaturacie. Zabieg zdjęcia papieru i przeniesienia do utrwalania było czynnością odpowiedzialną – wiele cennych doświadczeń przepadało bezpowrotnie, gdy zawadziło się o okopcony papier np. połą fartucha (...)

Ruchliwość większych zwierząt, np. królików można było mierzyć w skomplikowanym aparacie, w którym klatkę kładziono na dętce rowerowej. Ruchu klatki powodowały wahania ciśnienia w dętce, przenoszone następnie na bębenek Mareya, a stamtąd na kymograf (...)"

Ale ruchliwość mierzono też inaczej. W jednej z prac prof. Vetulaniego opublikowanej w Dissertationes Pharmaceuticae w roku 1959 zilustrowana jest metoda badania ruchliwości myszy przy zastosowaniu kopconego papieru.

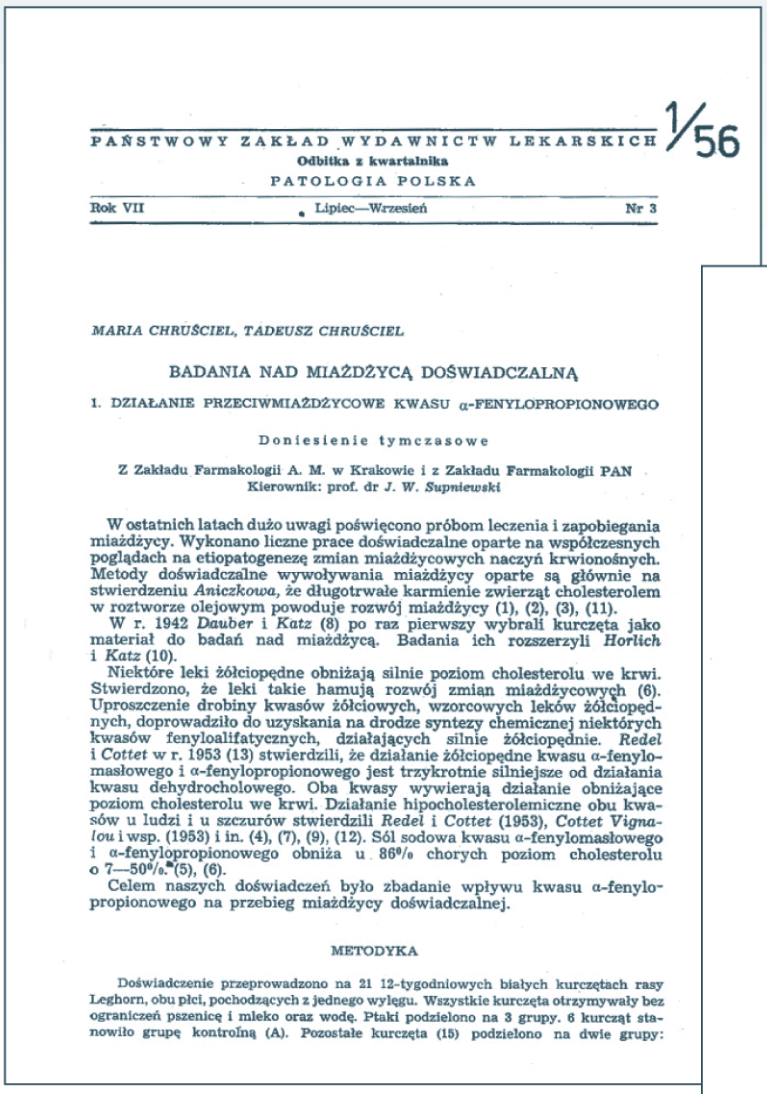
Ryc. 1. Działanie kwasu 2-metylo-2-butenokarboksylowego na ruchliwość białej myszy. Zapis na okopconym papierze ruchów białej myszy przez 15 minut. Od góry po lewej: norma, po prawej: 5—20 minut po podaniu 300 mg/kg NaMBK. U dołu po lewej: 35—50 minut, po prawej 65—80 minut po wstrzyknięciu. Najsilniejsze działanie uspokajające przypada na okres 30—50 minut po zastosowaniu NaMBK.

Publikacje

W latach 1955-1964 opublikowano łącznie 139 prac oryginalnych oraz 34 przeglądowych i innych.

Prace ukazywały się przede wszystkim w Dissertationes Pharmaceuticae i innych czasopismach polskich, tylko kilka zostało opublikowanych zagranicą, jak dwie prace R. Gryglewskiego z C .J. P. Duncanem nt. insuliny i tolbutamidu w Q. J. Exp. Physiol. 1961, 46, 144- i 150-; efekt pobytu na stypendium a Anglii; K. Kądzielawa: Mechanism of action of guanethidine. Br. J. Pharm. Chem. 1962, 19, 74; J. Supniewski, R. Gryglewski: Antiserotonin action of amino-butyrylocholone. Biochem. Pharmacol. 1963, 12, Suppl., 130; z kolei prace T. Marczyńskiego nt. bufoteniny i melatoniny ze stypendium w USA.

1954-1964

PAŃSTWOWY ZAKŁAD WYDAWNICTW LEKARSKICH 1/56

Odbitka z kwartalnika

PATOLOGIA POLSKA

Rok VII · Lipiec—Wrzesień · Nr 3

MARIA CHRUŚCIEL, TADEUSZ CHRUŚCIEL

BADANIA NAD MIAŻDŻYCĄ DOŚWIADCZALNĄ

1. DZIAŁANIE PRZECIWMIAŻDŻYCOWE KWASU α-FENYLOPROPIONOWEGO

Doniesienie tymczasowe

Z Zakładu Farmakologii A. M. w Krakowie i z Zakładu Farmakologii PAN
Kierownik: prof. dr *J. W. Supniewski*

W ostatnich latach dużo uwagi poświęcono próbom leczenia i zapobiegania miażdżycy. Wykonano liczne prace doświadczalne oparte na współczesnych poglądach na etiopatogenezę zmian miażdżycowych naczyń krwionośnych. Metody doświadczalne wywoływania miażdżycy oparte są głównie na stwierdzeniu *Aniczkowa*, że długotrwałe karmienie zwierząt cholesterolem w roztworze olejowym powoduje rozwój miażdżycy (1), (2), (3), (11).

W r. 1942 *Dauber* i *Katz* (8) po raz pierwszy wybrali kurczęta jako materiał do badań nad miażdżycą. Badania ich rozszerzyli *Horlich* i *Katz* (10).

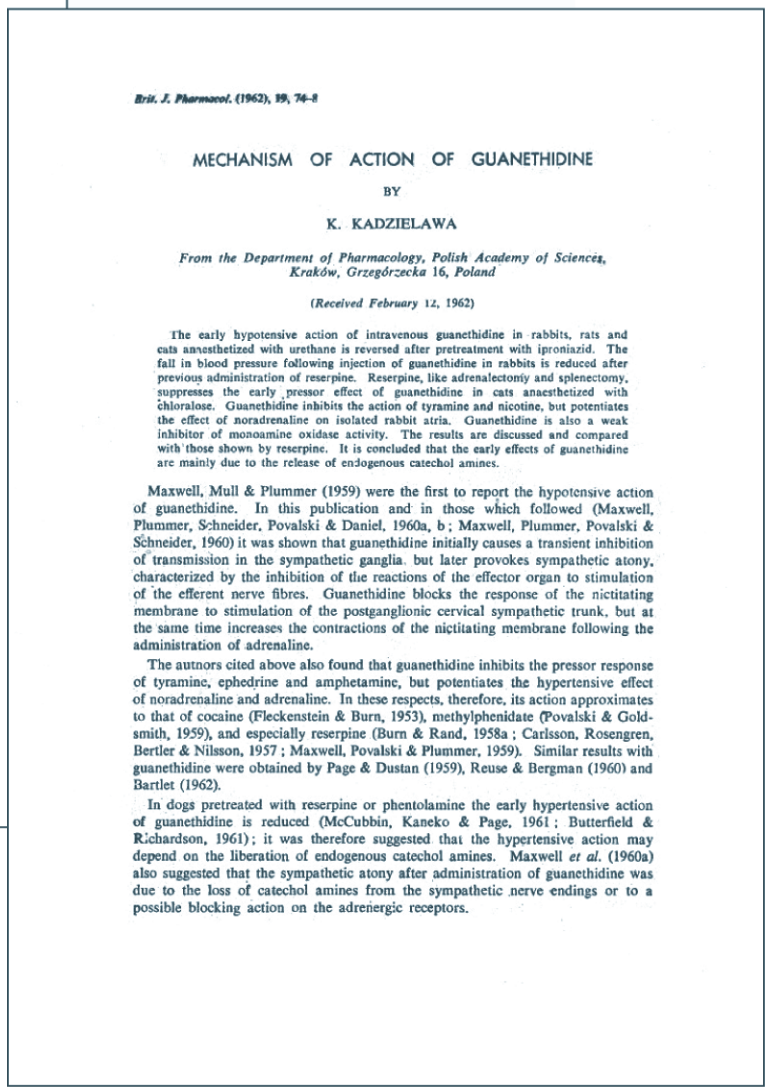
Niektóre leki żółciopędne obniżają silnie poziom cholesterolu we krwi. Stwierdzono, że leki takie hamują rozwój zmian miażdżycowych (6). Uproszczenie drobiny kwasów żółciowych, wzorcowych leków żółciopędnych, doprowadziło do uzyskania na drodze syntezy chemicznej niektórych kwasów fenyloalifatycznych, działających silnie żółciopędnie. *Redel* i *Cottet* w r. 1953 (13) stwierdzili, że działanie żółciopędne kwasu α-fenylomasłowego i α-fenylopropionowego jest trzykrotnie silniejsze od działania kwasu dehydrocholowego. Oba kwasy wywierają działanie obniżające poziom cholesterolu we krwi. Działanie hipocholesterolemiczne obu kwasów u ludzi i u szczurów stwierdzili *Redel* i *Cottet* (1953), *Cottet Vignalou* i wsp. (1953) i in. (4), (7), (9), (12). Sól sodowa kwasu α-fenylomasłowego i α-fenylopropionowego obniża u 86% chorych poziom cholesterolu o 7—50% (5), (6).

Celem naszych doświadczeń było zbadanie wpływu kwasu α-fenylopropionowego na przebieg miażdżycy doświadczalnej.

METODYKA

Doświadczenie przeprowadzono na 21 12-tygodniowych białych kurczętach rasy Leghorn, obu płci, pochodzących z jednego wylęgu. Wszystkie kurczęta otrzymywały bez ograniczeń pszenicę i mleko oraz wodę. Ptaki podzielono na 3 grupy. 6 kurcząt stanowiło grupę kontrolną (A). Pozostałe kurczęta (15) podzielono na dwie grupy:

Pierwsza publikacja z Zakładu Farmakologii PAN

Brit. J. Pharmacol. (1962), 19, 74–8

MECHANISM OF ACTION OF GUANETHIDINE

BY

K. KADZIELAWA

From the Department of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Kraków, Grzegórzecka 16, Poland

(*Received February 12, 1962*)

The early hypotensive action of intravenous guanethidine in rabbits, rats and cats anaesthetized with urethane is reversed after pretreatment with iproniazid. The fall in blood pressure following injection of guanethidine in rabbits is reduced after previous administration of reserpine. Reserpine, like adrenalectomy and splenectomy, suppresses the early pressor effect of guanethidine in cats anaesthetized with chloralose. Guanethidine inhibits the action of tyramine and nicotine, but potentiates the effect of noradrenaline on isolated rabbit atria. Guanethidine is also a weak inhibitor of monoamine oxidase activity. The results are discussed and compared with those shown by reserpine. It is concluded that the early effects of guanethidine are mainly due to the release of endogenous catechol amines.

Maxwell, Mull & Plummer (1959) were the first to report the hypotensive action of guanethidine. In this publication and in those which followed (Maxwell, Plummer, Schneider, Povalski & Daniel, 1960a, b; Maxwell, Plummer, Povalski & Schneider, 1960) it was shown that guanethidine initially causes a transient inhibition of transmission in the sympathetic ganglia, but later provokes sympathetic atony, characterized by the inhibition of the reactions of the effector organ to stimulation of the efferent nerve fibres. Guanethidine blocks the response of the nictitating membrane to stimulation of the postganglionic cervical sympathetic trunk, but at the same time increases the contractions of the nictitating membrane following the administration of adrenaline.

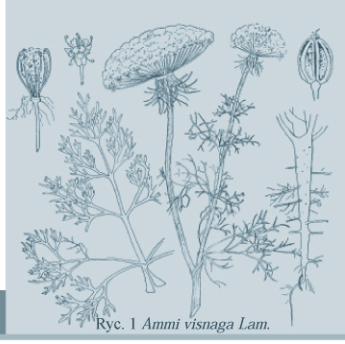
The autnors cited above also found that guanethidine inhibits the pressor response of tyramine, ephedrine and amphetamine, but potentiates the hypertensive effect of noradrenaline and adrenaline. In these respects, therefore, its action approximates to that of cocaine (Fleckenstein & Burn, 1953), methylphenidate (Povalski & Goldsmith, 1959), and especially reserpine (Burn & Rand, 1958a; Carlsson, Rosengren, Bertler & Nilsson, 1957; Maxwell, Povalski & Plummer, 1959). Similar results with guanethidine were obtained by Page & Dustan (1959), Reuse & Bergman (1960) and Bartlet (1962).

In dogs pretreated with reserpine or phentolamine the early hypertensive action of guanethidine is reduced (McCubbin, Kaneko & Page, 1961; Butterfield & Richardson, 1961); it was therefore suggested that the hypertensive action may depend on the liberation of endogenous catechol amines. Maxwell *et al.* (1960a) also suggested that the sympathetic atony after administration of guanethidine was due to the loss of catechol amines from the sympathetic nerve endings or to a possible blocking action on the adrenergic receptors.

Pierwsza publikacja z Zakładu Farmakologii w czasopiśmie zagranicznym

Zwrócić należy uwagę na wydawane przez prof. Supniewskiego podręczniki. W latach 1955-1964 ukazały się: Farmakologia wyd. V, VI i VII, Receptura wyd. III i IV, Preparatyka nieorganiczna t. I wyd. I.

Dr Dłużniewski przełożył z j. niem. podręcznik S. Moeschlina: Zatrucia. Klinika i leczenie. PZWL 1960 (przekład autoryzowany), rozdział: Choroby nerek. Zatrucia w podręczniku Denniga: Choroby Wewnętrzne PZWL 1962 (przekład autoryzowany); napisał także rozdział „Zatrucia" do Lekarskiego Poradnika Domowego wyd I (1963), wyd. II (1964).

Ryc. 1 *Ammi visnaga Lam.*

Stopnie naukowe

Pierwsze stopnie naukowe pracownicy Zakładu uzyskali w 1959: dr medycyny – Ryszard Gryglewski i Tadeusz Marczyński oraz dr farmacji – Stanisław Kohlmünzer na Akademii Medycznej w Krakowie.

Następne doktoraty rozpoczęły się w 1961; otwarto wtedy cztery przewody doktorskie w Instytucie Biochemii i Biofizyki PAN w Warszawie – S. Misztal (obrona 1962), T. Ostachowska (obrona 1963), B. Wacław (obrona 1964), F. Rogóż (obrona 1963), dwa na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UJ – H. Supniewska (obrona 1962), H. Tomczyk (obrona 1963), dwa na Akademii Medycznej – A. Kosch (Wydz. Farmacji), S. Czekaj (Wydz. Lekarski) oraz jeden na Wyższej Szkole Rolniczej – L. Markiewicz (obrona 1963).

Rozpoczynali prace doktorskie J. Vetulani i M. Zielińska oraz dwie doktorantki – M. Grabowska i B. Morawska.

Pierwsze habilitacje uzyskali pracownicy Zakładu: Apoloniusz Dłużniewski na Wydziale Lekarskim AM w Krakowie (zatwierdzenie 25.I.1963) i Ryszard Gryglewski w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu (zatwierdzenie 14.12.1963). W toku była habilitacja S. Kohlmünzera.

Wymiana zagraniczna

Prof. Janusz Supniewski jako kierownik Zakładu odbywał krótkoterminowe podróże zagraniczne, których celem było nawiązanie kontaktów dla współpracy naukowej Zakładu. Odwiedził Francję, Anglię, Włochy, Belgię, Szwajcarię (1958), USA (1959), Jugosławię, Włochy (1961), kraje skandynawskie (1962). Był też na Zjeździe nt. witaminologii w Sofii i jako przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia w Moskwie.

Jego żona, dr Halina Supniewska odbyła naukowe staże we Francji (1958), Szwecji (1959), Szwajcarii (1960) i Holandii (1964), zdobyte doświadczenia pozwoliły jej rozwinąć prace na hodowlach tkanek roślinnych.

W tych latach byli kolejno na długoterminowych stypendiach naukowych: dr Tadeusz Chruściel na stypendium Rockeffellera w Oksfordzie (1959), dr Ryszard Gryglewski na stypendium British Council w Anglii (1960), dr Tadeusz Marczyński na stypendium Rockefellera w USA (1961) i dr Roman Rembiesa w Kanadzie.

Oprócz tych długoterminowych wyjazdów zaczęli odwiedzać inne zagraniczne ośrodki młodsi pracownicy. Jugosławię odwiedzili: dr S. Kohlmünzer i mgr H. Gawroński (1959) oraz mgr A. Kosch i mgr L. Markiewicz (1960), dr R. Gryglewski (1963), A. Dłużniewski, T. Gryglewska, J. Vetulani – Z-d Farmakologii Węgierskiej Akademii Nauk czy A. Dłużniewski i T. Gryglewska – Z-d Farmakologii Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie (1964).

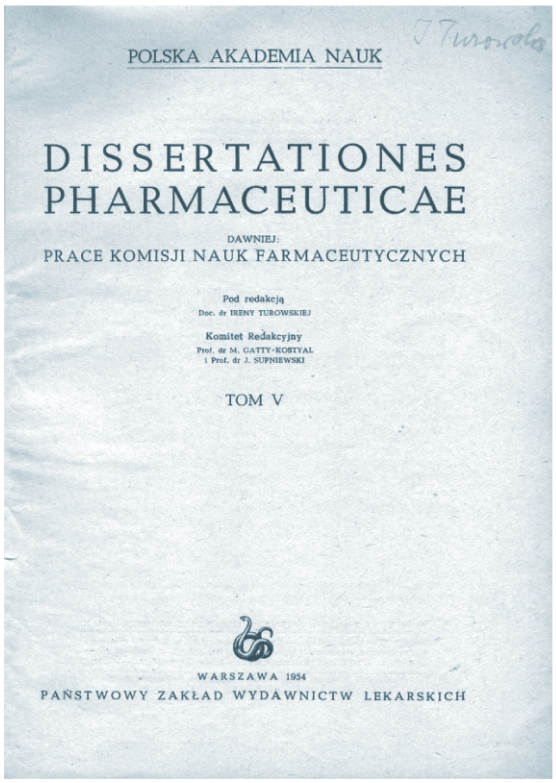
Po raz pierwszy większa grupa pracowników wzięła udział w II Międzynarodowym Kongresie Farmakologów w Pradze w 1962 r. (A. Dłużniewski, R. Gryglewski, S. Czekaj, E. Mikoś, M. Zielińska).

1954-1964

Zakład odwiedzali także goście zagraniczni, przeważnie z krajów demokracji ludowej i ZSRR, ale odnotowano także wizyty z USA m.in. delegacji Fundacji Rockefellera (1958), prof. Rogera Adamsa z University of Illinois, D. R. Goddarda z Pennsylwanii i prof. S.P. Bessmana z Baltimore oraz z Anglii – dr B.T. Donovana i prof. Pattisona (1963).

Działalność wydawnicza

Od początku Zakład Farmakologii PAN wydawał własne czasopismo **Dissertationes Pharmaceuticae** (poprzednio były to Prace Komisji Nauk Farmaceutycznych). W omawianym okresie ukazały się tomy V do XVI.

POLSKA AKADEMIA NAUK

DISSERTATIONES PHARMACEUTICAE

DAWNIEJ:
PRACE KOMISJI NAUK FARMACEUTYCZNYCH

Pod redakcją
Doc. dr IRENY TUROWSKIEJ

Komitet Redakcyjny
Prof. dr M. GATTY-KOSTYAL
i Prof. dr J. SUPNIEWSKI

TOM V

WARSZAWA 1954
PAŃSTWOWY ZAKŁAD WYDAWNICTW LEKARSKICH

Był to kwartalnik w języku polskim, od roku 1961 roku część prac ukazywała się w języku angielskim. W sprawozdaniu z 1964 roku odnotowano: „Prowadzi się rozmowy o przejściu czasopisma na dwumiesięcznik i na przejście w całości na język angielski".

Pierwszym odnotowanym redaktorem była prof. Irena Turowska (1954 do nr 1-3, 1956). Od nr 4 (1956) do nr 2 (1961) redaktorem był dr Jerzy Maj; w skład redakcji wchodzili też dr Marian Eckstein i mgr Helena Tomczyk. Komitet redakcyjny składał się z 11 osób, członków Rady Naukowej Zakładu. Od nr 3 (1961) w związku z przeniesieniem się dr Maja do Lublina, redaktorem naczelnym zostaje dr Apoloniusz Dłużniewski. Jego zastępcą jest nadal dr M. Eckstein, sekretarze zmieniają się. Na czas robienia pracy doktorskiej mgr H. Tomczyk zastępuje dr Roman Rembiesa, a po jego wyjeździe na stypendium do Kanady – mgr Zofia Michalska.

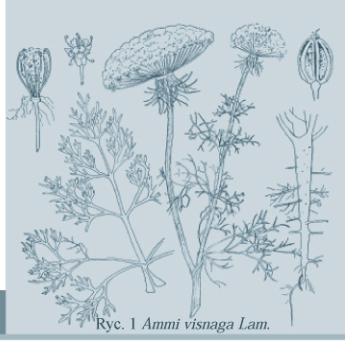
Rozpoczęto wymianę czasopism zagranicznych i krajowych za Dissertationes Pharmaceuticae, a otrzymywane tytuły wzbogacały zbiory biblioteczne. Liczba kontrahentów stale powiększała się od 20 w 1955 r. do 59 w r. 1964.

Biblioteka

Tak jak wszystko w Zakładzie Farmakologii, Biblioteka była wspólna. O własności poszczególnych pozycji świadczyły pieczątki (AM lub PAN). Od początku nabywano książki i czasopisma dla Zakładu Farmakologii PAN.

Stan inwentarza Biblioteki w dniu 30.09.1964 wynosił: 1954 vol., w tym 1095 vol. druków zwartych i 841 vol. druków ciągłych. Uzyskano 174 tytuły czasopism, w tym prenumerowanych z krajów kapital. – 46, z krajów dem. lud. – 20, polskich – 15, z wymiany – 59; z darów – 34.

Zbiorami biblioteki opiekował się wyznaczony asystent (mgr Zofia Michalska). Dopiero z początkiem 1964 roku została zatrudniona mgr Krystyna Zawistowska (bibliotekarz dyplomowany).

Ryc. 1 *Ammi visnaga Lam.*

Gospodarka finansowa

Gospodarkę finansową w roku 1955 przedstawia fragment sprawozdania z działalności Zakładu.

W co inwestowano? Przykład ze sprawozdania za rok 1956: młynek, maszyna do pisania, przystawka, lodówka, prostownik, obiektyw, suszarka, silniki, kamera...

Z końcem 1960 roku Zakład otrzymał szereg przyrządów z importu, w roku 1961 upragniony spektrofotometr w podczerwieni...

Sprawozdania z działalności Zakładu Farmakologii były również przesyłane, zgodnie z obowiązującymi wtedy przepisami, do PZPR. Poniżej przykład takiego sprawozdania.

Ad 7/ Działalność finansowo-administracyjna

Sprawy administr.-gospodarcze Zakładu w okresie od 1.I. 1955 do 30.V.1955 prowadzone były przez Zarząd Administracyjny Pomocn.Placówek Naukowych P.A.N.w Krakowie. Z dn.1 czerwca 1955, po włączeniu do Zakładu Farmakologii Stacji Badania Roślin Leczn., powołana została samodzielna jednostka budżetowa z własną z własna administracją.

Łączna kwota otwartych kredytów za cały r.1955 wyniosła 634.230 zł.Realizacja finansowa w poszczególnych paragrafach przedstawiała się następująco:

Przeznaczenie kredytów	Przyznano: kredyt	Wykorzystano: kredyt	Pozostało: Kwota	% wykorz.
1. P ł a c e	326.600	323.527	3.073	94
2. Ubezpieczenia i świadcz.	50.600	50.162	438	99,1
3. Bezosob.fundusz płac	35.600	35.600	-	100,-
4. N a g r o d y	2.300	2.300	-	100,-
5. Podróże służbowe	20.200	16.664	3.536	82,4
6. Wydatki biur.i gospod.	49.830	49.812	18	99,8
8. B i b l i o t e k a	21.200	21.186	14	99,8
9. Prace naukowo-badawcze	75.900	75.898	2	100,-
14. I n w e n t a r z	11.900	10.879	21	99,8
16. Inwestycje niescentral.	40.000	39.951	49	99,8
O g ó ł e m	634.130	626.979	7.151	98,8

POLSKA AKADEMIA NAUK
ZAKŁAD FARMAKOLOGII
Kraków ul. Grzegórzecka 16
Tel. 568-51

Kraków dnia 16.III. 1963 r.

L. dz. 394/4/63

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza
Komitet Wojewódzki
w K r a k o w i e
ul. Solskiego 43

Dotyczy pisma 666/WK/63

W odpowiedzi na pismo jak wyżej podajemy uprzejmie potrzebne dane:

1. Nazwa Instytutu

Polska Akademia Nauk Zakład Farmakologii Kraków ul. Grzegórzecka 16 tel. 568-51

2. Jednostka nadrzędna

PAN Wydział VI Nauk Medycznych Warszawa Pałac Kultury i Nauki

3. Skład osobowy dyrekcji Zakładu

Dyrektor: Prof. Dr. Janusz Supniewski

4. Dane o organizacji partyjnej

P.O.P. przy Oddziale Krakowskim Polskiej Akademii Nauk w Krakowie ul. Sławkowska 17

5. Samodzielnych pracowników nauki:

1 osoba, / nadto dwóch habilitowanych docentów/
Pomocniczych pracowników nauki 16 osób
Inżynieryjno-technicznych:
a/ z wykształceniem wyższym 3 "
b/ - " - średnim zawod. 6 "
c/ pracowników fizycznych 8 "
Na studiach doktoranckich 2 "

6. Ilość wyjazdów zagranicznych w latach 1962/63

Szwecja 1 osoba
Jugosławia osób 1 - wymiana i współpraca z Jugosł. Akademią Nauk
Z.S.R.R. " 2 - zaproszenie Akademii Nauk ZSSR
Kanada " 1 - stypendium Rządu kanadyjskiego
Wszystkie wyjazdy o charakterze naukowym.

7. Podstawowe problemy badawcze

Synteza i badanie własności farmakologicznych leków o działaniu przeciw-

miażdżycowym.
2/ Synteza i badanie własności farmakologicznych leków o działaniu przeciwbakteryjnym i przeciwnowotworowym.
3/ Synteza i badanie leków psychotropowych
4/ Synteza i badanie leków antykoncepcyjnych doustnych.
5/ Aklimatyzacja roślin innych stref klimatycznych, otrzymanie z nich substancji biologicznie czynnych i ocena ich wartości farmakologicznych aktualnie
a/ Cornorus hirtus,
b/ Solanum laciniatum,
c/ Ammi maius
d/ Mentha arvensis vary piperastens
6/ Biologia tkanek roślinnych i ich hodowla in vitro
7/ Opracowanie metod oznaczania własności teratogennych leków.
8/ Kolekcja roślin leczniczych i wymiana nasion z ogrodami botanicznymi całego świata.

Problemy 1, 2, 3, - należą do problemów szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej.
Problemy 5, 6 - posiadają zasadnicze znaczenie dla przemysłu zielarskiego.
Problem nr. 7 - opracowywany jest dla potrzeb przemysłu farmaceutycznego i posiada zasadnicze znaczenie dla eksportu leków.

Kierownik Zakładu Farmakologii
Polskiej Akademii Nauk
Prof. Dr J. Supniewski

W następnych latach stanowisko wicedyrektora d/s administracyjnych miało charakter polityczny, a przedstawiciele POP PZPR przy placówkach PAN brali udział w posiedzeniach Rad Naukowych. Do partii nie należał nikt z pracowników Zakładu Farmakologii, a w okresie późniejszym w Instytucie było maksymalnie kilku członków partii.

Bilans zamknięcia

Ze sprawozdania z działalności Zakładu Farmakologii PAN za okres od 1.X.1963 do 30.IX.1964:

„Obecny rok sprawozdawczy jest rokiem dziesiątym od chwili powstania Zakładu Farmakologii PAN w Krakowie. W ciągu 10 lat Zakład został wyposażony w aparaturę naukową, stworzona została posiadająca odpowiednie przygotowanie kadra pracowników naukowych. Niestety twórca tego Zakładu, inicjator jego problematyki naukowej i długoletni kierownik prof. dr Janusz Supniewski w pełni sił twórczych przedwcześnie zmarł w dniu 3 czerwca 1964 r. Odszedł niespodziewanie i nagle pozostawiając plany dalszych badań na najbliższe lata oraz plany budowy nowego zakładu farmakologii w pełni przystosowanego do stojących przed nim zadań..."

W sprawozdaniu tym pisano jeszcze:

Jeżeli terminy zostaną dotrzymane będzie można rozpocząć budowę nowego zakładu; niestety przewidziane fundusze zostały obniżone o 12 mln zł i stoją pod znakiem zapytania. Prowadzony był remont budynku przy ul. Ojcowskiej z przeznaczeniem na administrację i bibliotekę, rozpoczęto nadbudowę budynku; jest kłopot z dotychczasowym użytkownikiem (w budynku mieścił się Zakład Ziem Górskich Instytutu Ochrony Przyrody PAN).

„Mimo wzrostu budżetu w cyfrach bezwzględnych sytuacja finansowa Zakładu nie ulega poprawie, ponieważ nadal drożeją czasopisma zagraniczne, chemikalia i zwierzęta."

Pierwsze 10 lat działalności Zakładu Farmakologii zamyka śmierć pierwszego kierownika Zakładu, prof. Janusza Supniewskiego (3.06.1964).

Ryc. 1 *Ammi visnaga Lam.*

Wybrane zdjęcia z lat 1954-1964

Anna Karkoszka i Stanisław Misztal. Rok 1956

Z przodu od lewej: M. Czernik (stażystka), Elżbieta Petry, Maria Chruściel. Siedzą na drugim planie: Teresa Ostachowska, Janina Piotrowska, Anna Karkoszka. Stoją: Leszek Markiewicz, Bogumiła Wacław (schylona), Stanisław Misztal, Stanisław Czekaj, Tadeusz Chruściel.

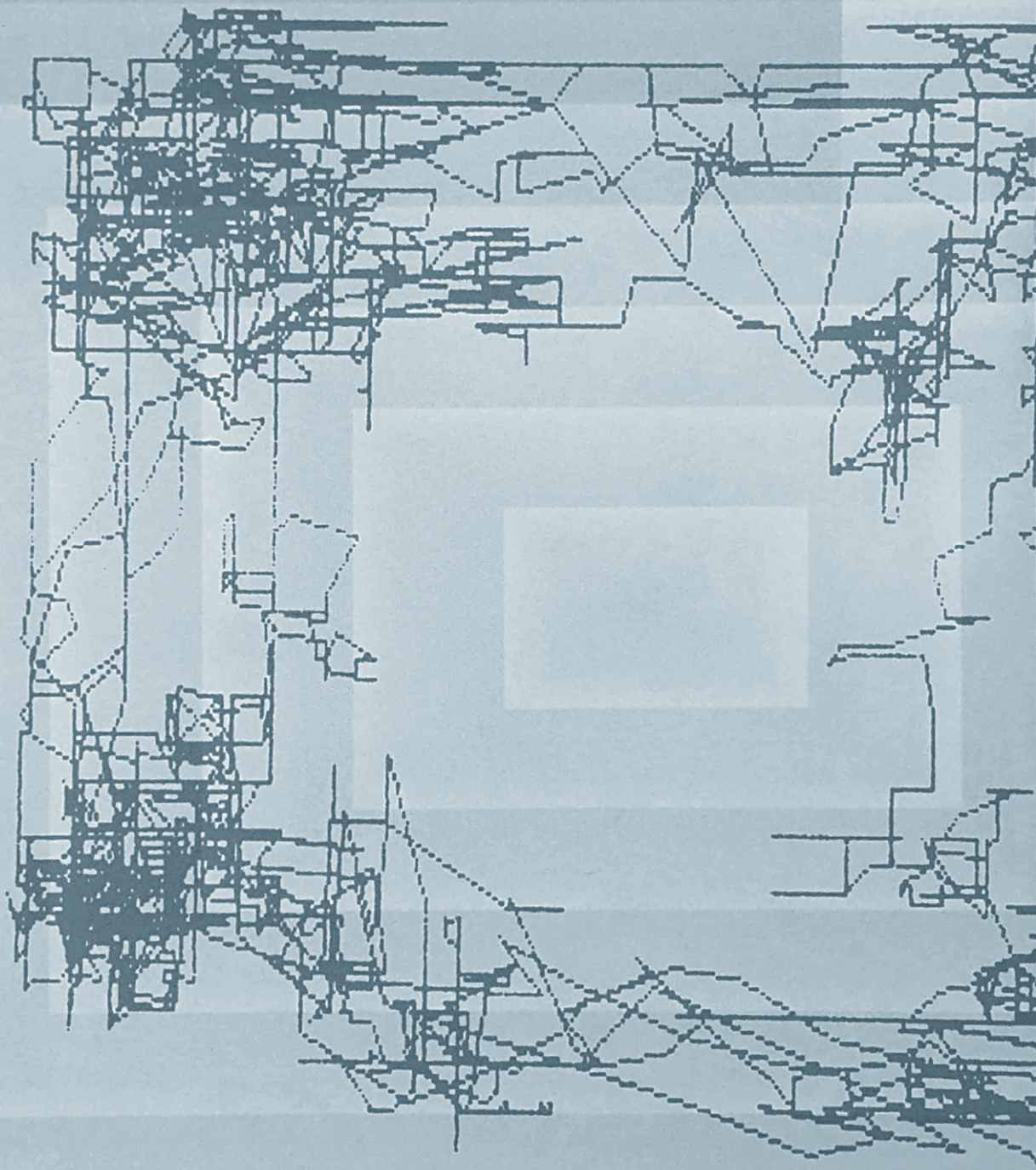

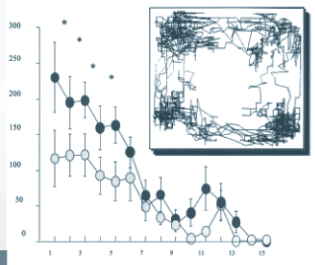
Od lewej: Teresa Ostachowska, Henryk Gawroński, Tadeusz Bany, M. Czernik (stażystka), Elżbieta Petry, Tadeusz Chruściel, Maria Chruścielowa. Z tyłu: Stanisław Czekaj, Halina Cieszkowska (stoi), Anna Kosch, Leszek Markiewicz (stoi), Bogumiła Wacław.

Od lewej: Tadeusz Bany, Stanisław Misztal (wyżej), M. Czernik (stażystka), Elżbieta Petry, Maria Choróbska, Maria Chruścielowa; wyżej od lewej: dr Frejler, Halina Cieszkowska, Teresa Ostachowska, Anna Kosch, Bogumiła Wacław (odwrócona), Halina Supniewska. Stoją: Leszek Markiewicz, Janina Piotrowska, Stanisław Czekaj.

1965-1974

1965-1974

1965-1974

1965-1974

1965-1974

Po śmierci prof. Supniewskiego kierownikiem Zakładu Farmakologii Akademii Medycznej został doc. dr hab. Ryszard Gryglewski. Obowiązki p.o. kierownika Zakładu Farmakologii PAN pełnił doc. dr Apoloniusz Dłużniewski

Z końcem roku nominację na kierownika placówki PAN otrzymał prof. dr hab. Józef Hano, kierownik Zakładu Farmakodynamiki na Wydziale Farmacji AM.

W 1967 r. nastąpił rozdział personalny obu Zakładów Farmakologii pozostających dotąd w unii; pewni pracownicy przeszli na etaty AM, inni przeszli na etaty PAN. W latach 1967/1968 z Grzegórzeckiej do Bronowic przenosiły się kolejno pracownie i działy Zakładu PAN.

PROF. JÓZEF HANO

Prof. Hano był pierwszym asystentem prof. Supniewskiego, gdy objął on Katedrę Farmakologii na UJ w 1929 roku. Pod jego kierunkiem doktoryzował się i habilitował jeszcze przed wybuchem II wojny światowej. 6 września 1939 roku i Supniewski i Hano wraz z innymi profesorami UJ zostali aresztowani przez gestapo i osadzeni w obozie w Sachsenhausen. Prof. Hano był jeszcze w Dachau. Po zwolnieniu z obozów w 1941 r. do końca wojny prowadził praktykę lekarską i tajne nauczanie. Po wyzwoleniu Krakowa podjął swoje dawne czynności na UJ. W 1946 r. otrzymał powołanie na profesora nadzwyczajnego i kierownika Zakładu Farmakologii we Wrocławiu; położył ogromne zasługi w organizowaniu działalności uczelni na Ziemiach Odzyskanych. W 1957 r. został powołany na kierownika nowoutworzonej na Wydziale Farmacji AM w Krakowie Katedry i Zakładu Farmakodynamiki. Aż do 1962 r. kierował zakładami w Krakowie i we Wrocławiu. Gdy został kierownikiem Zakładu Farmakologii PAN w Krakowie, równocześnie do roku 1972 kierował Zakładem Farmakodynamiki AM w Krakowie.

SEKRETARZ NAUKOWY
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
Nr Os.II/1100-124/64

Warszawa, dnia 10 grudnia 1964 r.

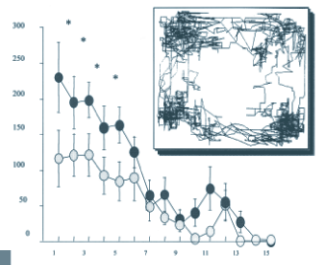
Obywatel
Prof.dr Józef HANO
Zakład Farmakologii PAN
w K r a k o w i e

Uprzejmie zawiadamiam, iż SEKRETARIAT NAUKOWY PAN na posiedzeniu w dniu 8 grudnia 1964 r. p o w o ł a ł Obywatela Profesora na stanowisko kierownika Zakładu Farmakologii PAN w Krakowie na okres pięciu lat.

Z uwagi jednak, że Obywatel Profesor posiada zezwolenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej na dodatkowe zatrudnienie w PAN do dnia 30 września 1965 r. - pełnienie funkcji kierownika Zakładu ponad ten okres czasu uzależnione będzie od uzyskania zgody Ministra na dodatkowe zatrudnienie na dalszy okres czasu.

SEKRETARZ NAUKOWY PAN
/Prof. dr Maurycy Jaroszyński/
Zastępca Sekretarza Naukowego

WDN. Zam. 527 — 3000

Po urządzeniu drugiej pracowni chemicznej przenieśli się na Radzikowskiego chemicy, a także pracownia histologii i histochemii. Do budynku gospodarczego przy Radzikowskiego przeniosła się pracownia elektrofizjologiczna (Neuropsychofarmakologii). W miarę opuszczania budynku przy Ojcowskiej przez Zakłady Wydziału Leśnego WSR (najdłużej wyprowadzał się Zakład Ziem Górskich PAN) przenosiły się pracownie: farmakodynamiki (I p.), biochemii (parter), endokrynologii i biblioteka (parter w bocznym skrzydle). W 1969 adaptowano na parterze, w sąsiedztwie biblioteki 5 pomieszczeń dla pracowni neuropsychofarmakologii oraz mały budynek na zwierzętarnię. W 1971 adaptowano strychy na Ojcowskiej, w wyniku czego wygospodarowano cztery pokoje, które zajęły pracownie doc. Bugajskiego i doc. Rembiesy. W 1972 adaptowano jeszcze 7 pomieszczeń na piętrze, w bocznym skrzydle dla administracji i księgowości.

Budynek przy ul. Ojcowskiej od frontu z nadbudowanymi pokojami na poddaszu, poniżej dobudowana część, w której znajdowała się biblioteka oraz budynek zierzętarni

Opóźniana z roku na rok rozpoczęła się wreszcie budowa nowego budynku Zakładu. W 1970 plac budowy został uzbrojony. W czerwcu 1971 rozpoczęła się budowa pawilonu głównego, na której temat mówi się w sprawozdaniu za rok 1973:

- 47 -

VIII. BUDOWA NOWYCH OBIEKTÓW ZAKŁADU

Rozbudowa Zakładu Farmakologii przy ul. Smętnej.

Wykonanie robót budowlanych do dnia 31 grudnia 1973 r, a rozpoczętych 1.07.1971r. przedstawia się następująco:

1/ Pawilon główny-laboratoryjny - o kubaturze 27.782 m^2, wykonany w stanie surowym ze ściankami działowymi wewnątrz, wentylacją grawitacyjną, kotłownią. Inne roboty instalacyjne w toku.

2/ Pawilon zwierzętarni - dla małych zwierząt - o kubaturze 5939 m^2, wybudowany w stanie surowym ze ściankami działowymi, oszklony z wykonanymi instalacjami, wodno-kanalizacyjną, ciepłej wody, pary technologicznej, gazową, pionami co. oraz wentylacją grawitacyjną.

3/ Pawilon zwierzętarni dla królików, o kubaturze 2.262 m^3, wybudowany wraz z przewiązką między budynkami, stan surowy.

4/ Rozpoczęto budowę urządzeń kanalizacyjnych sanitarnych i deszczowych wokół budynków, wykonanie około 60%.

W czasie od rozpoczęcia budowy do dnia 31 grudnia 1973r przerobiono ponad 18 miljonów zł. Pozostałe 22 mil.zł.do przerobienia, dotyczą głównie 6-ciu podwykonawców z zakresu instalacji, niektórych b.kosztownych jak np.centrala telefoniczna około 900 tyś.zł, cztery dźwigi około 700 tyś.zł i wiele innych. Dla działu budowlanego pozostają roboty wykończeniowe również kosztowne.

Prace budowlane od samego początku nie przebiegały rytmicznie, bez harmonogramu, pracownicy budowlani stale są odrywani i przenoszeni do innych robót, na co nawet Generalny Wykonawca niema wielkiego wpływu. Interwencje ustne i pisemne do władz budowlanych, nie dawały rezultatu, a szereg pism do Ministerstwa Budownictwa pozostał bez odpowiedzi.

Ze sprawozdania Zakładu Farmakologii PAN za rok 1973 cz. I

1965-1974

Budowa nowego budynku Zakładu Farmakologii PAN

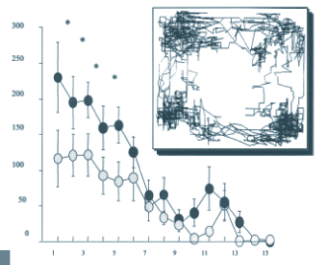

Zatrudnienie i struktura organizacyjna

Pod koniec 1967 r. struktura organizacyjna Zakładu Farmakologii przedstawiała się następująco:

	Komórki Zakładu Farmakologii PAN		Obsada personalna kierowników pracowni	Obsada personalna poszczególnych placówek
	dotychczasowe	planowane		
1	Pracownia Syntezy i Analizy	Pracownia Syntezy i Analizy Chemicznej	Vacat	Dr S. Misztal – adiunkt Dr T. Gryglewska – adiunkt Z. Bielecka – technik
2	Pracownia Farmakodynamiczna	Pracownia Farmakodynamiki	Doc. dr Jerzy Maj	Doc. dr R. Gryglewski – sam. prac. nauk. Dr J. Bugajski – adiunkt Dr M. Zielińska-Davies – st. asystent Dr M. Grabowska – st. asystent Mgr L. Gastoł – st. asystent Lek. J. Spławiński – st. asystent B. Gach – inż.-techn. F. Zięba – prac. obsługi

3	Pracownia Biochemiczna	Pracownia Biochemii	Vacat	Dr J. Vetulani – adiunkt Lek. K. Reichenberg – doktorant Mgr E. Chojnacka-Wójcik – doktorant S. Nowakowska – inż.-techn.
4	Pracownia Fitochemiczna	Pracownia Fitochemii	Doc. dr Stanisław Kohlmünzer	Dr H. Tomczyk – adiunkt Dr. B. Rozkrutowa – adiunkt Dr A. Kosch – adiunkt Dr H. Supniewska – adiunkt Mgr B. Dohnal – inż.-techn. L. Piskorz – inż.-techn. S. Pałka – inż.-techn. fiz.
5	Pracownia Agrotechniczna	Pracownia Agrotechniki	Mgr inż. Henryk Gawroński	Mgr inż. A. Karokoszka – inż.-techn. B. Koch – inż.-techn. 8 osób inż.-techn. fizycznych
6		Pracownia Endokrynologii	Doc. dr Roman Rembiesa	Dr M. Marchut – adiunkt R. Nowakowski – inż.-techn. J. Filipek – inż.-techn. fiz.
7		Pracownia Neuro- i Psychofarmakologii	Doc. dr Jan Trąbka	Lek. S. Wolfarth – doktorant Lek. K. Feledyk – inż.-techn. Ł. Bażela – inż.-techn. fiz.
8		Samodzielna Pracownia Patologii Neurochirurgicznej	Prof. dr hab. Adam Kunicki	Dr J. Kałuża – adiunkt Dr A. Wiechowa – adiunkt Dr H. Szydłowska – adiunkt Dr H. Kroh – adiunkt Mgr J. Twarogowa – inż.-techn. Mgr Z. Kowalska – inż.-techn. Mgr S. Wojnicka – inż.-techn. H. Dębowska – st. technik I. Golenia – technik M. Langer – technik
9		Pracownia Histologii i Histochemii	Doc. dr Apoloniusz Dłużniewski	Mgr B. Jurkiewicz – inż.-techn. Mgr T. Pomorski – inż.-techn. T. Piwowarczyk – inż.-techn. Mgr J. Porębska – inż.-techn.
10		Prac. Dokumentacji i Informacji Naukowej	Vacat	Mgr B. Morawska-Nowak – inż.-techn. R. Seidl – inż.-techn.
11			Biblioteka	Mgr K. Zawistowska – adiunkt bibl.

Nie wszystkie pracownie miały kierowników, bo kandydaci na nich musieli zostać najpierw samodzielnymi pracownikami naukowymi. Niektórzy pracownicy inż.-techniczni przydzieleni do poszczególnych placówek pełnili *de facto* inne funkcje np. pani Romana Seidl od 1962 pełniła funkcję sekretarki Zakładu, a przyjęty w kwietniu 1966 r. mgr Tadeusz Mikułowski-Pomorski zajmował się zaopatrzeniem.

Nie sprawdziło się uzasadnienie powołania Zakładu Farmakologii PAN, mówiące o włączeniu do projektowanego Instytutu Medycyny Teoretycznej i Doświadczalnej PAN w Warszawie. To do Zakładu zaczęto przyłączać mniejsze placówki. Rada Naukowa w dniu 16 grudnia 1967 r. zaakceptowała przyłączenie Pracowni Patologii Neurochirurgicznej AM (6 etatów naukowych i 3 inż.-techniczne), co powiększyło do ośmiu liczbę samodzielnych pracowników naukowych. Wkrótce jednak prof. Kunicki kierujący tą pracownią przeniósł się do Warszawy, a z adiunktów pozostali w przyłączonej pracowni tylko dr J. Kałuża i dr H. Szydłowska. Pracownia pozostała w dawnym miejscu, na ul. Botanicznej 3, na terenie Instytutu Neurologii AM.

1965-1974

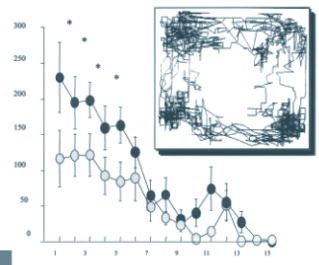
W roku 1967 z Lublina powrócił do Krakowa doc. Jerzy Maj. Sprawa była głosowana na Radzie Naukowej 28 stycznia 1967 r. Prof. Hano uzasadniając ten wniosek powiedział:

> „Jest to mój uczeń, obecnie kierownik dwóch zakładów w Lublinie. Ma za sobą okres organizacji Katedry Farmakologii w Lublinie i dowiódł umiejętności kierowania pracą naukową dość dużego zespołu. W Zakładzie naszym mamy najmniej farmakologów. Chcemy ich mieć więcej".

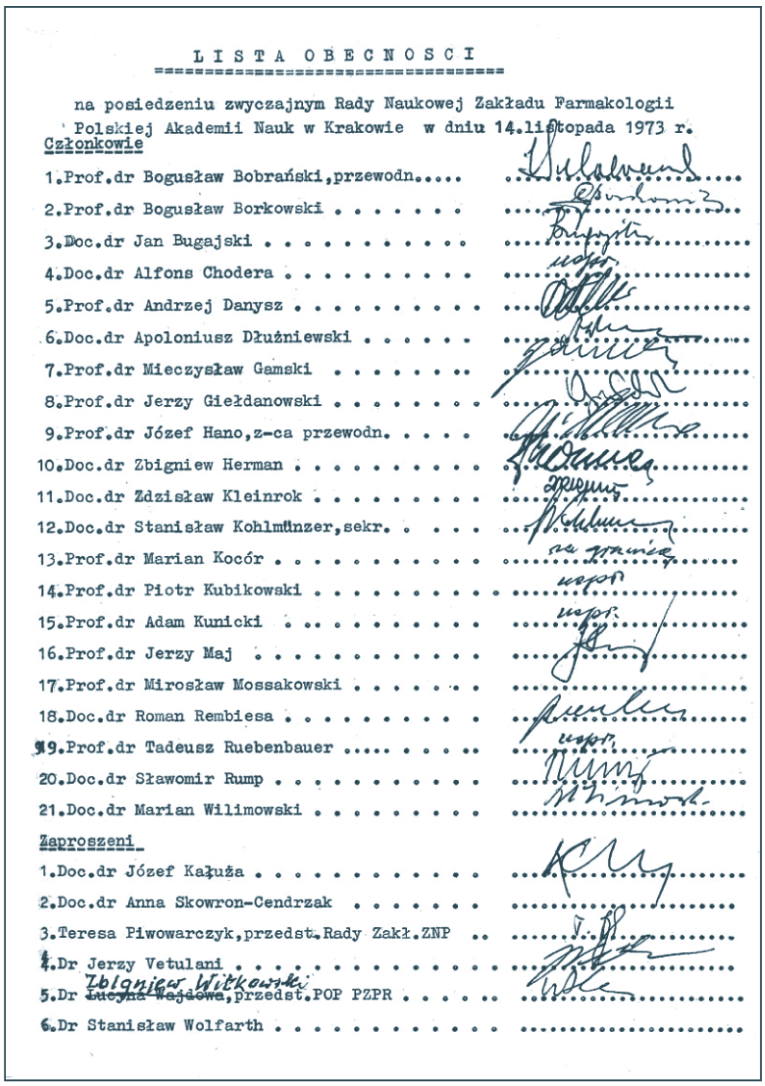
W 1972 r została przyłączona do Zakładu Pracownia Immunologii Zakładu Biologii PAN kierowana przez doc. dr hab. Annę Skowron-Cendrzak. Miała się połączyć z pracownią doc. Rembiesy. Do zakończenia budowy nowego budynku miała pozostać nadal na ul. Kopernika 7. Przeszła do Zakładu z 5 etatami oraz częścią księgozbioru i aparatury.

Wzrost zatrudnienia w poszczególnych latach przedstawia tabelka:

Rok	Na pełnych etatach	Niepełno-zatrudnieni	Ubyło	Przybyło	Doktoranci	Zaczynali pracę w Zakładzie Farmakologii PAN m.in.
1965	40				4	J. Bugajski
1966	43	6	1	3	4/2	
1967	57	2	2	18	3	J. Maj, Z. Piątkowska
1968	76	3	8	14	3	L. Baran, B. Durek (Przewłocka), K. Gołembiowska, M. Górkiewicz, E. Mogilnicka, S. Wolfarth
1969	89	3	5	18	2	E. Binek, W. Kisiel, W. Kolasiewicz, H. Sowińska
1970	91	20				E. Durek, Z. Ficek (Rogóż), L. Antkiewicz (Michaluk), J. Michaluk, R. Przewłocki, M. Szewczyk (Gołda)
1971	121	8	18	36	10	
1972	132	8	20	31	9	
1973	139	10	14	23	11	J. Jawczak (Szczepanik)
1974	148	7	17	25	3	

Rada Naukowa

LISTA OBECNOSCI

na posiedzeniu zwyczajnym Rady Naukowej Zakładu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie w dniu 14.listopada 1973 r.

Członkowie

1.Prof.dr Bogusław Bobrański,przewodn.....
2.Prof.dr Bogusław Borkowski . . . . . .
3.Doc.dr Jan Bugajski . . . . . .
4.Doc.dr Alfons Chodera . . . . . .
5.Prof.dr Andrzej Danysz . . . . . .
6.Doc.dr Apoloniusz Dłużniewski . . . . . .
7.Prof.dr Mieczysław Gamski . . . . . .
8.Prof.dr Jerzy Giełdanowski . . . . . .
9.Prof.dr Józef Hano,z-ca przewodn. . . . .
10.Doc.dr Zbigniew Herman . . . . . .
11.Doc.dr Zdzisław Kleinrok . . . . . .
12.Doc.dr Stanisław Kohlmünzer,sekr. . . . .
13.Prof.dr Marian Kocór . . . . . .
14.Prof.dr Piotr Kubikowski . . . . . .
15.Prof.dr Adam Kunicki . . . . . .
16.Prof.dr Jerzy Maj . . . . . .
17.Prof.dr Mirosław Mossakowski . . . . . .
18.Doc.dr Roman Rembiesa . . . . . .
19.Prof.dr Tadeusz Ruebenbauer ..... .
20.Doc.dr Sławomir Rump . . . . . .
21.Doc.dr Marian Wilimowski . . . . . .

Zaproszeni

1.Doc.dr Józef Kałuża . . . . . .
2.Doc.dr Anna Skowron-Cendrzak . . . . . .
3.Teresa Piwowarczyk,przedst.Rady Zakł.ZNP ..
4.Dr Jerzy Vetulani . . . . . .
5.Dr ~~Lucyna Kajdowa~~ Zbigniew Witkowski,przedst.POP PZPR . . . . . .
6.Dr Stanisław Wolfarth . . . . . .

Po śmierci prof. Supniewskiego przewodniczącym Rady Naukowej został prof. Bogusław Bobrański z Wrocławia i pełnił tę funkcję dożywotnio. Rada Naukowa Zakładu Farmakologii PAN zbierała się z początku co roku, aby przyjąć sprawozdania z działalności placówki i przedyskutować plany jej dalszej działalności naukowej, także podejmować decyzje personalne o awansach pracowników. Rola jej z czasem zwiększała się, a wraz ze wzrostem liczebnym placówki powiększała się liczba jej członków, od 10, 14 aż do 21. Począwszy od 1971 roku odbywały się dwie sesje sprawozdawcze: dla problemu węzłowego i dla problemu resortowego, tematów własnych i całokształtu działalności placówki. W związku z obronami prac doktorskich odbywała się w roku dodatkowa Rada Naulowa. Na Rady zapraszano także kierowników pracowni, którzy jeszcze nie byli jej członkami, ponadto uczestniczyli w nich przedstawiciele partii i związku zawodowego.

Na pierwszej Radzie Naukowej tej dekady podsumowano dziesięciolecie istnienia placówki. W 1967 r. zaczęto rozważać przekształcenia Zakładu Farmakologii w Instytut. 18 maja 1968 roku uchwalono wniosek o wystąpienie w tej sprawie. Stwierdzono wówczas, że Zakład ma 6 samodzielnych pracowników naukowych i 2 nie zatwierdzonych jeszcze docentów, ponadto 16 doktorów i tylko 2 asystentów bez doktoratu; łącznie 70 pracowników. Prof. Bobrański podkreślał potrzebę takiego Instytutu, bo *„waga farmakologii w całym świecie rośnie”*.

Równocześnie dyskutowano nad wystąpieniem o nadanie uprawnień do nadawania stopnia doktora. W tym czasie Zakład miał już w dorobku 240 publikacji, w tym w renomowanych czasopismach, posiadał dużą bibliotekę (171 tytułów czasopism), a wkrótce miała zwiększyć się do wymaganej liczba samodzielnych pracowników nauki, aby móc nadawać stopień naukowy doktora nauk medycznych, a także przyrodniczych (farmaceutom, chemikom i biologom).

Na Radzie Naukowej 24 stycznia 1970 roku uchwalono wniosek o utworzenie studiów doktoranckich. Na kierownika Studium wybrano prof. Maja. Przyjęto ramowy program organizacyjny i ustalono zakres kolokwium wstępnego.

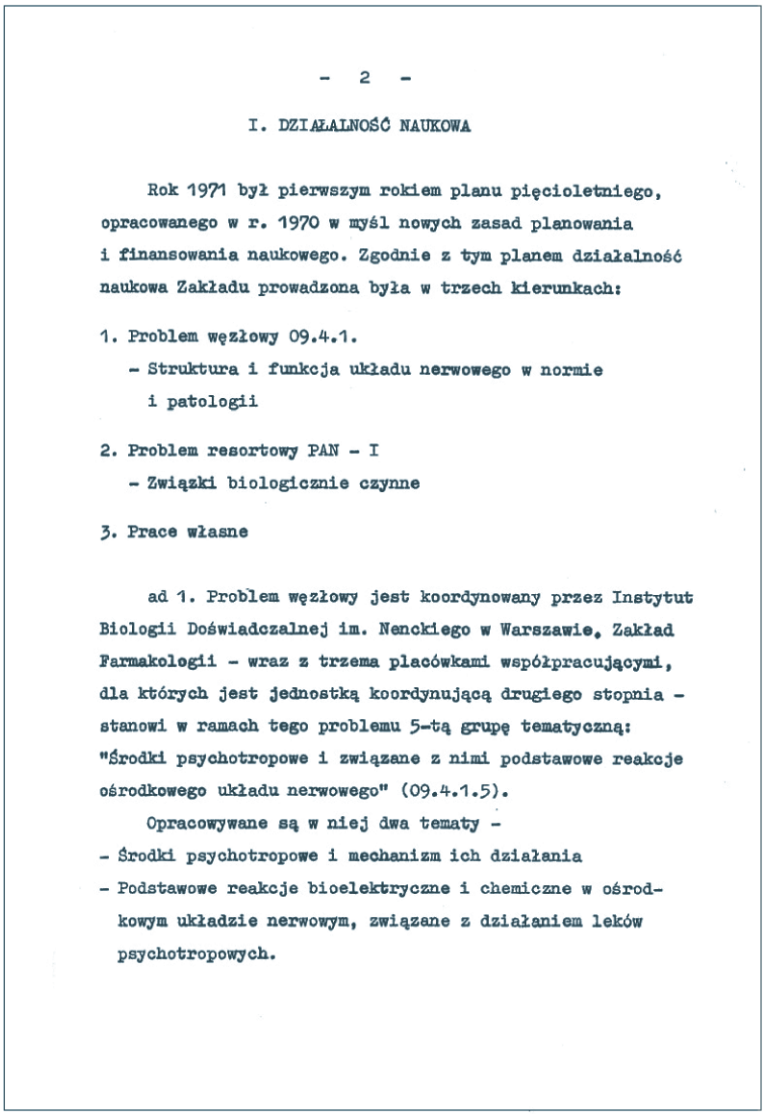
Plenum Wydziału VI Nauk Medycznych zatwierdziło wniosek o utworzeniu Instytutu, co zostało odnotowane w protokole z posiedzenia Rady 25 czerwca 1973 r. Wniosek został przesłany do Prezydium PAN a następnie do Prezesa Rady Ministrów do zatwierdzenia.

1965-1974

Problematyka badawcza Zakładu Farmakologii PAN

Początkowo w Zakładzie kontynuowano prowadzone poprzednio tematy, ale nowi pracownicy przychodzący po doktoratach, lub już jako samodzielni pracownicy naukowi wnosili ze sobą tematy własne. W 1967 r. przerwano prace nad lekami przeciwnowotworowymi, przeciwbakteryjnymi i przeciwwirusowymi, a w 1969 – badania nad miażdzycą. Poszerzały się za to stale badania nad lekami działającymi na ośrodkowy układ nerwowy. Potrzebą chwili stał się problem teratogenezy po aferze z talidomidem. Powstanie Pracowni Endokrynologii zainicjowało badania nad lekami wpływającymi na metabolizm, zajęto się sterydami. Współpraca z Zakładami Farmakologii w Leningradzie i Moskwie zaowocowała podjęciem badań nad eksperymentalnymi wrzodami żołądka.

Przyłączenie do Zakładu Pracowni Patologii Neurochirurgicznej wniosło dwa problemy badawcze: patologię komórki nowotworowej (dr Szydłowska) i obrzęk mózgu (dr Kałuża).

- 2 -

I. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Rok 1971 był pierwszym rokiem planu pięcioletniego, opracowanego w r. 1970 w myśl nowych zasad planowania i finansowania naukowego. Zgodnie z tym planem działalność naukowa Zakładu prowadzona była w trzech kierunkach:

1. Problem węzłowy 09.4.1.
   - Struktura i funkcja układu nerwowego w normie i patologii

2. Problem resortowy PAN - I
   - Związki biologicznie czynne

3. Prace własne

ad 1. Problem węzłowy jest koordynowany przez Instytut Biologii Doświadczalnej im. Nenckiego w Warszawie. Zakład Farmakologii - wraz z trzema placówkami współpracującymi, dla których jest jednostką koordynującą drugiego stopnia - stanowi w ramach tego problemu 5-tą grupę tematyczną: "Środki psychotropowe i związane z nimi podstawowe reakcje ośrodkowego układu nerwowego" (09.4.1.5).

Opracowywane są w niej dwa tematy -
- Środki psychotropowe i mechanizm ich działania
- Podstawowe reakcje bioelektryczne i chemiczne w ośrodkowym układzie nerwowym, związane z działaniem leków psychotropowych.

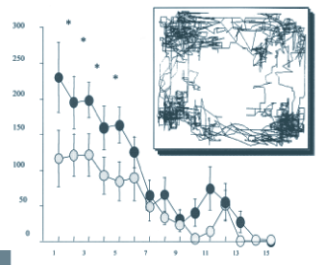
W 1969 r. opracowano pięcioletni plan naukowy Zakładu koncentrując się na trzech problemach:

- leki działające na układ nerwowy
- leki wpływające na rozród
- badania nad lekami roślinnymi

W 1970 w badaniach nad lekami psychotropowymi nastąpiło połączenie badań farmakodynamicznych, biochemicznych, elektrofizjologicznych i histochemicznych oraz ścisła współpraca między syntezą chemiczną a farmakodynamiką. Rozpoczęto badania ujęte w problemie węzłowym: „Struktura i funkcja układu nerwowego w normie i patologii" oraz w problemie resortowym PAN „Związki biologicznie czynne". Jako prace własne realizowano temat: „Związki biologiczne pochodzenia roślinnego"

Zakład Farmakologii PAN został koordynatorem II stopnia w problemie węzłowym prac prowadzonych w Zakładach – Farmakodynamiki AM w Krakowie, Farmakologii Śl AM w Katowicach i Farmakologii AM w Lublinie.

Fragment sprawozdania z działalności Zakładu Farmakologii PAN z 1971 r.

W późniejszym okresie do badań w problemie węzłowym dołączył Zakład Farmakologii AM w Białymstoku. Współpracujące placówki organizowały konferencje naukowe, na których prezentowano prowadzone badania; odbyły się one w Muszynie (1970), Zabrzu-Rokitnicy (1971), Lublinie (1972), Kazimierzu Dln. (1974).

Zazwyczaj posiedzenia Rad Naukowych poprzedzane były sesjami sprawozdawczymi zespołów koordynacyjnych.

Zakład stał się także koordynatorem I stopnia w problemie resortowym „Związki biologicznie czynne" nadzorując już kilkadziesiąt placówek naukowych uczelnianych a także resortowych.

Koordynowanie badań dla tak dużej liczby placówek wymagało wiele pracy i dlatego powołany został Dział Koordynacji Badań Naukowych, który prowadziła mgr Alina Barnowska. Koordynacja badań w problemach stanowiła duże obciążenie, o czym świadczy przytoczony poniżej fragment protokołu Rady Naukowej z 14 listopada 1973 r.

- 12 -

łączyć 11 załączników.

Prof. Hano zauważa, że na wykonanie planowanej pracy rocznej mamy 10 miesięcy, ale faktycznie do sprawozdania przystępujemy po 8 miesiącach. Podstawą planowania na rok następny jest przyjęcie sprawozdania. Nie można wcześniej zrobić zebrania zespołu koordynującego bo będzie zbyt mały czy krótki materiał sprawozdawczy, zrobiliśmy olbrzymią pracę, aby można było dyskutować wykonanie planu za rok 1973. Posiedzenia zespołów trwały dwa dni, od godz. 11 do 5tej. Plan dyskutowaliśmy i przyjęli ze znacznymi modyfikacjami dopiero wczoraj. Modyfikacje zmieniają przeważnie, zwiększając zakres pracy. Pozatym, po dyskusji, np. jeden uczestnik wycofał z planu na 1974 aż 4 etapy, do przemyślenia. To co zostało przedstawione, zostało zrobione między godz. 5 wieczór wczoraj a 10 rano dzisiaj. Byłoby bardzo dobrze, gdyby członkowie Rady dysponowali pełnym materiałem jakim dysponowali uczestnicy posiedzenia wczorajszego, ale materiał ten właśnie wczoraj został krytycznie oceniony i w następstwie znacznie zmieniony.

Wydawało się, że nowy system ułatwi i przyspieszy pracę naukową, zapowiadano zresztą z najwyższych trybun partyjnych i rządowych, że zmniejszy się ilość papierków, ustaw, zarządzeń, rozporządzeń itd, tymczasem my stwierdzamy, że spływ akt prawnych jest coraz większy.
W ubiegłym roku nasze obowiązki do zleceniodawcy były prostsze i posiedzenie było znacznie prostsze. Teraz każdy etap jest oceniany jest przez trzech recenzentów. Po prostu nierozciągliwość czasu sprawia, że nie mogliśmy przygotować planu na posiedzeniu Rady tak, jak na posiedzenie zespołu, chyba, że wrócimy do dawnych warunków pracy.

Prof. Borkowski zapytuje, czy plan ma charakter rejestracyjny czy inicjacyjny. Imponujący jest zasięg oddziaływania zakładu dawniej nie tak potężnego. Tylko cztery ośrodki nie są objęte zakresem planu: Szczecin, Gdańsk, Łódź i Warszawa. Oznacza to, że Kraków stał się stolicą farmakologii. Jest to napewno wykładnik wielkiego rozwoju dawnego małego zakładu, zlokalizowanego przy zakładzie farmakologii AM na ulicy Grzegórzeckiej. Czy jest jednak korzystne dla farmakologii, aby tworzyć monokulturę, czy nie byłoby lepiej, aby nie było to tak zdominowane.

Stąd pytam, czy nabór chętnych pod skrzydła koordynacji jest dobrowolny? Nie jestem zego pewien, i stąd moje pytanie.

Protokół z Rady Naukowej z 14 listopada 1973

1965-1974

W badaniach uczestniczyli prawie wszyscy pracownicy Zakładu, co obrazują poniższe listy ze sprawozdania za rok 1972 cz. I i cz. II.

- 37 -

Pracownicy zatrudnieni w problemie węzłowym 09.4.1

TEMAT 1

Prof. Dr Jerzy MAJ
Doc. Dr Jan BUGAJSKI
Dr Maria GRABOWSKA
Dr Teresa GRYGLEWSKA
Dr Stanisław MISZTAL
Dr Helena SOWIŃSKA
Dr Jacek SPŁAWIŃSKI
Dr Jerzy VETULANI
Mgr Lucyna ANTKIEWICZ
Mgr Leokadia BARAN
Mgr Leokadia DANEK
Mgr Jan MARCHAJ
Mgr Jerzy MICHALUK
Mgr Ewa MOGILNICKA
Lek. Leszek PAWŁOWSKI
16. Mgr Barbara PRZEWŁOCKA
17. Lek. Krystyna REICHENBERG
18. Mgr Mieczysława TOMCZYK
19. Mgr Czesława WANTUCH
20. Mgr Janusz WIERTEK
21. Mgr Grażyna WISZNIOWSKA
22. Mgr Róża ZAMKOWSKA
23. Zofia BIELECKA
24. Zofia FICEK
25. Krystyna GOŁEMBIOWSKA
26. Teresa PIWOWARCZYK
27. Ewa SOBCZYK
28. Marta SZEWCZYK
29. Elżbieta ZAJĄC

TEMAT 2

Prof. Dr Józef HANO
Doc. Dr Hanna SZYDŁOWSKA
Dr Józef KAŁUŻA
Dr Antoni ŚMIAŁOWSKI
Dr Stanisław WOLFARTH
Mgr Ewa DULSKA
Lek. Krystyna FELEDYK
Mgr Illona GOLENIA
Mgr Zofia KOWALSKA
10. Lek. Michał ŁĄCKI
11. Mgr inż. Ryszard PRZEWŁOCKI
12. Mgr Janina TWAROGOWA
13. Helena DĘBOWSKA
14. Teresa DUDEK
15. Danuta KACZ
16. Wacław KOLASIEWICZ
17. Maria LANGNER

Poniżej lista nazwisk pozostałych pracowników zaangażowanych w tym samym czasie w tematy resortowe i własne:

- 26 -

W Y K A Z

PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH PRZY REALIZACJI PROBLEMU RESORTOWEGO ORAZ WYKONUJĄCYCH TZW. BADANIA WŁASNE

PROBLEM RESORTOWY PAN - I. Grupa tematyczna 2.2.4

Pracownia Endokrynologii

1. Doc. Dr Roman REMBIESA
2. Dr Maria MARCHUT
3. Dr Maria BUBAK
4. Mgr Amalia WARCHOŁ
5. Stanisława LEŚNIAK

Grupa tematyczna 2.2.5

Pracownia Histologii i Histochemii

1. Doc. Dr Apoloniusz DŁUŻNIEWSKI
2. Dr Lidia GASTOŁ-LEWIŃSKA
3. Mgr Barbara KRAŚNICKA
4. Janina PORĘBSKA
5. Mgr Barbara ŚWISTERSKA
6. Mgr Alicja KULEJ
7. Mgr Barbara WOŁEK

PRACE WŁASNE

Pracownia Fitochemii

1. Doc. Dr Jadwiga SUPNIEWSKA
2. Dr Helena TOMCZYK

- 27 -

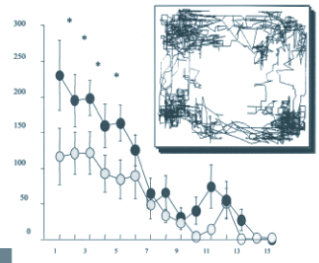
3. Dr Bogumiła ROZKRUT
4. Mgr Henryk GAWROŃSKI
5. Mgr Barbara DOHNAL
6. Mgr Joanna DIAK
7. Lidia PISKORZ
8. Mgr Wanda KISIEL
9. Teresa KAROLCZAK
10. Helena HAMOWSKA
11. Zofia DUŚ
12. Apolonia GWIAZDOŃ
13. Józefa MACHAJ
14. Stanisława PAŁKA
15. Ewa MIREK
16. Krystyna FILIPOWSKA
17. Mgr Eleonora BINEK
18. Maria WALAS

Pracownia Immunologii

19. Dr hab. Anna SKOWRON-CENDRZAK
20. Dr Irena PŁONKA
21. Mgr Zofia RYBCZYŃSKA

Doc. Kohlmünzer: Jeżeli mówimy o badaniach podstawowych, do których powołana jest Polska Akademia Nauk, to za badania takie należy uznać badania nad hodowlą tkanek roślinnych. W zakresie, w jakim są one prowadzone w Zakładzie Farmakologii, są jedynymi w Polsce. Są to doświadczenia, którym poświęciliśmy 10 lat. W skali europejskiej i światowej niewiele osiągnięto z sukcesów w hodowli tkankowej. Jeżeli uważamy, że ta pracownia ma pewną rangę, to nie jest to nasza opinia, ale opinia tych gości zagranicznych, którzy znają się

Badania prowadzone w zespole fitochemicznym były poszerzane o nowe gatunki roślin leczniczych. Kierownik zakładu na Radach Naukowych podkreślał wagę prowadzonych badań. Bronił też racji istnienia ogrodu: *„Nasz ogród botaniczny to zespół o unikalnym znaczeniu europejskim. Jest to produkt wysiłku wielu lat, z którego nie można zrezygnować.”*

Prof. J. Hano tak opisuje problematykę naukową z tego okresu.

Sprawozdanie z Rady Naukowej w 1972 r.

koordynator narzucić. Czy wobec tego mógłbym prosić, żebyśmy przed dyskusją usłyszeli takie krótkie exposé na temat problematyki działalności naukowej Instytutu i koordynowanych instytucji.

Prof. dr J. Hanoi To jest zagadnienie organizacyjne, które stanęło przed nami cztery lata temu i napewno było na niejednym posiedzeniu Rady Naukowej naszego Instytutu, Wydziału VI Nauk Medycznych, Komitetu Nauk Fizjologicznych, w Komisjach Farmakologii Doświadczalnej, Komitetu Terapii Doświadczalnej Komisji Farmakologii Klinicznej, poruszane. Druga sprawa to jest problematyka naukowa, która oczywiście całkowicie wynika z umieszczenia nas w planie centralnym jako osobnej grupy tematycznej pod nazwą 'Środki psychotropowe i mechanizm ich działania'. Ta grupa tematyczna została podzielona na dwa tematy główne. Pierwszy to poszukiwanie nowych związków o działaniu psychotropowym i mechanizm ich działania oraz mechanizmy niejasnego, niezupełnie wyjaśnionego działania starych środków psychotropowych na tle ogólnych czynności biofizycznych i biochemicznych ośrodkowego układu nerwowego. Drugi temat to podstawowe reakcje ośrodkowego układu nerwowego na działanie czynników zewnętrznych. Chodziło to głównie o wyosobnienie tematyki zespołu operującego metodyką neurofizjologiczną. Przedmiotem badań są leki, neuromediatory, a także inne różne czynniki fizyczne i chemiczne, które dają takie czy inne, nazwane przez nas podstawowymi, reakcje w zachowaniu, w czynności bioelektrycznej w mózgu, poszczególnych struktur mózgu, nawet poszczególnych konstelacji neuronalnych w obrębie określonych struktu mózgowych. To jest ogólne uzasadnienie odpowiedzi na pytanie, które jest - panie profesorze - może trochę spóźnione, ponieważ dyskutowaliśmy o tym wielokrotnie po raz pierwszy przed ponad czterema laty, kiedy przygotowywaliśmy się do nowego systemu planowania i finansowania prac badawczych. Problem "Struktura i funkcja ośrodkowego układu nerwowego" nie może być rozwiązywany bez udziału czynnika tak powszechnie dzisiaj w świecie człowieka działającego, jak lek czyli bez udziału farmakologii. Łączymy się w naszych celach z głównymi celami psychiatrii, fizjopatologii chorób psychicznych i ich terapii, więc oczywiście mechanizmy funkcjonowania ośrodkowego układu nerwowego są podstawowym czynnikiem, którym musimy się zająć w związku z ich udziałem w zachowaniu. A przecież zmienione zachowanie człowieka jest podstawą podziału na zdrowych psychicznie i chorych

Prace naukowe publikowane były w dużym procencie w czasopismach międzynarodowych. Poniżej kilka reprezentatywnych publikacji dla badań z tamtego okresu.

16

Psychopharmacologia (Berl.) 22, 162—171 (1971)
© by Springer-Verlag 1971

The Effect of L-DOPA on Brain Catecholamines and Motility in Rats*

J. Maj, M. Grabowska, and E. Mogilnicka

Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Cracov, Poland

Received March 25, 1971; Final Version June 30, 1971

36

Psychopharmacologia (Berl.) 38, 173—180 (1974)
© by Springer-Verlag 1974

The Ineffectiveness of Desipramine Pretreatment on Behavioral Effects of 6-Hydroxydopamine in Nialamide-Pretreated Rats

Jerzy Vetulani*, Krystyna Reichenberg, and Grażyna Wiszniowska

Department of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 31-344 Krakow, Poland

Received October 10, 1973; Final Version February 22, 1974

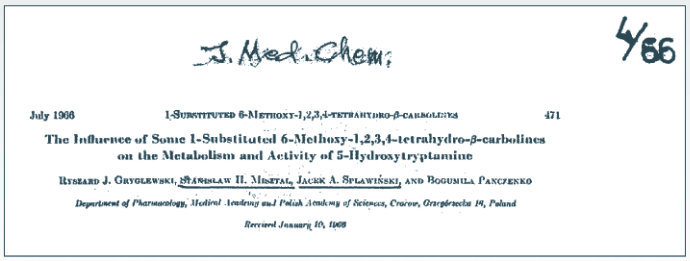
Conversion of Progesterone-4-^{14}C to 20α-Hydroxypregn-4-en-3-one-4-^{14}C by Thymus of Immature Mouse *in Vitro*

Roman Rembiesa

Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Cracow 16, 32 Ojcowska, Poland

ABSTRACT. *In vitro*, the thymus of 10-day-old, R III strain mouse exclusively converted progesterone-4-^{14}C to 20α-hydroxypregn-4-en-3-one-4-^{14}C in 43% yield. After isolation, the radioactive metabolite was characterized by chromatography on paper and silica gel, by the formation of derivatives, by crystallization to constant specific activity, and by infrared analysis. (*Endocrinology* 84: 973, 1969)

1965-1974

J. Med. Chem.

4/66

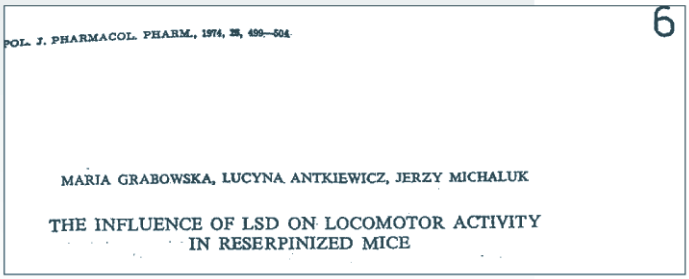
July 1966 1-Substituted 6-Methoxy-1,2,3,4-tetrahydro-β-carbolines 471

The Influence of Some 1-Substituted 6-Methoxy-1,2,3,4-tetrahydro-β-carbolines on the Metabolism and Activity of 5-Hydroxytryptamine

Ryszard J. Gryglewski, Stanisław H. Misztal, Jacek A. Splawiński, and Bogumila Panczenko

Department of Pharmacology, Medical Academy and Polish Academy of Sciences, Cracow, Grzegórzecka 16, Poland

Received January 10, 1966

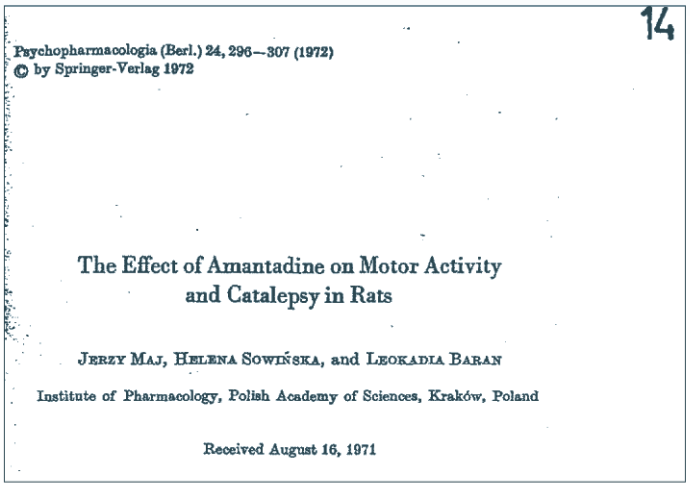

POL. J. PHARMACOL. PHARM., 1974, 26, 499—504.

6

MARIA GRABOWSKA, LUCYNA ANTKIEWICZ, JERZY MICHALUK

THE INFLUENCE OF LSD ON LOCOMOTOR ACTIVITY IN RESERPINIZED MICE

Psychopharmacologia (Berl.) 24, 296—307 (1972)
© by Springer-Verlag 1972

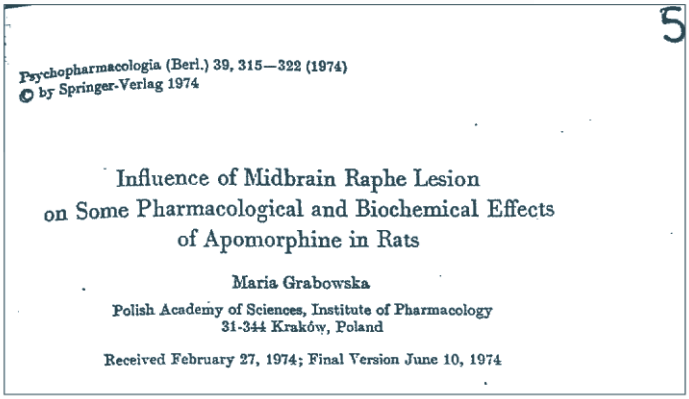
14

The Effect of Amantadine on Motor Activity and Catalepsy in Rats

Jerzy Maj, Helena Sowińska, and Leokadia Baran

Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Kraków, Poland

Received August 16, 1971

Psychopharmacologia (Berl.) 39, 315—322 (1974)
© by Springer-Verlag 1974

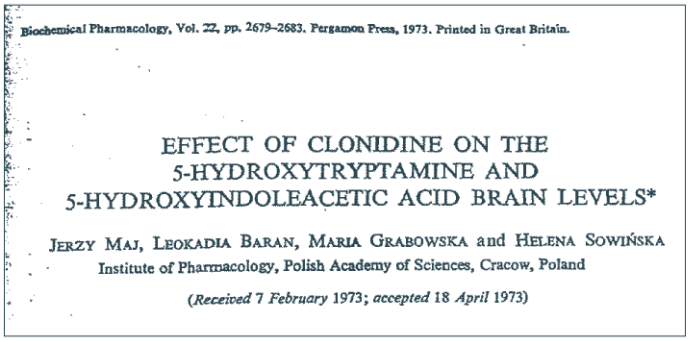
5

Influence of Midbrain Raphe Lesion on Some Pharmacological and Biochemical Effects of Apomorphine in Rats

Maria Grabowska

Polish Academy of Sciences, Institute of Pharmacology
31-344 Kraków, Poland

Received February 27, 1974; Final Version June 10, 1974

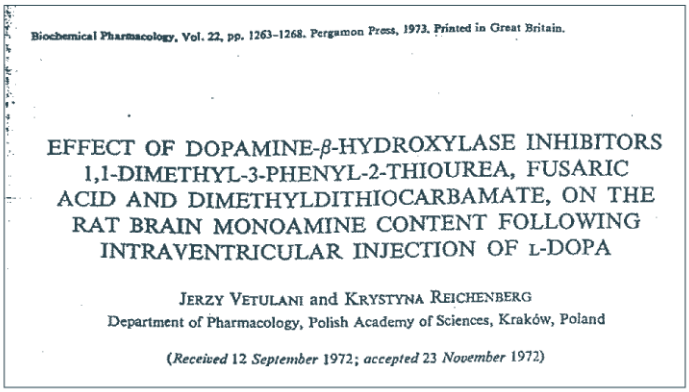
Biochemical Pharmacology, Vol. 22, pp. 2679–2683. Pergamon Press, 1973. Printed in Great Britain.

EFFECT OF CLONIDINE ON THE 5-HYDROXYTRYPTAMINE AND 5-HYDROXYINDOLEACETIC ACID BRAIN LEVELS*

Jerzy Maj, Leokadia Baran, Maria Grabowska and Helena Sowińska

Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Cracow, Poland

(*Received* 7 *February* 1973; *accepted* 18 *April* 1973)

Biochemical Pharmacology, Vol. 22, pp. 1263–1268. Pergamon Press, 1973. Printed in Great Britain.

EFFECT OF DOPAMINE-β-HYDROXYLASE INHIBITORS 1,1-DIMETHYL-3-PHENYL-2-THIOUREA, FUSARIC ACID AND DIMETHYLDITHIOCARBAMATE, ON THE RAT BRAIN MONOAMINE CONTENT FOLLOWING INTRAVENTRICULAR INJECTION OF L-DOPA

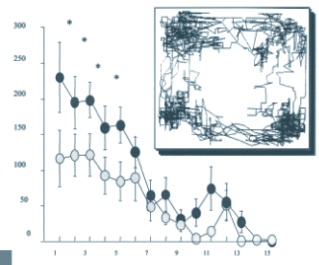
Jerzy Vetulani and Krystyna Reichenberg

Department of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Kraków, Poland

(*Received* 12 *September* 1972; *accepted* 23 *November* 1972)

Pierwsze nagrody Sekretarza Naukowego PAN dla zespołów naukowych Zakładu

1971	Stanisław Misztal Maria Grabowska Janusz Wiertek Zofia Bielecka	Synteza chemiczna i analiza farmakologiczna nowych związków o działaniu neurotropowym.
1972	Roman Rembiesa Maria Marchut Amelia Warchoł	Badania nad ustalaniem biosyntezy i metabolizmu hormonów sterydowych w łożysku różnych szczepów myszy i szczurów.
1972	Jerzy Maj Maria Grabowska Ewa Mogilnicka Barbara Przewłocka Krystyna Reichenberg Helena Sowińska Jerzy Vetulani	Rola dopaminy i noradrenaliny w mechanizmie działania leków psychotropowych i neurotropowych.

Rozwój kadry naukowej

Początkowo pracownicy Zakładu Farmakologii PAN robili stopnie naukowe w innych placówkach PAN (np. w Instytucie Biochemii i Biofizyki PAN w Warszawie czy Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej we Wrocławiu) lub na Akademii Medycznej w Krakowie. **Toteż ogromnie ważnym wydarzeniem dla Zakładu było przyznanie w 1971 roku prawa do nadawania stopnia doktora nauk medycznych (lekarzom) lub przyrodniczych (chemikom, farmaceutom i biologom).**

25.06.1973 r. odbyły się pierwsze obrony prac doktorskich w Zakładzie – stopnie doktora nauk przyrodniczych uzyskały wówczas mgr biologii Barbara Przewłocka i mgr farmacji Ewa Mogilnicka.

Od października 1971 roku pod kierownictwem doc. dr hab. Jerzego Maja rozpoczęło działalność Studium Doktoranckie, do którego przyjęto 9 osób. Byli to: Maria Anioł, Irena Dziadkowiec, Lidia Gancarczyk, Lucylla Jaworska, Jolanta Kulig, Wanda Niewiadomska-Cyrul, Jan Sarnek, Ryszard Stach i Maria Śmiałowska.

Mgr M. Anioł zrezygnowała ze studiów i zrobiła potem doktorat na Wydziale Farmacji AM. Pozostali obronili prace w 1974 i 1975 roku.

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
Polskiej Akademii Nauk
Zakład Farmakologii

DYPLOM

OBYWATELKA

Mgr Barbara Przewłocka

URODZONA DNIA 22 listopada 1942 ROKU W Tarnowie

NA PODSTAWIE PRZEDŁOŻONEJ ROZPRAWY DOKTORSKIEJ POD TYTUŁEM
„Własności farmakologiczne kwasu dwumetylodwutiokarbaminowego"

ORAZ PO ZŁOŻENIU PRZEPISANYCH EGZAMINÓW UZYSKAŁ

STOPIEŃ NAUKOWY
DOKTORA
NAUK przyrodniczych

NADANY UCHWAŁĄ RADY NAUKOWEJ
Zakładu Farmakologii
Polskiej Akademii Nauk
w Krakowie
Z DNIA 25 czerwca 1973 R.

Kraków DNIA 8 marca 1974 ROKU

PROMOTOR | PRZEWODNICZĄCY RADY NAUKOWEJ | DYREKTOR PLACÓWKI (INSTYTUTU)

Pierwszy dyplom doktorski (nr 01) wydany przez Zakład Farmakologii PAN

Stopnie naukowe uzyskane w latach 1965-1974

A. Habilitacje

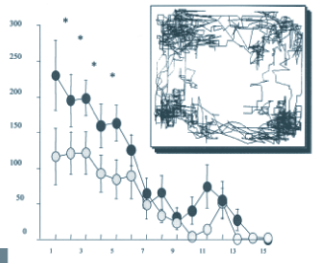
Rok	Imię i nazwisko	Temat rozprawy	Miejsce kolokwium
1965	Jan Trąbka	Elektroneurofizjologiczna asymetria półkul mózgowych	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
1966	Stanisław Kohlmünzer	Badania botaniczno-chemiczne gatunku zbiorowego Galium mollugo L. z uwzględnieniem kariotypów rosnących w Polsce	Wydział Farmacji AM Kraków
1967	Roman Rembiesa	Przemiana metyloandrostendiolu i 17 α metylotestosteronu w nadnerczach oraz wpływ tych związków na kortykosterydogenezę	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
1968	Jan Bugajski	Badania doświadczalne nad wydzielaniem elektrolitów i pepsyny z sokiem żołądkowym	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
1970	Hanna Szydłowska	Badania histochemiczne grup czynnościowych białek w nieprawidłowych formach komórek glejowych. 1. Tkanka prawidłowa i glej odczynowy. 2. Nowotwory glejopochodne	Wydział Biologii i Nauk o Ziemi UJ Kraków

1965-1974

Rok	Imię i nazwisko	Temat rozprawy	Miejsce kolokwium
1971	Halina Supniewska	docent mianowany	
1972	Józef Kałuża	Experimental brain oedema. Comparison of the brain wound and cryogenic necrosis	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
1973	Stanisław Misztal	Synteza 1-pirydylo-pirido (3,4-b) indoli	Wydział Farmacji AM Kraków

B. Doktoraty

Data	Imię i nazwisko	Temat rozprawy	Miejsce kolokwium
15.02.1965	Anna Kosch	Corhorus hirtus L., surowiec glikozydowy (prof. M. Gatty-Kostyal)	Wydz. Farmacji AM Kraków
03.1966	Maria Grabowska doktorant	Synteza i właściwości farmakologiczne halogenków α-alkenotrójmetyloamoniowych (prof. J. Hano)	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
09.1966	Jerzy Vetulani	Działanie pochodnych izoksazolu i pirazolu na metabolizm ustroju zwierzęcego (prof. J. Hano)	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
09.1966	Maria Zielińska	Badania nad obecnością kwasu gamma-hydroksymasłowego (KGHM) i gamma-butyrolaktonu (GBL) w ośrodkowym układzie nerwowym (prof. J. Hano)	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
25.01.1969	Lidia Gastoł	Metody badania teratogenezy polekowej na zarodkach kurzych (A. Dłużniewski)	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
25.01.1969	Stanisław Wolfarth	Wpływ eterowych pochodnych alkoholu 3,4,5-trójmetoksybenzylowego na centralny system nerwowy (prof. J. Hano)	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
1970	Jacek Spławiński	Działanie serotoniny in vivo i in vitro na adrenoreceptory (prof. Hano)	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
1973	Krystyna Reichenberg	Behawioralne i biochemiczne efekty prekursorów amin katecholowych podanych do komory bocznej mózgu nienarkotyzowanego szczura (prof. J. Hano)	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
1974	Ewa Chojnacka-Wójcik	Właściwości farmakologiczne arylowych pochodnych kwasu γ-aminomasłowego i odpowiadających im laktanów (prof. J. Hano)	Wydz. Farmacji AM Kraków
Od czerwca 1973 roku doktoraty były przeprowadzane w Zakładzie Farmakologii PAN			
25.06.1973	Barbara Przewłocka	Własności farmakologiczne kwasu dwumetylodwutiokarbaminowego (doc. J. Maj)	
25.06.1973	Ewa Mogilnicka	Własności farmakologiczne α,α_1-dwupirydylu (doc. J. Maj)	
25.06.1974	Amelia Warchoł	Aktywności enzymów sterydogenezy frakcji mikrosomalnej komórek gruczołów dokrewnych izolowanej metodą Kamatha oraz metodą różnicowego wirowania (doc. R. Rembiesa)	
25.06.1974	Jan Sarnek	Własności farmakologiczne kwasu cykloheksylodwutiokarbaminowego i dwucykloheksylodwutiokarbaminowego (doc. J. Maj)	

25.06.1974	Maria Śmiałowska	Badania histochemiczne zachowania się amin katecholowych i indolowych w mózgu szczura pod wpływem apomorfiny i dwumetyloaminoadamantanu (doc. J. Kałuża)
25.06.1974	Lidia Gancarczyk	Działanie ośrodkowe nowych pochodnych tetrahydro-β-karboliny (doc. J. Maj)
21.11.1974	Jolanta Kulig	Wpływ leków zmieniających ciśnienie krwi na zachowanie zwierząt (doc. J. Maj)
21.11.1974	Ryszard Stach	Wpływ dopaminy, noradrenaliny, 5-hydroksytryptaminy, neostygminy, metacholiny i kwasu glutaminowego podanych do jądra ogonia stego na bioelektryczną czynność napadową jądra migdałowego (prof. J. Hano)
21.11.1974	Lucylla Jaworska	Poszukiwania nowych inhibitorów sterydogenezy w grupie syntetycznych pochodnych androstenu (doc. R. Rembiesa)
21.11.1974	Irena Dziadkowiec	Metoda izolowania komórek łożyska: przemiana radioaktywnego pregnenolonu i progesteronu (doc. R. Rembiesa)

Działalność wydawnicza

Czasopismo Dissertationes Pharmaceuticae et Pharmacologicae, wydawane przez Zakład, w roku 1966 zwiększyło częstotliwość – stało się dwumiesięcznikiem. Od tego także roku wszystkie prace były publikowane w języku angielskim, a w 1972 r zaprzestano zamieszczać streszczenia prac w języku rosyjskim. Na Radzie Naukowej 22 listopada 1972 r. wystąpiono o zmianę nazwy czasopisma na angielską: Polish Journal of Pharmacology and Pharmacy. Na Radzie tej powołano Komitet Redakcyjny w składzie: prof. Jerzy Giełdanowski, doc. Stanisław Kohlmunzer, doc. Jerzy Maj, dr Stanisław Misztal, prof. Tadeusz Ruebenbauer, dr Jerzy Vetulani, prof. Marian Wilimowski. Redaktorem naczelnym był prof. Józef Hano, jego zastępcami: doc. Dłużniewski i doc. Marian Eckstein, sekretarzem mgr Zofia Michalska, a od nr 2 (1974) dr Helena Tomczyk.

W roku 1970 nakład czasopisma wynosił 630 egz., ale Rada Naukowa wnioskowała o zwiększenie objętości i nakładu do 1000, a nawet 1500 egz. Prof. Bobrański mówił: *„drukowanie prac w czasopismach o mniejszym nakładzie powoduje zaprzepaszczenie pracy dla świata naukowego”* i proponował przejście na miesięcznik; ta propozycja jednak upadła jako mało realna. Obok jedna z takich pochlebnych wypowiedzi o naszym czasopiśmie:

Wypowiedź na Radzie Naukowej 25 stycznia 1972 r.

Prof. Danysz: Chcę jeszcze zatrzymać się nad wydawnictwem Pol. J. Pharmac. Pharm. oraz sprawą biblioteki. Czasopismo Pol.Journ. Pharmac. Pharm. jest jedynym czasopismem farmakologicznym sensu stricto w Polsce, o zasięgu światowym. Mimo bardzo wysokiego poziomu tego czasopisma, co trzeba niewątpliwie przyznać, oraz stałego wzrostu tego poziomu, zasięg jego jest ciągle zbyt mały. Np nie dociera, ku mojemu zdziwieniu, Pol. Journ. Pharmac. Pharm. do Japonii. Natomiast dociera czasopismo Acta Medica Polona, które z punktu widzenia fachowości stoi niewątpliwie niżej. Apeluję, by w związku z wnioskiem poprzedniej Rady o zwiększenie nakładu do 1000 egz. wykorzystać to do wymiany międzynarodowej. Biblioteka Zakładu Farmakologii w zakresie wydawnictw ciągłych jest doprawdy imponująca. Jest to niewątpliwie największy zbior aktualnie wydawanych czasopism w zakresie najszerzej pojętej farmakologii i nauk pokrewnych. Wiemy, że w tym zakładzie zawsze możemy uzyskać potrzebne czasopisma. Apeluję więc, aby Zakład Farmakologii nie rezygnował na przyszłość z nabywanego asortymentu.

1965-1974

Biblioteka

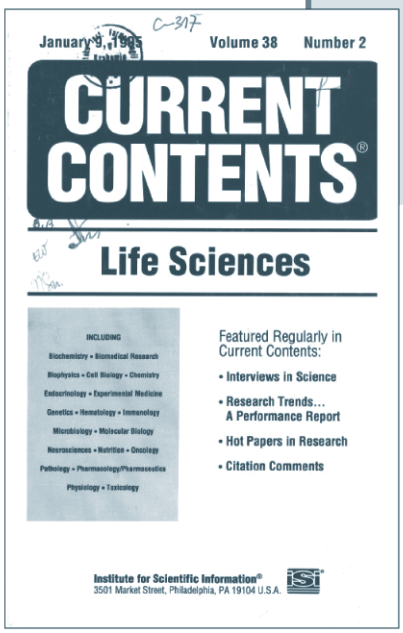
1 lipca 1968 r. kierowniczką Biblioteki została mgr Małgorzata Górkiewiczowa. Pani Górkiewiczowa nie była z wykształcenia bibliotekarzem, miała jednak duże doświadczenie biblioteczne wyniesione z pracy w Ossolineum. Poprzednio przez osiem lat prowadziła bibliotekę w Instytucie Reumatologicznym.

W tym okresie powiększyła się lista prenumerowanych czasopism, w tym o wiele cennych pozycji jak Chemical Abstracts czy Brain Research, a także o takie wydawnictwa seryjne jak Beilstein Hadbuch der Organischen Chemie. Biblioteka miała większą swobodę w zakupach w porównaniu do bibliotek uczelnianych. Otrzymywano także pewne tytuły z t.zw. wymiany centralnej np. Biochemical Pharmacology czy Life Sciences, wreszcie coraz więcej czasopism pozyskiwano z wymiany za „Dissertationes Pharmaceniticae".

Najcenniejszym był pozyskany z wymiany „Current Contents" seria „Life Sciences". Był to tygodnik wydawany przez amerykański Institute of Scientific Information publikujący zawartość czasopism oraz adresy autorów. Dostanie się na łamy tygodnika było już odpowiednim wyróżnieniem i reklamą, naszemu czasopismu także się to udało.

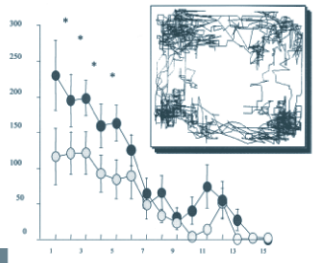
Przytaczamy krótki fragment opisu pracy w Bibliotece:

„Current" krążył po zakładach, prowadzony był zeszyt do zapisywania do kolejki korzystających, bo w oparciu o „Current" można było wypisywać prośby o odbitki z czasopism, których Biblioteka nie posiadała. Odbitki takie gromadziła także sama Biblioteka. Dzięki temu pracownicy naukowi mogli w szerokim zakresie korzystać z potrzebnej im literatury naukowej. Biblioteka wyszła im na przeciw ułatwiając wyszukiwanie potrzebnej literatury za pomocą kart przeziernych zwanych też przez nas „magdeburskimi". System ten podpatrzył w Zakładzie Farmakologii w Magdeburgu dr Vetulani, a zespół Biblioteki szybko go podchwycił. Zarówno gromadzone odbitki, jak i wybrane artykuły z czasopism, wiążące się z tematyką badawczą Zakładu były katalogowane, następnie wybierano hasła (słowa kluczowe) z każdej opracowywanej pracy. Każde hasło miało swoją kartę z siatką na 7000 pozycji i specjalnymi dziurkaczami wycinano numery prac, w których pojawiało się dane hasło. Zestawiając kilka kart z wybranymi hasłami można było znaleźć wybrane pozycje traktujące np. że wybrany lek działał na noradrenalinę czy dopaminę w określonej strukturze mózgu szczura czy myszy. System ten bardzo ułatwiał wyszukiwanie piśmiennictwa. Kartotekę przezierną prowadzono dla piśmiennictwa z zakresu psycho- i neurofarmakologii oraz osobno dla prac dotyczących teratogenezy polekowej. Biblioteka dokumentowała także prace własne Zakładu zbierając odbitki autorskie i opracowywała spisy publikacji do sprawozdań z działalności Zakładu. W 1970 i 1973 roku wydano drukiem Katalog Czasopism Zakładu Farmakologii PAN, a pani Górkiewiczowa rozpoczęła pracę nad wydaniem Bibliografii Publikacji Pracowników Zakładu.

Taki zwiększony zakres zadań doprowadził do wzrostu zatrudnienia – w 1970 r. została zatrudniona pani Janina Cynk zajmująca się prowadzeniem wypożyczalni, a w 1973 r. przyszła do pracy mgr Jolanta Jawczak, do pomocy w dokumentowaniu piśmiennictwa. Załogę Biblioteki tworzyła jeszcze pomoc laboratoryjna do prac porządkowych i sprzątania – pani Antonina Kozynacka.

W 1971 r. zakupiono pierwszy w Zakładzie kserograf pyłorys KS-2. Pracami na kserografie sterowała Biblioteka, znalazł on pomieszczenie w budynku na ul. Radzikowskiego i do obsługi zatrudniono specjalnego pracownika; pierwszym była Barbara Jędrzejec, a po niej pani Zofia Jakubcowa. Prace na kserografie były ściśle rejestrowane. Sprawozdania roczne i druki dla Zakładu wykonywał pan Kazimierz Jasieniak z CEBEA.

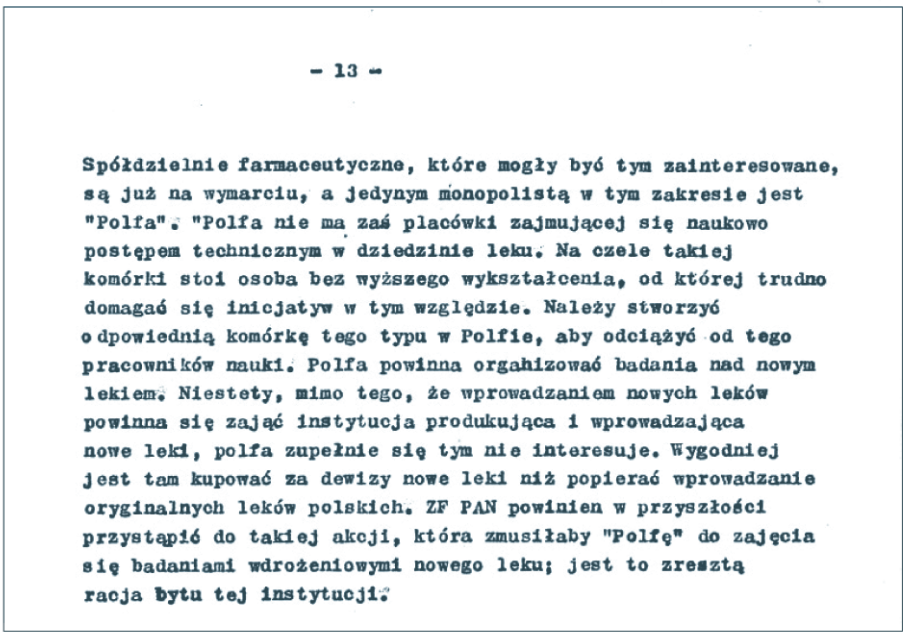
Współpraca naukowa z zagranicą

Coraz lepiej rozwijała się współpraca z placówkami zagranicznymi, do których wyjeżdżali pracownicy Zakładu na krótko- i długoterminowe staże naukowe. Nie sposób już wymieniać coraz liczniejszych wyjazdów, ani odwiedzających Zakład gości. W dekadzie 1965-1974 współpracowano przez dłuższy okresy czasu z następującymi ośrodkami:

- Zakład Farmakologii Instytutu Medycyny Doświadczalnej Akademii Nauk Medycznych ZSRR w Leningradzie – badania nad eksperymentalnymi wrzodami żołądka;
- Instytut Farmakologii Akademii Nauk Medycznych ZSRR w Moskwie – badania nad działaniem leków ośrodkowych;
- Unite de Recherches de Neuro-Psycho-Parmacologie de l'Institute de la Sante et la Recherche Medicale w Paryżu – badania substancji czarnej mózgu.

Współpraca z przemysłem

Z końcem lat sześćdziesiątych Zakład przebadał wiele leków pod kątem działania teratogennego, jednak problem współpracy z przemysłem był stale dyskutowany, również na Radach Naukowych.

– 13 –

Spółdzielnie farmaceutyczne, które mogły być tym zainteresowane, są już na wymarciu, a jedynym monopolistą w tym zakresie jest "Polfa". "Polfa nie ma zaś placówki zajmującej się naukowo postępem technicznym w dziedzinie leku. Na czele takiej komórki stoi osoba bez wyższego wykształcenia, od której trudno domagać się inicjatyw w tym względzie. Należy stworzyć odpowiednią komórkę tego typu w Polfie, aby odciążyć od tego pracowników nauki. Polfa powinna organizować badania nad nowym lekiem. Niestety, mimo tego, że wprowadzaniem nowych leków powinna się zająć instytucja produkująca i wprowadzająca nowe leki, polfa zupełnie się tym nie interesuje. Wygodniej jest tam kupować za dewizy nowe leki niż popierać wprowadzanie oryginalnych leków polskich. ZF PAN powinien w przyszłości przystąpić do takiej akcji, która zmusiłaby "Polfę" do zajęcia się badaniami wdrożeniowymi nowego leku; jest to zresztą racja bytu tej instytucji.

Fragment sprawozdania z Rady Naukowej z 1971 r. dotyczący współpracy z przemysłem farmaceutycznym

Od 1968 r. doc. Jerzy Maj był konsultantem naukowym Krakowskich Zakładów Farmaceutycznych „Polfa". W 1974 r. podpisano porozumienie w sprawie utworzenie zespołu „PAN-Polfa". Zespół został rozwiązany w 1979 roku, po pięciu latach istnienia.

1965-1974

Polskie Towarzystwo Farmakologiczne

W listopadzie 1965 roku zwołano do Szczecina zebranie założycielskie nowego towarzystwa naukowego.

Wzięli w nim udział delegaci z Zakładu Farmakologii PAN, a prof. Hano został wybrany wiceprzewodniczącym Towarzystwa.

W wyniku przeprowadzonego tajnego głosowania, przy udziale Komisji Skrutacyjnej, w skład Zarządu Głównego weszli: prof. dr P. Kubikowski — przewodniczący, prof. dr J. Hano — wiceprzewodniczący, doc. dr T. Chruściel — II wiceprzewodniczący. Sekretarzem Zarządu został doc. dr Z. Szreniawski, skarbnikiem doc. dr J. Venulet, ponadto członkami zarządu — prof. dr J. Jeske i doc. dr A. Danysz.

W skład Komisji Rewizyjnej weszli: prof. dr K. Teuchmann, doc. dr T. Kisieliński, doc. dr J. Giełdanowski, dr A. Putowa oraz doc. dr M. Bohosiewicz.

W dniach 14-15 października 1966 r. z inicjatywy Komitetu Nauk Farmaceutycznych PAN Zakład Farmakologii PAN zorganizował sympozjum nt. „Naukowe i prawne aspekty nowego leku". W sympozjum wzięło udział 117 osób, w tym 93 zamiejscowe. Wygłoszono 18 referatów, w tym 6 referatów pochodziło z Zakładu Farmakologii PAN. Materiały z sympozjum zostały wydane w 1970 r. przez PZWL jako osobna publikacja.

Zakład Farmakologii PAN był organizatorem I Zjazdu Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego w Krakowie:

Na Zjeździe pracownicy Zakładu przedstawili 13 komunikatów naukowych.

I ZJAZD
POLSKIEGO TOWARZYSTWA FARMAKOLOGICZNEGO
KRAKÓW, 21—23 września 1967

POD PROTEKTORATEM

Prof. dr KSAWEREGO ROWIŃSKIEGO
Sekretarza Wydziału VI Nauk Medycznych
Polskiej Akademii Nauk

KOMITET HONOROWY

Prof. dr MIECZYSŁAW KLIMASZEWSKI
Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego

Prof. dr JAN OSZACKI
Rektor Akademii Medycznej w Krakowie

Prof. dr BOGUSŁAW BOBRAŃSKI
Przewodniczący Komitetu Nauk Farmaceutycznych
Polskiej Akademii Nauk

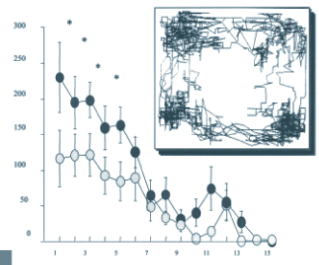
I ZJAZD
POLSKIEGO TOWARZYSTWA FARMAKOLOGICZNEGO
KRAKÓW, 21—23 września 1967

PROGRAM

I. SYMPOZJUM: Wpływ leków na zjawisko rozrodu

II. TEMATY WIODĄCE:

1. Farmakologia amin katecholowych
2. Leki psychotropowe oraz wpływające na ośrodkowy układ nerwowy
3. Krótkie doniesienia z różnych dziedzin farmakologii doświadczalnej i klinicznej.

KOMITET ORGANIZACYJNY

Przewodniczący: Prof. dr Józef Hano
Z-ca Przewodniczącego: Doc. dr Ryszard Gryglewski
Sekretarz Naukowy: Doc. dr Apoloniusz Dłużniewski
Z-ca Sekretarza Naukowego: Dr Jolanta Krupińska
Skarbnik: Doc. dr Jan Trąbka
Członkowie Komitetu: Doc. dr Janina Sierosławska, Doc. dr Stanisław Kohlmünzer, Doc. dr Roman Rembiesa, Dr Stanisław Misztal, Dr Teresa Gryglewska, Mgr Henryk Gawroński, Mgr Tadeusz Pomorski
Biuro Zjazdu: Romana Seidl

KOMISJA PROGRAMOWA

Przewodniczący: Prof. dr Tadeusz Chruściel
Członkowie: Doc. dr Ryszard Gryglewski, Doc. dr Jerzy Maj, Doc. dr Marian Wilimowski

INFORMACJA OGÓLNA

Obrady Zjazdu odbywać się będą w gmachu: Collegium Chemicum oraz Collegium Zoologicum Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. Krupniczej 41 oraz 50. Biuro Zjazdu mieścić się będzie w Collegium Zoologicum i będzie czynne od dnia 20 września codziennie przez cały czas Zjazdu w godzinach od 8,30—14,00. W dniu 20 września także po południu od godziny 16,00—20,00.

Przy rejestracji w Biurze Zjazdu uczestnicy otrzymują wszystkie materiały zjazdowe.

Miejsce obrad i posiedzeń poszczególnych sekcji zostało podane w programie szczegółowym.

Oficjalnymi językami Zjazdu są języki: polski, angielski, rosyjski, francuski.

Komunikaty w formie gotowej do druku (wg wymogów regulaminu czasopisma „Dissertationes Pharmaceuticae et Pharmacologicae") należy doręczyć w 2 egz. Sekretarzowi danego posiedzenia przed przystąpieniem do wygłoszenia doniesienia. Niedoręczenie materiałów spowoduje skreślenie doniesienia z programu obrad.

Każdy uczestnik może przedstawić tylko jeden krótki komunikat. Czas wygłaszania nie może przekroczyć 10 minut. Na dyskusję przeznaczono 5 minut. Komitet Organizacyjny prosi o ścisłe przestrzeganie tych terminów. W razie ich niedotrzymania Przewodniczący poszczególnych posiedzeń będą odbierać głos mówcom.

Jako materiał ilustracyjny przewidziano przeźrocza formatu

5

Gospodarka finansowa

1 stycznia 1971 r. Zakład Farmakologii został przekształcony w zakład budżetowy na co wskazuje prezentowany obok fragment sprawozdania z działalności Zakładu za rok 1971:

Przekształcenie z jednostki w zakład budżetowy wymagało większej dyscypliny finansowej, a więc coraz sprawniejszej pracy Księgowości Zakładu.

Na koniec należy podkreślić działalność socjalną Zakładu na rzecz pracowników. Przez kilka lat organizowano dojazd pracowników z pętli na os. Rydla w Bronowicach do Zakładu. Od listopada 1972 r. przywożono dla pracowników obiady w termosach ze stołówki PAN na Sławkowskiej. Organizowano zimowiska dla dzieci z rodzicami (np. w Tyliczu) niezależnie od akcji kolonijnej prowadzonej przez Oddział PAN w Krakowie.

- 70 -

IX. GOSPODARKA FINANSOWA

Na podstawie Zarządzenia Nr. 97 Ministra Finansów z dnia 27 listopada 1970 r. § 7 pkt. 3 w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek badawczych oraz pisma Ministerstwa Finansów z dnia 6 sierpnia 1970 r. Nr. RPJ-4002-25/70 Zakład Farmakologii działający dotychczas w formie jednostki budżetowej, z dniem 1 stycznia 1971 r. przekształcony został w zakład budżetowy. Powyższa decyzja zobowiązuje Zakład do bardziej wnikliwej niż dotychczas analizy całokształtu gospodarki finansowej ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania się kosztów oraz ścisłego przestrzegania zasad gospodarności.

Zakład Farmakologii posiada zawartą umowę długoterminową z Instytutem Biologii Doświadczalnej im. Nenckiego w Warszawie w ramach problemów węzłowych oraz umowę z Instytutem Chemii Organicznej w Warszawie - w ramach problemów resortowych. Ponadto Zakład prowadzi działalność własną (C 1) oraz środki specjalne (C 2).

Umowa zawarta z Instytutem Biologii Doświadczalnej przewiduje na nakłady bieżące łączną kwotę 67.532 tys.zł., z czego na rok 1971 przypada kwota 7.363 tys.zł.

Umowa z Instytutem Chemii Organicznej opiewa na kwotę 16.812 tys.zł., z czego na rok 1971 przypada 1.300 tys.zł.

Koszty działalności własnej pokrywane są z dotacji PAN oraz amortyzacji.

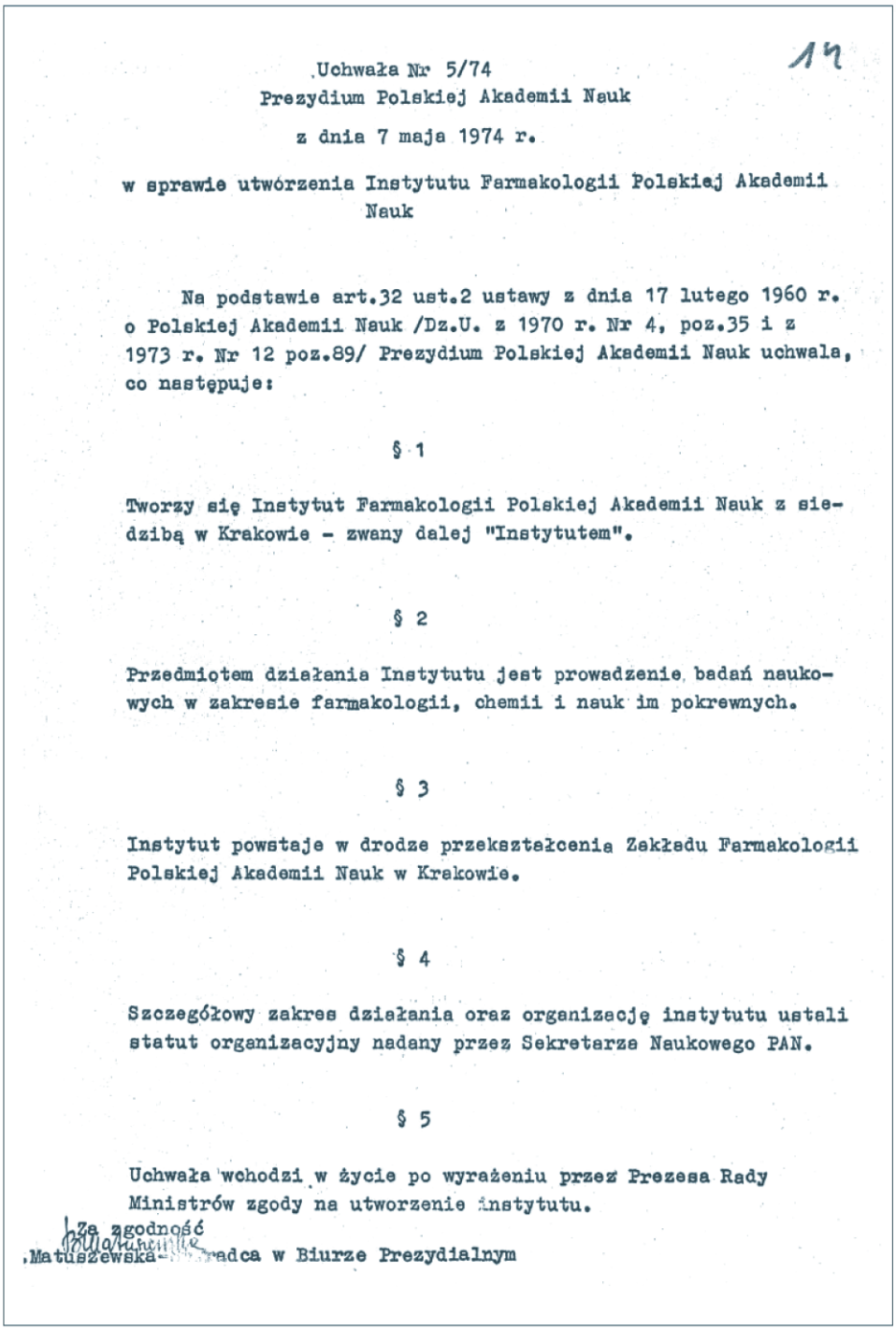
W oparciu o powyższe źródła finansowania Zakład Farmakologii otrzymał z PAN plan finansowy na rok 1971, stanowiący załącznik nr 2. Powyższy plan stanowił podstawę do opracowania szczegółowego planu wewnętrznego, uwzględniającego koszty

1965-1974

Powstanie Instytutu

Końcowym akcentem tej dekady była ważna decyzja o utworzeniu Instytutu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk na bazie dotychczasowego Zakładu:

7 maja 1974 r. uchwałą Prezydium Polskiej Akademii Nauk utworzono Instytut Farmakologii.

17

Uchwała Nr 5/74
Prezydium Polskiej Akademii Nauk
z dnia 7 maja 1974 r.

w sprawie utworzenia Instytutu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk

Na podstawie art.32 ust.2 ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk /Dz.U. z 1970 r. Nr 4, poz.35 i z 1973 r. Nr 12 poz.89/ Prezydium Polskiej Akademii Nauk uchwala, co następuje:

§ 1

Tworzy się Instytut Farmakologii Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Krakowie - zwany dalej "Instytutem".

§ 2

Przedmiotem działania Instytutu jest prowadzenie badań naukowych w zakresie farmakologii, chemii i nauk im pokrewnych.

§ 3

Instytut powstaje w drodze przekształcenia Zakładu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

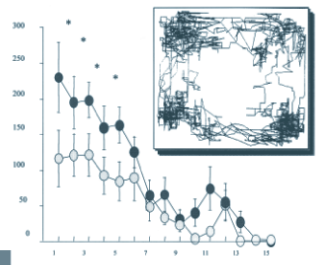
§ 4

Szczegółowy zakres działania oraz organizację instytutu ustali statut organizacyjny nadany przez Sekretarze Naukowego PAN.

§ 5

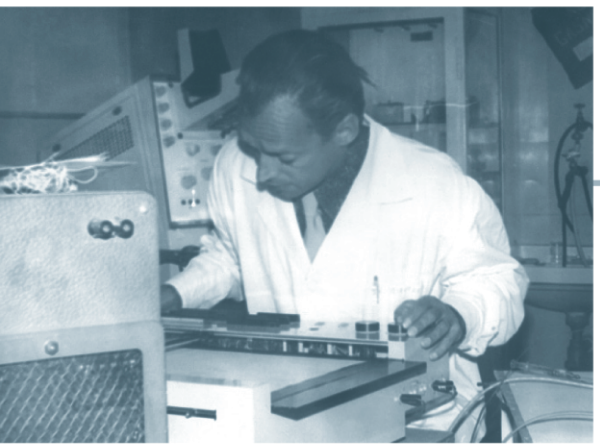
Uchwała wchodzi w życie po wyrażeniu przez Prezesa Rady Ministrów zgody na utworzenie instytutu.

Za zgodność
Matuszewska - radca w Biurze Prezydialnym

1965-1974

Zdjęcia pracowników wykonane w latach 1965-1974

S. Wolfarth w pracowni Neuro- i Psychofarmakologii na ul. Ojcowskiej.

Na balkonie w Dworku na ul. Radzikowskiego stoją od lewej: R. Przewłocki, S. Wolfarth, M. Grabowska i J. Trąbka.

Leszek Pawłowski i Teresa Piwowarczyk przy doświadczeniu.

Pracownia Farmakodynamiki. Od lewej: Władysław Palider, Elżbieta Zacny, Zbigniew Górka, Iwona Ryglewicz, Helena Sowińska, Jacek Spławiński.

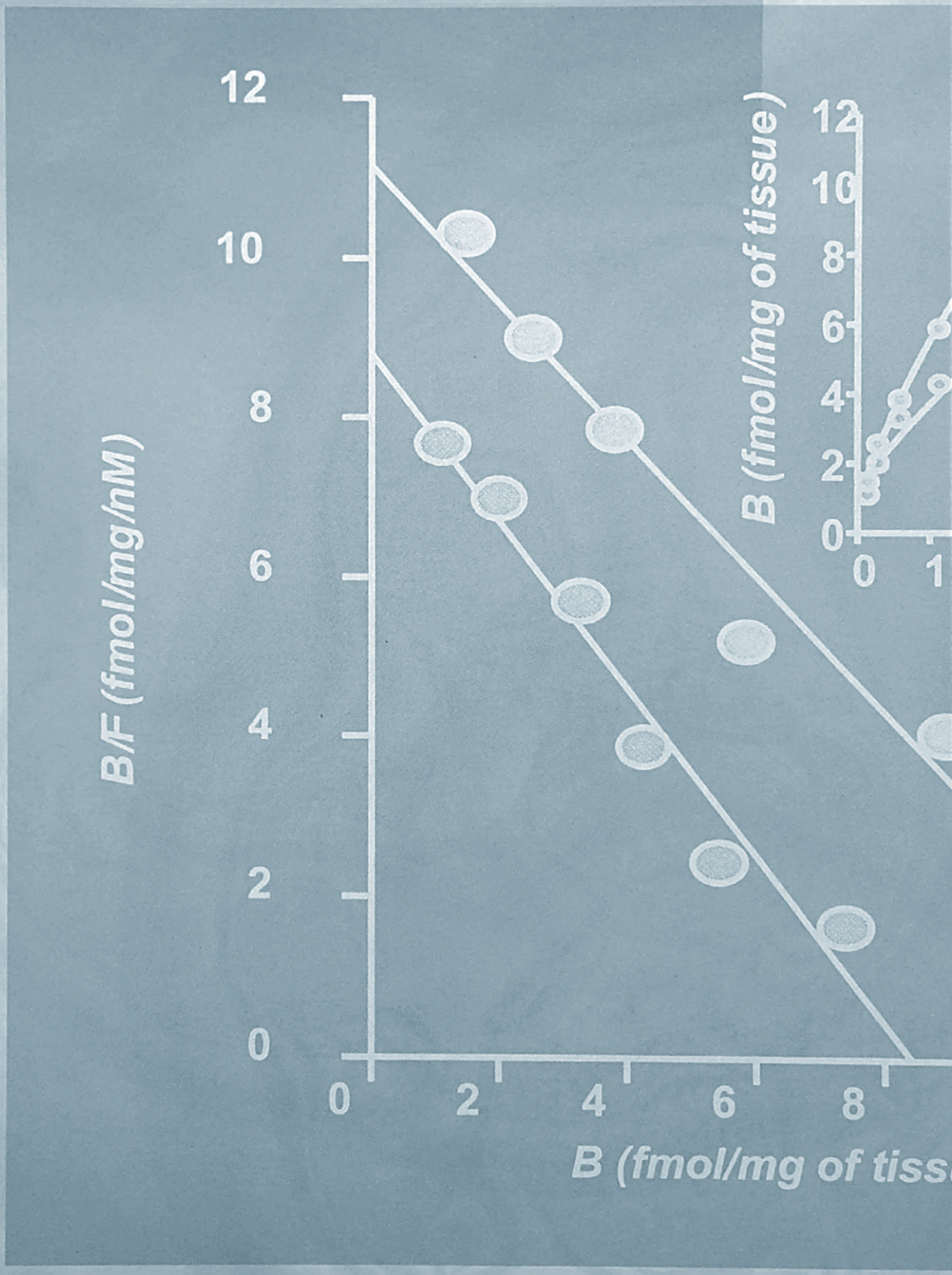

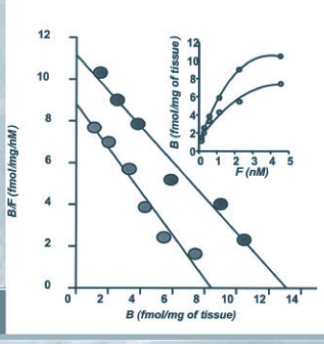
Kurs chromatografii w Instytucie Ekspertyz Sądowych (1971) Stoją od lewej: Joanna Diak, NN, NN, Wanda Kisiel, Ewa Mogilnicka, Krystyna Gołembiowska, Violetta Klimek. Siedzą prowadzący kurs.

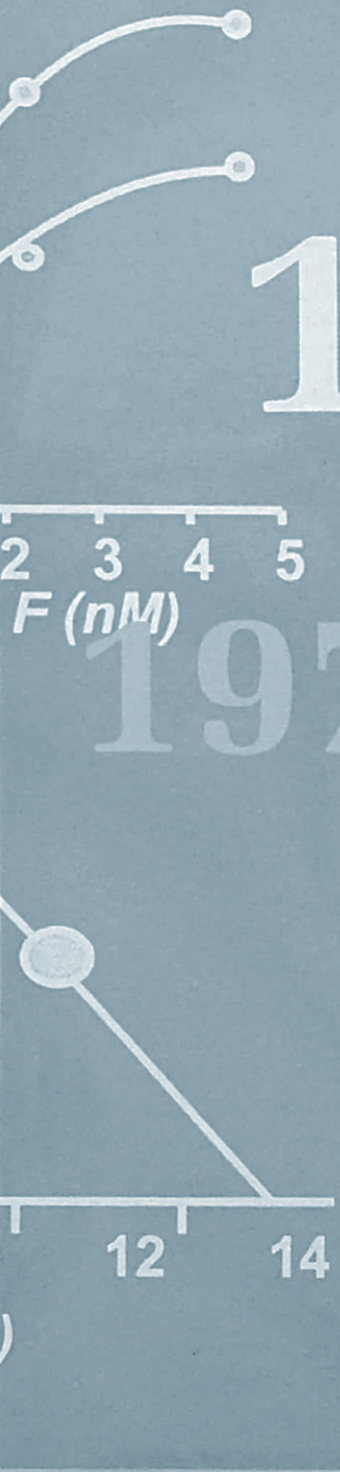

Pracownia Fitochemii (1973). Od lewej: J. Diak, B. Wacław-Rozkrutowa, H. Supniewska, S. Kohlmünzer. Z tyłu: Z. Zachwiejowa (doktorantka S. Kohlmünzera), E. Binek, H. Tomczyk.

1975-1984

B/F (fmol/mg/nM)
12
10
8
6
4
2
0
0
2
4
6
8
B (fmol/mg of tissue)
12
10
8
6
4
2
0
0
1

1975-1984

1975-1984

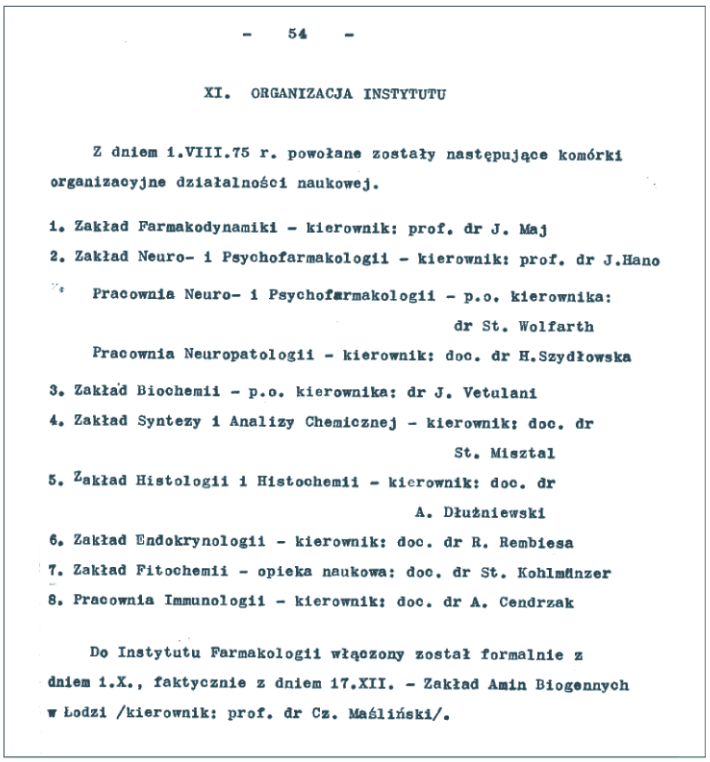
1975-1984

1975-1984

Instytut utworzony uchwałą Prezydium PAN dnia 7 maja 1974 r. zmienił swoją strukturę organizacyjną w stosunku do poprzedniej dekady.

Do Instytutu została dołączona nowa placówka – Zakład Amin Biogennych w Łodzi liczący w momencie przyłączenia 23 osoby. Miał on pewną autonomię, ale był rozliczany i finansowany przez Instytut Farmakologii. Z dniem 1 stycznia 1981 r. Zakład uzyskał status samodzielnej placówki naukowej.

Rok 1975 upłynął pod znakiem budowy nowego budynku, który został oddany do użytku z końcem roku. Od początku stycznia 1976 r. budynek był sukcesywnie zasiedlany przez Zakłady Instytutu, o czym mówi poniższy fragment sprawozdania za rok 1976.

- 54 -

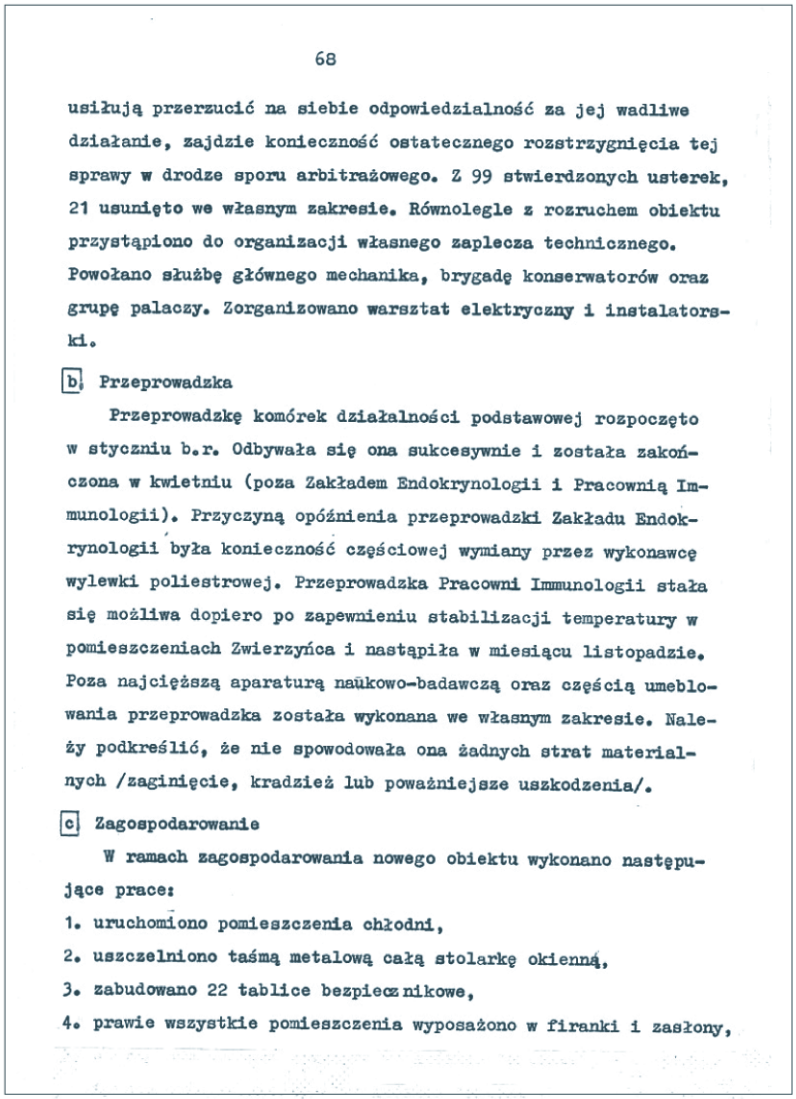
XI. ORGANIZACJA INSTYTUTU

Z dniem 1.VIII.75 r. powołane zostały następujące komórki organizacyjne działalności naukowej.

1. Zakład Farmakodynamiki - kierownik: prof. dr J. Maj
2. Zakład Neuro- i Psychofarmakologii - kierownik: prof. dr J.Hano
   Pracownia Neuro- i Psychofarmakologii - p.o. kierownika: dr St. Wolfarth
   Pracownia Neuropatologii - kierownik: doc. dr H.Szydłowska
3. Zakład Biochemii - p.o. kierownika: dr J. Vetulani
4. Zakład Syntezy i Analizy Chemicznej - kierownik: doc. dr St. Misztal
5. Zakład Histologii i Histochemii - kierownik: doc. dr A. Dłużniewski
6. Zakład Endokrynologii - kierownik: doc. dr R. Rembiesa
7. Zakład Fitochemii - opieka naukowa: doc. dr St. Kohlmünzer
8. Pracownia Immunologii - kierownik: doc. dr A. Cendrzak

Do Instytutu Farmakologii włączony został formalnie z dniem 1.X., faktycznie z dniem 17.XII. - Zakład Amin Biogennych w Łodzi /kierownik: prof. dr Cz. Maśliński/.

Ze sprawozdania Instytutu Farmakologii PAN za rok 1975 cz. II

68

usiłują przerzucić na siebie odpowiedzialność za jej wadliwe działanie, zajdzie konieczność ostatecznego rozstrzygnięcia tej sprawy w drodze sporu arbitrażowego. Z 99 stwierdzonych usterek, 21 usunięto we własnym zakresie. Równolegle z rozruchem obiektu przystąpiono do organizacji własnego zaplecza technicznego. Powołano służbę głównego mechanika, brygadę konserwatorów oraz grupę palaczy. Zorganizowano warsztat elektryczny i instalatorski.

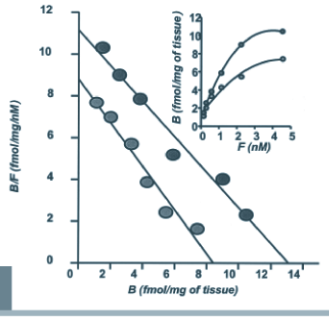
b. Przeprowadzka

Przeprowadzkę komórek działalności podstawowej rozpoczęto w styczniu b.r. Odbywała się ona sukcesywnie i została zakończona w kwietniu (poza Zakładem Endokrynologii i Pracownią Immunologii). Przyczyną opóźnienia przeprowadzki Zakładu Endokrynologii była konieczność częściowej wymiany przez wykonawcę wylewki poliestrowej. Przeprowadzka Pracowni Immunologii stała się możliwa dopiero po zapewnieniu stabilizacji temperatury w pomieszczeniach Zwierzyńca i nastąpiła w miesiącu listopadzie. Poza najcięższą aparaturą naukowo-badawczą oraz częścią umeblowania przeprowadzka została wykonana we własnym zakresie. Należy podkreślić, że nie spowodowała ona żadnych strat materialnych /zaginięcie, kradzież lub poważniejsze uszkodzenia/.

c. Zagospodarowanie

W ramach zagospodarowania nowego obiektu wykonano następujące prace:

1. uruchomiono pomieszczenia chłodni,
2. uszczelniono taśmą metalową całą stolarkę okienną,
3. zabudowano 22 tablice bezpiecznikowe,
4. prawie wszystkie pomieszczenia wyposażono w firanki i zasłony,

Budynek główny Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie.

Na swoim miejscu – w budynku przy ul. Radzikowskiego 176 – pozostał jedynie Zakład Fitochemii z Pracownią Agrotechniki i ogrodem.

Oficjalne otwarcie nowego gmachu Instytutu odbyło się na Radzie Naukowej w dniu 22 marca 1977 r.

Budynek zwierzętarni, z budynkiem głównym połączony przewiązką.

Budynek przy Ojcowskiej został także wykorzystany, co zostało przedstawione w sprawozdaniu za rok 1977.

b. Urządzenie i wyposażenie starego budynku

Opuszczenie starego budynku przez zakłady naukowe i administrację stworzyły warunki do wykorzystania go - po wykonaniu niezbędnych prac adaptacyjnych - do nowych celów. Prace adaptacyjne wykonane zostały w roku 1976, w roku ubiegłym urządzono pomieszczenia i skompletowano wyposażenie tych komórek organizacyjnych, które znalazły się w tym budynku, a to:

- pracownia kserograficzna,
- Redakcja Polish Journal of Pharmacology and Pharmacy,
- Studium Doktoranckie,
- sala seminaryjna,
- Pracownia Zespołu Naukowo-Przemysłowego PAN-POLFA,
- Rada Oddziałowa ZNP,
- magazyn czasopism,
- magazyn zakładowej grupy samoobrony,
- 4 pokoje gościnne wraz z zapleczem /łazienka, kuchnia/.

Ze sprawozdania Instytutu za rok 1977 cz. II

1975-1984

PROF. JERZY MAJ

Prof. Jerzy Maj urodził się 14.07.1922 r. w Brześciu nad Bugiem. Ukończenie liceum matematyczno-fizycznego przerwała mu wojna. Był partyzantem Armii Krajowej. W 1945 r. uzyskał maturę w IV Liceum im. H. Sienkiewicza w Krakowie a w 1949 r. uzyskał dyplom magistra farmacji na Uniwersytecie Jagiellońskim; w latach 1956-1960 studiował dodatkowo medycynę.

Pracę zawodową rozpoczął jeszcze jako student w 1947 r., a od 1950 r. pracował w Zakładzie Farmakodynamiki AM w Krakowie, kierowanym przez prof. Hano. Pracę doktorską obronił w 1951 r., habilitował się w 1962 r. na Wydziale Farmacji AM. W roku 1957 był stypendystą w firmie Sandoz i Ciba w Bazylei i w Zakładzie Farmakologii Uniwersytetu w Bernie, w Szwajcarii. W latach 1964-1967 kierował w Lublinie dwoma zakładami: Farmakologii na Wydziale Lekarskim i Farmakodynamiki na Wydziale Farmaceutycznym.

W październiku 1967 r. wrócił do Krakowa i został zastępcą prof. Hano w Zakładzie Farmakologii PAN.

W styczniu 1976 r. została powołana Samodzielna Pracownia Gastroenterologii pod kierunkiem doc. dr hab. Jana Bugajskiego.

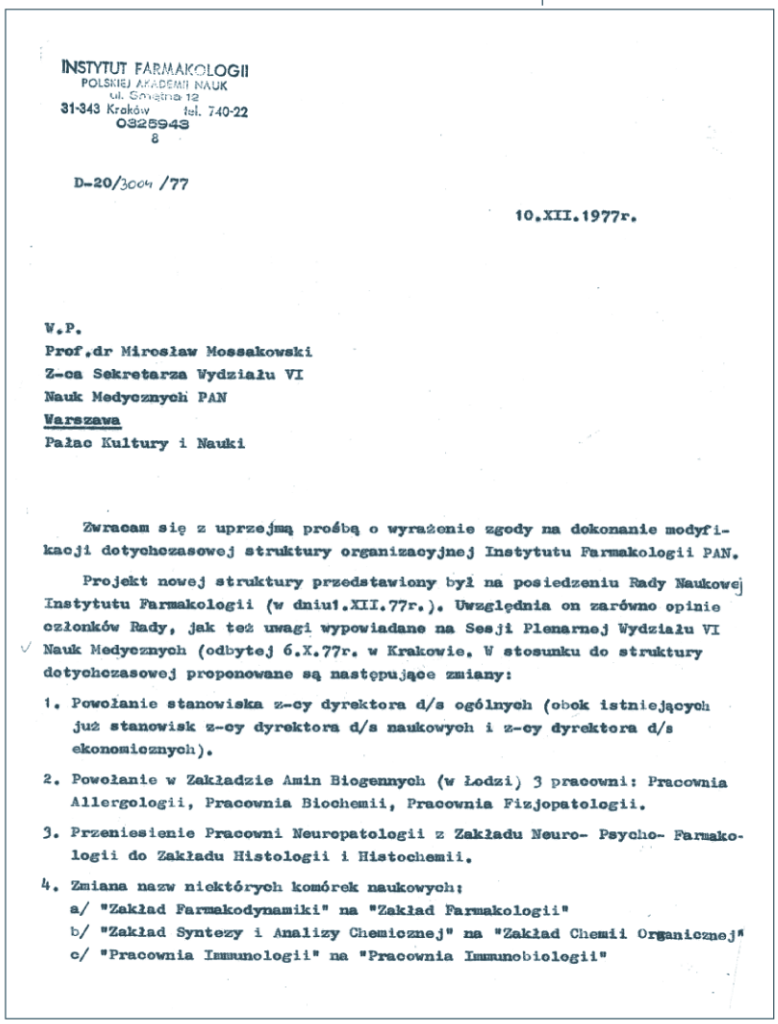
Rok 1977 przyniósł dalsze zmiany organizacyjne. Z końcem 1977 roku odszedł na emeryturę dotychczasowy dyrektor prof. dr hab. Józef Hano. Pozostał nadal redaktorem naczelnym czasopisma *Polish Journal of Pharmacology and Pharmacy* i zastępcą przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu. Był kierownikiem Zakładu Neuropsychofarmakologii do czasu habilitacji dr Stanisława Wolfartha.

Nowym Dyrektorem Instytutu Farmakologii PAN został dotychczasowy jego zastępca d/s naukowych prof. dr hab. Jerzy Maj.

Na swego Zastępcę d/s Naukowych prof. Maj zaproponował doc. dr hab. Edmunda Przegalińskiego, którego miał okazję bliżej poznać w czasie swej pracy w Zakładzie Farmakodynamiki w Lublinie. Rada Naukowa Instytutu wystąpiła o służbowe przeniesienie doc. Przegalińskiego z Lublina do Krakowa. W październiku 1977 r. doc. Przegaliński przeprowadził się do Krakowa.

Zastępcą Dyrektora d/s Ogólnych został doc. dr hab. Stanisław Misztal, kierownik Zakładu Chemii Organicznej. Stanowisko Zastępcy Dyrektora d/s Ekonomicznych było stanowiskiem politycznym – był nim mgr Karol Biliński, a następnie mgr Tadeusz Kumorek. W tych latach Głównym Księgowym Instytutu był mgr Jerzy Lech, który po kilku latach przeniósł się do innej placówki PAN-owskiej. Czteroosobowym działem zaopatrzenia i transportu kierował mgr Zbigniew Szot. Stanowisko Głównego Mechanika Instytutu, któremu podlegały warsztaty, sprawował inż. Jan Gurda. W tym okresie Instytut posiadał 6 samochodów.

Prof J. Maj, jako nowy dyrektor, zwrócił się do Wydziału VI PAN z prośbą o zatwierdzenie proponowanych zmian organizacyjnych Instytutu:

INSTYTUT FARMAKOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
ul. Smętna 12
31-343 Kraków tel. 740-22
0325943
8

D-20/3004 /77

10.XII.1977r.

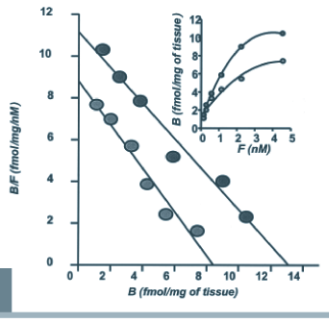
W.P.
Prof.dr Mirosław Mossakowski
Z-ca Sekretarza Wydziału VI
Nauk Medycznych PAN
Warszawa
Pałac Kultury i Nauki

Zwracam się z uprzejmą prośbą o wyrażenie zgody na dokonanie modyfikacji dotychczasowej struktury organizacyjnej Instytutu Farmakologii PAN.

Projekt nowej struktury przedstawiony był na posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Farmakologii (w dniu1.XII.77r.). Uwzględnia on zarówno opinie członków Rady, jak też uwagi wypowiadane na Sesji Plenarnej Wydziału VI Nauk Medycznych (odbytej 6.X.77r. w Krakowie. W stosunku do struktury dotychczasowej proponowane są następujące zmiany:

1. Powołanie stanowiska z-cy dyrektora d/s ogólnych (obok istniejących już stanowisk z-cy dyrektora d/s naukowych i z-cy dyrektora d/s ekonomicznych).
2. Powołanie w Zakładzie Amin Biogennych (w Łodzi) 3 pracowni: Pracownia Allergologii, Pracownia Biochemii, Pracownia Fizjopatologii.
3. Przeniesienie Pracowni Neuropatologii z Zakładu Neuro- Psycho- Farmakologii do Zakładu Histologii i Histochemii.
4. Zmiana nazw niektórych komórek naukowych:
   a/ "Zakład Farmakodynamiki" na "Zakład Farmakologii"
   b/ "Zakład Syntezy i Analizy Chemicznej" na "Zakład Chemii Organicznej"
   c/ "Pracownia Immunologii" na "Pracownia Immunobiologii"

Pismo z propozycją zmian organizacyjnych.

Uzasadnienie proponowanych zmian:

ad 1/ W ostatnich latach Instytut znacznie powiększył się. Wyraża to się przede wszystkim wzrostem liczby pracowników (231 pełnozatrudnionych wg stanu na dzień 1.XII.1977r.) oraz liczby komórek działalności podstawowej. Zwiększyły się także funkcje Instytutu. Od r. 1971 Instytut jest koordynatorem II-go stopnia w problemie węzłowym 10.4. (14 placówek współpracujących), a od r. 1976 także w problemie międzyresortowym I..12. (32 placówki współpracujące). Poszerzeniu uległa współpraca z zagranicą oraz współpraca z przemysłem, ta ostatnia m.in. przez stworzenie zespołu naukowo-przemysłowego PAN-Polfa, pracującego na terenie Instytutu. Zwiększyła się również liczba uczestników Studium Doktoranckiego (aktualnie 22). Jest oczywiste, że powyższy wzrost liczby pracowników i funkcji, a także wzrost aktywności naukowej Instytutu pociąga za sobą zwiększenie zadań dla wszystkich istniejących komórek organizacyjnych, a zatem i trudności w kierowaniu ich pracą. Powołanie z-cy dyrektora d/s ogólnych odciąży znacznie pozostałych członków dyrekcji i usprawni pracę Instytutu.

Do pionu z-cy dyrektora d/s ogólnych należałyby następujące komórki organizacyjne:

- Dział Informacji i Dokumentacji Naukowej (z podległymi mu pracowniami),
- Zwierzyniec,
- Samodzielne stanowisko pracy d/s BHP,
- Samodzielne stanowisko pracy d/s aparatury naukowo-badawczej.

To ostatnie powołane zostało w wyniku zaleceń pokontrolnych z dnia 30.XI.1977r. L.dz. SOI-0612-4/473/76 wydanych przez Samodzielny Oddział Inspekcji PAN.

ad 2/ Proponowane w Zakładzie Amin Biogennych pracownie istnieją w rzeczywistości od dawna i ich powołanie formalne będzie jedynie zatwierdzeniem obecnej, sprawdzonej w życiu struktury. Pracownia Allergologii obejmuje dwa zespoły robocze: zespół badania mechanizmów produkcji przeciwciał reaginowych i zespół badania mechanizmów uwalniania mediatorów reakcji anafilaktycznych i alergicznych.

Pracownia Biochemii składa się również z dwóch zespołów: z zespołu badania mechanizmów regulacji aktywności enzymów fosfopirydoksalowych i zespołu oksydacyjnej dezaminacji amin biogennych. Pracownia Fizjopatologii składa się z dwóch zespołów: zespołu fizjologii i fizjopatologii amin biogennych w odniesieniu do ośrodkowego układu nerwowego i zespołu zajmującego się fizjologią i fizjopatologią układów aminowych w obwodowym układzie nerwowym i tkance sercowej.

Pracownia Allergologii liczy 12 pracowników, w tym 3 naukowych. Pracownia Biochemii - 15 pracowników, w tym 7 naukowych. Pracownia Fizjopatologii - 10 pracowników, w tym 6 pracowników naukowych.

ad 3/ Pracownia Neuropatologii posługuje się głównie metodami histochemicznymi, a więc podobnymi, jak Zakład Histologii i Histochemii. Ponadto Pracownia ta liczy tylko (łącznie z kierownikiem) 5 osób, a tym samym choroba jednego choćby pracownika (dotyczy to zwłaszcza dwuosobowego zespołu hodowli tkankowej) znacznie zaburza pracę. Umieszczenie Pracowni Neuropatologii w Zakładzie Histologii i Histochemii pozwoli na zapobieganie tego rodzaju zaburzeniom.

ad 4/ Proponowane zmiany, głównie o charakterze nomenklaturowym mają na celu to, by nazwy jednostek lepiej oddawały rzeczywistą treść ich działalności naukowej.

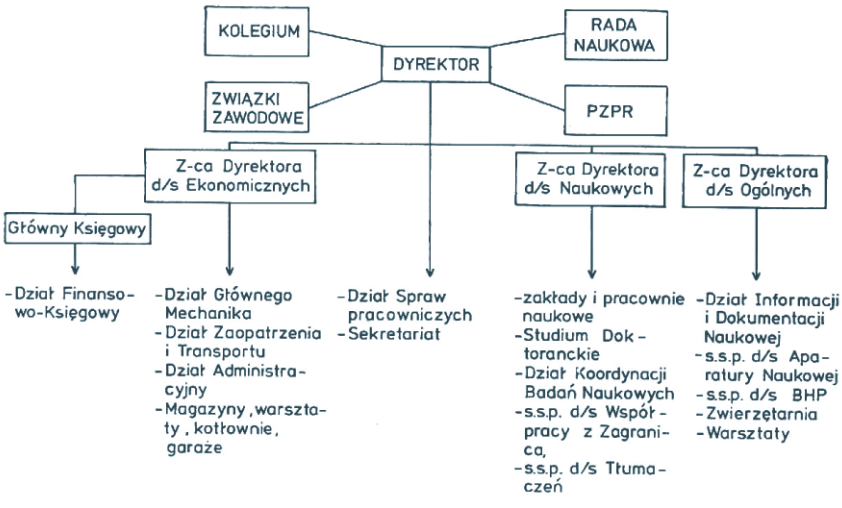
Projekt struktury organizacyjnej uwzględniający omówione powyższe zmiany stanowi załącznik do niniejszego pisma.

ad. 3. Konkretnie z Pracowni Neuropatologii przeniosły się na ul. Smętną 12 4 osoby: doc. Helena Szydłowska, mgr Zofia Kowalska, fotografka Teresa Dudek i doktorantka mgr Maria Śmiałowska. Doc. Kałuża zdecydował się pozostać w Instytucie Neurologii AM.

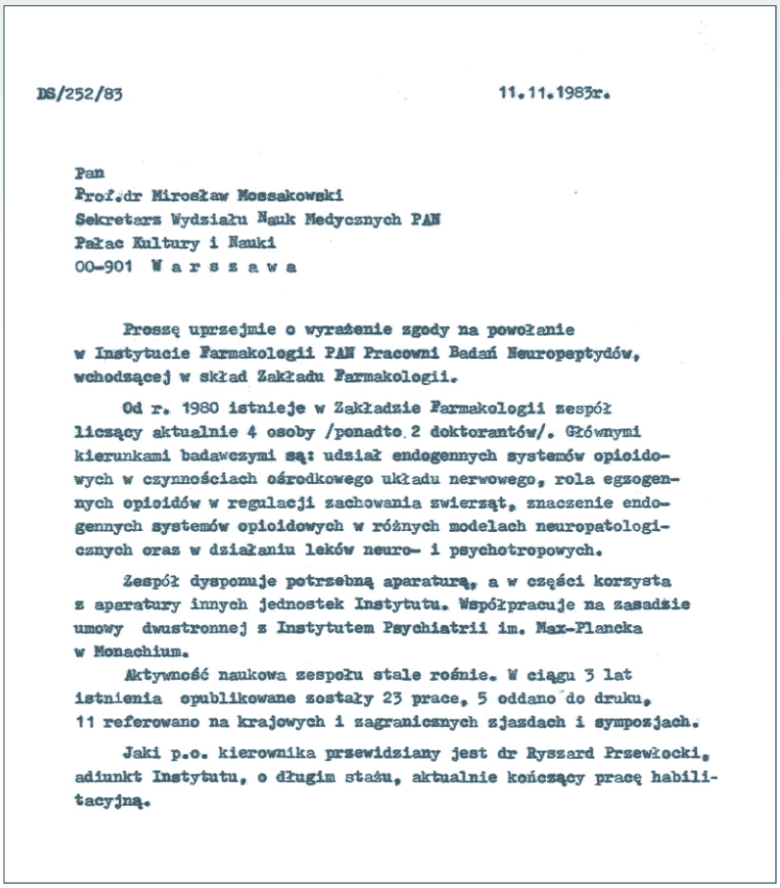
W 1979 r. powołano dwie nowe pracownie:

- Pracownię Farmakokinetyki i Metabolizmu Leków przy Zakładzie Biochemii, pod kierunkiem dr Mirosławy Melzackiej; poprzednio kierowniczki zespołu PAN-POLFA, który został w 1979 r. rozwiązany.
- Pracownię Badań Nowych Leków przy Zakładzie Farmakologii pod kierunkiem dr Ewy Chojnackiej-Wójcik.

SCHEMAT ORGANIZACYJNY
INSTYTUTU FARMAKOLOGII PAN W KRAKOWIE

1975-1984

DS/252/83 11.11.1983r.

Pan
Prof.dr Mirosław Mossakowski
Sekretarz Wydziału Nauk Medycznych PAN
Pałac Kultury i Nauki
00-901 W a r s z a w a

Proszę uprzejmie o wyrażenie zgody na powołanie w Instytucie Farmakologii PAN Pracowni Badań Neuropeptydów, wchodzącej w skład Zakładu Farmakologii.

Od r. 1980 istnieje w Zakładzie Farmakologii zespół liczący aktualnie 4 osoby /ponadto 2 doktorantów/. Głównymi kierunkami badawczymi są: udział endogennych systemów opioidowych w czynnościach ośrodkowego układu nerwowego, rola egzogennych opioidów w regulacji zachowania zwierząt, znaczenie endogennych systemów opioidowych w różnych modelach neuropatologicznych oraz w działaniu leków neuro- i psychotropowych.

Zespół dysponuje potrzebną aparaturą, a w części korzysta z aparatury innych jednostek Instytutu. Współpracuje na zasadzie umowy dwustronnej z Instytutem Psychiatrii im. Max-Plancka w Monachium.

Aktywność naukowa zespołu stale rośnie. W ciągu 3 lat istnienia opublikowane zostały 23 prace, 5 oddano do druku, 11 referowano na krajowych i zagranicznych zjazdach i sympozjach.

Jaki p.o. kierownika przewidziany jest dr Ryszard Przewłocki, adiunkt Instytutu, o długim stażu, aktualnie kończący pracę habilitacyjną.

Z końcem 1983 r. utworzono nową pracownię przy Zakładzie Farmakologii – Badania Neuropeptydów – pod kierunkiem dr Ryszarda Przewłockiego.

Zatrudnienie

W roku 1975 w Instytucie Farmakologii PAN było zatrudnionych 228 osób, w tym 43 – w Zakładzie Amin Biogennych w Łodzi. Do tego było jeszcze 12 osób niepełnozatrudnionych. Przybyło w tym roku 56 pracowników, ubyło 21.

W piśmie do prof. Mossakowskiego z 1977 r. prof. Maj podaje liczbę 231 pracowników (łącznie z Zakładem Amin Biogennych), co stanowi najwyższe zatrudnienie w Instytucie.

W 1984 r. – na koniec tej dekady – Instytut Farmakologii PAN zatrudniał 184 osoby na pełnych etatach i 13-stu niepełnozatrudnionych. Na liczbę 184 pełnozatrudnionych składało się 58 pracowników naukowych, w tym 9 samodzielnych; 63 pracowników inżynieryjno-technicznych (w tym 25 osób z wyższym wykształceniem) oraz 63 pozostałych.

Problematyka badawcza

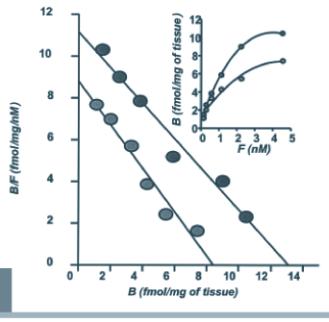
W dalszym ciągu działał system koordynacji badań naukowych, zmieniała się nieco tematyka i przyporządkowanie, także liczba placówek, których badania Instytut koordynował.

W latach 1976-1980 koordynowany przez Instytut problem w temacie węzłowym 10.4. brzmiał: „Układ nerwowy oraz systemy i elementy biocybernetyczne", a w latach 1981-1985: „Układ nerwowy i mechanizmy regulujące podstawowe czynności organizmu".

Tematy 3 i 4 były opracowywane przez placówki współpracujące.

Instytut był nadal koordynatorem I stopnia w problemie resortowym PAN: „Związki biologicznie czynne" i szereg tematów było realizowanych w Instytucie, prowadzone też były tematy własne w Zakładzie Immunobiologii i w Zakładzie Fitochemii.

W latach 1981-1985 badania Zakładu Immunobiologii zostały włączone do problemu węzłowego 10.5 „Badania i wykorzystanie immunologicznego zróżnicowania organizmów" koordynowanego przez Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu. Natomiast chemicy Instytutu realizowali problem międzyresortowy I.12 „Synteza, struktura

oraz własności chemiczne i biologiczne związków organicznych" koordynowany przez Instytut Chemii Organicznej PAN w Warszawie.

I. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Zgodnie z planem działalność naukowa Instytutu w roku 1975 prowadzona była w trzech kierunkach:

1. Problem węzłowy 09.4.1
   - Struktura i funkcja układu nerwowego w normie i patologii
2. Problem resortowy PAN-1
   - Związki biologicznie czynne
3. Tematy własne

ad 1. Problem węzłowy jest koordynowany przez Instytut Biologii Doświadczalnej im.M.Nenckiego w Warszawie. Instytut Farmakologii - wraz z dziewięcioma placówkami współpracującymi, dla których jest jednostką koordymującą drugiego stopnia - stanowi w ramach tego problemu 5-tą grupę tematyczną: Środki psychotropowe i związane z nimi podstawowe reakcje ośrodkowego układu nerwowego (09.4.1.5).

Opracowywane są w niej dwa tematy:
- Środki psychotropowe i mechanizm ich działania
- Podstawowe reakcje bioelektryczne i chemiczne w ośrodkowym układzie nerwowym, związane z działaniem leków psychotropowych.

Na pierwszy z nich składa się 12 podtematów (w tym 4 opracowywane w Instytucie, 8 - w placówkach współpracujących), na drugi - 4 podtematy (w tym etap 1.3 opracowywano w placówce współpracującej).

Placówkami współpracującymi są:
- Zakład Farmakologii Sl.AM w Katowicach,
- Zakład Farmakologii AM w Lublinie,
- Zakład Farmakologii AM w Białymstoku,

ze sprawozdania Instytutu Farmakologii PAN za rok 1975 cz. I

I. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Zgodnie z planem działalność naukowa Instytutu w roku 1983 prowadzona była w następujących kierunkach:

1. Problem węzłowy 10.4
   - Układ nerwowy i mechanizmy regulujące podstawowe czynności organizmu
2. Problem węzłowy 10.5
   - Badania i wykorzystanie immunologicznego zróżnicowania organizmów
3. Problem międzyresortowy MR.I.12.
   - Synteza, struktura oraz własności chemiczne i biologiczne związków organicznych
4. Tematy własne

ad.1. Problem węzłowy 10.4 jest koordynowany przez Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN w Warszawie. Instytut Farmakologii - wraz z 11 placówkami współpracującymi, dla których jest jednostką koordynującą drugiego stopnia - stanowi w ramach tego problemu 2-gą grupę tematyczną: Leki psycho- i neurotropowe i mechanizmy ich działania /10.4.02./. W grupie tej opracowywane są 4 tematy:

1. Mechanizmy działania leków psychotropowych /8 podtematów, w tym 4 opracowywane w Instytucie/
2. Peptydy endo- i egzogenne /6 podtematów, w tym 2 opracowywane w Instytucie/

ze sprawozdania Instytutu Farmakologii PAN za rok 1983 cz. I

Prace z tego okresu często publikowane były w czasopismach zagranicznych. Poniżej wybór prac w najlepszych czasopismach z tego okresu, reprezentujących popularne kierunki badawcze.

80

Antidepressant drugs: will new findings change the present theories of their action?

J. Maj

Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 12 Smętna-Street, 31-343 Kraków, Poland.

27

Rev. Physiol. Biochem. Pharmacol., Vol. 100
© by Springer-Verlag 1984

Hypotheses Concerning the Mechanism of Action of Antidepressant Drugs

JERZY MAJ, EDMUND PRZEGALINSKI, and EWA MOGILNICKA *

50

Neuroscience Vol. 6, No. 12, pp. 2519 to 2528, 1981
Printed in Great Britain
0306-4522/81/122519-10$02.00/0
Pergamon Press Ltd
© 1981 IBRO

THE EFFECT OF EPILEPTIFORM DISCHARGES EVOKED BY INTRAHIPPOCAMPAL INJECTION OF KAINIC ACID ON CHOLINERGIC AND CATECHOLAMINERGIC HIPPOCAMPAL AFFERENTS

A. ŚMIAŁOWSKI and M. ŚMIAŁOWSKA
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 31-343 Kraków-Bronowice, Smętna 12, Poland

55

Proc. Natl. Acad. Sci. USA
Vol. 80, pp. 5052–5055, August 1983
Immunology

Ontogenic development of contrasuppression

(ontogeny/suppressor cells)

A. SKOWRON-CENDRZAK*, Z. RYBCZYNSKA*, R. K. GERSHON†, AND W. PTAK‡

*Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Cracow, Poland; †Howard Hughes Medical Institute at Yale University School of Medicine, Department of Pathology, New Haven, Connecticut 06510; and ‡Copernicus School of Medicine, Department of Experimental and Clinical Immunology, Cracow, Poland

Contributed by Richard K. Gershon, May 5, 1983

1975-1984

41

(Reprinted from Nature, Vol. 257, No. 5526, pp. 495–496, October 9, 1975)

Action of various antidepressant treatments reduces reactivity of noradrenergic cyclic AMP-generating system in limbic forebrain

Studies on the pharmacology of the noradrenergic cyclic AMP-generating system in slices from the limbic forebrain of the rat[1] and on adaptive properties of this system in conditions of persistent changes in the availability of noradrenaline (NA) have revealed that the system may serve as a model for the central NA receptor in this area, and that its sensitivity to NA increases or decreases when the availability of NA at the receptor site decreases or increases respectively[2–4]. Thus, hypersensitivity of the system has been achieved by treatment with reserpine[5], a drug known to precipitate occasionally severe depressive reactions in man[6], and the syndrome of which, when elicited in animals, is widely used as a model for depression[7–9]. Conversely, the monoamine oxidase (MAO) inhibitors, pargyline and nialamide, caused a marked reduction in the reactivity of the cyclic AMP-generating system to NA after chronic administration[3]. To determine whether or not antidepressant drugs which do not elevate the level of monoamines in brain share the effect of MAO inhibitors on the noradrenergic cyclic AMP-generating system, we studied the effect of the tricyclic antidepressants, desipramine and iprindole, on the reactivity of the system to NA. Desipramine blocks the uptake of NA through the neuronal membrane[10–12] whereas iprindole neither blocks the neuronal uptake of NA nor alters its metabolism or turnover[10–13], but is nevertheless a potent antidepressant[12–14]. In addition, we have tested the effect of electroconvulsive treatment (ECT), as it is generally accepted to be one of the most effective treatments for severe depression[15].

Male Sprague–Dawley rats (initial weight 180–220 g), housed four or five to a cage and kept in standard laboratory conditions (12-h light–dark cycle; food and water *ad libitum*) were used. The rats receiving antidepressant drugs were injected intraperitoneally with 10 mg kg^{-1} d^{-1} of desipramine or iprindole hydrochlorides for 4–8 weeks. Control rats received a corresponding volume of saline. Reserpine (Serpasil, CIBA-Geigy) was administered for 4 d at a dose of 2.5 mg kg^{-1} d^{-1}. ECT was given by passing a current (100 mA; 300 ms) through ear-clip electrodes.

Controls had the electrodes attached, but no current was passed. Normal animals received ECT daily for 8 d, and the reserpine-treated animals received it for 4 d, approximately 2 h before each injection of reserpine.

matography and assayed by the method of Gilman[16]. All values were corrected for recoveries and cyclic AMP was expressed in pmol per mg protein. Student's two-tailed t test was used for the statistical evaluation of the data.

The effect of chronic treatment with tricyclic antidepressants and of ECT is shown in Table 1. Prolonged treatment with antidepressant drugs reduced the responses of the cyclic AMP-generating system by approximately 70%. A much shorter treatment with ECT reduced the response by 30%, in rats killed 18 h after the last shock, and, interestingly, by 50% in rats killed a day later. Reserpine treatment (2.5 mg kg^{-1} daily for 4 d) enhanced the response to NA by approximately 50%, confirming earlier results[5]. Concomitant ECT practically abolished the increased cyclic AMP response to NA (Table 1). The response to NA has not been significantly changed in preparations from rats receiving tricyclic antidepressants for a period of 2 weeks or less. Our results complement data obtained with MAO inhibitors, which depressed the cyclic AMP response to NA by 50–60%, after prolonged but not short term treatment[3] and reveal a common mode of action at postsynaptic noradrenergic receptor sites for antidepressants regardless of their action at presynaptic sites, and for ECT. The decreased reactivity to NA after ECT may provide the biochemical basis for the antagonism by ECT of stimulant effects induced by combined treatment with desipramine and Ro4-1284 (ref. 20) or amphetamine[21], and for the potentiation by ECT of the reserpine syndrome and α-methyltyrosine-induced catalepsy[22].

Our data emphasise the dissociation of acute biochemical effects of antidepressant drugs from their therapeutic action, which occurs only after chronic treatment for weeks. The demonstrated decrease in noradrenergic receptor function as a consequence of various antidepressant treatments—pharmacotherapy and ECT—should focus future neurochemical research on the elucidation of molecular mechanisms of altered aminergic receptor function and provide a new theoretical framework for studies on both pathogenesis and therapy of affective disorders.

We thank USV Pharmaceutical Corporation and Wyeth Laboratories for desipramine and iprindole, respectively. Our studies were supported by the US Public Health Service.

JERZY VETULANI
PRZEMYSŁAW SULSER

Vanderbilt University School of Medicine and Tennessee Neuropsychiatric Institute, Nashville, Tennessee 37232

Received June 27; accepted August 20, 1975.

1 Blumberg, J. B., Taylor, R. E., and Sulser, F., *J. Pharmacol. Exp. Ther.*, [illegible]

93

...opharmacology, Vol. 19, pp. 155 to 158
Pergamon Press Ltd 1980. Printed in Great Britain

0028-3908/80/0201-0155$02.00/0

HEAD TWITCHES INDUCED BY LSD AND QUIPAZINE: SIMILARITIES AND DIFFERENCES

J. VETULANI, BARBARA BEDNARCZYK, KRYSTYNA REICHENBERG and ANNA ROKOSZ
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 31–343 Krakow, Poland

(*Accepted* 26 *July* 1979)

60

...opharmacology, Vol. 19, pp. 773 to 775
Pergamon Press Ltd 1980. Printed in Great Britain

0028-3908/80/0601-0773$02.00/0

THE INFLUENCE OF 4-METHYLHISTAMINE, AN AGONIST OF HISTAMINE H_2 RECEPTORS ON BODY TEMPERATURE IN RATS

A. PILC and J. Z. NOWAK
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 31–343 Kraków, 12 Smętna Str., Poland

(*Accepted* 15 *February* 1980)

8

Acta Chemica Scandinavica B 30 (1976) 853–862

The Reaction of Some Indoles and Indolines with 2,3-Dichloro-5,6-dicyano-1,4-benzoquinone

JAN BERGMAN,[a] RENÉ CARLSSON [a] and STANISŁAW MISZTAL [b]

[a] Department of Organic Chemistry, Royal Institute of Technology, S-100 44 Stockholm 70, Sweden, and
[b] Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 31-344 Krakow, Poland

39

Psychopharmacology 59, 79–84 (1978)

Psychopharmacology
© by Springer-Verlag 1978

The Central Antiserotonergic Action of Mianserin*

Jerzy Maj, Helena Sowińska, Leokadia Baran, Lidia Gancarczyk, and Andrzej Rawłów
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 12 Smętna Street, 31–343 Kraków, Poland

Reprint Series
7 January 1983, Volume 219, pp. 71–73

SCIENCE

46

The Opioid Peptide Dynorphin, Circadian Rhythms, and Starvation

R. PRZEWŁOCKI
W. LASOŃ
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Kraków, Smetna 12, Poland
A. M. KONECKA
Institute of Genetics and Animal Breeding, Polish Academy of Sciences, Jastrzebiec, Poland
C. GRAMSCH
A. HERZ
Department of Neuropharmacology, Max-Planck-Institute for Psychiatry, D-8000 München 40, Federal Republic of Germany
L. D. REID
Department of Psychology, Rensselaer Polytechnic Institute, Troy, New York 12181

Copyright © 1983 by the American Association for the Advancement of Science

43

Life Sciences, Vol. 25, pp. 937–946 Pergamon Press
Printed in the U.S.A.

EVIDENCE THAT GABA IN THE NUCLEUS DORSALIS RAPHÉ INDUCES STIMULATION OF LOCOMOTOR ACTIVITY AND EATING BEHAVIOR

B. Przewłocka, L. Stala and J. Scheel-Krüger*

Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Smetna Street 31-343 Kracow, Poland
and *Psychopharmacological Research Laboratory, Sct. Hans Mental Hospital, DK-4000 Roskilde, Denmark

(Received in final form August 1, 1979)

34

TRANSPLANTATION Vol. 19, No. 1
Copyright © 1975 by The Williams & Wilkins Co.
Printed in U.S.A.

CYTOTOXIC MACROPHAGE IN GRAFT-VERSUS-HOST REACTION [1]

W. PTAK,[2] MARIA HANCZAKOWSKA, AND ANNA SKOWRON-CENDRZAK

Department of Clinical and Experimental Immunology, Institute of Microbiology, School of Medicine, Cracow 31-121, and Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Cracow, Poland

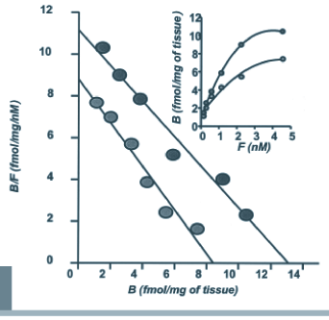
40

Psychopharmacology (1983) 80:355–359

Psychopharmacology
© Springer-Verlag 1983

The Effect of Chronic Treatment with Antidepressant Drugs on Salbutamol-Induced Hypoactivity in Rats

Edmund Przegaliński, Leokadia Baran, and Joanna Siwanowicz
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 12 Smętna Str., PL-31-343 Kraków, Poland

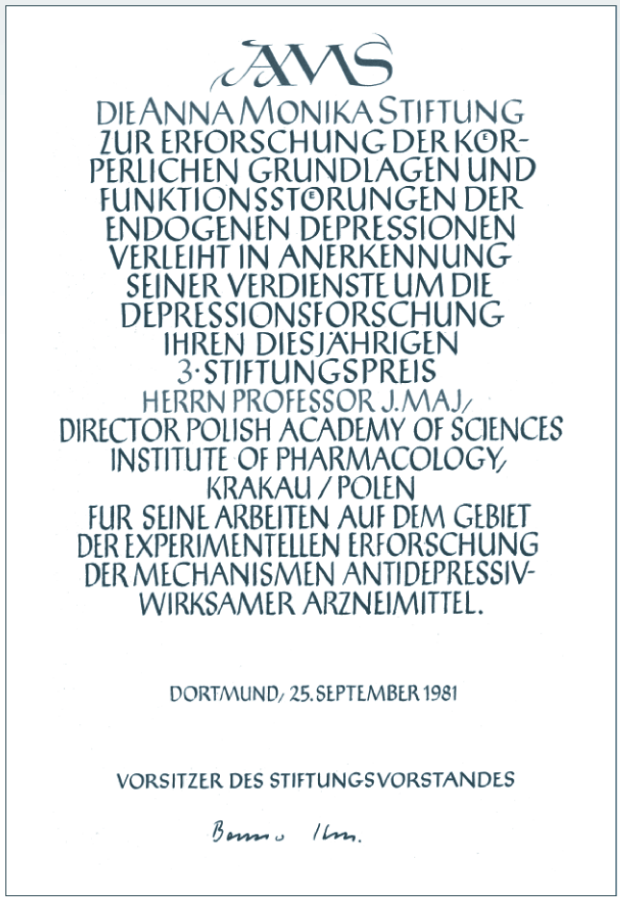

Nagrody naukowe uzyskane w latach 1975-1984

Dalsze nagrody Sekretarza Naukowego PAN dla zespołów naukowych Zakładu

Rok	Imię i nazwisko	Temat rozprawy
1975	Jerzy Maj Maria Grabowska Lucyna Antkiewicz-Michaluk Leokadia Baran Ewa Mogilnicka Władysław Palide Leszek Pawłowski Ryszard Przewłocki Helena Sowińska Maria Śmiałowska Zofia Rogóż Krystyna Gołembiowska-Nikitin Marta Gołda Teresa Piwowarczyk	Wpływ środków dopaminergicznych na neurony serotoninowe
1977	Józef Hano Stanisław Wolfarth Jerzy Vetulani Ewa Dulska Krystyna Gołembiowska-Nikitin Anna Harasiewicz	Zbadanie wpływu drogi nigrotalamicznej w regulacji czynności prążkowia
1979	Anna Skowron-Cendrzak Maria Bubak Zofia Rybczyńska	Badania nad ontogenezą i funkcją płodową komórek supresyjnych
1980	Stanisław Wolfarth Ewa Dulska Anna Harasiewicz Wacław Kolasiewicz	Funkcjonalne zróżnicowanie poszczególnych części substancji czarnej oraz udział GABA i acetylcholiny w przewodnictwie podniet w drodze czarno-wzgó-rzowej
1982	Jerzy Vetulani Lucyna Antkiewicz-Michaluk Krystyna Gołembiowska-Nikitin Anna Rokosz-Pelc Urszula Lebrecht Jerzy Michaluk Andrzej Pilc	Mechanizm działania leków antydepresyjnych i elektrowstrząsów
1983	Roman Rembiesa Irena Dzidkowiec Amelia Warchoł	Biosynteza i regulacja sekrecji hormonów sterydowych w ciąży
1984	Anna Skowron-Cendrzak Zofia Rybczyńska Włodzimierz Ptak (AM)	Ontogenetyczny rozwój kontrsupresji

1975-1984

AMS
DIE ANNA MONIKA STIFTUNG
ZUR ERFORSCHUNG DER KÖRPERLICHEN GRUNDLAGEN UND FUNKTIONSSTÖRUNGEN DER ENDOGENEN DEPRESSIONEN
VERLEIHT IN ANERKENNUNG SEINER VERDIENSTE UM DIE DEPRESSIONSFORSCHUNG IHREN DIESJÄHRIGEN 3. STIFTUNGSPREIS
HERRN PROFESSOR J. MAJ,
DIRECTOR POLISH ACADEMY OF SCIENCES INSTITUTE OF PHARMACOLOGY, KRAKAU / POLEN
FÜR SEINE ARBEITEN AUF DEM GEBIET DER EXPERIMENTELLEN ERFORSCHUNG DER MECHANISMEN ANTIDEPRESSIV-WIRKSAMER ARZNEIMITTEL.

DORTMUND, 25. SEPTEMBER 1981

VORSITZER DES STIFTUNGSVORSTANDES

W tych latach prace Instytutu były dwukrotnie nagradzane przez Fundację Anna Monika:

– prof. Jerzy Maj za prace nad farmakologicznym profilem i mechanizmem działania nietypowych leków przeciwdepresyjnych (rok 1981),

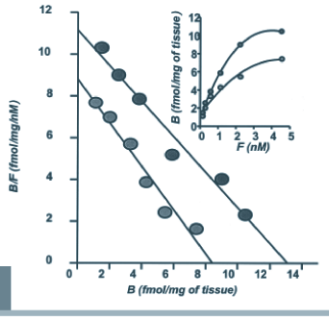
– prof. Jerzy Vetulani za prace nad wpływem elektrowstrząsów na różne systemy receptorowe w mózgu szczura (rok 1983).

W późniejszym okresie, w roku 1995 – dr Gabriel Nowak i dr Piotr Popik otrzymali nagrodę Anna Monika za badania nad rolą receptorów NMDA/glutamatergicznych w mechanizmie działania leków przeciwdepresyjnych.

Awanse naukowe w latach 1975-1984

Nominacje profesorskie

1. Roman Rembiesa – prof. nadzw. 1976
2. Jan Bugajski – prof. nadzw. 5.10.1978
3. Jerzy Maj – prof. zw. 1979
4. Anna Skowron-Cendrzak – prof. nadzw. 13.06.1979
5. Edmund Przegaliński – prof. nadzw. 1983
6. Jerzy Vetulani – prof. nadzw. 24.02.1983
7. Apoloniusz Dłużniewski – wniosek 1984, prof. nadzw. 18.03.1985

Habilitacje

Imię i nazwisko	Temat rozprawy	Miejsce i data
1. Jerzy Vetulani	Neuroleptyki, inhibitory monoaminooksydazy i inhibitory β-hydroksylazy dopaminowej: ich działanie i interakcje	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław, 13.02.1976
2. Maria Grabowska	Udział serotoniny w mechanizmie ośrodkowego działania apomorfiny	Wydział Farmacji AM Kraków, 1.12.1976
3. Stanisław Wolfarth	Doświadczalne podstawy terapii choroby Parkinsona a równowaga cholinergiczno-dopaminowa w jądrach podstawy mózgu	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław, 28.11.1977

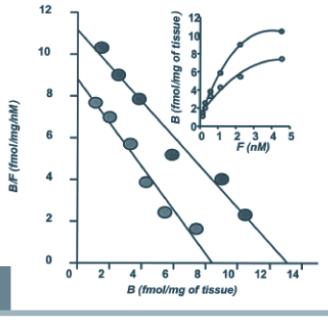
Doktoraty

A. Doktoraty uzyskane w Instytucie Farmakologii PAN

Data	Nazwisko i imię	Temat rozprawy (promotor)
30.01.1975	Leokadia Baran	Działanie ośrodkowe 1,3-dwumetylo-5-amino-adamantanu (prof. J. Maj)
25.06.1975	Wanda Cyrul	Wpływ neuroleptoanalgezji thalamonalnej na bioelektryczną czynność mózgu królika (prof. J. Hano)
25.06.1975	Leokadia Danek	Znaczenie antagonistów receptorów cholinergicznego, adrenergicznego i histaminowego w powstawaniu wrzodów żołądka i zmian biochemicznych podczas stresu (doc. J. Bugajski)
25.06.1975	Barbara Dohnal	Hodowla *in vitro* tkanki *Tecoma stans Juss*. i oznaczanie w niej niektórych metabolitów (doc. H. Supniewska)
25.06.1975	Wanda Kisiel	Badania fitochemiczne nad laktonami seskwiterpenowymi i flawonoidami *Vernonia flexuosa Sims*. (doc. S. Kohlmünzer)
12.12.1975	Leszek Pawłowski	Wpływ środków o mechanizmie serotoninowym na ciepłotę ciała (prof. J. Maj)
12.12.1975	Władysław Palider	Wpływ środków katecholaminergicznych i serotoninergicznych na odruch zginaczy kończyny tylnej szczura rdzeniowego (prof. J. Maj)
12.12.1975	Ryszard Przewłocki	Wpływ ośrodkowej stymulacji neuronów dopaminergicznych na funkcję neuronów serotoninowych (prof. J. Hano)
30.11.1976	Czesława Wańtuch	Udział układu cholinergicznego i histaminowego w powstawaniu wrzodów żołądka i zmian biochemicznych po rezerpinie (doc. J. Bugajski)
30.11.1976	Lucyna Antkiewicz-Michaluk	Działanie ośrodkowe ergometryny (prof. J. Maj)
30.11.1976	Joanna Diak	Związki biosyntetyzowane przez owocniki i kultury myceliarne *Na ematoloma fascilare (Huds. ex Fr.) P. Karst*. (doc. S. Kohlmünzer)

1975-1984

Data	Nazwisko i imię	Temat rozprawy (promotor)
25.01.1977	Elżbieta Zacny	Czynniki warunkujące zmiany ciepłoty ciała szczura pod wpływem endotoksyny bakteryjnej (prof. J. Hano)
14.12.1978	Barbara Bednarczyk	Niektóre aspekty interakcji klonidyny z mechanizmami monoaminergicznymi w ośrodkowym układzie nerwowym szczura (doc. J. Vetulani).
19.01.1979	Wiesława A. Fogel	Aktywność oksydazy dwuaminowej w homogenatach tkankowych. Fakty i artefakty (prof. C. Maśliński)
19.01.1979	Janina Woźniak	Aktywność oksydazy dwuaminowej w procesie gojenia ran skórnych u świnki morskiej (prof. C. Maśliński)
29.01.1980	Violetta Klimek	Wpływ leków przeciwserotoninowych na przemiany noradrenaliny w ośrodkowym układzie nerwowym (prof. J. Maj)
29.01.1980	Jerzy Michaluk	Wpływ neuroleptyków na układ serotoninowy w mózgu szczura (prof. J. Maj)
18.06.1980	Anna Naparzewska	Własności farmakologiczne nowych pochodnych azafluorenonu (prof. J. Maj)
18.06.1980	Ewa Brzezińska-Błaszczyk	Reakcja anafilaktyczna na komórkach tucznych czterech wsobnych szczepów myszy (doc. J. Wyczółkowska)
17.12.1980	Anna Kordecka-Magiera	Wpływ leków przeciwdepresyjnych o działaniu przeciwserotoninowym na poziom 3-metoksy-4-hydroksyfenyloglikolu w mózgu u szczura (doc. E. Przegaliński)
17.12.1980	Anna Rokosz-Pelc	Jednorazowe i wielokrotne podania serotoninomimetyków: wpływ na ośrodkowy układ nerwowy i dopaminowy (doc. J. Vetulani)
17.12.1980	Zofia Skłodowska-Hajduk	Immunosupresyjny wpływ cyklofosfamidu na przeżycie przeszczepu skóry u myszy szczepów wsobnych (prof. A. Skowron-Cendrzak)
28.01.1981	Jolanta Głowacka	Biosynteza hormonów sterydowych w ciąży u myszy (prof. R. Rembiesa)
28.01.1981	Bogusława Budziszewska	Własna, radioimmunologiczna metoda oznaczania testosteronu w surowicy krwi (bez ekstrakcji i chromatografii) (prof. R. Rembiesa)
28.01.1981	Krystyna Gołembiowska-Nikitin	Oddziaływanie związków morfinopodobnych z receptorami mózgu szczura (doc. J. Vetulani)
28.01.1981	Ewa Zaporowska	4,6-estradien-3,17-dion – nowy inhibitor biosyntezy hormonów sterydowych (prof. R. Rembiesa)
27.11.1981	Andrzej Rawłów	Wychwyt pozaneuronalny i metabolizm fenylefryny w perfundowanym sercu szczura (prof. J. Maj)
26.01.1983	Joanna Dembowska	Wpływ ciąży allogenicznej na reaktywność immunologiczną samic myszy szczepu C_{57}BL (prof. A Skowron-Cendrzak)
26.01.1983	Urszula Lebrecht	Wpływ elektrowstrząsu na aktywność układu serotoninergicznego w mózgu szczura (doc. J. Vetulani)
26.01.1983	Bożena Mazur-Kolecka	Wpływ splenektomii na przedłużenie przeżycia przeszczepów skóry poprzez barierę H-Y u myszy szczepu wsobnego C_{57}BL (prof. A. Skowron-Cendrzak)

28.06.1983	Władysława Anna Daniel	Farmakokinetyka imipraminy i jej metabolitu desipraminy w mózgu szczura (prof. J. Vetulani)
28.06.1983	Anna Rurak	Farmakokinetyka i metabolizm niektórych pochodnych fenylopiperazyny (prof. J. Vetulani)
15.12.1983	Anna Adamus	Wpływ schematu dawkowania wybranych leków psychotropowych na stężenie morfiny w tkankach szczura i jej działanie kataleptogenne i analgetyczne (prof. J. Vetulani)
14.02.1984	Władysław Lasoń	Rola endogennych peptydów opioidowych w zjawiskach drgawkowych (prof. E. Przegaliński)
14.02.1984	Krystyna Ossowska	Rola gałki bladej w katalepsji i stereotypii (doc. S. Wolfarth)
15.02.1984	Grażyna Skuza	Psychofarmakologiczny profil leków przeciwhistaminowych (prof. J. Maj)
15.02.1984	Lidia Stala	Wpływ uszkodzeń neuronów serotoninowych na działanie niektórych środków farmakologicznych, wpływających na przekaźnictwo w synapsach monoaminergicznych (prof. J. Maj)
15.02.1984	Radosława Wróbel	Regulacja sekrecji hormonów sterydowych w łożyskowym okresie ciąży u szczura (prof. R. Rembiesa)

B. Doktoraty uzyskane poza IF PAN:

Data	Nazwisko i imię	Temat rozprawy (promotor)	Miejsce obrony
13.02.1976	Zofia Rybczyńska	Badanie osłabienia reakcji typu komórek u pojedynczych i parabiotycznych myszy szczepów wsobnych w warunkach immunosupresji (prof. A Skowron-Cendrzak)	Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN Wrocław
1976	Jerzy Nowak	Mechanizm katalepsji pohistaminowej (prof. C. Maśliński)	Wydz. Lek. AM Łódź
6.06.1978	Andrzej Pilc	Ośrodkowe działanie histaminy w regulacji temperatury u szczura (prof. C. Maśliński)	Wydz. Lek. AM Łódź

Studium Doktoranckie

W latach 1975-1984 działało w Instytucie studium doktoranckie. W roku 1976 przyjęto 18 doktorantów, a część z nich była związana z Zakładem Amin Biogennych PAN w Łodzi. Konsekwencją tego było otwarcie 17 przewodów doktorskich w roku 1978.

Wiele osób obroniło pracę doktorską rozpoczynając ją od statusu doktoranta Instytutu. Wielu doktorantów przeszło na etaty Instytutu Farmakologii przed ukończeniem studiów doktoranckich a szereg z nich pracuje nadal i stanowi obecnie kadrę kierowniczą.

Od października 1977 r. kierownikiem Studium był z-ca dyrektora d/s naukowych doc. Edmund Przegaliński.

1975-1984

Współpraca naukowa z jednostkmi w kraju i za granicą

Współpraca naukowa z zagranicą rozwijała się intensywnie, pomimo utrudnień w swobodnym podróżowaniu ze względu na konieczność uzyskiwania wiz, problemów z walutami i zcentralizowaną politykę Biura Współpracy z Zagranica PAN, gdzie przechowywane były paszporty służbowe pracowników. Pomimo to liczba osób wyjeżdżających i odwiedzających Instytut była bardzo duża. Podróże odbywały się głównie w ramach współpracy długoterminowej z ośrodkami naukowymi w Europie.

38

II. WSPÓŁPRACA Z PLACÓWKAMI KRAJOWYMI

A. Współpraca z placówkami naukowymi

W zakresie problemu węzłowego 10.4. Instytut współpracował z Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN w Warszawie oraz z 11 placówkami, których wykaz zamieszczono we wstępie do I części sprawozdania z działalności Instytutu. W ramach tej współpracy odbyła się konferencja naukowa (Jaszowiec 21-25 V 1984 r.), na której przedstawiono wyniki badań prowadzonych w roku 1984. Ponadto Instytut Farmakologii zorganizował szkołę pt. "Neuropeptydy" (Mogilany 2-4 II 1984 r.), w której wzięło udział 70 uczestników w tym 40 z różnych ośrodków krajowych, głównie biorących udział w realizacji problemu węzłowego 10.4.

W ramach problemu węzłowego 10.5 oraz problemu międzyresortowego 22 Instytut współpracował, odpowiednio z Instytutem Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu oraz Instytutem Psychoneurologicznym w Warszawie, a także z kilkoma innymi placówkami naukowymi.

ze sprawozdania Instytutu Farmakologii PAN za rok 1984

ze sprawozdania Instytutu Farmakologii PAN za rok 1983 cz. II

- 55 -

a/ Laboratorium Badawcze, Zakład E Szpitala Psychiatrycznego w Roshilde, Dania /umowa dwustronna/. Umowa dotyczy badań nad rolą amin katecholowych i serotoniny w mechanizmie działania leków psychotropowych, a w okresie sprawozdawczym badania te koncentrowały się wokół wpływu leków przeciwdepresyjnych na wiązanie agonistów i antagonistów przez mózgowe receptory katecholaminowe i serotoninowe /problem węzłowy 10.4/.

b/ Zakład Farmakologii Biochemicznej Instytutu Medycyny Doświadczalnej Max-Plancka w Getyndze, RFN /umowa dwustronna/. Przedmiotem badań była rola substancji czarnej w kontroli mechanizmów motorycznych rdzenia kręgowego /problem węzłowy 10.4/.

c/ Laboratorium Psychobiologii i Psychofarmakologii Włoskiej Akademii Nauk w Rzymie /Włochy/ oraz Instytut Farmakologii Uniwersytetu Caglarii, Włochy /umowa pomiędzy Akademiami/. Tematyka współpracy obejmowała badania nad wpływem przewlekle podawanych leków przeciwdepresyjnych na procesy uczenia się oraz na metabolizm amin biogennych w mózgu /problem węzłowy 10.4/.

d/ Instytut Fizjologii Bułgarskiej Akademii Nauk w Sofii, Bułgaria /umowa pomiędzy Akademiami/. Badania dotyczyły wpływu hiperfunkcji układu serotoninowego na wrażliwość drgawkową w różnych modelach doświadczalnych /problem węzłowy 10.4/.

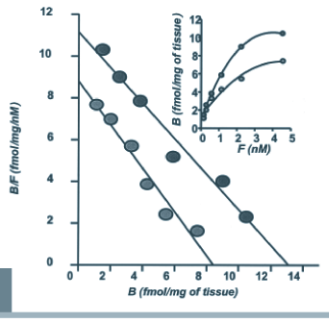
e/ Naukowo-Badawcze Laboratorium Alergologii Akademii Nauk Medycznych w Moskwie, ZSRR /umowa pomiędzy Akademiami/. Umowa obejmuje badania natury receptorów histaminowych i ich form oraz inhibitorów w reakcjach alergicznych /problem węzłowy 10.5/.

C. Współpraca naukowa

W okresie sprawozdawczym Instytut prowadził badania w ramach umów o współpracy naukowej z następującymi placówkami zagranicznymi:

1. Laboratorium Psychobiologii i Psychofarmakologii CNR w Rzymie. Badania dotyczyły wpływu środków o działaniu serotoninowym na procesy uczenia się i pamięci (problem węzłowy 10.4.).
2. Instytut Psychiatryczny Max-Plancka w Monachium. Kontynuowano badania nad fizjologiczną rolą endorfin, a w szczególności nad rolą opiatowego receptora "kappa" i jego endogennych agonistów w działaniu przeciwbólowym (problem węzłowy 10.4.),
3. Zakład Biochemii Farmakologicznej Instytutu Medycyny Doświadczalnej Max-Plancka w Getyndze. Prowadzono badania nad charakterystyką różnych receptorów neuroprzekaźnikowym w ośrodkowym układzie nerwowym u szczurów-mutantów Han-Wistar (eksperymentalny model stanów spastycznych) oraz nad rolą receptorów GABA-ergicznych substancji czarnej mózgu w zmianach zachowania u kotów wywołanych podaniem muscimolu i pikrotoksyny do prążkowia (problem węzłowy 10.4.).
4. Zakład Farmakologii Uniwersytetu Semmelweisa w Budapeszcie. Badania dotyczyły roli układu serotoninowego i endorfinowego w pobieraniu pokarmu (problem węzłowy 10.4.).
5. Laboratorium Psychofarmakologiczne Szpitala Psychiatrycznego w Roskilde (Dania). Prowadzono badania dotyczące molekularnego rozmiaru receptorów dopaminergicznych D_1 i D_2 w mózgu szczura przy użyciu metody polegającej na ich inaktywacji w następstwie irradiacji strumieniem elektronów z akceleratora liniowego (problem węzłowy 10.4.).

ze sprawozdania Instytutu Farmakologii PAN za rok 1979 cz. II

Początek organizacji Szkół Zimowych Instytutu Farmakologii PAN

W lutym 1984 roku zorganizowano po raz pierwszy w Mogilanach Szkołę Zimową nt. „Neuropeptydy", organizatorem był Zakład Badania Neuropeptydów. Wzięło w niej udział 70 osób z 40 ośrodków, związanych głównie z problemem węzłowym 10.4. Wygłoszono w ciągu trzech dni kilkanaście referatów, które zostały potem opublikowane w formie skryptu pod red. Barbary Przewłockiej. Obszerniejsze opracowanie tego tematu – str. 127.

Działalność wydawnicza

Dwumiesięcznik *„Polish Journal of Pharmacology and Pharmacy"* wydawany przez Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich był drukowany w Drukarni UJ. W sprawozdaniach skarżono się na opóźnienia w druku.

O sytuacji czasopisma dyskutowano z wielką troską na Radach Naukowych, co obrazuje fragment sprawozdania.

Od roku 1983 wydawanie czasopisma przejął Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN we Wrocławiu.

Przyczyną pogarszającej się sytuacji jest stan techniczny poligrafii, nawał prac i złe układy z PZWL. Czasopisma zamieszczające streszczenia prac naukowych, jak Chemical Abstracts, lub informujące o zawartości czasopism, jak Current Contents, zagroziły, że skreślą nasze czasopismo z listy, gdy nie będzie ono punktualnie nadsyłane. Mimo sygnałów o możliwości przejścia do wydawnictwa Ossolineum, jesteśmy nadal powiązani z PZWL i Drukarnią UJ.

Prof. Bobrański stwierdził, że podobnie do tej pory nie ukazał się nr 11 czasopisma Polish Journal of Chemistry. Przyczynami są zła baza techniczna, przepływ kadr i opóźnienia w pracy PWN. Za mały jest nakład czasopisma / 600 egz. /, winien być dwukrotnie wyższy.

Doc. Vetulani zauważył pewne niebezpieczeństwa zaistniałe przy narzuconym przez PZWL przejściu na system bezkorektowy. Dodał, że prowadzona przez bibliotekę wysyłka odbitek na prośby autorskie uzupełnia zaspakajanie popytu na zainteresowanie naszymi pracami.

Prof. Wilimowski podkreślił, że groźne byłoby pomijanie Polish Journal of Pharmacology and Pharmacy przez czasopisma referujące.

Doc. Vetulani zaproponował podawanie na okładce faktycznej daty wydania numeru, gdyż dotychczas daty poszczególnych numerów nie odpowiadają rzeczywistości.

z Rady Naukowej
28.01.1981

Dział Informacji i Dokumentacji Naukowej

W strukturze Instytutu powstał Dział Informacji i Dokumentacji Naukowej pod kierunkiem mgr Małgorzaty Górkiewicz, któremu podlegały: Biblioteka, Pracownia Informacji i Dokumentacji Naukowej, Pracownia Fotograficzna i Pracownia Kserograficzna. W nowym budynku Instytutu Dział uzyskał obszerne pomieszczenie na drugim piętrze. Czytelnia połączona była rozsuwanymi drzwiami z salą konferencyjną; na posiedzenia Rady Naukowej lub inne większe zgromadzenia po rozsunięciu ich uzyskiwano dużą salę. Były ponadto dwa pokoje pracy i dwa magazyny: książek i czasopism. Stare pomieszczenie Biblioteki na Ojcowskiej zachowano jako dodatkowy magazyn czasopism. W związku z dużym zakresem prac w Dziale zatrudnienie wzrosło: przy nanoszeniu danych na karty przezierne pracowali kolejno Barbara Świsterska, Jacek Graff i Barbara Kraśnicka. Po odejściu pani Janiny Cynk wypożyczalnię prowadziła Janina Królikowska.

1975-1984

W roku 1984 ukazała się Bibliografia Publikacji Pracowników Instytutu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie (1954-1983) opracowana przez Małgorzatę Górkiewiczową przy współudziale Barbary Morawskiej-Nowak.

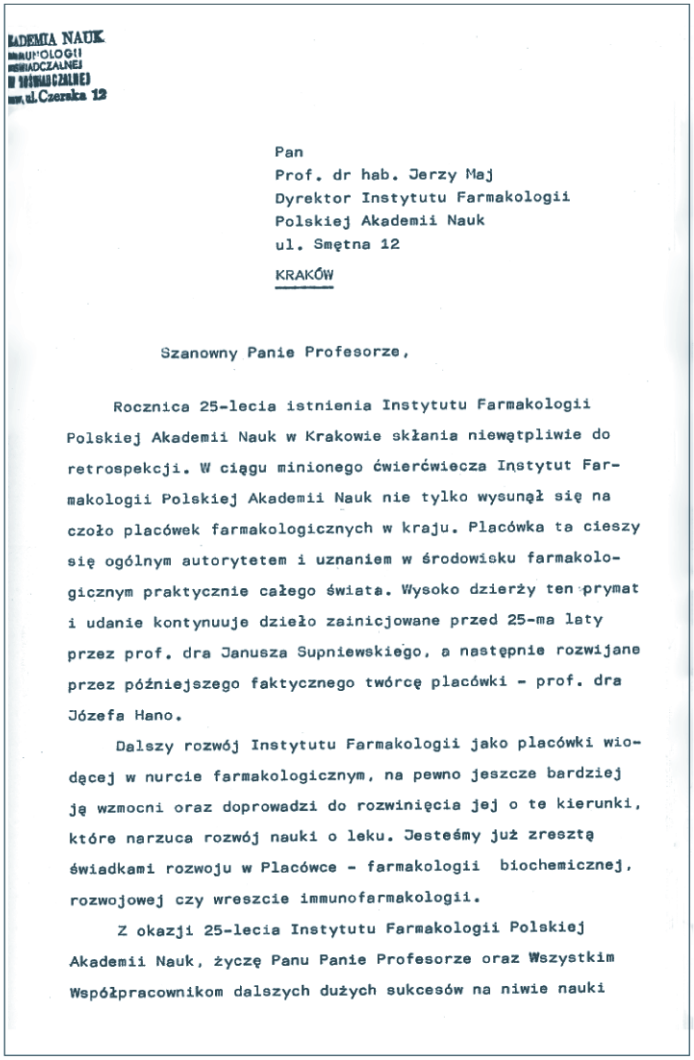
Pracownia poligraficzna znajdowała się w starym budynku Instytutu przy Ojcowskiej sąsiadując z magazynem bibliotecznym. Po odejściu pani Jakubcowej pracował przy kserografie pan Krzysztof Czepiec.

25-lecie Instytutu Farmakologii

W roku 1979 Instytut Farmakologii PAN obchodził 25-lecie swojej działalności.

Z tej okazji 11 grudnia 1979 r. odbyła się w Mogilanach uroczysta sesja Rady Naukowej, na której zaprezentowano dorobek Instytutu.

Poniżej list gratulacyjny jednego z członków Rady Naukowej, który nie mógł być obecny na tych uroczystościach.

AKADEMIA NAUK
INSTYTUT FARMAKOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
31-343 KRAKÓW, ul. Smętna 12

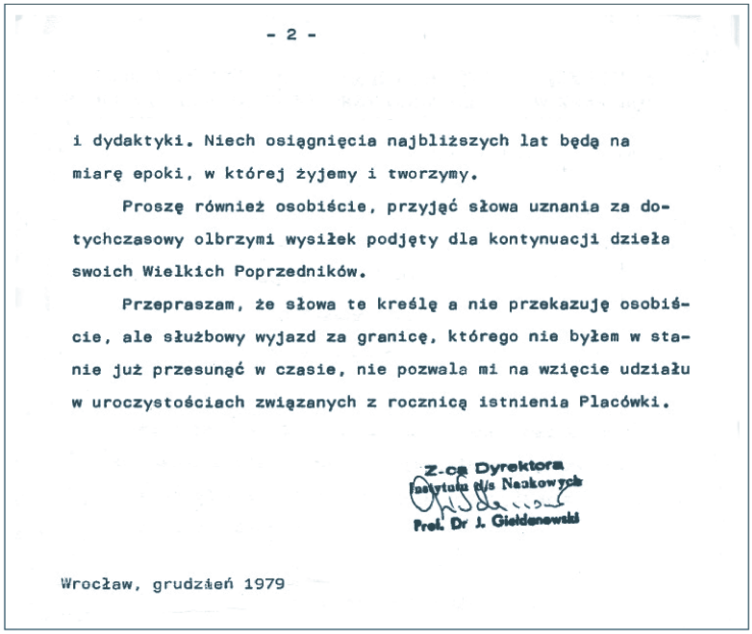
Pan
Prof. dr hab. Jerzy Maj
Dyrektor Instytutu Farmakologii
Polskiej Akademii Nauk
ul. Smętna 12
KRAKÓW

Szanowny Panie Profesorze,

Rocznica 25-lecia istnienia Instytutu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie skłania niewątpliwie do retrospekcji. W ciągu minionego ćwierćwiecza Instytut Farmakologii Polskiej Akademii Nauk nie tylko wysunął się na czoło placówek farmakologicznych w kraju. Placówka ta cieszy się ogólnym autorytetem i uznaniem w środowisku farmakologicznym praktycznie całego świata. Wysoko dzierży ten prymat i udanie kontynuuje dzieło zainicjowane przed 25-ma laty przez prof. dra Janusza Supniewskiego, a następnie rozwijane przez późniejszego faktycznego twórcę placówki - prof. dra Józefa Hano.

Dalszy rozwój Instytutu Farmakologii jako placówki wiodącej w nurcie farmakologicznym, na pewno jeszcze bardziej ją wzmocni oraz doprowadzi do rozwinięcia jej o te kierunki, które narzuca rozwój nauki o leku. Jesteśmy już zresztą świadkami rozwoju w Placówce - farmakologii biochemicznej, rozwojowej czy wreszcie immunofarmakologii.

Z okazji 25-lecia Instytutu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk, życzę Panu Panie Profesorze oraz Wszystkim Współpracownikom dalszych dużych sukcesów na niwie nauki

- 2 -

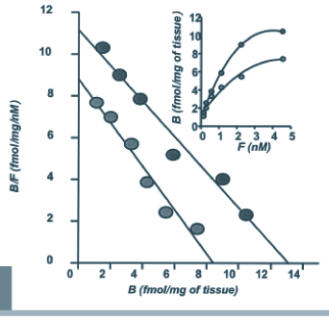
i dydaktyki. Niech osiągnięcia najbliższych lat będą na miarę epoki, w której żyjemy i tworzymy.

Proszę również osobiście, przyjąć słowa uznania za dotychczasowy olbrzymi wysiłek podjęty dla kontynuacji dzieła swoich Wielkich Poprzedników.

Przepraszam, że słowa te kreślę a nie przekazuję osobiście, ale służbowy wyjazd za granicę, którego nie byłem w stanie już przesunąć w czasie, nie pozwala mi na wzięcie udziału w uroczystościach związanych z rocznicą istnienia Placówki.

Z-ca Dyrektora
Instytutu ds Naukowych
Prof. Dr J. Gieldanowski

Wrocław, grudzień 1979

Oto zdjęcia z uroczystej sesji Rady Naukowej w Mogilanach:

Przewodniczący Rady, prof. Bogusław Bobrański, otwiera posiedzenie

Od lewej: C. Maśliński, R. Rembiesa, A. Skowron-Cendrzak, S. Misztal, J. Hano, B. Bobrański

Od lewej: T. Ruebenbauer, M. Gamski, Z. S. Herman, J. Bugajski, C. Maśliński

Od lewej: Z. Kleinrok, S. Wolfarth, M. Eckstein, A. Chodera

J. Hano, A. Chodera

1975-1984

Od lewej: M. Eckstein, S. Rump, M. Wilimowski, Z. Kleinrok

A. Skowron-Cendrzak

Uroczyste spotkanie pracowników odbyło się również w Instytucie Farmakologii.

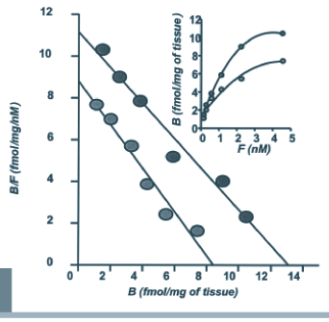
Od lewej: E. Chojnacka-Wójcik, E. Tatrczyńska, J. Boksa

Od lewej: K. Reicherberg, J. Vetulani, J. Szwachta

Od lewej: M. Papp, K. Wędzony, E. Dulska, A. Harasiewicz, D. Sienkiewicz, z tyłu: K. Czepiec i J. Szot

Związki zawodowe

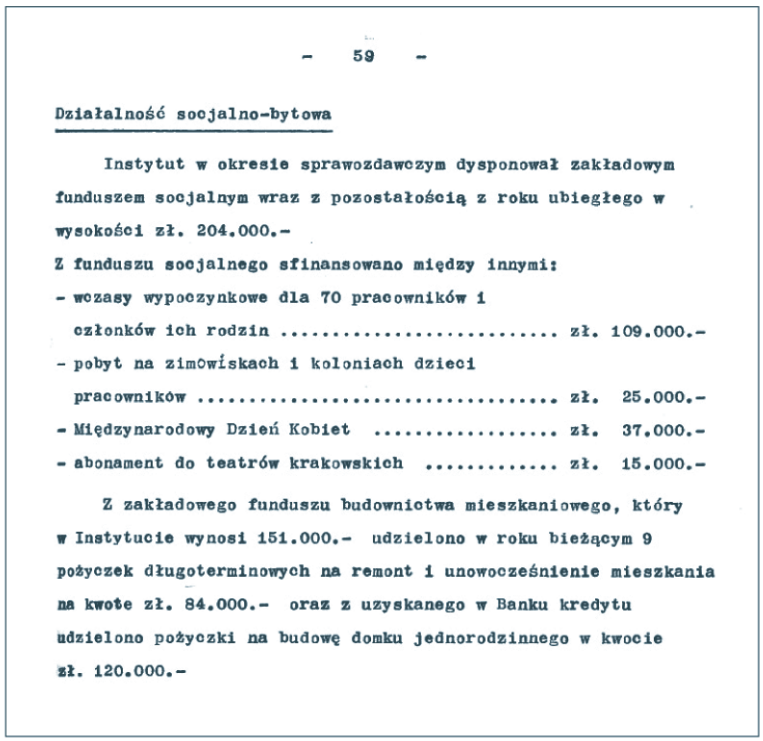
Pracownicy Instytutu należeli do Związku Nauczycielstwa Polskiego przy placówkach PAN, a trzech pracowników uczestniczyło w pracach Oddziału ZNP przy PAN w Krakowie.

Rada Zakładowa Związku Nauczycielstwa Polskiego przy placówkach Oddziału PAN w Krakowie. Przedstawiciele Instytutu od lewej: prof. R. Rembiesa (drugi), doc. A. Dłużniewski (czwarty), dr R. Przewłocki (dziewiąty)

Instytut mając coraz większe obroty dysponował też znaczącym odpisem na fundusz socjalny. Wykorzystanie tego funduszu było w gestii związków zawodowych, które przedstawiały Dyrektorowi swoje propozycje dotyczące rozdziału pieniędzy na poszczególne cele.

Fragmenty sprawozdań z r. 1975 i 1977 na temat funduszu socjalnego:

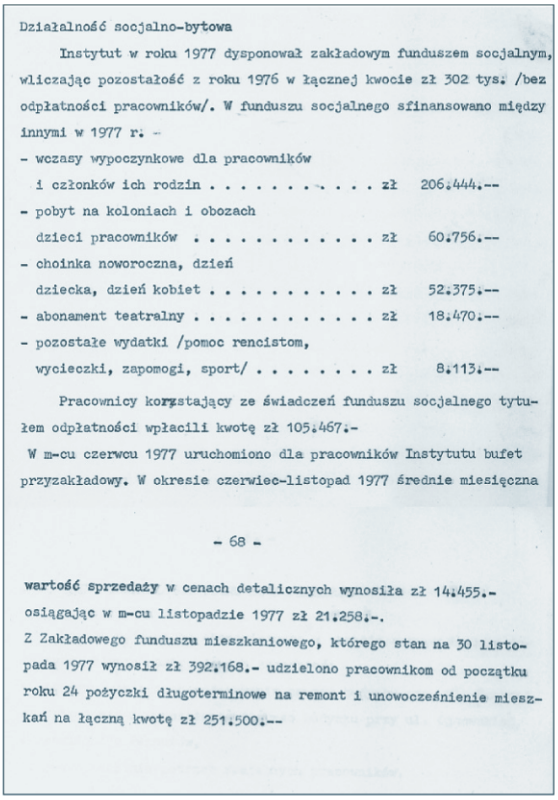

- 59 -

Działalność socjalno-bytowa

Instytut w okresie sprawozdawczym dysponował zakładowym funduszem socjalnym wraz z pozostałością z roku ubiegłego w wysokości zł. 204.000.-
Z funduszu socjalnego sfinansowano między innymi:
- wczasy wypoczynkowe dla 70 pracowników i członków ich rodzin ..... zł. 109.000.-
- pobyt na zimowiskach i koloniach dzieci pracowników ..... zł. 25.000.-
- Międzynarodowy Dzień Kobiet ..... zł. 37.000.-
- abonament do teatrów krakowskich ..... zł. 15.000.-

Z zakładowego funduszu budownictwa mieszkaniowego, który w Instytucie wynosi 151.000.- udzielono w roku bieżącym 9 pożyczek długoterminowych na remont i unowocześnienie mieszkania na kwotę zł. 84.000.- oraz z uzyskanego w Banku kredytu udzielono pożyczki na budowę domku jednorodzinnego w kwocie zł. 120.000.-

Działalność socjalno-bytowa

Instytut w roku 1977 dysponował zakładowym funduszem socjalnym, wliczając pozostałość z roku 1976 w łącznej kwocie zł 302 tys. /bez odpłatności pracowników/. W funduszu socjalnego sfinansowano między innymi w 1977 r.:
- wczasy wypoczynkowe dla pracowników i członków ich rodzin . . . . . zł 206.444.--
- pobyt na koloniach i obozach dzieci pracowników . . . . . zł 60.756.--
- choinka noworoczna, dzień dziecka, dzień kobiet . . . . . zł 52.375.--
- abonament teatralny . . . . . zł 18.470.--
- pozostałe wydatki /pomoc rencistom, wycieczki, zapomogi, sport/ . . . . . zł 8.113.--

Pracownicy korzystający ze świadczeń funduszu socjalnego tytułem odpłatności wpłacili kwotę zł 105.467.-
W m-cu czerwcu 1977 uruchomiono dla pracowników Instytutu bufet przyzakładowy. W okresie czerwiec-listopad 1977 średnie miesięczna

- 68 -

wartość sprzedaży w cenach detalicznych wynosiła zł 14.455.- osiągając w m-cu listopadzie 1977 zł 21.258.-.
Z Zakładowego funduszu mieszkaniowego, którego stan na 30 listopada 1977 wynosił zł 392.168.- udzielono pracownikom od początku roku 24 pożyczki długoterminowe na remont i unowocześnienie mieszkań na łączną kwotę zł 251.500.--

W tym czasie Instytut wydzierżawił pracownikom kilkanaście działek uprawianych przez ok. 10 lat. Z czasem działalność ta umarła śmiercią naturalną.

1975-1984

Koło „Solidarności” przy Instytucie Farmakologii PAN

Zofia Rybczyńska – pierwsza przewodnicząca Koła Solidarności

Nadszedł sierpień 1980 roku. W wyniku podpisania porozumienia między strajkującymi a rządem powstał Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”. Wszędzie zaczęły tworzyć się struktury Solidarności. Także w Instytucie Farmakologii PAN prawie wszyscy zapisali się do Solidarności (w ZNP pozostało kilkanaście osób).

Działalność koła dotyczyła wielu spraw aktualnych w tym okresie. Jedną z nich był projekt ustawy o PAN nad która dyskutowała grupa inicjatywna do spraw samorządu przy Instytucie Farmakologii. Emocje dotyczyły też sześciodniowego tygodnia pracy i stopniowego wprowadzania wolnych sobót.

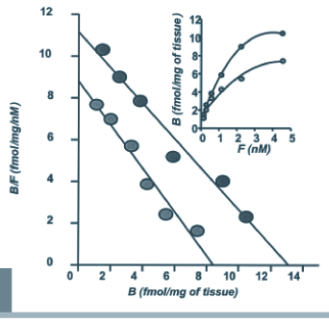
Zebranie Koła Solidarności przy Instytucie Farmakologii PAN 1981 r.

W pierwszym rzędzie od lewej: A. Dłużniewski, E. Przegaliński, S. Kumorek

Od lewej: E. Chojnacka-Wójcik, H. Kwiatek (Mazela), E. Mogilnicka, J. Diak, M. Melzacka, A. Rurak

Stanowisko grupy inicjatywnej do spraw samorządu
przy Instytucie Farmakologii PAN w Krakowie
powołanej na ogólnym zebraniu pracowników w dniu 26 X 1981
w sprawie projektu ustawy o PAN z dnia 13.10.1981

Na posiedzeniu w dniu 23.11.1981 r. grupa, po zapoznaniu się z projektem ustawy wyraża dezaprobatę dla powyższego projektu.

Powodem naszego stanowiska są:

1. Przedłożony projekt jest ogólnikowy, najbardziej ze wszystkich dotychczasowych opracowań:
   Nie określa on funkcji i kompetencji oraz składu i sposobu wyboru wielu ciał kolegialnych oraz organów Polskiej Akademii Nauk.
   Brak w nim jasnego określenia zależności służbowych w placówkach.
2. Projekt nic nie mówi o sposobie wyborów do Rad Naukowych, Komitetów, Rad Pracowniczych, Sądu Honorowego i innych ciał PAN.
3. Projekt pomija samorządność pionu placówkowego oraz wpływu placówek na kształt wydziału i wyższych struktur akademii, brak w nim także danych o organach pochodzących z wyboru i o ich kompetencjach decyzyjnych; projekt nie gwarantuje żadnych uprawnień decyzyjnych samorządowi placówki; większość kompetencji Wydziału winna znaleźć się w placówkach.
4. W najistotniejszych sprawach projektu ustawy odwołuje się do statutu, nie precyzując ani nie dając żadnych gwarancji co do przyszłego kształtu statutu.

Do wiadomości:

Prezydium PAN
Dyrektor Instytutu
OKP PAN
KZ NSZZ Solidarność
Tablica ogłoszeń

dr Bała M.
dr Michaluk L.
doc. Przegaliński E.
dr Przewłocka B.
prof. Rembiesa R.
Seidl R.
doc. Vetulani J.

List otwarty
do władz związkowych NSZZ "Solidarność".

Nie możemy zrozumieć, dlaczego problem wolnych sobót i wymiaru czasu pracy stale jest jeszcze problemem przetargów.

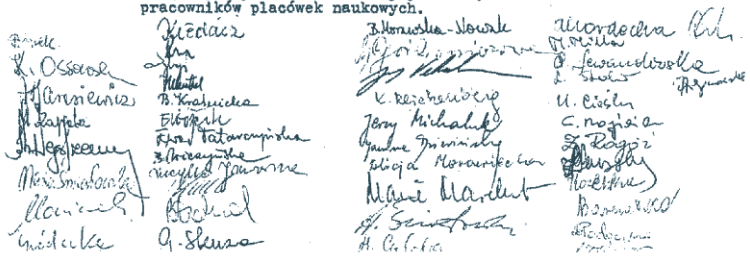
W Polskiej Akademii Nauk obowiązywał dotychczas 7-miogodzinny dzień pracy, uzasadniony specyfiką placówki naukowo-badawczej i nikt do tej pory tego nie kwestionował; na wyższych uczelniach obowiązywał jeszcze niższy wymiar - 6 godzin dziennie. Tymczasem dowiadujemy się, że wolne soboty mamy zyskać kosztem zwiększenia o godzinę dziennego wymiaru pracy; zakłóci to nam dotychczasowy rytm dnia i tak już coraz bardziej uciążliwy w obecnej naszej codziennej rzeczywistości.

Dlaczegóż więc nie można się było w styczniu zgodzić na jedną z dwóch propozycji rządu: jedna z nich ofiarowywała nam 2 wolne soboty bez zwiększania wymiaru czasu pracy. Następna propozycja nowej ekipy rządowej była jeszcze korzystniejsza - 3 wolne soboty i dotychczasowy wymiar czasu pracy. Rozumieliśmy, że zachowanie dotychczasowego wymiaru pracy wszystkich w Polsce obowiązuje. Tymczasem okazuje się, że gdybyśmy chcieli pracować po 7 godzin dziennie, to tylko wypadałaby nam jedna wolna sobota w miesiącu, czyli gorzej jak przed rokiem.

Nie osiągamy przecież w Polskiej Akademii Nauk takich zarobków jak w przemyśle, a nawet na wyższych uczelniach i trudno by było teraz wyciągnąć rękę do pustego państwowego portfela o wyrównanie tej różnicy. Czemuż więc w zamian nie pozostawić nam skróconego wymiaru czasu pracy, który obowiązywał od początku istnienia PAN i jest, jak wspomniano, najzupełniej uzasadniony.

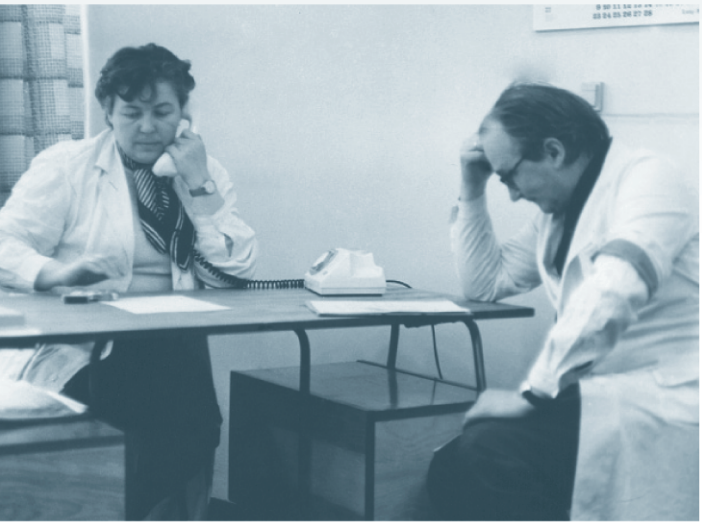
Gdy w styczniu szarpano nam nerwy problemem kogo mamy słuchać i czy mamy pracować 10 i 24.I. czy nie, przeważyły jednak argumenty naszych działaczy "Solidarności" mówiących do nas: "Uważamy, że robotnikom należy się nasza solidarność" i wobec tego zbojkotowaliśmy decyzję rządu.

Teraz, kiedy związek branżowy NSZZ ZNP - Nauka nie podpisał odpowiedniego porozumienia, jest sprawą bardzo istotną dla spójności naszego związku, aby "Solidarność" poparła żądania pracowników placówek naukowych.

1975-1984

W roku 1981 organizowane były akcje strajkowe.

Z. Rybczyńska, J. Boksa

R. Seidl, J. Michaluk, L. Danek

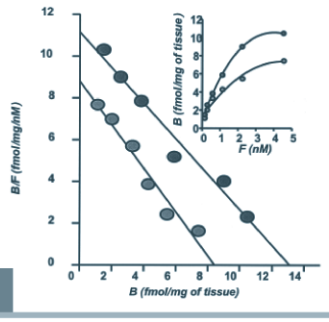
M. Papp. K. Wędzony, NN, NN

Strajk ostrzegawczy w Instytucie Farmakologii PAN w Krakowie, rok 1981

K. Ossowska, J. Boksa, D. Sienkiewicz

Zdjęcia pracowników wykonane w latach 1975-1984

Zakład Biochemii. Od lewej: NN, A. Rokosz, W. Daniel, A. Pilc, J. Vetulani, K. Michalski, M. Melzacka, J. Michaluk, M. Kafel, L. Antkiewicz-Michaluk

Jerzy Vetulani i Barbara Przewłocka

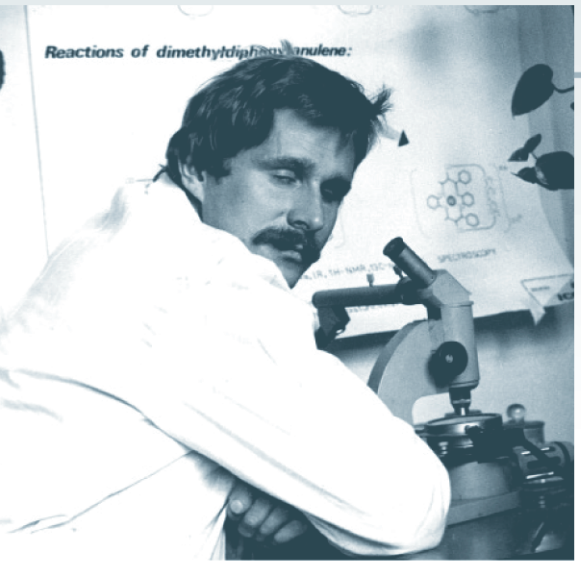

Rok 1984. Od lewej: N.H. Majeed, B. Przewłocka, X. Keleman, J. Nowak, A. Rawłów

Zakład Fitochemii, rok 1979 Wanda Kisiel, Stanisław Kohlmunzer, Helena Tomczyk

1975-1984

Marek Michankow

Leokadia Baran

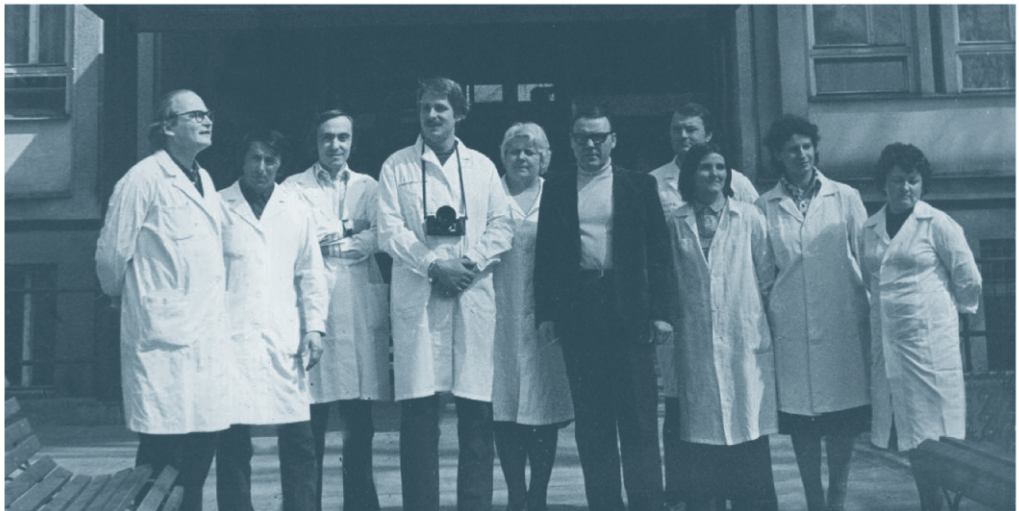
Ewa Mogilnicka

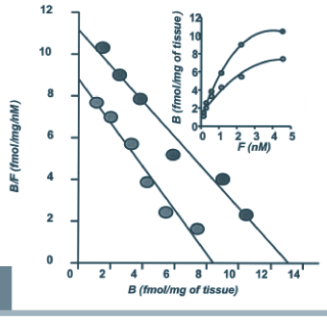
Krystyna Bigajska

Violetta Klimek

Zakład Chemii Organicznej. Od lewej: J. Boksa, M. Bała, J. Wiertek, M. Michankow, J. Kolbiarz, S. Misztal, A. Moskal, P. Bartyzel, Z. Bielecka, M. Jarosz

10 czerwca 1977 roku miało miejsce oficjalne otwarcie Biblioteki w nowym budynku Instytutu przy ul. Smętnej. Zachowało się wiele zdjęć z tej uroczystości, których wybór prezentujemy:

Od lewej sidzą: B. Buczyńska, M. Sypniewska, G. Wiszniewska

Na pierwszym planie od lewej: Jolanta Jawczak, Małgorzata Górkiewicz

Janina Cynk

Irena Dziadkowiec, Wacław Kolasiewicz

1975-1984

Od lewej: Barbara Morawska-Nowak, Jerzy Vetulani, Stanisław Misztal

Od lewej: Apoloniusz Dłużniewski, Jerzy Maj, Romana Seidl, Ewa Mogilnicka

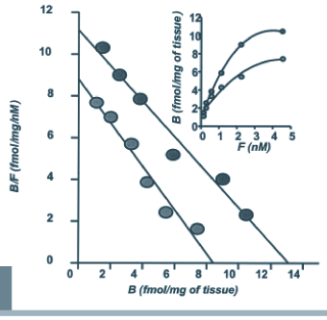
Od lewej: Ewa Mogilnicka, Violetta Klimek, NN, Zofia Rogóż, Lidia Gancarczyk, Władysław Palider, na pierwszym planie: Lucylla Jaworska

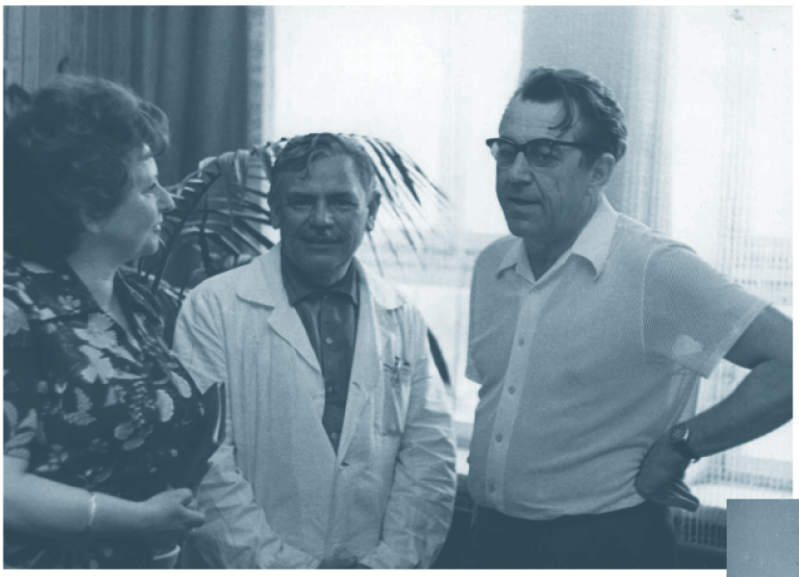

Od lewej widoczne: Janina Porębska, Alicja Gródecka, Barbara Buczyńska (Zakład Histologii)

Od lewej: Zofia Rogóż, Iwona Ryglewicz, Lidia Gancarczyk, Helena Sowińska, stoją: Lucylla Jaworska, Maria Marchut

Romana Seidl, Apoloniusz Dłużniewski, Jerzy Maj

Marian Bała, Barbara Kownacka, Teresa Dudek, Joanna Siwanowicz

Teresa Dudek, Joanna Siwanowicz, NN

Edmund Przegaliński, Zbigniew Górka, Gabriel Nowak

1975-1984

W karnawale 1980 roku zorganizowano w Bibliotece Instytutu po raz pierwszy (i jedyny) bal dla pracowników, z którego prezentujemy kilka zdjęć.

Z. Szot z żoną, K. Czepiec

J. Wiertek

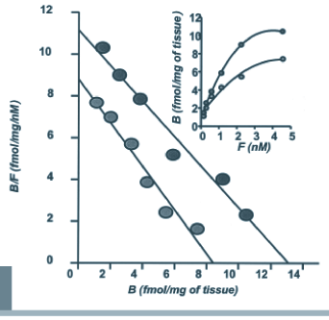
B. Morawska-Nowak, J. Boksa

T. Piwowarczyk, Z. Bielecka

B. Morawska-Nowak, J. Graff

Z. Rogóż, B. Wiczyńska, J. Boksa

E. Durek, J. Szwachta

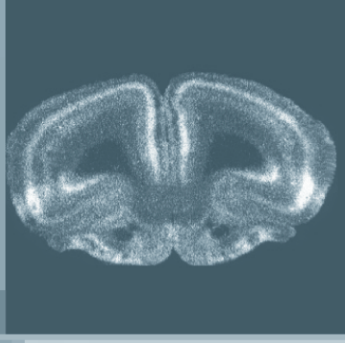
E. Dulska, S. Wolfarth

L. Antkiewicz-Michaluk, J. Michaluk,
B. Przewłocka, E. Mogilnicka

1985-1994

1985-1994

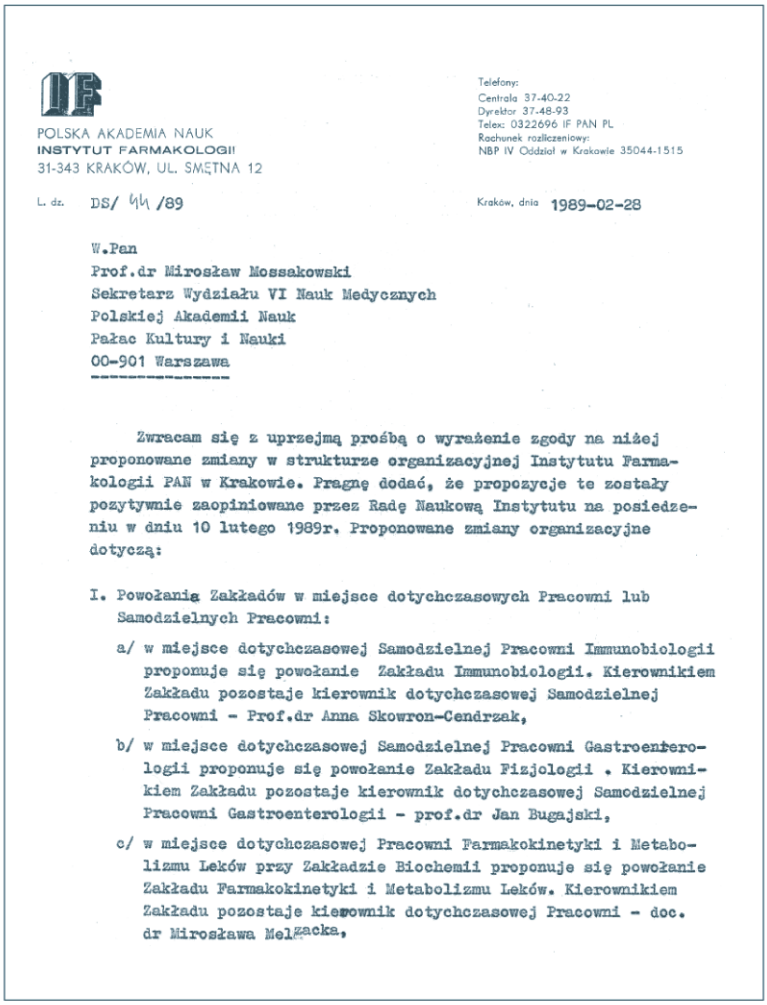
1985-1994

1985-1994

1985-1994

W roku 1985 w skład Instytutu Farmakologii PAN wchodziły następujące zakłady i pracownie:

1. Zakład Farmakologii
   Pracownia Badań Nowych Leków
   Pracownia Badań Neuropeptydów
2. Zakład Neuro- i Psychofarmakologii
3. Zakład Biochemii
   Pracownia Farmakokinetyki
   i Metabolizmu Leków
4. Zakład Chemii Organicznej
5. Zakład Endokrynologii
6. Zakład Histologii i Histochemii
   Pracownia Neuropatologii
7. Zakład Fitochemii
   Pracownia Agrotechniki
8. Samodzielna Pracownia Gastroenterologii
9. Samodzielna Pracownia Immunobiologii

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT FARMAKOLOGII
31-343 KRAKÓW, UL. SMĘTNA 12

Telefony:
Centrala 37-40-22
Dyrektor 37-48-93
Telex: 0322696 IF PAN PL
Rachunek rozliczeniowy:
NBP IV Oddział w Krakowie 35044-1515

L. dz. DS/ 44 /89

Kraków, dnia 1989-02-28

W.Pan
Prof.dr Mirosław Mossakowski
Sekretarz Wydziału VI Nauk Medycznych
Polskiej Akademii Nauk
Pałac Kultury i Nauki
00-901 Warszawa

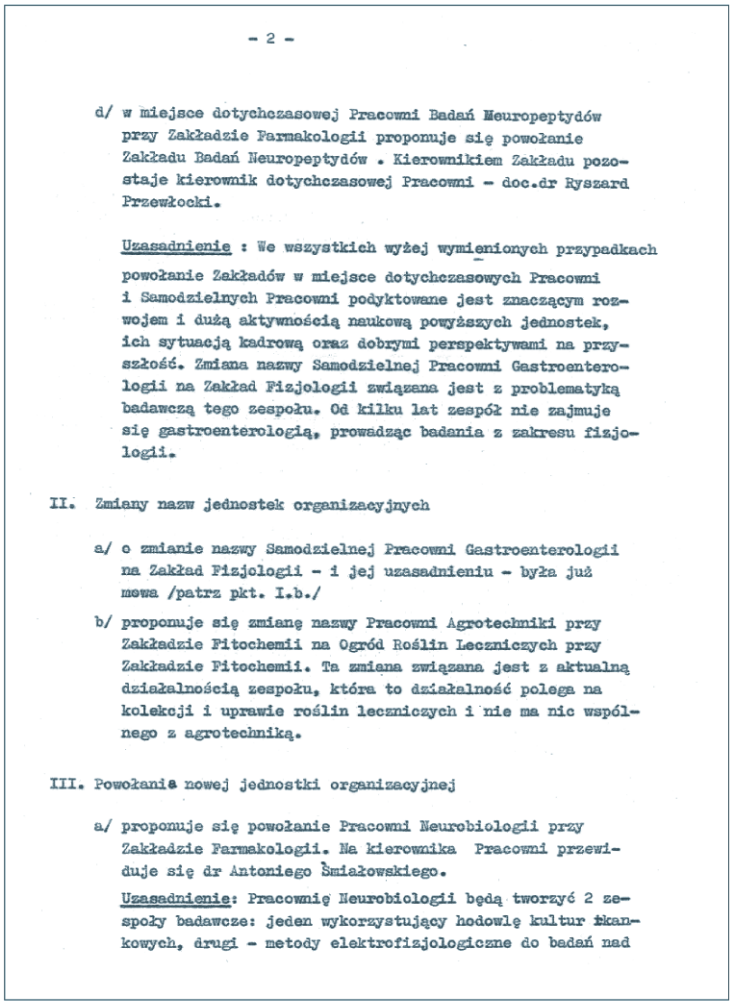
Zwracam się z uprzejmą prośbą o wyrażenie zgody na niżej proponowane zmiany w strukturze organizacyjnej Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie. Pragnę dodać, że propozycje te zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową Instytutu na posiedzeniu w dniu 10 lutego 1989r. Proponowane zmiany organizacyjne dotyczą:

I. Powołania Zakładów w miejsce dotychczasowych Pracowni lub Samodzielnych Pracowni:

a/ w miejsce dotychczasowej Samodzielnej Pracowni Immunobiologii proponuje się powołanie Zakładu Immunobiologii. Kierownikiem Zakładu pozostaje kierownik dotychczasowej Samodzielnej Pracowni - Prof.dr Anna Skowron-Cendrzak,

b/ w miejsce dotychczasowej Samodzielnej Pracowni Gastroenterologii proponuje się powołanie Zakładu Fizjologii . Kierownikiem Zakładu pozostaje kierownik dotychczasowej Samodzielnej Pracowni Gastroenterologii - prof.dr Jan Bugajski,

c/ w miejsce dotychczasowej Pracowni Farmakokinetyki i Metabolizmu Leków przy Zakładzie Biochemii proponuje się powołanie Zakładu Farmakokinetyki i Metabolizmu Leków. Kierownikiem Zakładu pozostaje kierownik dotychczasowej Pracowni - doc. dr Mirosława Melzacka,

- 2 -

d/ w miejsce dotychczasowej Pracowni Badań Neuropeptydów przy Zakładzie Farmakologii proponuje się powołanie Zakładu Badań Neuropeptydów . Kierownikiem Zakładu pozostaje kierownik dotychczasowej Pracowni - doc.dr Ryszard Przewłocki.

Uzasadnienie : We wszystkich wyżej wymienionych przypadkach powołanie Zakładów w miejsce dotychczasowych Pracowni i Samodzielnych Pracowni podyktowane jest znaczącym rozwojem i dużą aktywnością naukową powyższych jednostek, ich sytuacją kadrową oraz dobrymi perspektywami na przyszłość. Zmiana nazwy Samodzielnej Pracowni Gastroenterologii na Zakład Fizjologii związana jest z problematyką badawczą tego zespołu. Od kilku lat zespół nie zajmuje się gastroenterologią, prowadząc badania z zakresu fizjologii.

II. Zmiany nazw jednostek organizacyjnych

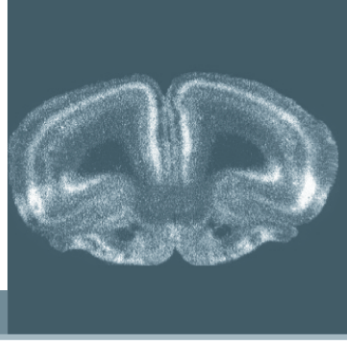
a/ o zmianie nazwy Samodzielnej Pracowni Gastroenterologii na Zakład Fizjologii - i jej uzasadnieniu - była już mowa /patrz pkt. I.b./

b/ proponuje się zmianę nazwy Pracowni Agrotechniki przy Zakładzie Fitochemii na Ogród Roślin Leczniczych przy Zakładzie Fitochemii. Ta zmiana związana jest z aktualną działalnością zespołu, która to działalność polega na kolekcji i uprawie roślin leczniczych i nie ma nic wspólnego z agrotechniką.

III. Powołania nowej jednostki organizacyjnej

a/ proponuje się powołanie Pracowni Neurobiologii przy Zakładzie Farmakologii. Na kierownika Pracowni przewiduje się dr Antoniego Śmiałowskiego.

Uzasadnienie: Pracownię Neurobiologii będą tworzyć 2 zespoły badawcze: jeden wykorzystujący hodowlę kultur tkankowych, drugi - metody elektrofizjologiczne do badań nad

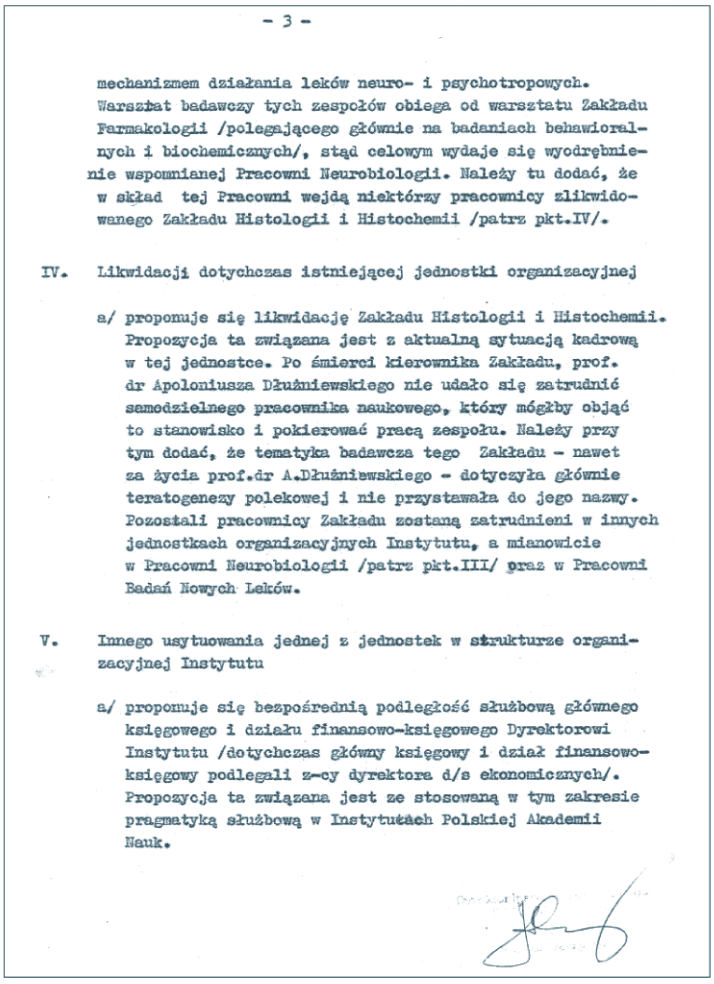

Z czasem doszło do dalszej reorganizacji Instytutu, co proponuje dyrektor Instytutu w liście do Sekretarza Wydziału VI PAN:

Po akceptacji przez Wydział VI Nauk Medycznych PAN powyższe zmiany wprowadzono z dniem 1 kwietnia 1989 r. Od tego czasu zrezygnowano z funkcji zastępcy dyrektora d/s ekonomicznych, a dział finansowo-księgowy został podporządkowany Dyrektorowi Instytutu.

Z dniem 1 stycznia 1983 roku prof. Maj przeszedł na emeryturę, a jego następcą został prof. dr hab. Edmund Przegaliński, dotychczasowy z-ca dyrektora d/s naukowych.

Jego zastępcami zostali: d/s naukowych – prof. Jerzy Vetulani, a d/s ogólnych w dalszym ciągu prof. Stanisław Misztal.

- 3 -

mechanizmem działania leków neuro- i psychotropowych. Warsztat badawczy tych zespołów obiega od warsztatu Zakładu Farmakologii /polegającego głównie na badaniach behawioralnych i biochemicznych/, stąd celowym wydaje się wyodrębnienie wspomnianej Pracowni Neurobiologii. Należy tu dodać, że w skład tej Pracowni wejdą niektórzy pracownicy zlikwidowanego Zakładu Histologii i Histochemii /patrz pkt.IV/.

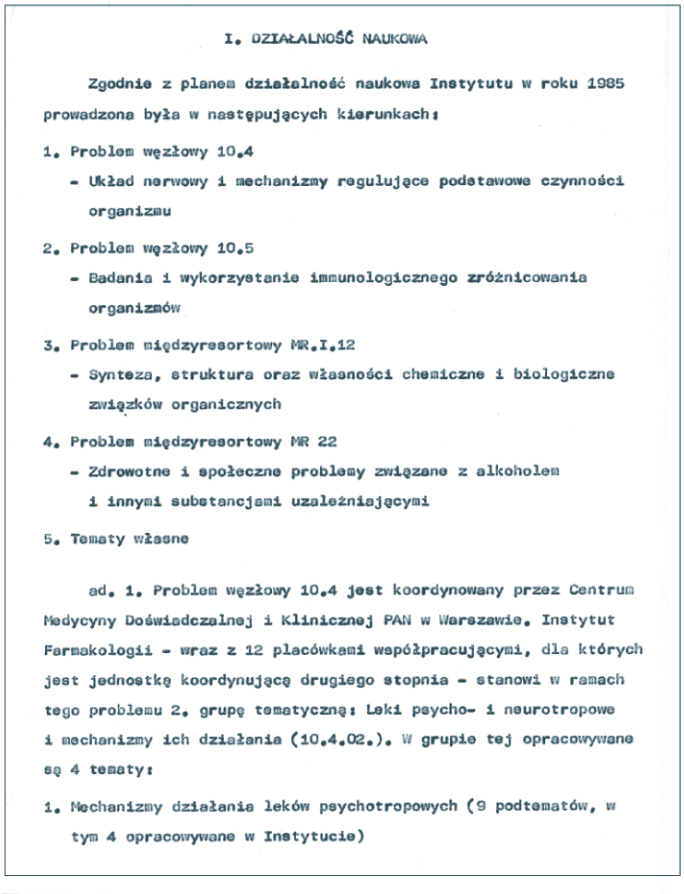
IV. Likwidacji dotychczas istniejącej jednostki organizacyjnej

a/ proponuje się likwidację Zakładu Histologii i Histochemii. Propozycja ta związana jest z aktualną sytuacją kadrową w tej jednostce. Po śmierci kierownika Zakładu, prof. dr Apoloniusza Dłużniewskiego nie udało się zatrudnić samodzielnego pracownika naukowego, który mógłby objąć to stanowisko i pokierować pracą zespołu. Należy przy tym dodać, że tematyka badawcza tego Zakładu - nawet za życia prof.dr A.Dłużniewskiego - dotyczyła głównie teratogenezy polekowej i nie przystawała do jego nazwy. Pozostali pracownicy Zakładu zostaną zatrudnieni w innych jednostkach organizacyjnych Instytutu, a mianowicie w Pracowni Neurobiologii /patrz pkt.III/ oraz w Pracowni Badań Nowych Leków.

V. Innego usytuowania jednej z jednostek w strukturze organizacyjnej Instytutu

a/ proponuje się bezpośrednią podległość służbową głównego księgowego i działu finansowo-księgowego Dyrektorowi Instytutu /dotychczas główny księgowy i dział finansowo-księgowy podlegali z-cy dyrektora d/s ekonomicznych/. Propozycja ta związana jest ze stosowaną w tym zakresie pragmatyką służbową w Instytutach Polskiej Akademii Nauk.

W czwartej dekadzie działalności Instytut Farmakologii był już liczącą się placówką naukową i pełnił rolę koordynatora II stopnia w problemie węzłowym 10.4 „Układ nerwowy i mechanizmy regulujące podstawowe czynności organizmu" dla 12 placówek i także II stopnia w problemie międzyresortowym I.12 podproblem 2 „Związki o wysokiej aktywności biologicznej" dla 36 placówek współpracujących.

I. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Zgodnie z planem działalność naukowa Instytutu w roku 1985 prowadzona była w następujących kierunkach:

1. Problem węzłowy 10.4
   - Układ nerwowy i mechanizmy regulujące podstawowe czynności organizmu
2. Problem węzłowy 10.5
   - Badania i wykorzystanie immunologicznego zróżnicowania organizmów
3. Problem międzyresortowy MR.I.12
   - Synteza, struktura oraz własności chemiczne i biologiczne związków organicznych
4. Problem międzyresortowy MR 22
   - Zdrowotne i społeczne problemy związane z alkoholem i innymi substancjami uzależniającymi
5. Tematy własne

ad. 1. Problem węzłowy 10.4 jest koordynowany przez Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN w Warszawie. Instytut Farmakologii - wraz z 12 placówkami współpracującymi, dla których jest jednostką koordynującą drugiego stopnia - stanowi w ramach tego problemu 2. grupę tematyczną: Leki psycho- i neurotropowe i mechanizmy ich działania (10.4.02.). W grupie tej opracowywane są 4 tematy:

1. Mechanizmy działania leków psychotropowych (9 podtematów, w tym 4 opracowywane w Instytucie)

ze sprawozdania za rok 1985 cz. I

1985-1994

2. Peptydy endo- i egzogenne (5 podtematów, w tym 1 opracowywany w Instytucie)

3. Farmakologia reakcji motywacyjnych i emocjonalnych u zwierząt doświadczalnych (2 podtematy opracowywane przez placówki współpracujące)

4. Badania kliniczne nad zespołami depresyjnymi (3 podtematy opracowywane przez placówki współpracujące)

Placówkami współpracującymi są:

- Zakład Farmakologii AM w Lublinie,
- Zakład Farmakodynamiki AM w Lublinie,
- Zakład Farmakologii AM w Poznaniu,
- Zakład Farmakologii AR w Lublinie,
- Zakład Farmakologii Śl. AM w Zabrzu,
- Zakład Farmakodynamiki Śl. AM w Sosnowcu,
- Zakład Farmakologii AM w Białymstoku,
- Zakład Farmakologii AM w Warszawie,
- Zakład Farmakologii i Fizjologii Układu Nerwowego Instytutu Psychoneurologicznego w Warszawie,
- II Klinika Psychiatryczna i Zakład Biochemii Instytutu Psychoneurologicznego w Warszawie,
- Katedra i Klinika Psychiatryczna AM w Poznaniu,
- Klinika Psychiatryczna PAM w Szczecinie.

ad. 2. Problem węzłowy 10.5 jest koordynowany przez Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu. W tym zakresie Instytut Farmakologii PAN pracuje w 1 podtemacie.

- Badania swoistej areaktywności immunologicznej w ontogenezie myszy i szczurów (05.2.1.).

Pracownicy Instytutu realizowali także 5 tematów w problemie międzyresortowym I.12:

- Wpływ niedoboru niezbędnych aminokwasów w pożywieniu na rozwój mózgu płodów (I.12.2.1.12).
- Znaczenie endorfin i neuropeptydów dla funkcji ośrodkowego układu nerwowego (I.12.2.1.14).
- Biosynteza, metabolizm oraz własności biologiczne naturalnych i syntetycznych hormonów sterydowych (I.12.2.2.1).
- Synteza związków heterocyklicznych z grupy indolu ß- i α-karbolin, izochinoliny i benzo naftyrydyny (I.12.2.3.1).
- Skriningowe badania farmakologiczne nowych związków o potencjalnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy.

oraz jeden podtemat z problemu międzyresortowego MR 22 koordynowany przez Instytut Psychoneurologiczny w Warszawie:

- Interakcje alkoholu z ośrodkowym układem histaminowym w pobudzaniu osi przysadka-nadnercze podczas stresu.

Badania nad związkami biologicznie czynnymi pochodzenia roślinnego były kontynuowane w ramach tematów własnych.

PROBLEM WĘZŁOWY 10.4

ŁAD NERWOWY I MECHANIZMY REGULUJĄCE PODSTAWOWE CZYNNOŚCI ORGANIZMU

a tematyczna 10.4.02. Leki psycho- i neurotropowe i mechanizmy ich działania

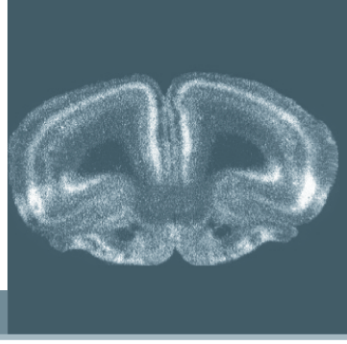
Badania prowadzone w Instytucie wykonywane były przez zespół ników następujących jednostek:

Zakład Farmakologii
Zakład Neuro- i Psychofarmakologii
Zakład Biochemii
Samodzielna Pracownia Gastroenterologii

a liczba pracowników naukowych tego zespołu wynosiła .22
a pracowników inżynieryjno-technicznych -20.

Wiodącymi tematami były przede wszystkim badania nad lekami neuro- i psychotropowymi i mechanizmem ich działania, które angażowały pracowników czterech jednostek Instytutu Framakologii.

ze sprawozdania Instytutu Farmakologii PAN za rok 1985 cz. I

W związku z koordynacją badań organizowano konferencje naukowe współpracujących placówek. Przykładowo w roku 1985 dla problemu węzłowego zorganizowano taka konferencja odbyła się w Jabłonnie, a dla problemu międzyresortowego w Sulejowie i Kazimierzu n/Wisłą.

Publikacje badań naukowych były spisywane w corocznych sprawozdaniach i przedstawiane liczbowo w zestawieniach. Przykładem nich będzie takie zestawienie ze sprawozdania za rok 1985:

- 51 -

IV. PUBLIKACJE

W okresie sprawozdawczym zostały opublikowane 93 prace, no do druku 58. Na zjazdach, sympozjach i konferencjach dstawiono 51 doniesień i komunikatów.

Powyższy dorobek całego Instytutu przedstawia się dla posz- - ślnych Zakładów i Pracowni następująco[x]:

ad lub Pracownia	Liczba pracowników naukowych	Liczba prac		
		opublikowanych	oddanych do druku	referowanych na zjazdach
iemi z Pracownią akokinetyki	10	24	16	20
li Organicznej	6	5	8	3
rynologii	4	-	4	-
akologii z Prac. i Nowych Leków	14	32	20	13
hemii	5	7	3	6
logii i Histochemii ac. Neuropatologii	3	2	1	1
roenterologii	2	1	3	2
iobiologii	3	10	3	-
psychofarmakologii	2	3	1	1
i Neuropeptydów	4	10	3	6
loteka	-	1	-	-

Poniżej wybór prac reprezentujących kierunki badawcze z omawianego okresu, a opublikowane w czasopismach o współczynniku wpływu powyżej 2,5.

DESIPRAMINE INDUCES YAWNING BEHAVIOUR IN RATS

E. MOGILNICKA, K. WEDZONY, V. KLIMEK and A. CZYRAK
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 31-343 Kraków, Poland

(*Accepted* 29 *September* 1985)

Journal of Neurochemistry
Raven Press, Ltd., New York
© 1991 International Society for Neurochemistry

Different Mechanisms of β-Adrenoceptor Down-Regulation by Chronic Imipramine and Electroconvulsive Treatment: Possible Role for Protein Kinase C

Irena Nalepa and Jerzy Vetulani
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Kraków, Poland

Pergamon
0028-3908(93)E0014-5
Neuropharmacology Vol. 33, No. 2, pp. 189–192, 1994
Copyright © 1994 Elsevier Science Ltd
Printed in Great Britain. All rights reserved
0028-3908/94 $6.00 + 0.00

Inhibition of Nitric Oxide Synthase Attenuates the Development of Morphine Tolerance and Dependence in Mice

N. H. MAJEED, B. PRZEWŁOCKA, H. MACHELSKA and R. PRZEWŁOCKI*
Neuropeptide Research Department, Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 12 Smętna Street, 31-343 Kraków, Poland

(*Accepted 27 October 1993*)

0028-3908/90 $3.00 + 0.00
Copyright © 1990 Pergamon Press plc

THE BEHAVIOURAL, BUT NOT THE HYPOTHERMIC OR CORTICOSTERONE, RESPONSE TO 8-HYDROXY-2-(DI-*n*-PROPYLAMINO)-TETRALIN, IS ANTAGONIZED BY NAN-190 IN THE RAT

E. PRZEGALIŃSKI,[1] A. M. ISMAIEL,[2] E. CHOJNACKA-WÓJCIK,[1] B. BUDZISZEWSKA,[1] E. TATARCZYŃSKA[1] and E. BŁASZCZYŃSKA[1]
[1]Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 12 Smętna Street, 31-343 Kraków, Poland and [2]Department of Medical Chemistry, School of Pharmacy, Medical College of Virginia, Virginia Commonwealth University, Richmond, Virginia 23298-0581, U.S.A.

(*Accepted* 12 *February* 1990)

0306-4522/90 $3.00 + 0.00
Pergamon Press plc
© 1990 IBRO

INFLUENCE OF RESERPINE ADMINISTRATION ON NEUROPEPTIDE Y IMMUNOREACTIVITY IN THE LOCUS COERULEUS AND CAUDATE–PUTAMEN NUCLEUS OF THE RAT BRAIN

M. SMIAŁOWSKA and B. LEGUTKO
Laboratory of Neuropathology, Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Smętna Str. 12, Kraków, Poland

1985-1994

Journal of Neurochemistry
Raven Press, Ltd., New York
© 1991 International Society for Neurochemistry

The Turnover of Rat Cortical α_1-Adrenoceptors Is Not Modified by Repeated Electroconvulsive Treatment

Gabriel Nowak and Joanna Zak

Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Krakow, Poland

Neuroscience Vol. 51, No. 1, pp. 167–175, 1992
Printed in Great Britain

0306-4522/92 $5.00 + 0.00
Pergamon Press Ltd
© 1992 IBRO

MUSCLE STIFFNESS AND CONTINUOUS ELECTROMYOGRAPHIC ACTIVITY IN OLD RATS; AN ANIMAL MODEL FOR SPASTICITY?

K. Ossowska,*† G. Schulze,‡ S. Wolfarth,† H. Coper,† A. Kaminska§ and I. Hausmanowa-Petrusewicz§
†Department of Neuropharmacology, Institute of Pharmacology of the Polish Academy of Sciences, 12, Smetna St, 31-343 Krakow, Poland
‡Institute for Neuropsychopharmacology, Free University, Ulmenalle 30, Berlin 19, F.R.G.
§Neuromuscular Unit, Medical Research Center, Polish Academy of Sciences, 1 Banacha St, 02-097 Warsaw, Poland

Journal of Neurochemistry
Raven Press, Ltd., New York
© 1991 International Society for Neurochemistry

Role of Dopaminergic Neurons in Denervation-Induced α_1-Adrenergic Up-Regulation in the Rat Cerebral Cortex

Gabriel Nowak, Joanna Żak, and Jerzy Superata

Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Krakow, Poland

0306-4522/89 $3.00 + 0.00
Pergamon Press plc
© 1989 IBRO

REPEATED ADMINISTRATION OF SCH 23390 ENHANCES THE SKF 38393-INDUCED INHIBITION IN THE RAT HIPPOCAMPUS

A. Śmiałowski* and M. Bijak
Polish Academy of Sciences, Institute of Pharmacology, 31-343 Kraków, Smętna 12, Poland

Psychopharmacology (1985) 86:156–163

Psychopharmacology 52
© Springer-Verlag 1985

Ro 11-2465 (cyan-imipramine), citalopram and their N-desmethyl metabolites: Effects on the uptake of 5-hydroxytryptamine and noradrenaline in vivo and related pharmacological activities*

L. Pawlowski, G. Nowak, Z. Górka, and H. Mazela**
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 12 Smętna Street, 31-343 Kraków, Poland

Journal of Neuroimmunology, 37 (1992) 229–236
© 1992 Elsevier Science Publishers B.V. All rights reserved 0165-5728/92/$05.00

JNI 02160

Stress-induced changes in muscarinic and β-adrenergic binding sites on rat thymocytes and lymphocytes

Marta Kubera [a], Anna Skowron-Cendrzak [a], Bożena Mazur-Kolecka [a], Maria Bubak-Satora [a], Agnieszka Basta-Kaim [a], Hanna Laskowska-Bożek [b] and Jan Ryżewski [b]
[a] *Department of Immunology, Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Kraków, and* [b] *Department of Pathophysiology, Institute of Rheumatology, Warsaw, Poland*

(Received 24 May 1991)
(Revised, received 2 December 1991)
(Accepted 2 December 1991)

Reprinted from Journal of Medicinal Chemistry, 1992, 35.
Copyright © 1992 by the American Chemical Society and reprinted by permission of the copyright owner.

Structure–Activity Relationship Studies of Central Nervous System Agents. 5. Effect of the Hydrocarbon Chain on the Affinity of 4-Substituted 1-(3-Chlorophenyl)piperazines for 5-HT_{1A} Receptor Site[1]

Jerzy L. Mokrosz,* Marzena Pietrasiewicz, Beata Duszyńska, and Marek T. Cegła
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 31-343 Kraków, Poland. *Received January 8, 1992*

Neuroscience Vol. 46, No. 1, pp. 209–216, 1992
Printed in Great Britain

0306-4522/92 $5.00 + 0.00
Pergamon Press plc
© 1991 IBRO

TIME-DEPENDENT CHANGES IN THE ACTIVITY OF OPIOID SYSTEMS IN THE SPINAL CORD OF MONOARTHRITIC RATS—A RELEASE AND *IN SITU* HYBRIDIZATION STUDY

B. Przewocka,* W. Lasoń and R. Przewocki
Neuropeptides Research Department, Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 12 Smętna Street, 31-343 Kraków, Poland

Journal of Neurochemistry
Raven Press, Ltd., New York
© 1993 International Society for Neurochemistry

Enhancement of the Responsiveness of Cortical Adrenergic Receptors by Chronic Administration of the 5-Hydroxytryptamine Uptake Inhibitor Citalopram

Irena Nalepa and Jerzy Vetulani

Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Kraków, Poland

Neuroscience Vol. 51, No. 3, pp. 593–599, 1992
Printed in Great Britain

0306-4522/92 $5.00 + 0.00
Pergamon Press Ltd
© 1992 IBRO

THE DEVELOPMENT OF NEUROPEPTIDE Y-IMMUNOREACTIVE NEURONS IN A MODEL OF PURE CORTICAL CULTURE

M. Śmiałowska* and B. Legutko
Laboratory of Neurobiology, Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 12 Smętna Str., Kraków, Poland

Neuropharmacology Vol. 32, No. 12, pp. 1397–1400, 1993
Printed in Great Britain. All rights reserved

0028-3908/93 $6.00 + 0.00
Copyright © 1993 Pergamon Press Ltd

THE EFFECT OF REPEATED COMBINED TREATMENT WITH NIFEDIPINE AND ANTIDEPRESSANT DRUGS OR ELECTROCONVULSIVE SHOCK ON THE HIPPOCAMPAL CORTICOSTEROID RECEPTORS IN RATS

Edmund Przegaliński,* Bogusława Budziszewska, Joanna Siwanowicz and Lucylla Jaworska
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, 12 Smetna Street, 31-343 Kraków, Poland

(Accepted 15 July 1993)

Psychopharmacology (1985) 86:468–471

Psychopharmacology 74
© Springer-Verlag 1985

Repeated treatment with imipramine potentiates the locomotor effect of apomorphine administered into the hippocampus in rats

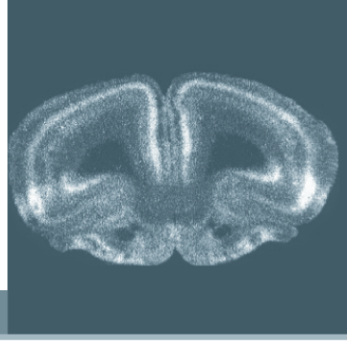
Antoni Śmiałowski and Jerzy Maj
Polish Academy of Sciences, Institute of Pharmacology, Smetna 12 str., 31-323 Kraków-Bronowice, Poland

Psychopharmacology
© Springer-Verlag 1990

Effect of repetitive electroconvulsive treatment on sensitivity to pain and on [^{3}H]nitrendipine binding sites in cortical and hippocampal membranes

Lucyna Antkiewicz-Michaluk, Jerzy Michaluk, Irena Romańska, and Jerzy Vetulani
Department of Biochemistry, Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences, Smetna 12, PL-31-343 Kraków, Poland

Received January 9, 1990

W roku 1989 w uzasadnieniu do wniosku Instytutu o przyznanie prawa do nadawania stopnia doktora habilitowanego, wymienione zostały najważniejsze osiągnięcia naukowe wynikające z badań w latach 1986-88.

Dorobek naukowy Instytutu w latach 1984-1988 obejmuje 297 prac opublikowanych (większość w uznanych czasopismach międzynarodowych) oraz 264 komunikatów zjazdowych.

Do ważniejszych osiągnięć naukowych uzyskanych w latach 1986-88 należy zaliczyć:

a/ Wykazanie, że leki przeciwdepresyjne podawane wielokrotnie nasilają reakcje behawioralne (pobudzenie aktywności ruchowej, lecz nie stereotypię) wywołane przy pomocy dopaminomimetyków, w tym kwinpirolu (agonisty receptorów dopaminowych D-2), podawanych obwodowo i lokalnie (do jądra półleżącego przegrody), co świadczy o zwiększonej reaktywności dopaminowych struktur mezolimbicznych, wynikającej najprawdopodobniej ze zwiększonego powinowactwa receptorów dopaminowych D-2 do ich agonistów.

b/ Wykazanie na poziomie behawioralnym podwrażliwości receptorów ß-adrenergicznych w mózgu pod wpływem wielokrotnie stosowanych leków przeciwdepresyjnych i elektrowstrząsów (zahamowanie wzrostu pobierania wody, wywołanego przy pomocy izoprenaliny podawanej do komory bocznej mózgu).

c/ Wykazanie, że zniszczenie zakończeń neuronów noradrenergicznych w mózgu zapobiega wzrostowi gęstości receptorów α_1-adrenergicznych, wywołanemu wielokrotnym podawaniem leków przeciwdepresyjnych, ale nie elektrowstrząsów.

d/ Wykazanie, że w okresie abstynencji morfinowej dochodzi do wzrostu gęstości receptorów ß-adrenergicznych w mózgu.

e/ Opracowanie nowej oryginalnej metody pomiaru sztywności mięśniowej, odznaczającej się większą czułością i selektywnością w porównaniu z dotychczas stosowaną metodą elektromiograficzną.

f/ Wykazanie interakcji na poziomie farmakokinetycznym pomiędzy neuroleptykami a morfiną i lekami przeciwdepresyjnymi z jednej strony oraz pomiędzy lekami przeciwdepresyjnymi a barbiturowcami z drugiej, a także stwierdzenie, że interakcja ta ma znaczenie dla farmakologicznego działania badanych leków.

g/ Wykazanie, że zmiany w zakresie farmakokinetyki i metabolizmu imipraminy po jej wielokrotnym podaniu (wzrost poziomu imipraminy i dezipraminy w osoczu i w mózgu oraz spadek stosunku dezipramina/imipramina w osoczu) - w porównaniu z jednorazowym podaniem tego leku - są, przynajmniej częściowo spowodowane zahamowaniem wątrobowego metabolizmu imipraminy i dezipraminy w wyniku zmniejszenia aktywności odpowiednich hydroksylaz, a także zahamowania metabolizmu imipraminy przez nadmiar jej metabolitu czyli dezipraminy.

h/ Wykazanie udziału niektórych podtypów receptorów 5-HT_1 w regulacji różnych funkcji ośrodkowego układu nerwowego.

i/ Wykazanie, że w stanach przewlekłego bólu dochodzi do wzrostu poziomu dynorfiny oraz peptydów pochodzących z proenkefaliny A w rdzeniu kręgowym, czemu towarzyszy nasilenie aktywności układu ß-endorfinowego przedniego płata przysadki oraz wzrost wrażliwości receptorów opiatowych "mi" i "delta", oraz zmniejszenie wrażliwości receptorów "kappa".

j/ Stwierdzenie, że w pobudzającym działaniu opioidów na oś podwzgórze-przysadka-nadnercze biorą też udział receptory histaminowe i adrenergiczne.

k/ Wykazanie, że niektóre leki przeciwdepresyjne (amitryptylina, citalopram, mianseryna) podawane wielokrotnie zwiększają poziom TRH w prążkowiu i/lub jądrze półleżącym przegrody.

l/ Synteza i badania strukturalne z grupy szeregu nowych związków ß-karboliny, a w szczególności jej wielopierścieniowych heterocyklicznych pochodnych, które mogą okazać się związkami o wysokiej aktywności biologicznej.

m/ Ustalenie zależności pomiędzy struktura chemiczną a ośrodkowym działaniem przeciwserotoninowym w grupie pochodnych 1,2,3,4-tetrahydro-ß-karboliny, zawierających ugrupowanie fenylo-piperazynopropylowe.

n/ Wykazanie korelacji czasowej pomiędzy występowaniem naturalnej supresji płodowej a możliwością wywołania tolerancji immunologicznej oraz pomiędzy pojawieniem się kontrsupresji a rozwojem immunokompetencji ustroju.

o/ Wykrycie udziału prostaglandyny E w stymulacji płodowych układów supresyjnych.

p/ Izolacja i określenie struktur laktonów seskwiterpenowych z niebadanych dotychczas roślin z rodzaju Crepis.

r/ Opracowanie metody mikrorozmnażania cebuli morskiej (Urginea maritima Baker) oraz laboratoryjnej metody izolacji proscylarydyny A i scylarenu z tej rośliny.

Działaność naukowa Instytutu polega też na pełnieniu funkcji koordynatora badań. I tak aktualnie Instytut jest koordynatorem I stopnia CPBP 06.03 (4 grupy tematyczne, 45 tematów, 32 placówki współpracujące) oraz koordynatorem II stopnia CPBP 06.02

1985-1994

I. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Zgodnie z planem działalność naukowa Instytutu w roku 1989 adzona była w ramach następujących programów badawczych:

CPBP 06.03
- Substancje endogenne o wysokiej aktywności biologicznej

CPBP 06-02
- Neurobiologiczne mechanizmy adaptacyjne

CPBP 06.01
- Badanie podstawowych mechanizmów odpowiedzi immunologicznej i ich wykorzystanie w medycynie

CPBP 04.01
- Biologiczne i biochemiczne mechanizmy regulacji funkcji komórki i organizmu

CPBR 11.8
- Zapobieganie skutkom alkoholizmu i narkomanii

CPBR 3.8
- Technologia leków i półproduktów farmaceutycznych

CPBR 3.13
- Molekularne podstawy biotechnologii

RPBP 06.1
- Poszukiwanie związków biologicznie czynnych pochodzenia roślinnego

Wyodrębnione prace rozpoznawcze

Wyodrębniona działalność ogólnotechniczna

Fragment Raportu z 1993 roku

W roku 1989 nastąpiła zmiana organizacji badań naukowych i Instytut włączył się w badania w ramach centralnych i resortowych programach badawczych wymienionych w sprawozdaniu Instytutu Farmakologii PAN za rok 1989 cz. I.

Począwszy od 1991 roku oprócz badań prowadzonych w ramach działalności statutowej Instytutu poszczególne zespoły badawcze występowały o finansowanie badań w ramach grantów Komitetu Badań Naukowych. Od tego roku sprawozdania z działalności naukowej poszczególnych zakładów Instytutu opracowywane były w wydawanych drukiem od 1991 r. „Raportach". W 1991 roku wprowadzono nową formę zebrań naukowych, jednodniowych minisympozjów, otwartych także dla zainteresowanych spoza placówki, których celem było przedyskutowanie wybranych zagadnień znajdujących się aktualnie w centrum zainteresowania nauki światowej. Podstawą do dyskusji były zazwyczaj 2-3 wykłady i kilka komunikatów, wygłaszanych przez pracowników naukowych Instytutu oraz zaproszonych wykładowców – specjalistów w danej dziedzinie. Co roku odbywało się kilka takich minisympozjów.

Inną, równocześnie wprowadzoną formą zebrań naukowych, także otwartych, stały się wykłady monograficzne z zakresu neurobiologii, neurofarmakologii, neuroimmunologii i neuroendokrynologii. Wykładowcami są pracownicy Instytutu. Każdy wykład ukazuje się następnie drukiem w formie broszury, wydawanej przez Dział Wydawnictw Instytutu.

Osobnym rodzajem działalności Instytutu Farmakologii PAN było prowadzenie Ogrodu Roślin Leczniczych wraz bezdewizowej wymiany nasion z innymi ogrodami botanicznymi na świecie. W związku z tym wydawany był okresowo wykaz oferowanych nasion – INDEX SEMINUM.

OGRÓD ROŚLIN LECZNICZYCH
Kierownik: mgr Eleonora Binek

Kolekcja ok. 300 gatunków roślin zielarskich krajowych i obcego pochodzenia (uprawa polowa i szklarniowa); wydawanie indeksu nasion; oraz międzynarodowa wymiana indeksów i nasion; przygotowanie materiału roślinnego do badań fitochemicznych

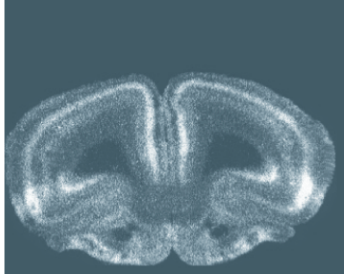
Kolekcja roślin zielarskich krajowych i obcego pochodzenia Ogrodu Roślin Leczniczych IF PAN stanowi podstawę do międzynarodowej wymiany nasion prowadzonej w oparciu o corocznie wydawany Index Seminum. Zgromadzone nasiona z kolekcji własnej, jak również pochodzące z wymiany, stanowią materiał wyjściowy do hodowli tkankowej roślin oraz zakładania poletek doświadczalnych interesujących roślin leczniczych przeznaczonych do badań fitochemicznych.

Do badań aktualnie prowadzonych zebrano w fazie kwitnienia, wysuszono i sproszkowano surowiec z nadziemnych i podziemnych części następujących gatunków roślin z rodziny Compositae: Lactuca tatarica (L.) C.A., Lactuca viminea (L.) Presl. ssp. viminea, Crepis leontodontoides All., Mycelis muralis (L.) Dum., Crepis rhoeadifolia M.B., oraz Scutellaria columnae All.subsp. columnae z rodziny Labiatae. W celu zapewnienia kontroli botanicznej tożsamości gatunkowej roślin przygotowano okazy zielnikowe.

Kontynuowano rozpoczęte w 91 r. doświadczenie uprawowe leczniczej arniki górskiej (Arnica montana L. z rodz. Compositae) rozmnożonej z nasion i sadzonek pochodzących z kultur *in vitro*. Trudności w pozyskaniu poszukiwanego surowca arniki (Anthodium Arnicae – koszyczek arniki) ze stanu naturalnego ze względu na całkowitą ochronę tego gatunku był powodem podjęcia prób rozmnażania i uprawy. W drugim roku doświadczenia arnika rozmnożona z nasion tworzyła 1 – 6 pędów i obficie kwitła wydając od 1 – 18 kwiatów na pędzie. We wrześniu br. rozmnożono arnikę wegetatywnie przez podział kłącza z licznymi korzeniami przybyszowymi i przyziemnymi rozetami liści uzyskując 4 – 17 sadzonek z pojedyńczej dwuletniej rośliny. Sadzonki pochodzące z kultur *in vitro* przyjęły się zaledwie w kilku procentach. Nasiona zebrane w br. kiełkowały w 41%.

W ramach bezdewizowej wymiany nasion wysłano próbki nasion do 49 ogrodów botanicznych a sprowadzono nasiona z 52 ogrodów. Wysłano 123 indeksów. Opracowany Index Seminum 1993 – 1994 oferuje nasiona 292 gatunków roślin reprezentujących 50 rodzin.

Opracowano Index Seminum 1993 – 1994. Wydawnictwo Instytutu.

Na posiedzeniu Rady Naukowej 10 lutego 1989 r. podjęto uchwałę o wystąpieniu z wnioskiem o przyznanie Instytutowi uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego (od 1971 roku posiadał Instytut prawo nadawania stopnia doktora).

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT FARMAKOLOGII
31-343 KRAKÓW, UL. SMĘTNA 12

Telefony:
Centrala 37-40-22
Dyrektor 37-48-93
Telex: 0322696 IF PAN PL
Rachunek rozliczeniowy:
NBP IV Oddział w Krakowie 35044-151

L. dz.

Kraków, dnia 28.02.1989

Pan
Prof.dr Roman Ney
Sekretarz Naukowy PAN
Warszawa

Proszę uprzejmie o przyznanie Instytutowi Farmakologii PAN w Krakowie uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie biologii medycznej na podstawie Art.2b.2 Ustawy z dnia 25.5.1985 r. o zmianie ustawy o stopniach naukowych i tytułach naukowych. W załączeniu przesyłam niezbędną dokumentację (zgodnie z rozporządzeniem Min. Nauki i Szkoln. Wyższego z dn. 26.11.1985 r.).

Instytut Farmakologii PAN zatrudnia 14 pracowników z tytułem naukowym lub zajmujących stanowisko docenta ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, w tym 1 profesora zwyczajnego, 5 profesorów nadzwyczajnych i 8 docentów. Spośród nich 5 reprezentuje nauki medyczne, 6 nauki farmaceutyczne, 3 nauki przyrodnicze, a za tym Instytut nie spełnia wymogu mówiącego o konieczności zatrudnienia 12 samodzielnych pracowników naukowych z dziedziny nauk medycznych (czy też farmaceutycznych lub przyrodniczych). Drugi wymóg ustawy jest spełniony bowiem 10 profesorów i docentów Instytutu habilitowało się z zakresu farmakologii lub farmakodynamiki (wg. nomenklatury

-1-

poprzedniej ustawy) czy biologii medycznej (wg. nomenklatury obecnej ustawy) Wszyscy oni są więc farmakologami w tradycyjnym i w całym świecie naukowym uznawanym znaczeniu tego słowa. Dodać trzeba, że Rada Naukowa Instytutu Farmakologii PAN posiada w swym składzie 19 farmakologów (profesorów i docentów), w tym 11 profesorów spoza Instytutu Farmakologii PAN. Nie ma w kraju drugiej Rady (Naukowej czy Wydziału), która posiadałaby tak wysokie kompetencje w zakresie farmakologii.

Prawo nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego z zakresu farmakologii mają w Polsce przede wszystkim wydziały lekarskie i farmaceutyczne akademii medycznych. Na Wydziale Lekarskim danej Akademii Medycznej (Instytucie czy Katedrze Farmakologii) pracuje z reguły 1 - 3 farmakologów, tyleż zasiada w Radzie Wydziału. Na większości Wydziałów Farmaceutycznych, gdzie wykładana jest farmakodynamika będąca odpowiednikiem farmakologii, zatrudniony jest z reguły 1 pracownik samodzielny z tej dyscypliny, a tym samym Rada Wydziału posiada tylko jednego jej reprezentanta.

Jak wyżej wspomniałem, Instytut Farmakologii PAN nie zatrudnia 12 profesorów i docentów z dziedziny nauk medycznych. W zakresie farmakologii na całym świecie, a zwłaszcza w placówkach naukowych pozauczelnianych (a więc nie prowadzących zajęć dydaktycznych ze studentami) pracują absolwenci studiów medycznych, farmaceutycznych, biologicznych i chemicznych. Nowoczesna farmakologia coraz szerzej wkraczająca swymi badaniami merytorycznie i metodycznie w zakres biologii molekularnej, wymaga w większym stopniu, niż dawniej, udziału biologów i chemików. Stąd zatrudnianie w Instytutach tego typu pracowników reprezentujących różne, nie tylko medyczne nauki, ma pełne uzasadnienie

-2-

Konkludując, można stwierdzić, że:

1. Instytut Farmakologii PAN biorąc pod uwagę zatrudnianie 10 farmakologów profesorów i docentów, działalność naukową a także bazę materialną jest placówką jak najbardziej predysponowaną do prowadzenia prac habilitacyjnych z zakresu farmakologii.
2. Rada Naukowa Instytutu, licząca 19 farmakologów profesorów i docentów, jak żadne inne podobne gremium w kraju ma wysokie kompetencje do prowadzenia przewodów habilitacyjnych z zakresu farmakologii.

Dodać pragnę, że niniejszy wniosek był przedstawiony na posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Farmakologii PAN w dniu 10 lutego 1989 i znalazł pełną akceptację.

-3-

1985-1994

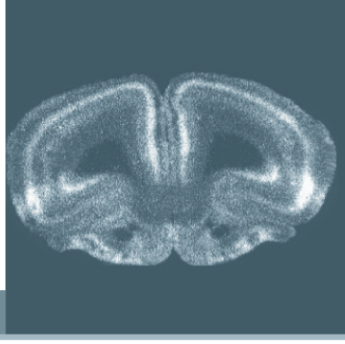
Awanse naukowe w latach 1985-1994

Nominacje profesorskie

1.	Jan Bugajski – prof. zw. 1989
2.	Edmund Przegaliński – prof. zw. 1989
3.	Jerzy Vetulani – prof. zw. 1989
4.	Stanisław Wolfarth – prof. nadzw. 1989
5.	Anna Skowron-Cendrzak – prof. zw. 1991
6.	Stanisław Misztal – prof. zw. 1991

Habilitacje

31.01.1986	Ryszard Przewłocki	Niektóre aspekty uwalniania peptydów opioidowych oraz ich udział w kontroli bólu	Inst. Biologii Dośw. PAN im. Nenckiego Warszawa
12.05.1986	Mirosława Melzacka	Udział czynników farmakokinetycznych w działaniu farmakologicznym niektórych środków psycho- i neurotropowych	Wydział Farmacji AM Kraków
21.11.1986	Wanda Kisiel	Laktony seskwiterpenowe Crepis capillaris L.	Wydział Farmacji AM Kraków
15.12.1986	Lucyna Antkiewicz-Michaluk	Wpływ neuroleptyków o działaniu przeciwdepresyjnym na układ noradrenergiczny, serotoninowy i opioidowy	Wydział Farmacji AM Kraków
10.06.1987	Ewa Mogilnicka	Badania nad interakcjami między układami ß i α_1- oraz α i α_2-adrenergicznymi	Wydział Farmacji AM Kraków
20.11.1987	Leszek Pawłowski	Charakterystyka farmakologiczna nowych, selektywnych inhibitorów wychwytu serotoniny, potencjalnych leków przeciwdepresyjnych	Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN Wrocław
01.12.1987	Andrzej Pilc	Rola receptorów α_2-adrenergicznych w działaniu leków antydepresyjnych	Wydział Lekarski AM Łódź
21.06.1991	Wojciech Danysz	Molekularne i behawioralne aspekty modulacji receptorów glutaminergicznych typu NMDA	Instytut Farmakologii PAN Kraków **Pierwsza habilitacja w IF PAN**
5.12.1991	Barbara Przewłocka	Neurochemiczne i behawioralne aspekty regulacji aktywności endogennych układów opioidowych w antynocycepcji, stresie i działaniu etanolu	IF PAN

21.05.1992	Władysława A. Daniel	Farmakokinetyczne aspekty łącznego podawania niektórych leków psychotropowych.	Wydział Farmacji AM Kraków
23.06.1992	Władysław Lasoń	Analiza znaczenia opioidów w stanach drgawkowych	IF PAN
25.02.1993	Maria Śmiałowska	Neuropeptyd Y w wybranych strukturach mózgu: jego rozmieszczenie, interakcja z aminami katecholowymi i rola w zachowaniu	IF PAN
	Ewa Chojnacka-Wójcik	Farmakologia ośrodkowych receptorów 5-HT_1	Wydział Farmacji AM Kraków
25.11.1993	Irena Nalepa	Wpływ leków psychotropowych na interakcję kinazy C z systemami wtórnych przekaźników w korze mózgowej szczura	IF PAN

Doktoraty

A. Uzyskane w Instytucie Farmakologii PAN w Krakowie

31.01.1985	Anna Gądek	Udział ośrodkowych receptorów histaminowych w regulacji aktywności układu przysadka-nadnercze i powstaniu hiperlipemii podczas stresu (prof. J. Bugajski)
11.06.1985	Marta Krawiec-Kubera	Badanie wpływu surowicy antylimfocytarnej, przetoczeń krwi i płodowych komórek supresyjnych na przeżycie przeszczepów skóry u myszy szczepów wsobnych (prof. A. Skowron-Cendrzak)
21.01.1987	Krzysztof Wędzony	Udział mezolimbicznego układu dopaminowego w mechanizmie działania leków przeciwdepresyjnych (prof. J. Maj)
21.01.1987	Beata Wiczyńska	Własności farmakologiczne nowej pochodnej β-karbolinonu 1 o potencjalnym dzialaniu psychotropowym (prof. E. Przegaliński)
29.06.1987	Wacław Kolasiewicz	Rola GABA-ergicznych połączeń substancji czarnej w powstawaniu zaburzeń motorycznych (doc. S. Wolfarth)
29.06.1987	Gabriel Nowak	Wpływ leków przeciwdepresyjnych i elektrowstrząsów stosowanych wielokrotnie na mózgowe receptory α_1-adrenergiczne (prof. E. Przegaliński)
29.06.1987	Mariusz Papp	Modyfikacja zachowania warunkowego szczurów pod wpływem zniszczenia mezolimbicznego układu dopaminowego – udział procesów motywacyjnych (prof. E. Przegaliński)
16.12.1987	Anna Czyrak	Wpływ kortykosteronu na działanie niektórych leków psychotropowych (prof. J. Maj)
23.06.1989	Anna Bal-Klara	Zmiany morfologiczne i biochemiczne w hodowli komórek nerwowych i glejowych wywołane krótkotrwałą lub długotrwałą inkubacją z wybranymi lekami przeciwdepresyjnymi (prof. J. Kałuża)

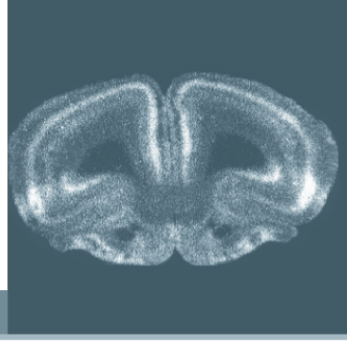
1985-1994

27.02.1990	Maria Małgorzata Jakóbczak	Badania reaktywności immunologicznej typu komórkowego u starzejących się myszy szczepu C57BL (prof. A. Skowron-Cendrzak)
27.02.1990	Teresa Jurkowska	Wpływ leków przeciwdepresyjnych podawanych wielokrotnie na behawioralne reakcje wywołane domózgowymi podaniami agonistów receptorów α_2-adrenergicznych i dopaminergicznych (prof. E. Przegaliński)
27.02.1990	Ewa Tatarczyńska	Potencjalne przeciwdepresyjne i przeciwlękowe działanie ipsapironu, buspironu i gepironu – rola ich wspólnego metabolitu 1-(2-pirimidynylo)-piperazyny (1PP) (prof. E. Przegaliński)
21.06.1991	Elżbieta Chalecka-Franaszek	Charakterystyka biochemiczna układu adrenergicznego w korze mózgowej *Acomys cahirnus* (prof. J. Vetulani)
5.12.1991	Marta Dziedzicka-Wasylewska	Wpływ litu na mechanizmy regulujące biosyntezę proenkefaliny (doc. R. Przewłocki)
5.12.1991	Jadwiga Wardas	Udział okolicy niepewnej i sąsiedniego rejonu podwzgórza w zjawiskach katalepsji i sztywności mięśniowej (prof. S. Wolfarth)
6.02.1992	Anna Dereń	Wpływ enanjomerów oksaprotyliny na ośrodkowy układ serotoninowy (prof. J. Maj)
10.12.1992	Aleksandra Knapczyk-Kłodzińska	Ośrodkowe działanie metachlorofenylopiperazyny (m-CPP) i trójfluorometylofenylopiperazyny (TFMPP), agonistów receptorów serotoninowych (prof. J. Maj)
18.06.1993	Maria Turoń	Rola mózgowej histaminy i jej receptorów w aktywacji układu podwzgórze-przysadka-nadnercze przez opioidy (prof. J. Bugajski)
9.02.1994	Grzegorz Sowa	Wewnątrzkomórkowe mechanizmy regulacji syntezy tlenku azotu w makrofagach (doc. R. Przewłocki)

Ponadto 7 osób spoza Instytutu obroniło prace doktorskie u nas, w tym stypendysta z Iraku, Nadir Hanna Majeed (28.06.1987) i Jarosław Aronowski (USA).

B. Doktoraty pracowników IF PAN uzyskane poza Instytutem:

1989	Piotr Bartyzel	Synteza heterocyklicznych spiranowych i azabicyklicznych tetrahydro-pirydopirazyno-[3,4-a]-β-karbolin o potencjalnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy (prof. S. Misztal)	Wydział Chemii Politechniki Krakowskiej
1989	Małgorzata Dukat	Synteza i struktura undekahydro-pirydoimidazo- i dodekagydro-pirydopirazyno-[3,4-a]-β-karbolin o potencjalnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy (prof. S. Misztal)	Wydział Chemii Politechniki Krakowskiej
1990	Danuta Gromek	Laktony seskwiterpenowe Lactuca virosa L (doc. W. Kisiel)	Wydział Farmacji AM Kraków
1992	Anna Stojakowska	Mikrorozmnażanie Urginea maritima (L.) Baker s.str. i analiza ilościowa wybranych bufadienolidów w zregenerowanych roślinach (doc. W. Kisiel)	Wydział Farmacji AM Kraków

Studium doktoranckie

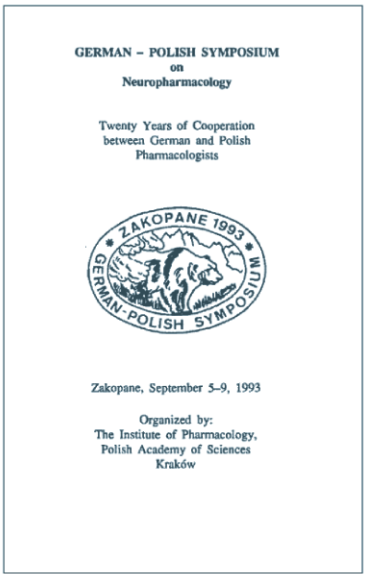
Przez całą dekadę prowadzone było w Instytucie Studium Doktoranckie; do roku 1987 kierowane przez prof. Edmunda Przegalińskiego, w latach 1988-1990 przez dr Leszka Pawłowskiego, a od 1991 roku przez prof. Annę Skowron-Cendrzak. W związku z trudnościami finansowymi od roku 1994 zawieszono nabór na Studium Doktoranckie.

Wybrane spotkania naukowe

Pracownicy Instytutu Framakologii uczestniczyli w organizacji tak dużej liczby zjazdów i konferencji, że wymienianie ich przekracza ramy tego opracowania, ale dwa z takich spotkań, które odbyły się w omawianej dekadzie zasługują na krótkie omówienie. Zbiegiem okoliczności jest, że obydwa odbyły się w ośrodku Polana Zgorzelisko w Zakopanem.

Pierwsze spotkanie to Niemiecko-Polskie Sympozjum podsumowujące 20 lat współpracy naukowej, które odbyło się 5-9.09.1993 roku.

Z okazji tego spotkania i w efekcie 20-letniej współpracy polsko-niemieckiej powstała książka, w której lata współpracy i osiągnięcia z niej wynikające opisywali pracownicy Instytutu oraz ich niemieccy współpracownicy. Autorzy artykułów, poza różnym stylem i sposobem narracji wykazali ponad wszelką wątpliwość niezwykłe znaczenie tych wzajemnych kontaktów naukowych „na przekór nagatywnym obciążeniom dawnej i bliskiej przeszłości" jak piszą autorzy przedmowy.

GERMAN – POLISH SYMPOSIUM
on
Neuropharmacology

Twenty Years of Cooperation
between German and Polish
Pharmacologists

ZAKOPANE 1993
GERMAN-POLISH SYMPOSIUM

Zakopane, September 5–9, 1993

Organized by:
The Institute of Pharmacology,
Polish Academy of Sciences
Kraków

SPIS TREŚCI – *VERZEICHNIS*

PRZEDMOWA 5
VORWORT 7

Jerzy Maj
20 lat współpracy pomiędzy polskimi a niemieckimi farmakologami 11
20 Jahre Zusammenarbeit polnischer und deutscher Pharmakologen 19

Ullrich Trendelenburg
Zwanzig Jahre pharmakologischer polnisch-deutscher Zusammenarbeit 31
Dwadzieścia lat współpracy polsko-niemieckiej w farmakologii 37

Dieter Palm
20 Jahre der Zusammenarbeit deutscher und polnischer Pharmakologen – offene Brief 45
20 lat współpracy niemieckich i polskich farmakologów – list otwarty 49

Norbert Matussek
20 Jahre polnisch-deutsche wissenschaftliche und menschliche Beziehungen 55
20 lat polsko-niemieckich kontaktów naukowych i ludzkich 57

Stanisław Wolfarth
20 lat współpracy naukowej i przyjaźni 63
20 Jahre Zusammenarbeit und Freundschaft 71

Karl-Heinz Sontag
So war der Anfang 83
Taki był początek 87

Zdzisław Kleinrok
Moje refleksje związane z XX-leciem współpracy polskich i niemieckich farmakologów 93
Meine Überlegungen zum 20. Jahrestag der Zusammenarbeit polnischer und deutscher Pharmakologen 97

Wolfgang Wesemann
Kooperation der Abteilung Neurochemie des Physiologisch-Chemischen Institutes der Philipps-Universität Marburg mit dem Pharmakologischen Institut der Polnischen Akademie der Wissenschaften Krakau 103
Współpraca Zakładu Neurochemii Instytutu Fizjologii i Chemii Uniwersytetu Filipa w Marburgu z Instytutem Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 107

258

Jerzy Vetulani
Współpraca naukowa – budowanie pomostów między narodami.
Uwagi na kanwie współpracy farmakologów polskich i niemieckich 113
Wissenschaftliche Zusammenarbeit – das Aufbauen von Brücken zwischen den Nationen. Bemerkungen zu der Zusammenarbeit der polnischen und deutschen Pharmakologen 119

Klaus Kuschinsky
Neuropsychopharmakologie – gemeinsame Interessen in Krakau, Lublin, Göttingen und Marburg 129
Neuropsychofarmakologia – wspólne zainteresowania w Krakowie, Lublinie, Getyndze i Marburgu 133

Lucyna Antkiewicz-Michaluk
Współpraca biochemików z Instytutu Farmakologii PAN z grupą profesora Kuschinsky'ego 139
Zusammenarbeit der Biochemiker vom Institut für Pharmakologie der Polnischen Akademie der Wissenschaften mit der Arbeitsgruppe von Professor Kuschinsky 141

Hans-Hasso Frey
Kooperation des Institutes für Pharmakologie und Toxykologie, Fachbereich Veterinärmedizin Freie Universität Berlin, mit polnischen Kollegen auf dem Gebiet der Antiepileptica und der Epileptogenese 145
Współpraca Instytutu Farmakologii i Toksykologii Medycyny Weterynaryjnej Wolnego Uniwersytetu Berlina z kolegami polskimi; leki przeciwpadaczkowe i epileptogeneza 147

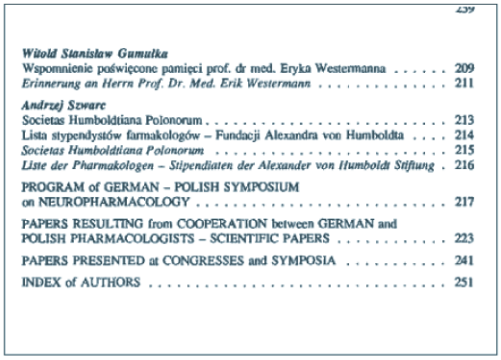
Helmut Coper
Bekenntnis eines Optimisten 151
Wyznanie optymisty 155

Albert Herz
Deutsch-polnische Zusammenarbeit an der Abteilung Neuropharmakologie des Max-Planck-Instituts für Psychiatrie München-Martinsried 161
Niemiecko-polska współpraca w Zakładzie Neurofarmakologii Instytutu Psychiatrii Maxa Plancka w Monachium-Martinsried 165

Andrzej Członkowski
Współpraca z Instytutem Psychiatrii Maxa Plancka w Monachium widziana z Warszawy 171
Zusammenarbeit mit Max-Planck-Institut für Psychiatrie in München – von Warschau aus betrachtet 173

Ryszard Przewłocki
Badania nad opioidami. Droga nadziei 177
Erforschung von Opioiden. Ein Weg der Hoffnung 185

Aldona Dembińska-Kieć
Moja współpraca z niemieckimi kolegami farmakologami 197
Meine Zusammenarbeit mit deutschen Kollegen aus der Pharmakologie 201

239

Witold Stanisław Gumułka
Wspomnienie poświęcone pamięci prof. dr med. Eryka Westermanna 209
Erinnerung an Herrn Prof. Dr. Med. Erik Westermann 211

Andrzej Szwarc
Societas Humboldtiana Polonorum 213
Lista stypendystów farmakologów – Fundacji Alexandra von Humboldta 214
Societas Humboldtiana Polonorum 215
Liste der Pharmakologen – Stipendiaten der Alexander von Humboldt Stiftung . 216

PROGRAM of GERMAN – POLISH SYMPOSIUM
on NEUROPHARMACOLOGY 217

PAPERS RESULTING from COOPERATION between GERMAN and POLISH PHARMACOLOGISTS – SCIENTIFIC PAPERS 223

PAPERS PRESENTED at CONGRESSES and SYMPOSIA 241

INDEX of AUTHORS 251

1985-1994

Drugim ważnym wydarzeniem naukowym było wspólne sympozjum naukowców z Europy Centralnej i USA: Second Regional Central European/United States Symposjum on Drug Dependence nt. Drugs of Abuse and Immune Functions: Implications for Infectious Diseases. Odbyło się ono w dniach 31 lipca do 4 sierpnia 1994 i było drugim z serii takich spotkań po Budapeszcie, przed trzecim, ktore zorganizowane zostało w Brnie. Jego znaczenie polega na otwarciu możliwości naukowcom z Europy Centralnej w nawiązaniu kontaktów i uzyskaniu grantow badawczych będących w gestii National Institute on Drug Abuse (NIDA) z Bethesdy oraz możliwości poznania i wspólnej dyskusji z najlepszymi amerykańskimi naukowcami zajmującymi się wpływem leków uzależniających na system odpornościowy.

Od lewej:
T. Piwowarczyk,
R. Przewłocki,
M.J. Kreek,
B. Przewłocka

U.S./Poland Symposium Addresses Effects of Drug Abuse on the Immune System

Participants from Croatia, the Czech Republic, Hungary, Poland, Russia, and the United States met in Cracow and Zakopane, Poland,
Continued on page 3

NIDA/INVEST Sponsorship
Continued from page 2

at the second Regional Central Europe/U.S. Symposium July 31 to August 4, 1994. The meeting was jointly sponsored by the U.S. State Department and the Polish Ministry of Foreign Affairs under a U.S./Poland Science and Technology Agreement. The Polish Academy of Sciences and NIDA were co-sponsors. The symposium had two objectives: to review and discuss current research on the interrelationship of drugs of abuse, the immune system, and infectious disease, particularly HIV/AIDS, and to encourage international linkages among scientists participating in the meeting.

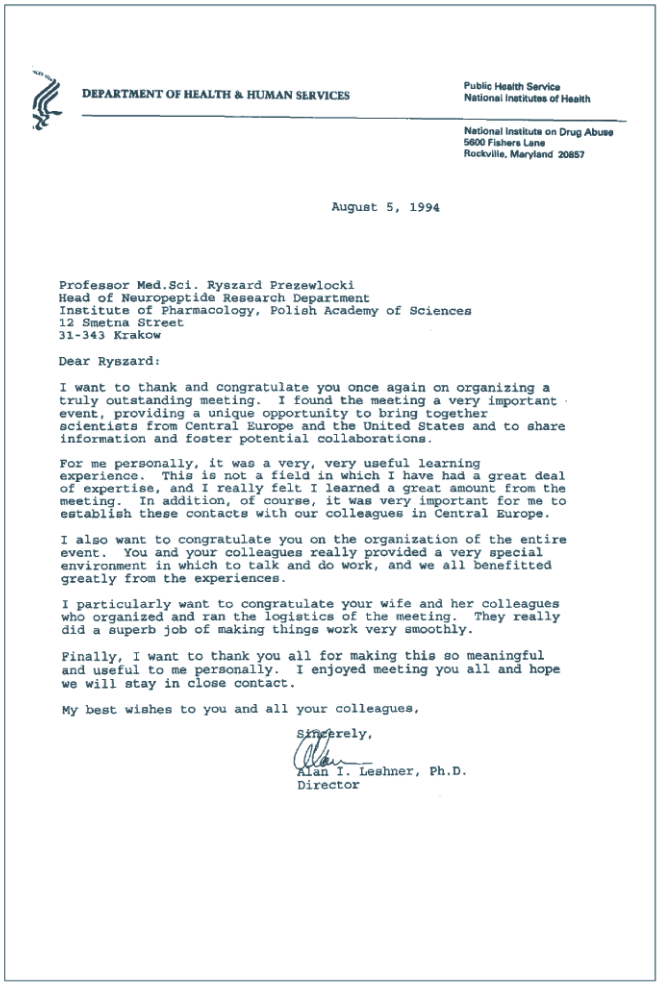
Dr. Ryszard Przewlocki, Polish Academy of Sciences, and Dr. Martin Adler, Temple University, led the organizing committee. Participants included Dr. Alan Leshner, NIDA Director; Dr. Edmund Przegalinski, Director of the Polish Academy of Sciences Institute of Pharmacology; Dr. Moroslaw Mossakowski, Director of the Polish Academy's Medical Section; and a representative of the Mayor of Cracow, each of whom provided welcoming and introductory remarks. Observing that drug abuse is on the rise in both the United States and Central Europe, Dr. Leshner described NIDA's mission, which is to bring the full power of science to bear on drug abuse and addiction, and noted that the symposium's purpose was similar, that is, to apply science to two intersecting public health problems, drug abuse and infectious disease, particularly AIDS. Dr. Richard A. Lindblad, then Director of NIDA's International Program, and Dr. Olaf Mejer-Zahorowski, Polish Academy of Sciences, profiled the nature and extent of drug abuse in their countries.

After the first day, participants traveled to a retreat in the Tatra Mountains near Zakopane for the remainder of the symposium. Presentations focused on study methodologies and principles, receptors and interactions between neural and immune systems, consequences of immune suppression by drugs of abuse, and the use of specific and selective ligands. As a group, conference attendees developed recommendations for future research collaboration.

Eleven NIDA grantees from the United States attended, representing universities and medical centers. Dr. Adler and NIDA's International Program will lead follow-up efforts. Several exchanges were planned, whereby Polish scientists would lecture at U.S. universities and discuss opportunities for collaboration with U.S. researchers. Each national group selected a representative for a working group to ensure continuation of the international progress and cooperation initiated at the conference.

Rejestracja uczestników. Od lewej:
A. Falek, NN, H. Machelska,
T. Piwowarczyk

DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES

Public Health Service
National Institutes of Health

National Institute on Drug Abuse
5600 Fishers Lane
Rockville, Maryland 20857

August 5, 1994

Professor Med.Sci. Ryszard Prezewlocki
Head of Neuropeptide Research Department
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences
12 Smetna Street
31-343 Krakow

Dear Ryszard:

I want to thank and congratulate you once again on organizing a truly outstanding meeting. I found the meeting a very important event, providing a unique opportunity to bring together scientists from Central Europe and the United States and to share information and foster potential collaborations.

For me personally, it was a very, very useful learning experience. This is not a field in which I have had a great deal of expertise, and I really felt I learned a great amount from the meeting. In addition, of course, it was very important for me to establish these contacts with our colleagues in Central Europe.

I also want to congratulate you on the organization of the entire event. You and your colleagues really provided a very special environment in which to talk and do work, and we all benefitted greatly from the experiences.

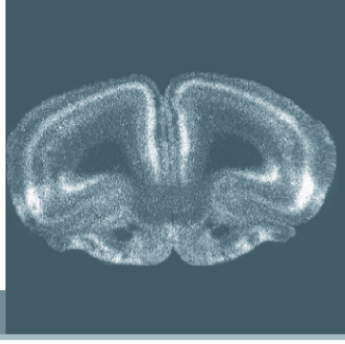
I particularly want to congratulate your wife and her colleagues who organized and ran the logistics of the meeting. They really did a superb job of making things work very smoothly.

Finally, I want to thank you all for making this so meaningful and useful to me personally. I enjoyed meeting you all and hope we will stay in close contact.

My best wishes to you and all your colleagues,

Sincerely,

Alan I. Leshner, Ph.D.
Director

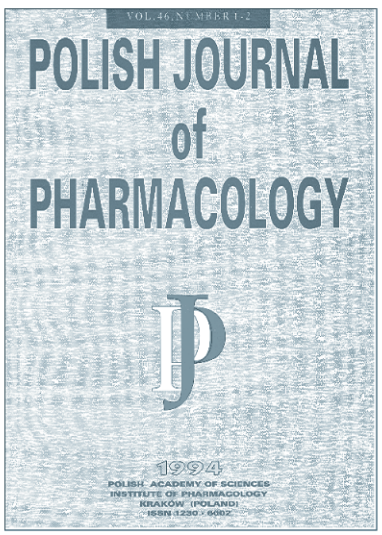

Zatrudnienie w Instytucie w latach 1985-1994

		1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Ogółem zatrudnionych		185	186	185	204	204	192	168	160	159	160
Pracownicy naukowi		59	58	57	58	56	55	53	56	58	60
w tym:	profesorowie	6	5	6	6	7	7	7	7	7	8
	docenci	2	2	3	8	7	7	7	8	9	10
	adiunkci	32	38	36	31	31	30	30	31	32	32
	st. asystenci i asystenci	19	13	12	13	11	11	9	10	10	10
Pracownicy inż. techniczni		44	50	55	71	76	74	64	52	52	51
(w tym z wykszt. wyższym)		(24)	(32)	(32)	(45)	(45)	(47)	(37)	(26)	(28)	(32)
Pracownicy administracyjni i inni		62	78	73	75	72	63	51	52	49	49

Z zestawienia wynika, że szczytowe zatrudnienie w tej dekadzie przypadło na lata 1988-1990 (wyższe zatrudnienie – 231 pracowników Instytut osiagnął w r. 1977, łącznie z pracownikami Amin Biogennych w Łodzi), aby w następnych latach stopniowo się zmniejszać w grupach pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjnych. Natomiast liczba pracowników naukowych utrzymywała się na tym samym poziomie. Wzrosła liczba samodzielnych pracowników naukowych.

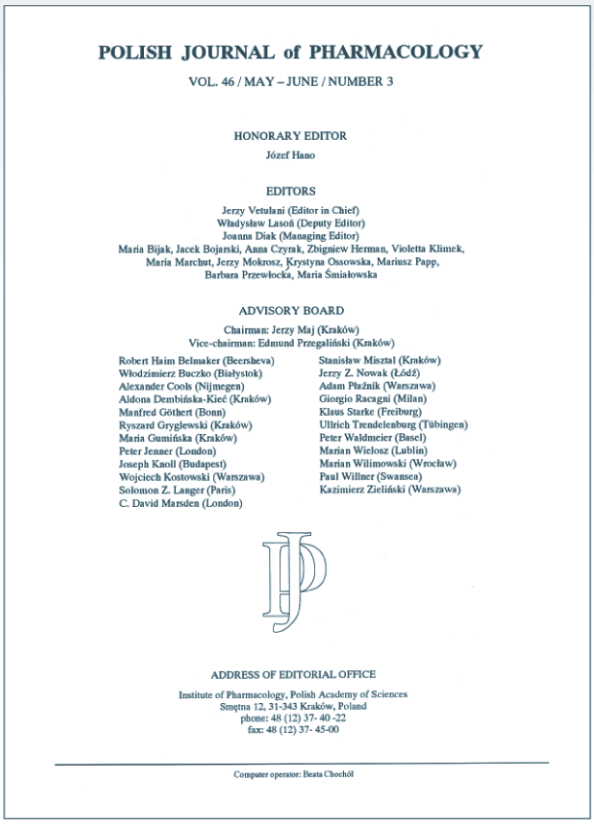
Działalność wydawnicza

W roku 1991 nastąpiły wielkie zmiany w wydawaniu czasopisma Instytutu. Zorganizowany został samodzielny Dział Wydawnictw, zlokalizowany przy ul. Ojcowskiej 52, w starym budynku Instytutu. Zakupiono odpowiedni sprzęt komputerowy oraz kserograf. Pani Beata Chochół po zapoznaniu się z programem do składu „Ventura" zaczęła składać czasopismo oraz inne wydawnictwa Instytutu.

Po przejściu na emeryturę dr Heleny Tomczyk sekretarzem Redakcji, a zarazem kierownikiem działu została dr Joanna Diak.

1985-1994

POLISH JOURNAL of PHARMACOLOGY

VOL. 46 / MAY – JUNE / NUMBER 3

HONORARY EDITOR
Józef Hano

EDITORS
Jerzy Vetulani (Editor in Chief)
Władysław Lasoń (Deputy Editor)
Joanna Diak (Managing Editor)
Maria Bijak, Jacek Bojarski, Anna Czyrak, Zbigniew Herman, Violetta Klimek, Maria Marchut, Jerzy Mokrosz, Krystyna Ossowska, Mariusz Papp, Barbara Przewłocka, Maria Śmiałowska

ADVISORY BOARD
Chairman: Jerzy Maj (Kraków)
Vice-chairman: Edmund Przegaliński (Kraków)

Robert Haim Belmaker (Beersheva)
Włodzimierz Buczko (Białystok)
Alexander Cools (Nijmegen)
Aldona Dembińska-Kieć (Kraków)
Manfred Göthert (Bonn)
Ryszard Gryglewski (Kraków)
Maria Gumińska (Kraków)
Peter Jenner (London)
Joseph Knoll (Budapest)
Wojciech Kostowski (Warszawa)
Solomon Z. Langer (Paris)
C. David Marsden (London)
Stanisław Misztal (Kraków)
Jerzy Z. Nowak (Łódź)
Adam Płaźnik (Warszawa)
Giorgio Racagni (Milan)
Klaus Starke (Freiburg)
Ullrich Trendelenburg (Tübingen)
Peter Waldmeier (Basel)
Marian Wielosz (Lublin)
Marian Wilimowski (Wrocław)
Paul Willner (Swansea)
Kazimierz Zieliński (Warszawa)

ADDRESS OF EDITORIAL OFFICE
Institute of Pharmacology, Polish Academy of Sciences
Smętna 12, 31-343 Kraków, Poland
phone: 48 (12) 37- 40 -22
fax: 48 (12) 37- 45-00

Computer operator: Beata Chochół

Równocześnie zawarto umowę z Wydawnictwem Platan (Z. Jurkowski, K. Pawlik) na druk, co poprawiło znacznie regularność ukazywania się czasopisma.

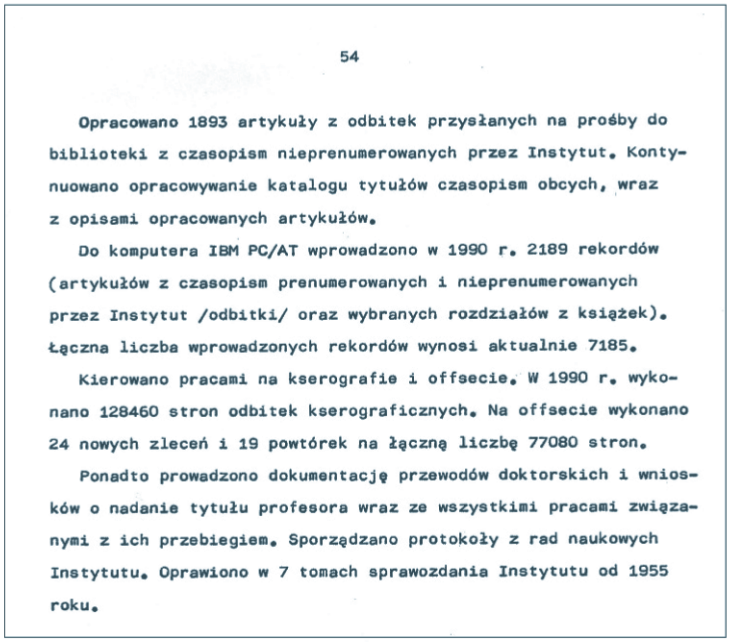
Dalsze zmiany nastąpiły z nr 1 (1994) kiedy Redaktorem Naczelnym został prof. Jerzy Vetulani. Poszerzony został znacznie skład Komitetu Redakcyjnego o 12 zagranicznych członków. Równocześnie zmienił się format i szata graficzna czasopisma.

Poza czasopismem Dział Wydawnictw wydaje co roku skrypty ze szkół zimowych Instytutu, wykłady monograficzne oraz doroczny „Raport" z działalności placówki.

Dział Dokumentacji i Informacji Naukowej

Z dniem 1 stycznia 1986 roku na Kierownika Działu Wydawnictw została powołana mgr Barbara Morawska-Nowak. Stan osobowy Działu z czasem uległ zmniejszeniu do 3 i ½ etatu. Po odejściu pani Janiny Królikowskiej prowadzenie wypożyczalni objęła mgr Anna Lewandowska. Do obsługi kserografu, mieszczącego się obecnie w magazynie książek na Smętnej, został zatrudniony mgr Medard Kafel.

W 1987 roku rozpoczęto stosowanie komputera w dokumentacji naukowej zarzucając nanoszenie informacji na karty przezierne. W tym czasie w Zakładach Instytutu pracowano już na komputerach typu AMSTRAD. W czerwcu zawarto umowę z Pracownią Informacji Naukowej OIN PAN, w ramach której zainstalowano pakiet programów CDS Micro ISIS i zaprojektowano strukturę bazy danych dla zawartości czasopism wg wzoru naszych dotychczasowych kart dokumentacyjnych.

54

Opracowano 1893 artykuły z odbitek przysłanych na prośby do biblioteki z czasopism nieprenumerowanych przez Instytut. Kontynuowano opracowywanie katalogu tytułów czasopism obcych, wraz z opisami opracowanych artykułów.

Do komputera IBM PC/AT wprowadzono w 1990 r. 2189 rekordów (artykułów z czasopism prenumerowanych i nieprenumerowanych przez Instytut /odbitki/ oraz wybranych rozdziałów z książek). Łączna liczba wprowadzonych rekordów wynosi aktualnie 7185.

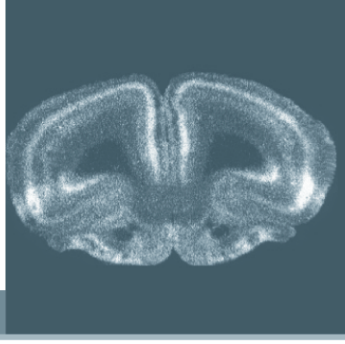
Kierowano pracami na kserografie i offsecie. W 1990 r. wykonano 128460 stron odbitek kserograficznych. Na offsecie wykonano 24 nowych zleceń i 19 powtórek na łączną liczbę 77080 stron.

Ponadto prowadzono dokumentację przewodów doktorskich i wniosków o nadanie tytułu profesora wraz ze wszystkimi pracami związanymi z ich przebiegiem. Sporządzano protokoły z rad naukowych Instytutu. Oprawiono w 7 tomach sprawozdania Instytutu od 1955 roku.

W 1989 roku we współpracy z Pracownią Informacji Naukowej PAN został wydany w wersji dwujęzycznej „Słownik słów kluczowych z neuropsychofarmakologii" /B. Morawska-Nowak, J. szczepanik/.

W 1991 roku zakupiona została przez Instytut baza danych MEDLINE CD ROM (1966-1991) co rozwiązało problem informacji naukowej w Instytucie.

W roku 1994 ukazała się Bibliografia Pracowników Instytutu za lata 1984-1993 (kontynuacja).

Gospodarka finansowa

Na sukcesy Instytutu składała się także dobrze prowadzona gospodarka finansowa. Instytut pozyskiwał środki na zakup niezbędnej aparatury badawczej, o czym czytamy obok w sprawozdaniu za rok 1990 cz. II:

VIII GOSPODARKA FINANSOWA

roku 1990 Instytut Farmakologii prowadził działalność
nsową w oparciu o uchwałę nr 11 Rady Ministrów z dnia 30
znia 1990 r. w sprawie szczególnych zasad gospodarki finan-
j placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk.
ziałalność finansowa dotycząca statutowych zadań Instytutu
nowała:

ace naukowe zamówione wartości	15.181.234 tys. zł
ace rozpoznawcze "	127.000 tys. zł
ace wyodrębnionej działalności ólnotechnicznej	171.000 tys. zł
ace własne	550.000 tys. zł

prace rozpoznawcze oraz wyodrębnioną działalność ogólno-
iczną Instytut otrzymał dotację z Polskiej Akademii Nauk.
ie prace naukowe sfinansowane zostały z funduszu prac włas-
będącego w dyspozycji Instytutu. Sprzedaż prac badawczych
piła wg cen umownych, a ostateczny wynik finansowy za rok
ustalony zostanie po zamknięciu rocznych ksiąg finansowych.
wany zysk za rok 1990 wynosi 2.530.206 tys. zł.
1990 roku zaistniała możliwość znacznego wzbogacenia Insty-
w aparaturę naukowo-badawczą sfinansowaną ze środków Urzędu
pu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń, który w ramach zawartych
przeznaczył na ten cel kwotę 3.409.900 tys. zł. Realizując
aparatury Instytut dokonał przedpłat do renomowanych firm

Rok wcześniej, w roku 1989 w omówieniu gospodarki finansowej można było przeczytać:

W 1989 roku dokonano dwukrotnej regulacji płac w Instytucie, co pozwoliło na ukształtowanie się średniej płacy za rok 1989 na poziomie 236.955 zł.

Obok działalności podstawowej Instytut prowadził również działalność finansowo-wyodrębnioną, w tym socjalną, mieszkaniową i inwestycyjną. W 1989 roku dokonano znacznego zasilenia funduszu socjalnego z funduszu załogi (3.290 tys. zł) umożliwiając w ten sposób dokonanie większych dofinansowań do wczasów pracowniczych, kolonii i obozów. Największą popularnością cieszyły się

Ze sprawozdania Instytutu Farmakologii PAN za rok 1990 cz. II

Było to jednak przed wymianą pieniędzy.

W 1989 r. prof. J. Maj tak opisywał bazę materialną Instytutu:

BAZA MATERIALNA INSTYTUTU

Warunki lokalowe

1. Budynek główny Instytutu zlokalizowany jest przy ulicy Smętnej 12. Oddany do użytku w roku 1976 posiada 5 kondygnacji o łącznej powierzchni 7197 m². W budynku tym mieszczą się Zakłady i Pracownie Naukowe, Biblioteka z Działem Dokumentacji i Informacji Naukowej, pion administracyjny, stołówka, bufet, warsztaty i magazyny podręczne. W przylegającym budynku mieści się zwierzętarnia prowadząca hodowlę zwierząt doświadczalnych.
2. Budynek przy ul. Ojcowskiej 52 o powierzchni użytkowej 1285 m² zlokalizowany na tym samym terenie, wykorzystany jest jako pracownia poligraficzna, archiwum biblioteczne, magazyny, pomieszczenia Redakcji Pol.J.Pharmacol.Pharm. oraz pokoje gościnne.
3. W budynku przy ul. Radzikowskiego 176 o powierzchni użytkowej 1037 m² mieści się Zakład Fitochemii. Budynek wraz ze szklarnią (pow. 2 x 180 m²) oraz inne zabudowania gospodarcze usytuowane są w ogrodzie o powierzchni 19980 m², w którym prowadzona jest hodowla roślin do badań.

1985-1994

Sprawnie działający pion administracyjno-techniczny opisany w sprawozdaniu, był niezbędny do utrzymywania sprawności tej bazy materialnej. W sprawozdaniu Instytutu tak opisywana jest działalność tego pionu w roku 1989 i 1990:

58

IX DZIAŁALNOŚĆ PIONU EKONOMICZNEGO

Pion z-cy dyrektora d/s ogólnych obejmuje działy: administracyjno-gospodarczy, zaopatrzenia i transportu, techniczny.

W dziale administracyjno-gospodarczym zatrudnionych jest 18 osób (3 prac. biurowych, 1 maszynistka, 1 telefonistka, 3 stróżów nocnych, 2 portierów, 3 dozorców, 5 sprzątaczek). Obowiązkiem działu jest obsługa administracyjna Instytutu oraz dozór i utrzymanie obiektów w należytym porządku.

W dziale zaopatrzenia i transportu pracuje 8 osób (3 prac. zaopatrzenia, 2 magazynierów i 3 kierowców). Prowadzone są dwa magazyny tj. magazyn ogólny i magazyn odczynników. Warunki magazynowania są dobre. Stan ilościowy pojazdów: 1 samochód ciężarowy 3,5 t, 1 samochód osobowy, 2 samochody dostawcze. Stan techniczny pojazdów jest dobry z wyjątkiem samochodu ciężarowego.

W dziale technicznym pracuje 7 osób (gł. mechanik, 2 konserwatorów, 4 palaczy). Zadaniem działu jest utrzymanie obiektów w technicznej sprawności tj. budynków i budowli, instalacji elektrycznej, gazowej, c.o. i wodociągowo-kanalizacyjnej.

W roku 1990 wykonano remonty bieżące i kapitalne:

- remont dachu budynku "zarządcówka"
- remont sanitariatów
- malowanie stolarki okiennej, drzwiowej pomieszczeń budynku głównego i zwierzętarni
- remont instalacji c.o.
- remont garaży
- remont bram i bramek wraz z malowaniem całego ogrodzenia

59

- remont kapitalny jednej szklarni
- remont kapitalny mieszkania "zarządcówka"
- cyklinowanie wraz z lakierowaniem pokoi 120, 316 i kuchni
- prace konserwacyjne alejki lipowej przy ul. Ojcowskiej 52.

Ponadto w pionie z-cy dyrektora d/s ogólnych prowadzone są sprawy ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, zabezpieczenia obiektów, gospodarki paliwowo-energetycznej.

79

IX DZIAŁALNOŚĆ PIONU EKONOMICZNEGO

Pion z-cy dyrektora d/s ekonomicznych obejmuje działy: administracyjno-gospodarczy, zaopatrzenia i transportu, techniczny.

W dziale administracyjno-gospodarczym zatrudnionych jest 19 osób (3 prac. biurowych, 1 maszynistka, 1 telefonistka, 3 stróżów nocnych, 2 portierów, 3 dozorców, 6 sprzątaczek). Obowiązkiem działu jest obsługa administracyjna Instytutu oraz dozór i utrzymanie obiektów w należytym porządku.

W dziale zaopatrzenia i transportu pracuje 8 osób (3 prac. zaopatrzenia, 2 magazynierów i 3 kierowców). Prowadzone są dwa magazyny tj. magazyn ogólny i magazyn odczynników. Warunki magazynowania są dobre. Obsługa transportowa wykonywana jest przez 3 kierowców przy czym każdy z nich pracuje na 2 samochodach co zabezpiecza wykonanie niezbędnych przewozów.

Stan ilościowy pojazdów: 1 samochód ciężarowy 3,5 t, 1 samochód osobowy, 1 mikrobus, 3 samochody dostawcze. Stan techniczny pojazdów jest dobry za wyjątkiem mikrobusu, który wymaga średniego remontu.

W dziale technicznym pracuje 7 osób (gł. mechanik, 2 konserwatorów, 4 palaczy). Ponadto w Instytucie zatrudniony jest na zasadzie umowy-zlecenia inspektor nadzoru budowlanego do kierowania robotami remontowymi z zakresu budownictwa, malarstwa i zabezpieczeń antykorozyjnych. Zadaniem działu jest utrzymanie obiektów w technicznej sprawności tj. budynków i budowli, instalacji elektrycznej, gazowej, c.o. i wodociągowo-kanalizacyjnej.

W roku 1989 wykonano remonty bieżące:

W roku 1986 w auli Polskiej Akademii Nauk na ul. Sławkowskiej odbyła się uroczysta sesja naukowa z okazji 80 urodzin prof. Józefa Hano. W czasie sesji profesor został udekorowany Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

P R O G R A M

S e s j i N a u k o w e j

z okazji 80-lecia urodzin prof. dr Józefa HANO

Otwarcie Sesji

Wręczenie Krzyża Komandorskiego z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski

Część I - przewodniczący: prof. dr Bogusław Bobrański

1. Działalność prof. dr Józefa Hano na Uniwersytecie Jagiellońskim i Akademii Medycznej w Krakowie (1930-1972)
   - prof. dr Jolanta Krupińska (Katedra Farmakodynamiki AM, Kraków
2. Prof. dr Józef Hano, organizator nauki na Ziemiach Odzyskanych (Wrocław, 1946-1964)
   - prof. dr Jerzy Giełdanowski (Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN, Wrocław)
3. Prof. dr Józef Hano, dyrektor Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie (1964-1977)
   - prof. dr Jerzy Maj (Instytut Farmakologii PAN, Kraków)
4. Wystąpienia okolicznościowe.

Przerwa (15 min)

Część II - przewodniczący: prof. dr Jerzy Maj

1. Czynniki modyfikujące kinetykę leków i ich kliniczne znaczenie
   - doc. dr Krystyna Orzechowska-Juzwenko (Katedra i Zakład Farmakologii Klinicznej AM, Wrocław)
2. Model zapalenia immunologicznego - elementy kinetyki i terapii
   - prof. dr Jerzy Giełdanowski (Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN, Wrocław)
3. Rola poszczególnych struktur mózgu w zjawisku katalepsji jako modelu choroby Parkinsona
   - doc. dr Stanisław Wolfarth (Instytut Farmakologii PAN, Kraków)
4. Wpływ leków przeciwdepresyjnych na nabywanie odruchów warunkowych
   - prof. dr Jerzy Vetulani (Instytut Farmakologii PAN, Kraków).

Wybrane zdjęcia z uroczystości.

1985-1994

NSZZ Solidarność

Po okresie zawieszenia oficjalnej działalności związku, w dniu 13 kwietnia 1989 roku odbyły się w Instytucie wybory do Komisji Koła i wybrano następujące osoby:

W wyniku wyborów przeprowadzonych w dniu 13 kwietnia 1989 r. do Komisji Koła zostały wybrane następujące osoby:

Barbara Przewłocka - przewodnicząca
Jan Boksa
Marta Gołda
Lucylla Jaworska
Wacław Kolasiewicz
Jan Mazela
Ewa Wójcik

Łącznikiem pomiędzy Komisja Koła a Komisja Zakładowa PAN została Lucylla Jaworska.

Na Walne Zebranie Delegatów wybrano następujące osoby:

Lucyna Antkiewicz-Michaluk
Jan Boksa
Krzysztof Derwisz
Marta Gołda
Krystyna Gołembiowska
Lucylla Jaworska
Violetta Klimek
Wacław Kolasiewicz
Jan Mazela
Krzysztof Michalski
Irena Nalepa
Zofia Rogóż
Ewa Rutkiewicz
Joanna Siwanowicz
Anna Skowron-Cendrzak
Jolanta Szczepanik
Jerzy Vetulani
Stanisław Wolfarth
Ewa Wójcik

Protokół z zebrania wyborczego do wglądu u przewodniczącej Koła w p. 231

Na zebraniu Komisji Koła w dniu 14.04.89, funkcję zastępcy przewodniczącej powierzono Lucylli Jaworskiej, funkcję sekretarza Wacławowi Kolasiewiczowi a skarbnikiem została Marta Gołda.

Termin pierwszego otwartego zebrania Komisji Koła zostanie podany w najbliższym czasie.

Niezależny
Samorządny Związek Zawodowy
„SOLIDARNOŚĆ"
Biuro przy Instytucie Farmakologii
Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
ul. Sław. 12, tel. 740-22

Członkowie NSZZ „Solidarność" poza swoimi statutowymi obowiązkami włączyli się w przygotowanie wyborów do Sejmu i Senatu RP, co zostało potwierdzone poniższym listem:

Niezależny
Samorządny Związek Zawodowy
„SOLIDARNOŚĆ"
Komisja Zakładowa
przy Placówkach i Oddziale
Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
ul Sławkowska 17

Kraków 12 czerwca 1989.

Komunikat nr 7
Komisji Zakładowej NSZZ SOLIDARNOŚĆ
przy Placówkach i Oddziale
Polskiej Akademii Nauk
w Krakowie

W dniu 7 czerwca 1989 r odbyło się posiedzenie Komisji Zakładowej, na którym :

1. Podsumowano wyniki kampani wyborczej wynik I tury wyborów stanowi nasz ogromny sukces. Komisja Zakładowa serdecznie dziękuje wszystkim, którzy poświęcili swój czas i siły dla pracy w punkcie informacyjnym Komisji przy ulicy Sławkowskiej. Zwycięstwo wyborcze kandydatów MKO *"Solidarności"* zawdzięczmy także działalności naszego "stolika"
Szczególne słowa wdzięczności kierujemy pod adresem osób koordynujących prace "stolika": p. Zbigniewa Kosa, p. Jadwigi Zygmuntowej, p. Jana Motyki i p. Janusz Kurtyki.

Dziękujemy tatże p. Krystynie Skawińskiej i Jackowi Wieserowi (pomysł ściąg), Krzysztofowi Czepcowi i Medardowi Kaftowi (powielanie), Joannie Siwanowicz i Markowi Zenderowi (dekoracje)

2. Ustalono, że członkowie Komisji Zakładowej dyżurują w lokalu Związku sala nr 22 przy ulicy Sławkowskiej 17 codziennie (od poniedziałku do piątku),:

12 czerwca - p. prof Stanisław Wolfarth
v-ce przew. Komisji (kierujący równocześnie zespołem d.s turystyki, rekreacji i wczasów)
13 czerwca - p. doc. dr Jan Środoń
prezes Komisji.

Wybrane zdjęcia pracowników z lat 1985-1994

Od lewej: N.H. Majeed, R. Przewłocki, M. Gołda

Od lewej: K. Wolska, N.H. Majeed, R. Przewłocki

E. Mogilnicka

M. Bijak

Od lewej: J. Maj, L. Baran, E. Przegaliński

Od lewej: V. Klimek, R. Przewłocki, B. Kępys, J. Superata, M. Papp

Od lewej: Z. Kleinrok, B. Przewłocka

Od lewej: E. Chojnacka-Wójcik, M. Bała, A. Kłodzińska

J. Mokrosz

Od lewej: H. Cieszkowska, M. Górkiewicz, E. Przegaliński

1995-2004

1995-2004

1995-2004

1995-2004

1995-2004

Na początku dekady w skład Instytutu wchodziło 10 zakładów:

1. Zakład Farmakologii (prof. dr E.Przegaliński)
   Pracownia Badań Nowych Lekow (doc. dr E. Chojnacka-Wójcik)
   Pracownia Neurobiologii (doc. dr A. Pilc)
2. Zakład Neuro- i Psychofarmakologii (prof. dr Stanislaw Wolfarth)
3. Zakład Biochemii (prof. dr J. Vetulani)
4. Zakład Farmakokinetyki i Metabolizmu Leków (doc. dr Władyslawa Daniel)
5. Zakład Endokrynologii (doc. dr Władysław Lasoń)
6. Zakład Badań Neuropeptydów (prof. dr Ryszard Przewłocki)
7. Zakład Fizjologii (prof. dr J. Bugajski)
8. Zakład Immunobiologii (prof. dr A. Skowron-Cendrzak)
9. Zakład Chemii Leków (prof. dr S. Misztal)
10. Zakład Fitochemii (doc. dr W. Kisiel)
    Ogród Roślin Leczniczych (mgr. E. Binek)

W roku 1995 status zmieniły dwie pracownie należące do Zakładu Farmakologii – od 22 lutego stały się samodzielnymi zakładami, natomiast 18 października Zakład Badań Neuropeptydów zmienił nazwę na Zakład Neurofarmakologii Molekularnej.

W czerwcu 1997 powstały dwie nowe pracownie: Pracownia Receptorów i Metabolizmu Neuromediatorów przy Zakładzie Biochemii oraz Pracownia Uzależnień Lekowych przy Zakładzie Neurofarmakologii Molekularnej. Kierownictwo powierzono odpowiednio, prof. L. Antkiewicz-Michaluk i prof. B. Przewłockiej.

W związku z przejściem na emeryturę prof. dr A. Skowrno-Cendrzak, 1 kwietnia 1998 roku zlikwidowany został Zakład Immunobiologii a pracowników tego zakładu przeniesiono do Zakładu Endokrynologii i Zakładu Biochemii. W tym okresie powstała przy Zakładzie Biochemii Pracownia Sygnału Wewnątrzkomórkowego pod kierownictwem doc. I. Nalepy.

W roku 1999 w związku z przejściem na emeryturę prof. S. Misztala i prof. J. Bugajskiego zostały powołane na stanowiska kierownicze tych zakładów odpowiednio doc. Maria Mokrosz i dr hab. Maria Bijak.

Równocześnie w związku z opuszczeniem stanowiska z-cy dyrektora ds. ogólnych przez prof. S. Misztala powołano na to stanowisko doc. W. Lasonia.

Zapoczątkowany w roku 1997 proces tworzenia mniejszych zespołów badawczych w postaci pracowni był kontynuowany w następnych latach. Ze względu na większą efektywność pracy badawczej mniejszych zespołów w Zakładzie Farmakologii powstały nowe pracownie, grupujące pracowników wokół trzech liderów: doc. K. Wędzonego, doc. M. Dziedzickiej-Wasylewskiej oraz doc. M. Pappa. Pracownie te uzyskały nazwy, odpowiednio: Farmakologii i Biostruktury Mózgu, Farmakologii Biochemicznej i Farmakologii Behawioralnej.

W roku 2001 w związku ze śmiercią dr M. Bijak na stanowisko kierownika Zakładu Fizjologii powołany został doc. dr Grzegorz Hess. Od śmierci prof. Misztala w maju 2002, funkcję p.o kierownika Zakładu Chemii Leków pełni do chwili obecnej dr Andrzej Bojarski.

Remonty

Oprócz zmian organizacyjnych w Instytucie zachodzą zmiany lokalowe. Poza normalnymi remontami utrzymującymi dobry stan budynków, prowadzono remonty, które powiększały przestrzeń użytkową pracowni naukowych. Najbardziej znaczącą zmianą był remont części budynku zwierzyńca przeznaczonego do hodowli i przechowywania królików. Obecnie znajduje się tam laboratorium Farmakologii Biochemicznej. Ponadto w miejsce starej kotłowni, po remoncie wprowadziła się biblioteka, uzyskując nowoczesne wyposażenie i funkcje.

ten sam fragment po remoncie

fragment starej kotłowni przed remontem

fragment przed i po remoncie

Pomieszczenia służące dawniej za magazyn opału zostały po adaptacji wykorzystane jako pomieszczenia magazynowe (np. z głównego budynku został tam przeniesiony magazyn chemiczny) w których będzie można przechowywać w dobrych warunkach chwilowo nieużywaną aparaturę i sprzęt laboratoryjny, co znakomicie ułatwi pracę w zatłoczonych pomieszczeniach laboratoryjnych.

1995-2004

Obecnie trwa porządkowanie otoczenia budynku, budowa nowych parkingów oraz remont kompleksu sal wykładowych w pomieszczeniach opuszczonych przez bibliotekę.

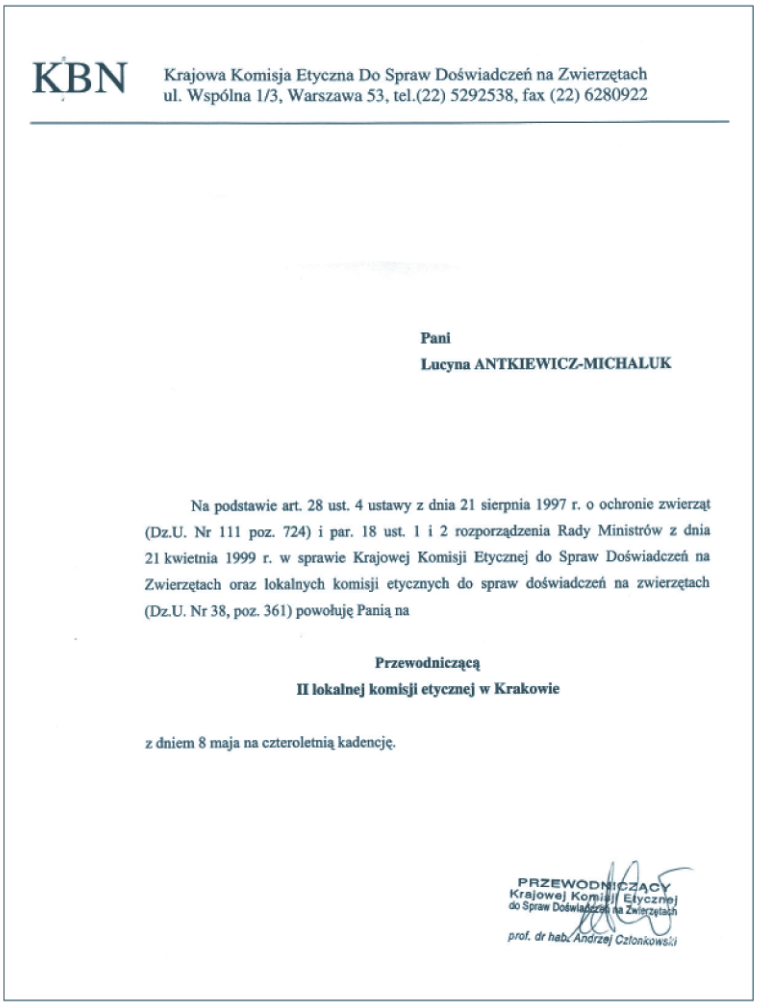

Remont sali wykładowej.

Lokalna Komisja Etyczna

W dniu 8 maja 2000 na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy (z dnia 7.08.1997 Dz. U. Nr 111 poz. 724), została powołana przez Krajową Komisję Etyczną II Lokalna Komisja Etyczna ds. Doświadczeń nad Zwierzętami. Zadaniem Komisji jest rozpatrywanie wniosków dotyczących badań statutowych oraz projektów badawczych (grantów) przeprowadzanych w instytutach naukowych, oraz ocena testów wykonywanych w jednostkach pozanaukowych np. w laboratoriach komercyjnych w celu otrzymania surowic i szczepionek dla klinik, szpitali i aptek. Przedstawione Komisji Etycznej wnioski rozpatrywane są pod kątem merytorycznym i formalnym tzn. pod kątem zgodności z ustawą o ochronie zwierząt. Nadzorem Komisji objęte są prace badawcze prowadzone w Instytucie Farmakologii a także w Instytucie Zootechniki w Balicach, Instytucie Ichtiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszu, Instytucie Fizyki Jądrowej PAN, Wytwórni Surowic i Szczepionek „BIOMED" S.A., Instytut Badawczo-Rozwojowy „Biogen" w Kostkowie. Skład Lokalnej Komisji Etycznej powołany został 8 maja 2000 roku na 4-letnia kadencje przez Krajową Komisję Etyczną w Warszawie. Na przewodniczącą powołana została prof. L. Antkiewicz-Michaluk, a członkami są pracownicy Instytutu Farmakologii, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Medycznej w Warszawie, Instytutu Zootechniki i przedstawiciele Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami. Do chwili obecnej Komisja rozpatrzyła i zaopiniowała ponad 300 wniosków, które do niej wpłynęły, wizytowała zwierzętarnie i laboratoria badawcze podległych jej Instytutów i wydawała opinie o warunkach bytowania zwierząt, a także, gdy było to konieczne, zalecenie ich poprawy.

KBN Krajowa Komisja Etyczna Do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach
ul. Wspólna 1/3, Warszawa 53, tel.(22) 5292538, fax (22) 6280922

Pani
Lucyna ANTKIEWICZ-MICHALUK

Na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. Nr 111 poz. 724) i par. 18 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1999 r. w sprawie Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach oraz lokalnych komisji etycznych do spraw doświadczeń na zwierzętach (Dz.U. Nr 38, poz. 361) powołuję Panią na

Przewodniczącą
II lokalnej komisji etycznej w Krakowie

z dniem 8 maja na czteroletnią kadencję.

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Komisji Etycznej
do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach
prof. dr hab. Andrzej Członkowski

Studium Doktoranckie

Studia doktoranckie zostały przerwane w roku 1994 ze względu na problemy finansowe. W roku 1995 kontynuowało studia 5 osób z poprzednich naborów w roku 1992 i 1993. Z dniem 1.10.1997 studium doktoranckie zakończyło swoją działalność.

Po sześcioletniej przerwie z dniem 1.10.2003 ponownie utworzone zostało Studium Doktoranckie, którego zadaniem będzie kształcenie doktorantów w dziedzinie nauk medycznych, dyscyplinie biologia medyczna, specjalności neuropsychofarmakologia. Na kierownika studium został powołany doc. Marek Sanak. Kandydaci po zdaniu kolokwium przed komisjmi zaproponowanymi przez kierownika studium byli kwalifikowani do poszczególnych zakładów i promotorów. W roku 2003 zostało przyjętych 13 osób a w roku 2004 – 11 uczestników studium.

J. Maj, J. Dobrogowski

Pracownia Badań Bólu IF i CMUJ

W zakładzie Neurofarmakologii Molekularnej na podstawie porozumienia z dnia 1.09.1998 pomiędzy Collegium Medicum UJ a Instytutem Farmakologii PAN dnia 29.01.1999 otwarto Pracownię Badań Bólu. Ze strony Instytutu umowę podpisali Prof. E. Przegaliński i Prof. R. Przewłocki a Prorektor UJ do spraw Collegium Medicum Prof. S. Konturek i kierownik Zakładu Badania i Leczenia Bólu C.M. dr med. J. Dobrogowski ze strony CMUJ. Współpraca naukowa trwała od roku 1996. W nowopowstałej pracowni badania naukowe prowadzone są wspólnie przez lekarzy z Zakładu Anestezjologii i Intensywnej Terapii CMUJ oraz pracowników Zakładu Neurofarmakologii Molekularnej Instytutu Farmakologii. Oprócz działalności naukowej pracownicy zakładu przeprowadzają szkolenie lekarzy w zakresie stosowanych w eksperymencie metod badawczych oraz założeń eksperymentów przedklinicznych. Początkowo pracownia mieściła się w pomieszczeniach starej króliczarni, ale z powodu remontu i innego przeznaczenia tego budynku, została przeniesiona na teren obecnej zwierzętarni.

Remont dawnej króliczarni umożliwił również wydzielenie osobnego pomieszczenia na Pracownię Terapii Genowej, również użytkowanej wspólnie przez IF i CMUJ.

Poniżej zdjęcia z otwarcia pracowni w pomieszczeniach dawnej króliczarni:

od lewej: B. Ziółkowska, J. Turchan, J. Dobrogowski, R. Przewłocki, R. Przegaliński, J. Maj, M. Maj, T. Marek, S. Konturek, sekretarka rektora

E. Przegaliński, T. Marek, B. Przewłocka, S. Konturek

1995-2004

Tematyka badań naukowych w roku 2003

(* oznacza badania prowadzone w ramach grantów)

ZAKŁAD BADAŃ NOWYCH LEKÓW

Psychotropowe efekty ligandów receptorów metabotropowych dla pobudzających aminokwasów oraz funkcjonalne profile ligandów receptorów serotoninowych

* Poszukiwanie nowych, nietypowych neuroleptyków w grupie arylo-alkilopiperazyny z ugrupowaniami amidowymi o podwyższonej aromatyczności
* Ograniczenie swobody konformacyjnej arylopiperazyn kluczem do sterowania aktywnością wewnętrzną wobec receptorów serotoninowych 5-HT1A; nowe narzędzia w modelowaniu receptorów

ZAKŁAD BIOCHEMII

Receptorowe zmiany w modelowej depresji i fizjologiczna rola neurotoksyn.

Badania ekspresji mRNA białek Gq/11 w modelu chronicznego łagodnego stresu. Rola receptorów nikotynowych w modelach depresji i mechanizmie działania leków przeciwdepresyjnych. Fizjologiczna rola pochodnych 1,2,3,4-tetrahydroizochinolinyII.

* Ekspresja receptorów a1A i a1B-adrenergicznych w warunkach selektywnej blokady wychwytu serotoniny oraz badania nad efektami selektywnych antagonistów receptora a1A w testach behawioralnych charakterystycznych dla działania przeciwdepresyjnego u szczura
* Podstawy neurobiologiczne i metody profilaktyki oraz leczenia uzależnienień

ZAKŁAD CHEMII LEKÓW

Molekularne uwarunkowania potencjalnej aktywności antypsychotycznej – ligandy o zróżnicowanym powinowactwie do receptorów 5-HT1A, 5-HT2A i D2

* Ograniczenie swobody konformacyjnej arylopiperazyn kluczem do sterowania aktywnością wewnętrzną wobec receptorów serotoninowych 5-HT1A; nowe narzędzia w modelowaniu receptorów
* Ligandy receptorów serotoninowych 5-HT7 – potencjalne zastosowanie terapeutyczne oraz nowe narzędzia farmakologiczne

ZAKŁAD ENDOKRYNOLOGII

Ocena wpływu niektórych leków psychotropowych na parametry immunologiczne oraz funkcje receptorów glukokortykosteroidowych

* Wpływ leków przeciwdepresyjnych na regulację aktywności promotora genu kortykoliberyny
* Badanie mechanizmu immunoregulacyjnego działania leków przeciwdepresyjnych na syntezę cytokin in vitro i w wywołanym LPS zwierzęcym modelu depresji
* Ocena neuroprotekcyjnych efektów analogów aktywnych form witamin D
* Poszukiwanie skutecznej i bezpiecznej metody leczenia skojarzonego u chorych z depresją lekooporną w przebiegu choroby afektywnej jednobiegunowej.

ZAKŁAD FARMAKOKINETYKI I METABOLIZMU LEKÓW

Identyfikacja izoenzymów cytochromu P-450 biorących udział w metabolizmie neuroleptyków pochodnych fenotiazyny

* Rola cytochromu P-450 w metabolizmie tetrahydroizochinoliny (TIQ) oraz w patogenezie choroby Parkinsona
* Poszukiwanie skutecznej i bezpiecznej metody leczenia skojarzonego u chorych z depresją lekooporną w przebiegu choroby afektywnej jednobiegunowej.

ZAKŁAD FARMAKOLOGII

Badania nad lekami przeciwdepresyjnymi (LPD) – zmiany adaptacyjne receptorów serotoninowych 5-HT1A i 5-HT2A w zależności od czasu po jednorazowym podaniu LPD, wpływ LPD na uwalnianie adenozyny w mózgu, potencjalne przeciwdepresyjne i przeciwpsychotyczne działanie ligandów receptorów „sigma", przeciwdepresyjne i przeciwlękowe działanie agonistów i antagonistów receptorów dopaminowych D3, ekspresja białek Gq pod wpływem chronicznego łagodnego stresu (CMS); rola hormonów stresu na procesy kognitywne w modelach schizofrenii; me-

chanizm zaburzeń lękowych w warunkach CMS, mechanizm przeciwlękowego działania melatoniny i jej syntetycznych agonistów; wpływ CMS na działanie leków uzależniających, rola GABA w uzależniającym działaniu środków psychostymulujacych

* Poszukiwanie skutecznej i bezpiecznej metody leczenia skojarzonego u chorych z depresją lekooporną w przebiegu choroby afektywnej jednobiegunowej.
* Określenie molekularnych mechanizmów działania leków przeciwdepresyjnych na biosyntezę receptora dopaminowego D2 – badania in vitro
* Podstawy neurobiologiczne i metody profilaktyki oraz leczenia uzależnień
* Badania korelacji molekularnych i komórkowych w mechanizmie depresji, ze szczególnym uwzględnieniem roli czynników troficznych FGF i TGF-b w hipokampie i ciele migdałowatym
* Ocena propsychotycznych konsekwencji zaburzeń neurorozwojowej apoptozy – znaczenie wczesnej interwencji neuroleptykami

ZAKŁAD FITOCHEMII

Analiza fitochemiczna metabolitów wtórnych w *Taraxacum* i *Cichorium species* oraz kulturach transformowanych korzeni Inula helenium

* Biologicznie aktywne metabolity terpenoidowe w hodowli transformowanych korzeni Inula royleana

OGRÓD ROŚLIN LECZNICZYCH

Kolekcja ok. 300 gatunków roślin krajowych i obcego pochodzenia (uprawa polowa i szklarniowa); wydawanie indeksu nasion oraz międzynarodowa wymiana indeksów i nasion; przygotowanie materiału roślinnego do badań fitochemicznych; próbne uprawy roślin

ZAKŁAD FIZJOLOGII

Modulacja aktywności interneuronów hipokampa przez agonistów receptorów serotoninowych

* Porównanie zmian adaptacyjnych w reaktywności korowych receptorów serotoninowych, dopaminowych i glutamatergicznych wywołanych przez terapie przeciwdepresyjne i przeciwpsychotyczne

ZAKŁAD NEUROBIOLOGII

Aktywność przeciwdepresyjna ligandów receptorów glutaminianergicznych i GABA-ergicznych w testach skriningowych. Interakcja anatomiczna i funkcjonalna pomiędzy układem glutamatergicznym z jednej strony a neuropeptydem Y (NPY) lub kortykoliberyną (CRF) z drugiej

* Wpływ układu glutamatergicznego na syntezę i ekspresję neuropeptydu Y w formacji hipokampa mózgu szczura
* Rola cynku w patofizjologii i terapii depresji
* Udział kinaz białkowych w mechanizmie działania leków przeciwdepresyjnych
* Interakcje między układem glutaminianergicznym a neuropeptydem Y i kortykoliberyną w ciele migdałowatym mózgu szczura oraz ich rola w regulacji lęku
* Potencjalne przeciwdepresyjne własności agonistów III grupy receptorów metabotropowych dla glutaminianu (mGluR)

ZAKŁAD NEUROFARMAKOLOGII MOLEKULARNEJ

Regulacja ekspresji genów w mózgu pod wpływem kokainy

* Znaczenie procesów regulacji ekspresji genów dla działania opioidów
* Opracowanie strategii modulacji procesu nocycepcji metodą „analgezji z wyprzedzeniem", w celu obniżenia stopnia natężenia bólu w okresie okołooperacyjnym oraz zapobiegania rozwojowi przetrwałego bólu pooperacyjnego
* Działanie opioidów w bólu przewlekłym i stanach zapalnych narządu ruchu
* Obwodowe działanie przeciwbólowe endomorfin w bólu zapalnym i neuropatycznym – mechanizmy i zastosowanie kliniczne

ZAKŁAD NEURO-PSYCHOFARMAKOLOGII

Rola niektórych toksyn środowiskowych w wywoływaniu choroby Parkinsona i poszukiwanie potencjalnych leków przeciwparkinsonowskich; rola glutaminianergicznych receptorów metabotropowych w działaniu przeciwpsychotycznym

* Rola cytochromu P-450 w metabolizmie tetrahydroizochinoliny (TIQ) oraz patogenezie choroby Parkinsona

1995-2004

* Rola glutaminianergicznych receptorów metabotropowych w chorobie Parkinsona
* Badanie patomechanizmów oraz poszukiwanie neuroprotekcyjnych terapii choroby Parkinsona: badania kliniczne oraz eksperymentalne in vitro i in vivo

Poniżej wybór najlepszych, reprezentatywnych publikacji pracowników Instytutu z ostatnich lat

(w oryginalnej pisowni bazy danych)

1995

Przegalinski E, Moryl E, Papp M.: The effect of 5-HT1A receptor ligands in a chronic mild stress model of depression. Neuropharmacology. 1995 Oct;34(10):1305-10.

Przegalinski E, Tatarczynska E, Chojnacka-Wojcik E.: The role of hippocampal 5-hydroxytryptamine 1A (5-HT1A) receptors in the anticonflict activity of beta-adrenoceptor antagonists. Neuropharmacology. 1995 Sep;34(9):1211-7.

1996

Maj J, Bijak M, Dziedzicka-Wasylewska M, Rogoz R, Rogoz Z, Skuza G, Tokarski T.: The effects of paroxetine given repeatedly on the 5-HT receptor subpopulations in the rat brain.Psychopharmacology (Berl). 1996 Sep;127(1):73-82

Mokrosz JL, Deren-Wesolek A, Tatarczynska E, Duszynska B, Bojarski AJ, Mokrosz MJ, Chojnacka-Wojcik E. 8-[4-[2-(1,2,3,4-Tetrahydroisoquinolinyl]butyl-8-azaspiro[4.5]decane-7,9-dione: a new 5-HT1A receptor ligand with the same activity profile as buspirone. J Med Chem. 1996 Mar 1;39(5):1125-9.

Przewlocka B, Turchan J, Lason W, Przewlocki R. The effect of single and repeated morphine administration on the prodynorphin system activity in the nucleus accumbens and striatum of the rat. Neuroscience. 1996 Feb;70(3):749-54.

Wolfarth S, Konieczny J, Smialowska M, Schulze G, Ossowska K. Influence of 6-hydroxydopamine lesion of the dopaminergic nigrostriatal pathway on the muscle tone and electromyographic activity measured during passive movements. Neuroscience. 1996,74,985-96.

1997

Bijak M, Misgeld U. Effects of serotonin through serotonin1A and serotonin4 receptors on inhibition in the guinea-pig dentate gyrus in vitro. Neuroscience. 1997 Jun;78(4):1017-26.

Czyrak A, Wedzony K, Michalska B, Fijal K, Dziedzicka-Wasylewska M, Mackowiak M. The corticosterone synthesis inhibitor metyrapone decreases dopamine D1 receptors in the rat brain. Neuroscience. 1997 Jul;79(2):489-95.

Popik P, Danysz W. Inhibition of reinforcing effects of morphine and motivational aspects of naloxone-precipitated opioid withdrawal by N-methyl-D-aspartate receptor antagonist, memantine. J Pharmacol Exp Ther. 1997 Feb;280(2):854-65.

Przegalinski E, Tatarczynska E, Deren-Wesolek A, Chojnacka-Wojcik E. Antidepressant-like effects of a partial agonist at strychnine-insensitive glycine receptors and a competitive NMDA receptor antagonist. Neuropharmacology. 1997 Jan;36(1):31-7.

1998

Dziedzicka-Wasylewska M, Rogoz R. The effect of prolonged treatment with imipramine on the biosynthesis and functional characteristics of D2 dopamine receptors in the rat caudate putamen. Br J Pharmacol. 1998 Mar;123(5):833-8.

Popik P, Mamczarz J, Fraczek M, Widla M, Hesselink M, Danysz W. Inhibition of reinforcing effects of morphine and naloxone-precipitated opioid withdrawal by novel glycine site and uncompetitive NMDA receptor antagonists. Neuropharmacology. 1998 Aug;37(8):1033-42.

Turchan J, Przewlocka B, Lason W, Przewlocki R. Effects of repeated psychostimulant administration on the prodynorphin system activity and kappa opioid receptor density in the rat brain. Neuroscience. 1998 Aug;85(4):1051-9.

1999

Smialowska M, Bajkowska M, Prezewlocka B, Maj M, Turchan J, Przewlocki R. Effect of 6-hydroxydopamine on neuropeptide Y and corticotropin-releasing factor expression in rat amygdala. Neuroscience. 1999;94(4):1125-32.

Klodzinska A, Chojnacka-Wojcik E, Palucha A, Branski P, Popik P, Pilc A. Potential anti-anxiety, anti-addictive effects of LY 354740, a selective group II glutamate metabotropic receptors agonist in animal models. Neuropharmacology. 1999 Dec;38(12):1831-9.

Paluchowska MH, Mokrosz MJ, Bojarski A, Wesolowska A, Borycz J, Charakchieva-Minol S, Chojnacka-Wojcik E. On the bioactive conformation of NAN-190 (1) and MP3022 (2), 5-HT(1A) receptor antagonists. J Med Chem. 1999 Dec 2;42(24):4952-60.

Turchan J, Przewlocka B, Toth G, Lason W, Borsodi A, Przewlocki R. The effect of repeated administration of morphine, cocaine and ethanol on mu and delta opioid receptor density in the nucleus accumbens and striatum of the rat. Neuroscience. 1999;91(3):971-7.

Pilc A, Branski P, Palucha A, Aronowski J. The effect of prolonged imipramine and electroconvulsive shock treatment on calcium/calmodulin-dependent protein kinase II in the hippocampus of rat brain. Neuropharmacology. 1999 Apr;38(4):597-603.

Mamczarz J, Budziszewska B, Antkiewicz-Michaluk L, Vetulani J. The Ca2+ channel blockade changes the behavioral and biochemical effects of immobilization stress. Neuropsychopharmacology. 1999, 20(3):248-54.

2000

Antkiewicz-Michaluk L, Romanska I, Papla I, Michaluk J, Bakalarz M, Vetulani J, Krygowska-Wajs A, Szczudlik A. Neurochemical changes induced by acute and chronic administration of 1,2,3,4-tetrahydroisoquinoline and salsolinol in dopaminergic structures of rat brain. Neuroscience. 2000;96(1):59-64.

Bijak M. Neuropeptide Y reduces epileptiform discharges and excitatory synaptic transmission in rat frontal cortex in vitro. Neuroscience. 2000;96(3):487-94.

Daniel WA, Syrek M, Haduch A, Wojcikowski J. Pharmacokinetics and metabolism of thioridazine during co-administration of tricyclic antidepressants. Br J Pharmacol. 2000 Sep;131(2):287-95.

Filip M, Thomas ML, Cunningham KA. Dopamine D5 receptors in nucleus accumbens contribute to the detection of cocaine in rats. J Neurosci. 2000 Oct 1;20(19):RC98

Przegalinski E, Tatarczynska E, Chojnacka-Wojcik E. The influence of the benzodiazepine receptor antagonist flumazenil on the anxiolytic-like effects of CGP 37849 and ACPC in rats. Neuropharmacology. 2000 Jul 24;39(10):1858-64.

Wedzony K, Mackowiak M, Zajaczkowski W, Fijal K, Chocyk A, Czyrak A. WAY 100135, an antagonist of 5-HT1A serotonin receptors, attenuates psychotomimetic effects of MK-801. Neuropsychopharmacology. 2000 Nov;23(5):547-59.

Lorenc-Koci E, Smialowska M, Antkiewicz-Michaluk L, Golembiowska K, Bajkowska M, Wolfarth S. Effect of acute and chronic administration of 1,2,3,4-tetrahydroisoquinoline on muscle tone, metabolism of dopamine in the striatum and tyrosine hydroxylase immunocytochemistry in the substantia nigra, in rats. Neuroscience. 2000;95(4):1049-59

Popik P, Wrobel M, Nowak G. Chronic treatment with antidepressants affects glycine/NMDA receptor function: behavioral evidence. Neuropharmacology. 2000 Sep;39(12):2278-87.

Golembiowska K, Zylewska A. Effect of adenosine kinase, adenosine deaminase and transport inhibitors on striatal dopamine and stereotypy after methamphetamine administration. Neuropharmacology. 2000 39:2124-32.

Popik P, Kozela E, Pilc A. Selective agonist of group II glutamate metabotropic receptors, LY354740, inhibits tolerance to analgesic effects of morphine in mice. Br J Pharmacol. 2000 Jul;130(6):1425-31.

Budziszewska B, Jaworska-Feil L, Kajta M, Lason W. Antidepressant drugs inhibit glucocorticoid receptor-mediated gene transcription – a possible mechanism. Br J Pharmacol. 2000 Jul;130(6):1385-93.

Przegalinski E, Tatarczynska E, Chojnacka-Wojcik E. The influence of the benzodiazepine receptor antagonist flumazenil on the anxiolytic-like effects of CGP 37849 and ACPC in rats. Neuropharmacology. 2000 Jul 24;39(10):1858-64.

2001

Antkiewicz-Michaluk L, Michaluk J, Mokrosz M, Romanska I, Lorenc-Koci E, Ohta S, Vetulani J. Different action on dopamine catabolic pathways of two endogenous 1,2,3,4-tetrahydroisoquinolines with similar antidopaminergic properties. J Neurochem. 2001 Jul;78(1):100-8.

Rogoz Z, Skuza G, Dlaboga D, Maj J, Dziedzicka-Wasylewska M.Effect of repeated treatment with tianeptine and fluoxetine on the central alpha(1)-adrenergic system. Neuropharmacology. 2001 Sep;41(3):360-8.

Ossowska K, Konieczny J, Wolfarth S, Wieronska J, Pilc A. Blockade of the metabotropic glutamate receptor subtype 5 (mGluR5) produces antiparkinsonian-like effects in rats. Neuropharmacology. 2001 Sep;41(4):413-20.

2002

Kisiel W, Michalska K. A guaianolide alloside and other constituents from Picris kamtschatica. Phytochemistry. 2002 Dec;61(8):891-4.

Pilc A, Klodzinska A, Branski P, Nowak G, Palucha A, Szewczyk B, Tatarczynska E, Chojnacka-Wojcik E, Wieronska JM. Multiple MPEP administrations evoke anxiolytic- and antidepressant-like effects in rats. Neuropharmacology. 2002 Aug;43(2):181-7

Papp M, Gruca P, Willner P. Selective blockade of drug-induced place preference conditioning by ACPC, a functional NDMA-receptor antagonist. Neuropsychopharmacology. 2002 Nov;27(5):727-43.

Popik P, Wrobel M. Morphine conditioned reward is inhibited by MPEP, the mGluR5 antagonist. Neuropharmacology. 2002 Dec;43(8):1210-7.

Basta-Kaim A, Budziszewska B, Jaworska-Feil L, Tetich M, Leskiewicz M, Kubera M, Lason W. Chlorpromazine inhibits the glucocorticoid receptor-mediated gene transcription in a calcium-dependent manner. Neuropharmacology. 2002 Nov;43(6):1035-43.

Rogoz Z, Skuza G, Maj J, Danysz W. Synergistic effect of uncompetitive NMDA receptor antagonists and antidepressant drugs in the forced swimming test in rats. Neuropharmacology. 2002 Jun;42(8):1024-30.

1995-2004

2003

Bojarski AJ, Nowak M, Testa B. Conformational constraints on side chains in protein residues increase their information content. Cell Mol Life Sci. 2003 Nov;60(11):2526-31.

Popik P, Kozela E, Wrobel M, Wozniak KM, Slusher BS. Morphine tolerance and reward but not expression of morphine dependence are inhibited by the selective glutamate carboxypeptidase II (GCP II, NAALADase) inhibitor, 2-PMPA. Neuropsychopharmacology. 2003 Mar;28(3):457-67.

Obara I, Mika J, Schafer MK, Przewlocka B. Antagonists of the kappa-opioid receptor enhance allodynia in rats and mice after sciatic nerve ligation. Br J Pharmacol. 2003 Oct;140(3):538-46.

Czyrak A, Mackowiak M, Chocyk A, Fijal K, Gadek-Michalska A, Wedzony K. 8-OHDPAT-induced disruption of prepulse inhibition in rats is attenuated by prolonged corticosterone treatment. Neuropsychopharmacology. 2003 Jul;28(7):1300-10.

Wardas J, Pietraszek M, Wolfarth S, Ossowska K. The role of metabotropic glutamate receptors in regulation of striatal proenkephalin expression: implications for the therapy of Parkinson's disease. Neuroscience. 2003;122(3):747-56.

Bobula B, Tokarski K, Hess G. Repeated administration of antidepressants decreases field potentials in rat frontal cortex. Neuroscience. 2003;120(3):765-9.

Bojarski AJ, Nowak M, Testa B. Conformational constraints on side chains in protein residues increase their information content. Cell Mol Life Sci. 2003 Nov;60(11):2526-31.

Papp M, Gruca P, Boyer PA, Mocaer E. Effect of agomelatine in the chronic mild stress model of depression in the rat. Neuropsychopharmacology. 2003 Apr;28(4):694-703

Wardas J, Pietraszek M, Wolfarth S, Ossowska K. The role of metabotropic glutamate receptors in regulation of striatal proenkephalin expression: implications for the therapy of Parkinson's disease. Neuroscience. 2003;122(3):747-56.

Lorenc-Koci E, Wardas J, Bartoszyk GD, Wolfarth S. Contribution of the serotonin 5-HT1A receptor agonism of 8-OH-DPAT and EMD 128130 to the regulation of haloperidol-induced muscle rigidity in rats. Neuropharmacology. 2003 Dec;45(8):1057-69.

Bobula B, Tokarski K, Hess G. Repeated administration of antidepressants decreases field potentials in rat frontal cortex. Neuroscience. 2003;120(3):765-9.

Filip M, Cunningham KA. Hyperlocomotive and discriminative stimulus effects of cocaine are under the control of serotonin(2C) (5-HT(2C)) receptors in rat prefrontal cortex. J Pharmacol Exp Ther. 2003 Aug;306(2):734-43.

2004

Jurczyk S, Kolaczkowski M, Maryniak E, Zajdel P, Pawlowski M, Tatarczynska E, Klodzinska A, Chojnacka-Wojcik E, Bojarski AJ, Charakchieva-Minol S, Duszynska B, Nowak G, Maciag D. New arylpiperazine 5-HT(1A) receptor ligands containing the pyrimido[2,1-f]purine fragment: synthesis, in vitro, and in vivo pharmacological evaluation. J Med Chem. 2004 May 6;47(10):2659-66.

Budziszewska B, Jaworska-Feil L, Tetich M, Basta-Kaim A, Kubera M, Leskiewicz M, Lason W. Regulation of the human corticotropin-releasing-hormone gene promoter activity by antidepressant drugs in Neuro-2A and AtT-20 cells. Neuropsychopharmacology. 2004;29(4):785-94.

Wieronska JM, Smialowska M, Branski P, Gasparini F, Klodzinska A, Szewczyk B, Palucha A, Chojnacka-Wojcik E, Pilc A. In the amygdala anxiolytic action of mGlu5 receptors antagonist MPEP involves neuropeptide Y but not GABAA signaling. Neuropsychopharmacology. 2004 Mar;29(3):514-21

Kajta M, Lason W, Kupiec T. Effects of estrone on N-methyl-D-aspartic acid- and staurosporine-induced changes in caspase-3-like protease activity and lactate dehydrogenase-release: time- and tissue-dependent effects in neuronal primary cultures. Neuroscience. 2004;123(2):515-26.

Palucha A, Tatarczynska E, Branski P, Szewczyk B, Wieronska JM, Klak K, Chojnacka-Wojcik E, Nowak G, Pilc A. Group III mGlu receptor agonists produce anxiolytic- and antidepressant-like effects after central administration in rats. Neuropharmacology. 2004 Feb;46(2):151-9.

Bilecki W, Wawrzczak-Bargiela A, Przewlocki R. Activation of AP-1 and CRE-dependent gene expression via micro-opioid receptor. J Neurochem. 2004 Aug;90(4):874-82.

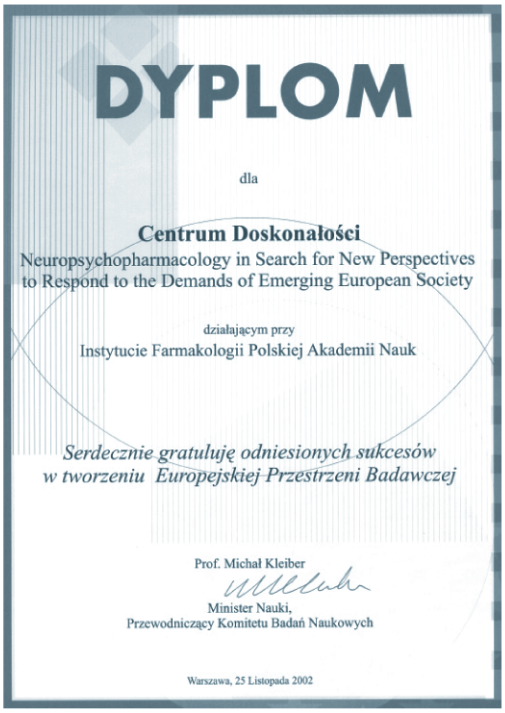
Schneider T, Przewlocki R. Behavioral Alterations in Rats Prenatally Exposed to Valproic Acid: Animal Model of Autism. Neuropsychopharmacology. 2004 Jul 7

Rodriguez-Parkitna J.M., Bilecki W., Mierzejewski P., Stefanski R., Ligeza A., Bargiela A., Ziolkowska B., Kostowski W., Przewlocki R., Effects of morphine on gene expression in the rat amygdala. J Neurochem. Online publication date – 6 September 2004 doi: 10.1111/j.1471-4159.2004.02697.

Centrum Doskonałości

Przełom roku 2002/2003 to okres wytężonych prac na przygotowaniem wniosku o statut Centrum Doskonałości przyznawany prze Komisję Europejską w oparciu o V Program Ramowy. Bezpośrednią koordynacją działań kierował zespół w składzie (kolejność alfabetyczna) W. Daniel, M. Dziedzicka-Wasylewska, G. Hess, I. Nalepa, G. Nowak, E. Przegaliński, J. Vetulani, a kierownictwa tego niełatwego przedsięwzięcia podjął się K. Wędzony. Choć wymienione tutaj zostały osoby, które podjęły się organizacji tego przedsięwzięcia, to należy podkreślić, że nie było Zakładu czy Pracowni, która nie wzięłaby udziału w przygotowaniu elementów wniosku, który pod tytułem: „Neuropsychopharmacology in Search for New Perspectives to Respond to the Demands of Emerging European Society" złożony został w Komisji Europejskiej. Koszt projektu oszacowano na 771 tysięcy euro, a kierunki działań pogrupowano w 10 zagadnień tematycznych, dotyczących wymiany osobowej, edukacji i badań oraz organizacji szkół zimowych i letnich.

Inicjatywę naszą poparło blisko 21 wybitnych europejskich specjalistów z dziedziny farmakologii i fizjologii ośrodkowego układu nerwowego, z których pięciu weszło w skład rady programowej naszego centrum. Warto tu jeszcze wspomnieć dwa nazwiska, bez który trudno byłoby sobie wyobrazić ostateczny kształt naszego wniosku. Edytę Kukiełkę, która organizowała nasze spotkania oraz Beatę Kreiner, która wyśmienicie poradziła sobie z trudną rolą scalania i finalnej edycji naszego wniosku liczącego prawie 200 stron.

DYPLOM

dla

Centrum Doskonałości

Neuropsychopharmacology in Search for New Perspectives to Respond to the Demands of Emerging European Society

działającym przy

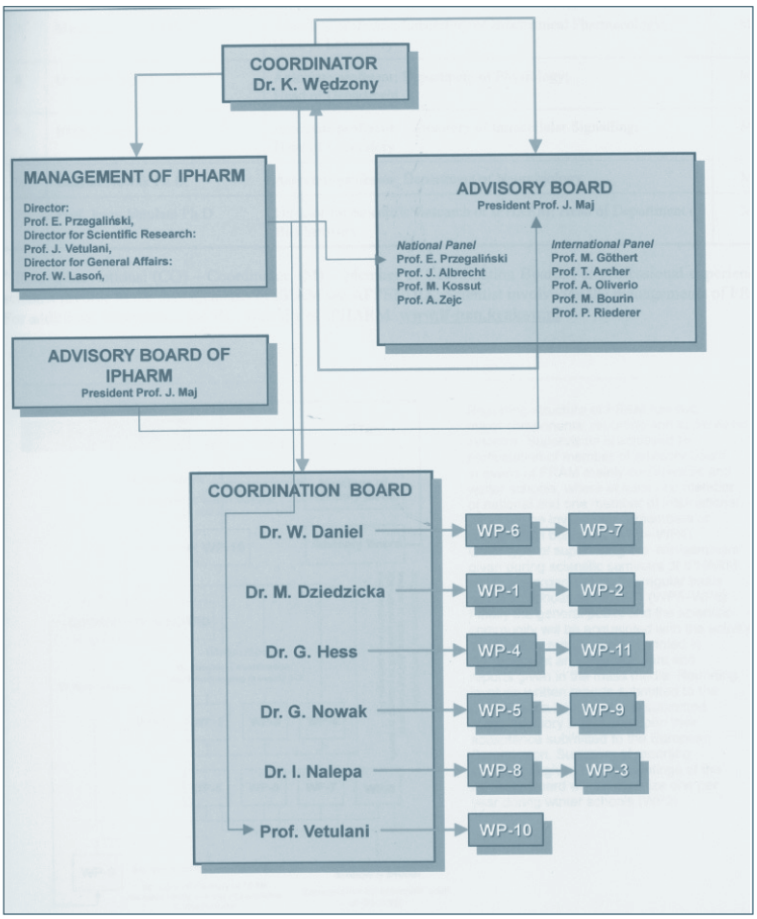
Instytucie Farmakologii Polskiej Akademii Nauk

Serdecznie gratuluję odniesionych sukcesów w tworzeniu Europejskiej Przestrzeni Badawczej

Prof. Michał Kleiber

Minister Nauki,
Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych

Warszawa, 25 Listopada 2002

Struktura organizacyjna projektu.

Niektórzy członkowie zespołu organizacyjnego: M. Dziedzicka-Wasylewska, I. Nalepa, K. Wędzony, W. Daniel, G. Hess

1995-2004

Awanse naukowe w latach 1995-2004

Nominacje profesorskie

1. Wanda Kisiel – 1995
2. Stanisław Wolfarth – 1995
3. Ryszard Przewłocki – 1996
4. Andrzej Pilc – 1997
5. Lucyna Antkiewicz-Michaluk – 1998
6. Ewa Chojnacka-Wójcik – 2000
7. Barbara Przewłocka – 2000
8. Władyslaw Lasoń – 2001
9. Władysława Daniel – 2003

Habilitacje

(data zatwierdzenia przez CKK)

18.02.1997 (23.06.1997)	Krystyna Ossowska	Rola prążkowiowych receptorów glutamatergicznych w zwierzęcych modelach choroby Parkinsona i poneuroleptycznych zaburzeń pozapiramidowych	Instytut Farmakologii PAN, Kraków
1998 (27.04.1998)	Maria Bijak	Hamowanie GABAergiczne w zakręcie zębatym hipokampai jego modulacje przez monoaminy	Wydział Biologii i Nauk o Ziemi UJ
18.06.1997 (26.01.1998)	Gabriel Nowak	Udzial adaptacyjnych zmian kompleksu receptora NMDA w mechanizmie działania lekow przeciwdepresyjnych	IF PAN
17.06.1997 (26.01.1998)	Krzysztof Wędzony	Rola układu dopaminergicznego w ośrodkowych efektach dizocilpiny, niekompetetywnego antagonisty receptorów glutamatergicznych typu NMDA	IF PAN
18.11.1998 (22.03.1999)	Marta Dziedzicka--Wasylewska	Wpływ leków przeciwdepresyjnych na ekspresję receptora dopaminowego DZ w mózgu szczura	IF PAN
(22.02.1999)	Maria Mokrosz	Analizaoddziaływań stabilizujących kompleksy aktywne ligand-receptor 5-HT2A w grupie pochodnych 1-anylopiperazyn	Wydz. Farmacji Coll.Med.UJ
15.02.2001 (25.06.2001)	Piotr Popik	Udział receptorów dla kwasu N-metylo-D-asparaginowego (NMDA) w procesach związanych z powstawaniem, ekspresją i utrzymywaniem się uzależnień opioidowych	IF PAN

21.06.2001 (17.09.2001)	Bogusława Budziszewska	Znaczenie receptorów glukokortykosteroidowych (GR) i mineralokortykosteroidowych (MR) w mechanizmie działania leków przeciwdepresyjnych i uzależniających	IF PAN
(24.09.2001)	Marek Sanak	Zmienność genetyczna syntazy leukotrienu C4 u chorych na astmę oskrzelową	Wydział lekarski CMUJ
2004	Marta Kubera	Badania wpływu leków przeciwdepresyjnych na wybrane parametry odporności typu komórkowego u ludzi i zwierząt doświadczalnych	IF PAN
2004	Jadwiga Wardas	Rola receptorów adenozynowych A_{2A} w działaniu przeciwpsychotycznym i przeciwparkinsonowskim w modelach zwierzęcych	IF PAN

Doktoraty

A. Uzyskane w Instytucie Farmakologii PAN w Krakowie

22.02.1995	Małgorzata Filip *	Farmakologiczne właściwości niektórych pochodnych benzotraizolu – potencjalnych antagonistów receptora 5-HT1A (prof. E. Przegaliński)
13.02.1996	Zbigniew Zajączkowski	Rola układu glutaminianergicznego w procesach uczenia się i pamięci u szczurów (doc. W. Danysz)
27.06. 1996	Halina Machelska *	Udział tlenku azotu w wybranych efektach opioidów w ośrodkowym układzie nerwowym (doc. B. Przewłocka)
4.12.1996	Beata Legutko	Badania glutamatergicznych receptorów metabotropowych związanych z cyklazą adenylową w tkance mózgowej szczura (doc. A. Pilc)
18.02.1997	Beata Karolewicz	Udział napięciowo-zależnych kanałów wapniowych w mechanizmie działania neuroleptyków (prof. L. Antkiewicz-Michaluk)
17.06.1997	Krzysztof Kołodziejczyk	Wpływ roksindolu, nowego agonisty receptorow doapminowych na ośrodkowy uklad dopaminowy i serotoninowy (prof. J. Maj)
18.06.1997	Szczepan Józefowski	Badania porównawcze receptorów neuroprzekaźników w narządach limfatycznych kręgowców (prof. B. Płytycz)
18.06.1997	Krzysztof Tokarski	Adaptacyjne zmiany reaktywności neuronów hipokampa na serotoninę i jej agonistów, wywołane przez chroniczne podawanie lekow przeciwdepresyjnych (doc. A. Pilc)

1995-2004

9.12.1997	Janusz Borycz	Pośrednictwo niektórych ośrodkowych neuromediatorów w pobudzeniu osi podwzgórze-przysadka-nadnercza przez układ cholinergiczny (prof. J. Bugajski)
9.12.1997	Jadwiga Turchan *	Wpływ wybranych substancji uzależniających na aktywność systemu prodynorfinowego w mózgu szczura (doc. W. Lasoń)
17.02.1998	Agnieszka Basta-Kaim *	Badania mechanizmow immunostymulującego wpływuwielokrotnych ciąż u myszy (prof. A. Skowron-Cendrzak)
!7.02.1998	Jacek Mamcarz	Wpływ blokady nifedypiną kanałów wapniowych na pewne typy zmian adaptacyjnychwywolanych odstawieniem neuroleptyków, chronicznym stosowaniem elektrowstrząsóworaz stresem (doc. L. Antkiewicz-Michaluk)
25.06.1998	Tadeusz Frankiewicz * #	Differential effectof NMDA-receptor antagonists on long-term potentiation, hypoxic/hypoglicaemic excitotoxicity in hippocampal slices and whole cell-pathand concentration clamp recordings from cultured neurons (prof. A. Pilc)
18.11.1998	Adam Roman	Badania mechanizmów wywołania i znoszenia nabytej tolerancji transplantacyjnej w układzie H-Y (prof. A. Skowron-Cendrzak)
16.02.1999	Zofia Rogóż *	Profil neuropsychofarmakologiczny wenlafaksyny nowego leku przeciwdepresyjnego (prof. J. Maj)
27.04.1999	Marzena Maćkowiak *	Rola ukladu serotoninowego w mechanizmach psychozomimetycznych działania dizocilpiny (prof. E. Przegaliński)
27.04.1999	Marzena Karcz-Kubicha	Behavioral characterisation of the NMDA receptor antagonists acting at the glycine site (prof. A. Danysz)
25.06.1999	Danuta Marona-Lewicka #	Behavioral and pharmacological properties of the highly selective serotonin releasing agent 5-methoxy-6-methyl-2-amoindan (doc. I. Nalepa)
25.06.1999	Maciej Syrek	Farmakokinetyka neuroleptyków pochodnych fenotiazyny podczas jednoczesnego podawania lekow przeciwdepresyjnych i karbamazepiny (doc. W. Daniel)
20.10.1999	Joanna Mika	Rola systemow opioidowych w bólu neuropatycznym (doc. B. Przewłocka)
20.10.1999	Barbara Ziółkowska *	Mechanizmy regulacji ekspresju genu proenkefalinowego w wybranych strukturach mózgu (prof. R. Przewłocki)
15.12.1999	Monika Leśkiewicz	Wpływ neurosteroidów na drgawki i uszkodzenia neuronów hipokampa wywolane pobudzającymi aminokwasami (doc. W. Lasoń)
15.12.1999	Jacek Wójcikowski	Udzial wychwytu lizosomalnego w dystrybucji komórkowej lekow psychotropowych i interakcji farmakokinetycznej (doc. W. Daniel)

21.02.2000	Radosław Głód	Znaczenie prostaglandyn w pobudzeniu wydzielania ACTH i kortykosteronu przez niektóre neurohormony i neuroprzekaźniki (prof. J. Bugajski)
15.02.2001	Wiktor Bilecki	Udział czynników transkrypcyjnych w mechanizmach powstawania tolerancji i uzależnienia od opiatów (prof. R. Przewłocki)
30.11.2001	Malgorzata Pietraszek *	Rola korowych receptorów NMDA w działaniu wybranych neuroleptyków (doc. K. Ossowska)
21.06.2001	Monika Sopala #	Uszkodzenie mózgu w eksperymentalnych modelkach niedokrwienia ogniskowego oraz chronicznej hipo-perfuzji u szczurów – wybrane zmiany funkcjonalne oraz możliwości interwencji farmakologicznej (prof. W. Danysz)
30.11.2001	Paweł Olszewski #	Charakterystyka wpływu nocyceptyny/orfaniny FQ na regulację pobierania pokarmu (prof. R. Przewłocki)
14.02.2002	Wojciech Margas	Dopaminergiczny mechanizm dzialania nowych lekow przeciwdepresyjnych (doc. M. Dziedzicka-Wasylewska)
11.06.2002	Dominika Łabuz	Działanie przeciwbólowe nowych ligandów receptorów opioidowych na poziomie rdzenia kręgowego (prof. B. Przewłocka)
7.11.2002	Katarzyna Fijał *	Wpływ blokady receptora NMDA w okresie neonatal-nym na zachowanie zwierząt dorosłych w ekspery-mentalnych modelach psychoz (doc. K. Wędzony)
7.11.2002	Bernadeta Szewczyk	Rola cynku w mechanizmie działania lekow przeciwdepresyjnych (doc. G. Nowak)
13.02.2003	Daniel Dlaboga	Poszukiwanie potencjalnych mechanizmow przeciwdepresyjnego działania tianeptyny (doc. M. Dziedzicka-Wasylewska)
13.11.2003	Agnieszka Pałucha *	Rola receptorów metabotropowych dla pobudzających aminokwasów w mechanizmie działania leków przeciwdepresyjnych (prof. A. Pilc)
13.11.2003	Grzegorz Kreiner	Badania nad ekspresją receptorów alfa1A- i alfa1B-adrenergicznych w mozgu szczura w modelowych terapiach przeciwdepresyjnych (doc. I. Nalepa)

* obrona z wyróżnieniem
\# osoba zatrudniona poza instytutem

B. Doktoraty pracowników IF PAN uzyskane poza Instytutem

21.11.1996	Andrzej Bojarski	Modelowanie oddziaływań ligandów typu arylopiperazyn z receptorami 5-HT1A (prof. S. Misztal)	Wydzial Farmacji UJ
18.11.1997	Janusz Malarz	Optymalizacja biosyntezy laktonów seskwiterpenowych w hodowli korzeni włośnikowatych Lactuca virosa (prof. W. Kisiel)	Wydzial Farmacji UJ

1995-2004

PTBUN

8 maja 1991 r. powołano Polskie Towarzystwo Badań Układu Nerwowego (PTBUN), drugie poza Polskim Towarzystwem Farmakologicznym towarzystwo naukowe skupiające pracowników Instytutu. Na Zjeździe Założycielskim powstały komisje problemowe. Jedną z nich jest Sekcja Neurofarmakologiczna, do której z Instytutu Farmakologii zostali zaproponowani: J. Maj, E. Przegaliński i S. Wolfarth.

Szanowni Państwo,

Uchwałą Zjazdu Założycielskiego powołaliśmy do życia Polskie Towarzystwo Badań Układu Nerwowego (Polish Neurocience Society). Wniosek o rejestrację został złożony w sądzie. W Zjeździe uczestniczyło 141 osób. Wybrano Zarząd Tymczasowy - dotychczasową grupę założycielską - który będzie pracował do I Walnego Zjazdu, we wrześniu 1992 r. Zarząd wybrał spośród siebie przewodniczącego: Prof. M. Mossakowskiego; dwoje wiceprzewodniczących: doc. M. Kossut, doc. M. Kowalczyka; skarbnika: doc. A. Wróbla; sekretarza dr J. Czarkowską-Bauch oraz dwoje członków: doc. J. Skangiel-Kramską i dr W. Danysza.

Zjazd ustalił wysokość składki członkowskiej na 50 000zł. Składki należy przesyłać na konto w Państwowym Banku Kredytowym, XIII Oddział w Warszawie, nr 370044-3522, z zaznaczeniem na przekazie, że jest to składka na PTBUN. Na to samo konto można przesyłać też, mile widziane, donacje.

Podczas Zjazdu zaczęły formować się sekcje (komisje) problemowe. Sekcje będą miały wpływ na programy zjazdów i sympozjów. Przewodniczący sekcji będą wchodzili w skład Zarządu Głównego Towarzystwa. Sprawa sekcji jest całkowicie w Państwa rękach. Dotychczas zaproponowano następujące sekcje:

SEKCJA BADAŃ NAD UKŁADEM RUCHOWYM

T. Bem, J. Czarkowska-Bauch, T. Górska
P. Jeleń, S. Kasicki, A. Litke
H. Majczyński, M. Piotrkiewicz, U. Sławińska
B. Sokołowska, R. Tarnecki, W. Zmysłowski

SEKCJA BADAŃ PODSTAWOWYCH NAD PADACZKĄ

Z. Huber, J. Majkowski, J. Miszczak
A. Sobieszek, B. Zadrożna-Tołwińska

SEKCJA BIOLOGICZNYCH PODSTAW NEUROMIOLOGII

I. Hausmanowa-Petrusewicz

SEKCJA ELEKTORFIZJOLOGICZNA

L. Janiszewski, M. Katkowska, Tyczyński

SEKCJA KOMPUTEROWEJ ANALIZY EEG, EMG I MAPOWANIA MÓZGU

K. Blinowska, S. Boćkowska, I. Hausmanowa-Petrusewicz
R. Hebel, M. Kamiński, J. Kopeć
W. Koszewski, J. Laskowska, J. Miszczak
K. Niedzielska, Sz. Niemcewicz, M. Niewiadomska
P. Pankiewicz, K. Pierzchała, E. Purska-Rowińska
M. Rakowicz, J. Rojewski, M. Skalski
K. Skubis, W. Szepielow, D. Wochnik-Dyjas
B. Zadrożna-Tołwińska

SEKCJA NEUROBIOLOGII PAMIĘCI

L. Kaczmarek, A. Kosmal, M. Kossut
D. Kowalska, G. Niewiadomska, L. Rojewski

SEKCJA NEUROCHEMII

J. Barańska, K. Domańska-Janik, A. Konecka
J. Łazarewicz, J. Nowak, B. Oderfeld-Nowak
J. Skangiel-Kramska, J. Waśkiewicz

SEKCJA NEUROFARMAKOLOGICZNA

A. Członkowski, W. Danysz, E. Kamińska
J. Kotapski, M. Kowalczyk, E. Kozłowska-Paperz
P. Krząścik, J. Maj, J. Z. Nowak
I. Okulicz-Kozaryn, A. Płaźnik, E. Przegaliński
E. Purska-Rowińska, A. Służewska, K. Szczawińska
E. Widy-Tyszkiewicz, S. Wolfarth

SEKCJA NEUROIMMUNOLOGII

A. Bacia, A. Członkowska, U. Fiszer
K. Janeczko, W. Koszewski, A. Służewska

SEKCJA NEUROMORFOLOGII

K. Balicka, J. Dziewiątkowski, M. Jastrzębski
A. Kosmal, P. Liberski, J. Moryś
O. Narkiewicz, A. Świtka

SEKCJA NEUROSIECI I MODELOWANIA

K. Blinowska, K. Grottel, J. Huber
K. Kowalski, M. Lewenstein, S. Panecki
L. Turski, W. Waleszczyk, A. Wróbel
M. Żochowski

SEKCJA OŚRODKOWEJ REGULACJI PROCESÓW MOTYWACYJNYCH

M. Koprowska, A. Romaniuk, M. Strzelczuk
M. Wieczorek, J. Zagrodzka

SEKCJA PRZEZCZASZKOWEJ ULTRASONOGRAFII DOPPLEROWSKIEJ

P. Janas, J. Machowski, R. Sędziak

SEKCJA ZABURZEŃ MOWY

B. Bąk, M. Bogdanowicz, A. Bolewska
W. Budohoska, A. Dąbrowska, E. Diling-Ostrowska
E. Fersten, I. Gościński, A. Grabowska
M. Hawryluk, A. Herzyk, Z. Huber
H. Jaklewicz, B. Kaczmarek, D. Kądzielawa
M. Klimkowski, H. Knapik, B. Ledwoch
J. Łopatkiewicz, E. Łuczywek, H. Mierzejewska
H. Misztal, J. Mroziak, E. Ober-Przedpełska
J. Otrębowski, M. Pachalska, J. Szumska
J. Zawora

Na Zjeździe zatwierdzono regulamin przyszłych wyborów władz Towarzystwa, które przeprowadzone będą korespondencyjnie. Wybrano Komisję Wyborczą w następującym składzie: doc. H. Kosmal, prof. J. Miszczak, doc. J. Z. Nowak, dr M. Piotrkiewicz.

INFORMACJE O PIERWSZYM SYMPOZJUM TOWARZYSTWA w 1991 r.

Pierwsze Sympozjum Towarzystwa odbędzie się 15, 16 listopada 1991 r. w Warszawie. W programie przewiduje się: 1. Metody automatycznej analizy czynności bioelektrycznej (organizator: doc. M. Kowalczyk) oraz zorganizowanie warsztatów na temat: "Zastosowanie techniki autoradografii do badań receptorów in vitro" (organizator doc J. Skangiel-Kramska), oraz " Najnowsze postępy neurotransplantologii" (org. zespół prof. I. Hausmanowej-Petrusewicz).

Planujemy wydanie informatora o naukach neurobiologicznych w Polsce. Ponawiamy prośbę do członków, którzy dotąd nie uzupełnili danych, o przesłanie brakujących informacji.

---

1. Specjalizacja naukowa (wybierz podkreślając)
behawior, biocybernetyka, biofizyka, biologia molekularna, elektrofizjologia, etologia, neuroanatomia, neurochemia, neurochirurgia, neuroendokrynologia, neurofarmakologia, neurofizjologia, neuroimmunologia,neurologia, neuropatologia, psychiatria, psychologia, transplantologia

2. Zagadnienia badawcze.....

3. Techniki badawcze.....

4. Miejsce pracy (adres, tel., fax).....

.....

.....

Dane prosimy przesyłać na adres:

J. Czarkowska-Bauch,
Instytut Biologii Doświadczalnej
M. Nenckiego, Pasteura 3, 02-093 Warszawa.

Z serdecznymi pozdrowieniami

Zarząd Główny Towarzystwa

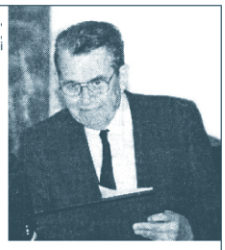
Warszawa, 8 maja 1991 r.

Do chwili obecnej w zarządzie tego Towarzystwa pracowało kilkoro pracowników Instytutu, J. Vetulani, B. Przewłocka, W. Lasoń, I. Nalepa, R. Przewłocki i E. Przegaliński a funkcję pomocnicze w sekretariacie pełniły M. Gołda i Monika Leśkiewicz.

50 lat pracy prof. J. Maja

W związku z 50-cio leciem pracy naukowej prof. Jerzego Maja Instytut zorganizował w Krakowie w dniu 14 lutego 2000 roku sesję naukową nt. Leki przeciwdepresyjne. W czasie uroczystości profesor został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. W sesji, która odbyła się w sali Polskiej Akademii Umiejętności na ul. Sławkowskiej uczestniczyło 110 osób w tym 64 pracowników Instytutu. Również z tej okazji w Polish Journal of Pharmacology (PJP, 2000, 52, 1-2) ukazał się okolicznościowy artykuł pt. „Professor Jerzy Maj – the 50th anniversary of his acientific activity" oraz w Dzienniku Polskim opublikowano wywiad z prof. J. Majem i jego współpracownikami, którego fragment prezentujemy poniżej.

Prof. Jerzy Maj - uczony światowej rangi, twórca polskiej szkoły psychofarmakologii, członek PAN i elitarnej Polskiej Akademii Umiejętności.

Niekwestionowanym autorytetem w Polsce i na świecie w badaniach nad lekami przeciwdepresyjnymi, w szczególności nad mechanizmami ich działania, jest prof. Jerzy Maj. Jest on liderem i twórcą polskiej szkoły psychofarmakologii. Taki też kierunek nadał Instytutowi Farmakologii PAN, którym kierował przez szesnaście lat. Dzięki profesorowi instytut stał się wiodącą w kraju placówką farmakologiczną, będąc dla wielu uczelni zapleczem w dziedzinie informacji naukowej, metod i zaplecza badawczego. W tym roku profesor obchodzi pięćdziesięciolecie pracy naukowej.

Farmakologia jest zdaniem profesora Jerzego Maja nauką wielce interesującą, stanowi bowiem pomost między naukami podstawowymi i klinicznymi. Klinicysta musi z niej korzystać, bo farmakoterapia stanowi podstawową drogę leczenia. Chemik syntetyzujący potencjalne leki musi badać ich działanie farmakologiczne. W wielu naukach biomedycznych lek czy też związek chemiczny, który nigdy lekiem nie został, stanowił narzędzie badawcze, które było zdolne wywoływać efekty lub stany na innej drodze nieosiągalne, a tym samym stwarzające duże możliwości badawcze. Nowe leki, nowe substancje będą zawsze powstawać, bo motorem tych działań jest dla jednych (naukowców) zdrowie człowieka, a dla drugich (przemysłowców), chęć zysku. Farmakologia ma przyszłość.

MARIAN NOWY

1995-2004

Działalność Wydawnicza

Z dniem 1 stycznia 1997 roku redaktorem naczelnym Polish Journal of Pharmacology został doc. dr hab. Władysław Lasoń. Był to okres gdy czasopismo „wypadło" z Current Contents i było w związku z tym krytycznie oceniane na posiedzeniach kolegiów redakcyjnych. Po dokonanych zmianach przez pierwsze cztery lata objętość czasopisma oscylowała od 460-554 stron, w latach 2001-2002 wzrosła do 722-745 stron, by w roku 2003 osiągnąć rekordową objętość 1171 stron. Równocześnie ok. dwukrotnie wzrósł *impact factor*, będący wskaźnikiem wartości czasopisma. Łącznie przez siedem lat [1997-2003] wydrukowano 547 artykułów i 473 streszczenia z zamieszczanych w poszczególnych numerach materiałów sympozjalnych.

Na 547 opublikowanych artykułów były 472 artykuły autorów polskich (w niektórych byli też współautorzy zagraniczni – efekt współpracy naukowej z ośrodkami zagranicznymi) oraz 75 artykułów pochodzących z ośrodków zagranicznych (najczęściej z Turcji i Indii, ale także m.in. z Ukrainy, Węgier, Brazylii, USA). Udział autorów zagranicznych stale wzrasta, zwłaszcza w ostatnich latach.

Od roku 1999 streszczenia artykułów są dostępne na stronie internetowej Instytutu.

Z dniem 1 stycznia 2004 roku nastąpiły dalsze zmiany w Redakcji. Kierownikiem Działu Wydawnictw i sekretarzem Redakcji została pani Beata Kreiner, do składania czasopisma przyjęta została pani Elżbieta Dziedzicka. Zastępcą redaktora naczelnego w miejsce prof. Barbary Przewłockiej został prof. Andrzej Pilc.

Zatrudnienie w latach 1995-2004

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	30.06. 2004
ogółem – zatrudnionych (w przeliczeniu na etaty)	162	167	163	160	165	163	162	162	166	164
Pracownicy naukowi w tym:										
Profesorowie	65	69	81	81	78	82	83	83	84	84
Docenci	9	9	9	9	9	11	12	11	11	11
Adiunkci	9	9	8	11	13	11	12	12	11	11
Starsi asystenci	28	27	28	27	26	29	27	32	30	32
Asystenci	19	24	36	34	30	31	32	28	32	30
Prac. inż.-techn.	49	51	36	35	39	35	33	33	37	36
(w tym z wykształceniem wyższym)	(29)	(29)	(17)	(17)	(22)	(20)	(17)	(16)	(18)	(17)
Prac. administracyjni i inni	48	47	46	44	48	46	46	46	45	44

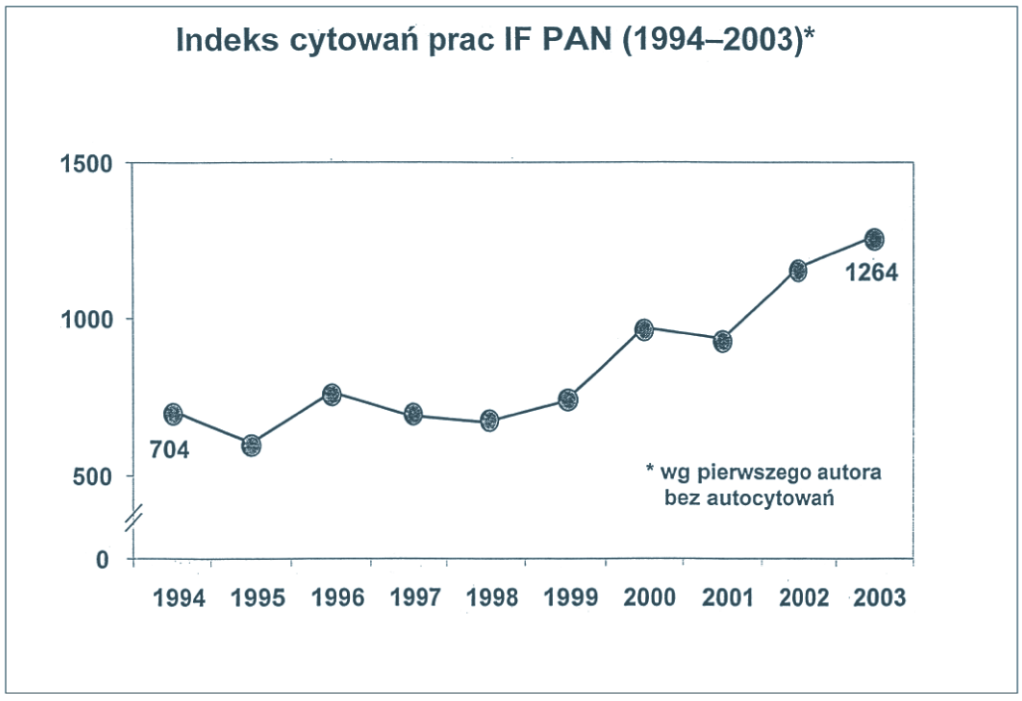
Instytut Farmakologii PAN w Krakowie w świetle danych bibliometrycznych

Dane bibliometryczne opracowane przez prof. A. Pilca tak określają miejsce Instytutu Farmakologii i jego pracowników na tle innych polskich ośrodków naukowych:

„Na podstawie danych NCR (National Citation Report) dla Polski, za lata 1981-1999, Instytutu Farmakologii PAN jest najczęściej cytowaną placówka naukową w kraju w 2 dyscyplinach naukowych, takich jak farmakologia oraz „neuroscience" – neurobiologia.

Według bazy NSI (National Science Indicators) średnia cytowalność Instytutowej publikacji w dziedzinie farmakologii trzykrotnie przewyższa średnią krajową, a w dziedzinie neurobiologii przewyższa ją ponad dwukrotnie (Pilc, Nauka, 2004,149-153).

Baza „Science Citation Index" za lata 1965-2004 wykazuje, że w kraju w dziedzinie nauk biologicznych oraz nauk medycznych 137 naukowców cytowanych było ponad 1000 razy, co stanowi około 2.5% „samodzielnych pracowników nauki" pracujących w tych dziedzinach. W Instytucie Farmakologii PAN na 23 zatrudnionych samodzielnych pracowników nauki, 11 znajduje się na liście najczęściej cytowanych osób, stanowi to 48% całości, zatem średnia dla Instytutu około dwudziestokrotnie przewyższa średnią dla kraju (Pilc, Forum Akademickie, 2004, 7-8, 40-43)".

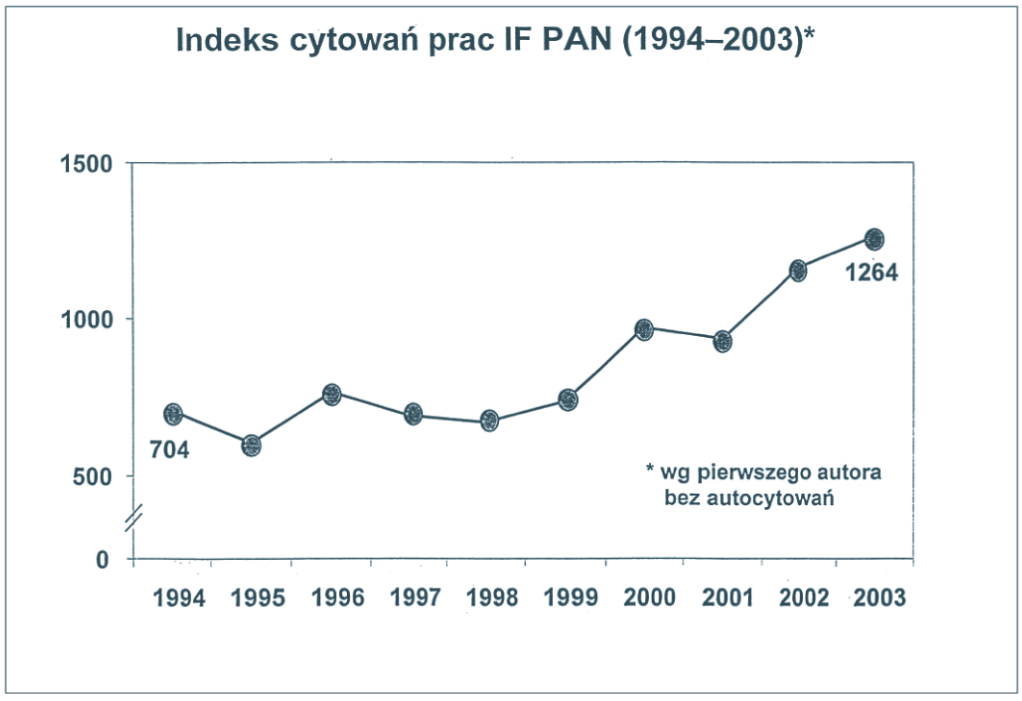
Instytut Farmakologii PAN w Krakowie w świetle danych bibliometrycznych

Dane bibliometryczne opracowane przez prof. A. Pilca tak określają miejsce Instytutu Farmakologii i jego pracowników na tle innych polskich ośrodków naukowych:

„Na podstawie danych NCR (National Citation Report) dla Polski, za lata 1981-1999, Instytutu Farmakologii PAN jest najczęściej cytowaną placówka naukową w kraju w 2 dyscyplinach naukowych, takich jak farmakologia oraz „neuroscience" – neurobiologia.

Według bazy NSI (National Science Indicators) średnia cytowalność Instytutowej publikacji w dziedzinie farmakologii trzykrotnie przewyższa średnią krajową, a w dziedzinie neurobiologii przewyższa ją ponad dwukrotnie (Pilc, Nauka, 2004,149-153).

Baza „Science Citation Index" za lata 1965-2004 wykazuje, że w kraju w dziedzinie nauk biologicznych oraz nauk medycznych 137 naukowców cytowanych było ponad 1000 razy, co stanowi około 2.5% „samodzielnych pracowników nauki" pracujących w tych dziedzinach. W Instytucie Farmakologii PAN na 23 zatrudnionych samodzielnych pracowników nauki, 11 znajduje się na liście najczęściej cytowanych osób, stanowi to 48% całości, zatem średnia dla Instytutu około dwudziestokrotnie przewyższa średnią dla kraju (Pilc, Forum Akademickie, 2004, 7-8, 40-43)".

50 lat Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie

1954-2004

1954-2004

1954-2004

1954

1954-2004

Granty

W roku 1991 Komitet Badań Naukowych wprowadził system grantowy finansowania projektów badawczych (Uchwała nr 32/91 KBN). Pracownicy Instytutu występowali o finansowanie projektów badawczych począwszy od pierwszego konkursu w roku 1991, kiedy to projekty zgłoszone przez Jerzego Maja, Władysława Lasonia, Jerzego Mokrosza i Wandę Kisiel uzyskały finansowanie jako pierwsze w Instytucie.

Praktycznie wszyscy pracownicy Instytutu kierowali badaniami w ramach tej formy finansowania, a większość dwu- i trzykrotnie. Oprócz grantów indywidualnych pracownicy wygrywali inne konkursy ogłaszane przez KBN, takie jak: grant zamawiany wspólny dla wielu ośrodków w Polsce (kierowany przez prof. R. Przewłockiego, a badania w Instytucie przez prof. J. Vetulaniego) oraz granty zamawiane polsko-niemieckie. Pracownicy Instytutu wygrywali również konkursy ogłaszane niezależnie od KBN, jak np. grant Fundacji Nauki Polskiej PONT (Pomóż Nauce Teraz), Polfarma, oraz granty fundowane przez instytucje międzynarodowe, jak fundacja Marii Skłodowskie-Curie, granty Wspólnoty Europejskiej oraz Niemieckich Towarzystw Naukowych. Badania zgłaszane do finansowania w różnych konkursach reprezentują najnowsze kierunki badawcze i są nie tylko na wysokim poziomie merytorycznym, ale też metodycznym, czego dowodem jest liczba projektów zaakceptowanych do finansowania.

I.
Granty KBN

1991 I konkurs: 4

I-XXVII konkurs: 115 grantów, w tym:

- własnych: 91
- promotorskich: 9
- dla młodych badaczy: 15

Lista kierowników grantów realizowanych w Instytucie według kolejności ich otrzymania (w nawiasie liczba uzyskanych grantów do chwili obecnej):

Prof. dr hab. Jerzy Maj (3), prof. dr hab. Władysław Lasoń (4), prof. dr hab. Jerzy Mokrosz (1), prof. dr hab. Wanda Kisiel (2), prof. dr hab. Edmund Przegaliński (3), doc. dr hab. Bogusława Budziszewska (3), doc. dr hab. Krzysztof Wędzony (3), prof. dr hab. Stanisław Wolfarth (1), doc. dr hab. Maria Śmiałowska (4), prof. dr hab. Jan Bugajski (3), prof. dr hab. Andrzej Pilc (6), prof. dr hab. Anna Skowron-Cendrzak (1), doc. dr hab. Marta Kubera (3), doc. dr hab. Krystyna Ossowska (3), prof. dr hab. Jerzy Vetulani (3), doc. dr hab. Marta Dziedzicka-Wasylewska (3), prof. dr hab. Stanisław Kohlmunzer (1), prof. dr hab. Ryszard Przewłocki (4), prof. dr hab. Barbara Przewłocka (2), doc. dr hab. Maria Bijak (2), dr Andrzej Bojarski (2), prof. dr hab. Lucyna Antkiewicz-Michaluk (2), dr Violetta Klimek (1), dr Maria Paluchowska (1), doc. dr hab. Maria Mokrosz (2), prof. dr hab. Władysława Daniel (3), dr Lucylla Jaworska-Feil (1), dr Anna Czyrak (2), dr Jerzy Michaluk (1), doc. dr hab. Marek Sanak (2), dr Krystyna Gołembiowska (3), doc. dr hab. Piotr Popik (3), dr Krzysztof Tokarski (2), mgr Renata Rogoż (1), dr Anna Stojakowska (2), doc. dr hab. Irena Nalepa (2), doc. dr hab. Gabriel Nowak (2), prof. dr hab. Stanisaw Misztal (1), dr Jadwiga Wardas (1), dr Beata Karolewicz (1), dr Jacek

Mamczarz (1), dr Maciej Syrek (1), dr Jacek Wójcikowski (2), dr Jadwiga Turchan (1), doc. dr hab. Jerzy Wordliczek (2), mgr Piotr Brański (1), dr Agnieszka Pałucha (1), mgr Marta Bajkowska (1), dr Marzena Maćkowiak (2), mgr Agnieszka Zahorodna (1), Bartosz Bobula (1), dr Bernadeta Kroczka (1), dr Zofia Rogóż (1), dr Elżbieta Lorenc-Koci (1), mgr Małgorzata Wróbel (1), mgr Ewa Kozela (1), mgr Joanna Wierońska (1), doc. dr hab. Grzegorz Hess (3), dr Małgorzata Filip (1), dr Monika Leśkiewicz (1).

Grant zamawiany KBN: 1

2002 – „Podstawy neurobiologiczne i metody profilaktyki oraz leczenia uzależnień" – kierownik: prof. dr hab. Ryszard Przewłocki
Tytuł części projektu realizowanego w Instytucie Farmakologii PAN: „Neurochemiczne i molekularne korelaty głodu narkotycznego wywoływane kontekstem środowiskowym. Wpływ środków farmakologicznych" /grant zespołowy – kierownik: prof. dr hab. Jerzy Vetulani/
Grant realizowany wspólnie z Międzynarodowym Instytutem Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie, Instytutem Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN w Warszawie, Instytutem Psychiatrii i Neurologii w Warszawie i Akademią Medyczną w Warszawie

Granty zamawiane polsko-niemieckie KBN: 3

2003 – prof. dr hab. Barbara Przewłocka
„Obwodowe działanie przeciwbólowe endomorfin w bólu zapalnym i neuropatycznym – mechanizmy i zastosowanie kliniczne"
Grant stanowi część składową projektu badawczego zamawianego nr rej. PBZ-MIN-001/P05/ 2002 pt. Polsko-niemieckie projekty badawcze zamawiane w dziedzinie nauk neurologicznych

2003 – doc. dr hab. Krystyna Ossowska
„Badanie patomechanizmów oraz poszukiwanie neuroprotekcyjnych terapii choroby Parkinsona: badania kliniczne oraz eksperymentalne in vitro i in vivo"
Grant stanowi część składową projektu badawczego zamawianego nr rej. PBZ-MIN-001/P05/ 2002 pt. Polsko-niemieckie projekty badawcze zamawiane w dziedzinie nauk neurologicznych

2003 – dr Beata Legutko
„Badania korelacji molekularnych i komórkowych w mechanizmie depresji, ze szczególnym uwzględnieniem roli czynników troficznych FGF i TGF- beta w hipokampie i ciele migdałowatym"
Grant stanowi część składową projektu badawczego zamawianego nr rej. PBZ-MIN-001/P05/ 2002 pt. Polsko-niemieckie projekty badawcze zamawiane w dziedzinie nauk neurologicznych

II.

Grant PONT FNP: 1

1992 – grant zespołowy – kierownik: prof. dr hab. Jerzy Vetulani
„Modulacja działania leków psychotropowych w warunkach blokady kanałów wapniowych"

III.

Granty Polpharma: 2

2002 – doc. dr hab. Krzysztof Wędzony
„Ocena psychotycznych konsekwencji zaburzeń neurorozwojowej apoptozy – znaczenie wczesnej interwencji neuroleptycznej"
Grant Fundacji na Rzecz Rozwoju Polskiej Farmacji i Medycyny „POLPHARMA"

2002 – dr Andrzej Bojarski
„Ligandy receptorów serotoninowych 5-HT7 – potencjalne zastosowanie terapeutyczne oraz nowe narzędzia farmakologiczne"
Grant Fundacji na Rzecz Rozwoju Polskiej Farmacji i Medycyny „POLPHARMA"

IV.

Granty z II Funduszu im. M.Skłodowskiej-Curie: 2

1997 – doc. dr hab. Irena Nalepa
„Wenlafaksyna, dwoisty inhibitor wychwytu NE/5HT, jako narzędzie do badań systemu receptora alfa-1-adrenergicznego"
Grant z II Funduszu im. Marii Skłodowskiej-Curie realizowany z Vanderbilt University Medical Centre, Nashville, TN, USA

1999 – dr Małgorzata Filip
„Psychofarmakologia kokainy: wpływ ligandów receptorów 5-HT2C na funkcję dopaminy w układzie Mesoaccumbens"
Grant z II Funduszu im. Marii Skłodowskiej-Curie realizowany z Zakładem Farmakologii i Toksykologii Uniwersystetu Teksańskiego w Galvestone (USA)

V.

Granty Wspólnoty Europejskiej: 5

1995 – prof. dr hab. Ryszard Przewłocki
„Rola czynników transkrypcyjnych w regulacji genów neuropeptydowych in vitro i in vivo"
Grant Komisji Wspólnoty Europejskiej d/s współpracy z krajami Europy Środkowej i Wschodniej realizowany z Zakładem Farmakologii i Toksykologii Uniwersytetu w Magdeburgu (Niemcy)

1996 – prof. dr hab. Ryszard Przewłocki
„Badanie nowych związków działających na receptory opioidowe jako środków terapeutycznych i ewentualnych ligandów do badań radioreceptorowych"
Grant „Copernicus 1994" Wspólnoty Europejskiej realizowany wspólnie z partnerami z Belgii, Węgier oraz Francji

2003 – prof. dr hab. Ryszard Przewłocki
„Opioids treatment of chronic pain and inflammation in the locomotor system" – Grant 5 Programu Ramowego Unii Europejskiej (QLRT-2001-02929)
Grant realizowany wspólnie z partnerami z Austrii, Niemiec, Szwecji i Węgier.

2004 – doc. dr hab. Krzysztof Wędzony
„A sequential high throughput ion channel screening system for drug discovery in neurological and psychiatric disorders" (ION)
Grant realizowany wspólnie z partnerami z Włoch, Niemiec, Rumunii i Węgier.

2004 – prof. dr hab. Ryszard Przewłocki
„Genomics, mechanisms and treatment of addiction" (GENADDICT, PL 005166).
Grant realizowany wspólnie z partnerami z Anglii, Niemiec, Francji, Hiszpanii, Węgier oraz Islandii.

VI.

Grant Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG): 1

1996 – prof. dr hab. Stanisław Wolfarth
„Zaburzenia ruchowe i poznawcze zaburzenia w przebiegu starzenia: zależności pomiędzy procesami obwodowymi i centralnymi u szczurów"
Grant DFG realizowany z Zakładem Neuropsychofarmakologii Wolnego Uniwersytetu w Berlinie oraz BMFT/BMBF

VII.

Grant Bundesministerium für Bildung und Forschung: 1

1997 – prof. dr hab. Stanisław Wolfarth
„Udział procesów starzenia centralnego systemu nerwowego (CNS) w rozwoju choroby Parkinsona: badania na zwierzętach"
Grant Bundesministerium für Bildung und Forschung realizowany z Zakładem Neuropsychofarmakologii Wolnego Uniwersytetu w Berlinie

FUNDACJA
im. JADWIGI i JANUSZA
SUPNIEWSKICH

Fundacja im. J. J. Supniewskich

W roku 1985 została utworzona i zarejestrowana Fundacja im. J. J. Supniewskich, której początkowy majątek stanowił testamentarny zapis zmarłej doc. dr Jadwigi Supniewskiej (1.000.000 zł). Majątek ten był i jest zasilany jednorazowymi lub systematycznymi dotacjami ze strony krajowego przemysłu farmaceutycznego (KZF Polfa Kraków, obecnie Pliva-Kraków Zakłady Farmaceutyczne S.A.) lub ze strony zagranicznych firm farmaceutycznych współpracujących z Instytutem.

Zarząd Fundacji tworzą członkowie Dyrekcji Instytutu. Przewodniczącym zarządu Fundacji jest obecnie prof. E. Przegaliński.

DE/7/141/85 1985-06-15

Pan
Prof.dr Zdzisław Kaczmarek
Sekretarz Naukowy
Polskiej Akademii Nauk
Pałac Kultury i Nauki
00-901 W a r s z a w a

Dotyczy: zatwierdzenia fundacji i statutu

Doc.dr Jadwiga Supniewska, wieloletni pracownik Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie, żona prof.dr Janusza Supniewskiego, członka rzeczywistego PAN, pierwszego kierownika Zakładu Farmakologii PAN, zmarła w dniu 2.01.1984r. i w swym testamencie ofiarowała na rzecz Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie kwotę zł 500.000.-. Instytut, po konsultacji z Radą Naukową, postanowił przeznaczyć powyższą sumę- zgodnie z intencją spadkodawcy - na popieranie rozwoju młodych pracowników nauki, zatrudnionych w Instytucie, poprzez przyznawinie corocznych nagród tym spośród nich, którzy będą się wyróżniali w pracy naukowej. W tym celu Instytut rozpoczął starania o stworzenie Fundacji im. Jadwigi i Janusza Supniewskich. W międzyczasie główny spadkobierca doc.dr J.Supniewskiej, ob. Stanisław Kędzierski, wyraził życzenie przekazania na rzecz planowanej fundacji dodatkowej kwoty wynoszącej zł 480.000.-. Fundacja została ustanowiona aktem notarialnym nr 7467/85 z dnia 22.05.1985r., a osobą ustanawiającą -zgodnie z obowiązującymi przepisami- jest wspomniany wyżej ob. Stanisław Kędzierski. Do ustalenia statutu fundacji został upoważniony dyrektor Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie.

W związku z powyższym proszę uprzejmie - na podstawie art.4 oraz art.7 ustawy o fundacjach z dnia 6.04.1984r. (Dz.U. Nr 21, poz.97) - o zatwierdzenie niniejszej fundacji i jej statutu.

Wypis z aktu notarialnego oraz statut przesyłam w załączeniu.

Załączniki:2

Dyrektor Instytutu Farmakologii
Polskiej Akademii Nauk
Prof. dr Jerzy Maj

WYPIS

Repertorium A.II. Numer 7467 /85

AKT NOTARIALNY

Dnia dwudziestego drugiego maja roku tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego piątego / 1985-05-22/ w Państwowym Biurze Notarialnym w Krakowie przed notariuszem mgr Bogusławem G r a d o w s k i m stawił się:

Stanisław K ę d z i e r s k i , syn Władysława i Jadwigi, zamieszkały w Mikołowie przy ul. Słowackiego nr 6/31. - -

Tożsamość stawającego ustalił notariusz na podstawie dowodu osobistego nr : ZN 360587. -

O Ś W I A D C Z E N I E

I. Stanisław Kędzierski oświadcza, że ustanawia Fundację imienia "Jadwigi i Janusza S u p n i e w s k i c h". - - - - - - - - -

II. Celem fundacji jest popieranie rozwoju nauki poprzez coroczne nagradzanie pomocniczych pracowników nauki zatrudnionych w " Instytucie Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. - - -

III. Majątek fundacji tworzy fundusz założycielski w kwocie 480.000 zł. / czterysta osiemdziesiąt tysięcy złotych/ wpłacony przez fundatora na konto bankowe Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie

IV. Do ustalenia statutu Fundacji Stanisław Kędzierski upoważnia prof. dr Jerzego M a j a , dyrektora Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie , zamieszkałego w Krakowie przy ul. Nad Sudołem nr 24/10. -

V. Wypisy aktu wydawać można stawającemu oraz przyszłemu zarządowi fundacji w dowolnej ilości. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

VI. Opłaty notarialnej nie pobrano na podstawie art. 3 ust.1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach. - - - - - - - - - - - - -

Akt ten odczytano, przyjęto i podpisano. - - - - - - - - - -

Stanisław Kędzierski wp. Mgr B. Gradowski - notariusz wp. - - - - - -

BG/ifT

1954-2004

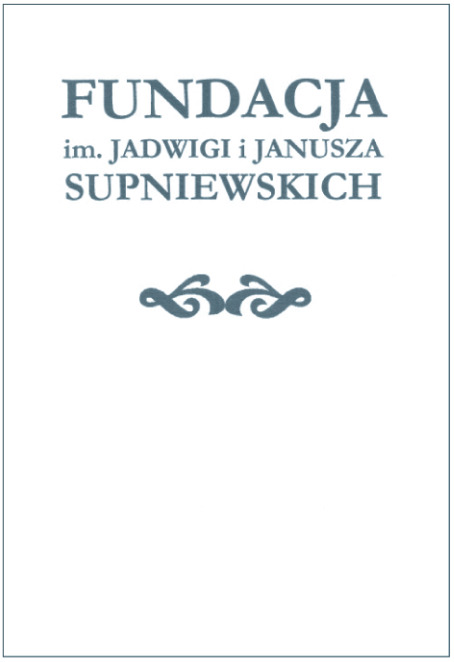
Początkowo statut Fundacji przewidywał, że z jej środków mogą być przyznawane nagrody dla młodych, wyróżniających się pracowników Instytutu. Nagrody te wg osobnego regulaminu przyznawane są przez Zarząd Fundacji na podstawie opinii Rady Naukowej Instytutu.

W roku 1991 zmieniono statut Fundacji i obecnie jej środki mogą być przeznaczone, obok przyznawania corocznych nagród, również na wspomaganie młodych, wyróżniających się pracowników Instytutu poprzez częściowe finansowanie prowadzonych przez nich badań naukowych, częściowe finansowanie wyjazdów zagranicznych w celach badawczych, konsultacji, czynnego udziału w kongresach, sympozjach itp.

Od początku działalności fundacji przyznano 28 nagród.

Lista Laureatów Fundacji im. Jadwigi i Janusza Supniewskich

1985	Dr Lucyna Antkiewicz-Michaluk Dr Władysław Lasoń Dr Ryszard Przewłocki
1986	Dr Ewa Mogilnicka Dr Krzysztof Wędzony
1987	Dr Andrzej Pilc Dr Mariusz Papp
1988	Dr Anna Czyrak
1989	Dr Wladysława Daniel
1990	Dr Maria Śmiałowska
1991	Dr Marta Dziedzicka-Wasylewska Dr Piotr Popik
1992	Dr Irena Nalepa
1993	Dr Anna Stojakowska
1994	Dr Maria Bijak
1995	Dr Marta Kubera
1996	Dr Krystyna Ossowska
1997	Dr Beata Karolewicz
1998	Dr Małgorzata Filip
1999	Dr Jadwiga Turchan
2000	Dr Jadwiga Wardas Dr Bogusława Budziszewska
2001	Dr Jacek Wójcikowski
2002	Dr Małgorzata Pietraszek Dr Agnieszka Basta-Kaim
2003	Dr Bernadeta Szewczyk
2004	Dr Małgorzata Kajta Dr Agnieszka Pałucha

FUNDACJA
im. JADWIGI i JANUSZA
SUPNIEWSKICH

ZARZĄD FUNDACJI
im. JADWIGI i JANUSZA SUPNIEWSKICH
PRZYZNAJE
NAGRODĘ
Doktor **Małgorzacie Pietraszek**
za całokształt działalności naukowej
w roku 2001
w Instytucie Farmakologii
Polskiej Akademii Nauk
w Krakowie
Przewodniczący Zarządu
Kraków, dnia 7. 03. 2002

Przykładowy dyplom

Zimowe Szkoły Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie w latach 1984-2004

Dworek w Mogilanach

Pomysł Zimowych Szkół powstał w trakcie dyskusji nad sposobem prezentacji wyników naukowych na różnych konferencjach, która prowadzona była w dużym gronie uczestników wycieczki do Gniezna przy okazji sprawozdawczego spotkania Problemu Węzłowego w Poznaniu 20-21 maja 1983 roku. Pomysłem było zorganizowanie Szkoły, która pozwoli na przybliżenie nowych kierunków badań, zapoznanie uczestników z najnowszymi osiągnięciami medycyny i neurobiologii, ale nie w jednym czy dwóch wykładach plenarnych, jak to odbywa się na zjazdach, ale całą serią wykładów. Najważniejszym założeniem było zapraszanie najlepszych polskich specjalistów z danej dziedziny, którzy, poza wygłoszeniem wykładu będą dostępni dla wszystkich uczestników w czasie przerw i wieczorami w celu swobodnych dyskusji naukowych. Pomysł okazał się strzałem w dziesiątkę. Poza jednym wyjątkiem wymuszonym przez remont (szkola nr XVII) wszystkie Szkoły odbywały się w Ośrodku Polskiej Akademii Nauk w Mogilanach. Niezwykła atmosfera tego miejsca i doskonała organizacja w wykonaniu p. Teresy Piwowarczyk powodowały, że spotkania te cieszyły się zawsze wielkim powodzeniem wśród pracowników nauki z całej Polski. Liczba uczestników wzrastała od 70 w czasie I szkoły dochodząc w ostatnich latach do 130-150 uczastników, a limit wymuszony jest pojemnością sal konferencyjnych ośrodka w Mogilanach. Atrakcyjność Szkól polega na dobrze dobranych tematach i wspaniałych wykładowcach, ale też na poznawaniu ludzi interesujących się danym tematem z innych polskich ośrodków w atmosferze dyskusji naukowych. Był również pomysł, aby kierownictwo szkół powierzać pracownikom innych placówek naukowych, ale poza jedną, organizowaną przez prof. Kazimierza Zielińskiego z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego w Warszawie, wszystkie pozostałe organizowali pracownicy Instytutu.

Dworek w Mogilanach

1954-2004

Postęp w różnych dziedzinach farmakologii następuje tak szybko, że nawet mając nieograniczony dostęp do światowego piśmiennictwa trudno za nim nadążyć. W warunkach, w których przepływ informacji jest powolny, a ich przyswajanie w wielu przypadkach utrudnione barierą językową, pojawić się może niebezpieczna szczelina pomiędzy tym, co młoda i średnia (a także starsza) kadra naukowa wie, a co wiedzieć powinna.

Próbą likwidacji tej szczeliny jest organizacja zimowych szkół farmakologicznych przez Instytut Farmakologii PAN w Krakowie. Pierwsza taka szkoła, poświęcona neuropeptydom, została zorganizowana przez nas w Mogilanach. Niezbyt liczne grono uczestników (ograniczenia lokalowe) mogło zapoznać się z referatami wygłoszonymi przez wybranych z całej Polski specjalistów. Ponieważ jednak wykłady i dyskusje są sprawami ulotnymi, a wiele materiału wymaga przemyślenia, zdecydowaliśmy się na wydanie nadesłanych nam referatów w formie skryptu. Niezależnie od tego materiały te ukażą się w "Postępach Biochemii", ale ponieważ nie wiemy, za jak długo, a ponadto ze względu na to, że "Postępy" nie cytują pełnego piśmiennictwa, wydaje nam się, że nasza decyzja wydania skryptu jest uzasadniona i pozwoli większemu gronu farmakologów zapoznać się z tak fascynującą sprawą, jaką stały się neuropeptydy.

Barbara Przewłocka
Jerzy Vetulani

Początkowo nie było mowy o wydawaniu skryptu, ale w czasie pierwszej szkoły, została podjęta taka decyzja i autorzy zgodzili się, uwzględniając tematy dyskusji i pytania uczestników dopracować swoje teksty i przesłać do druku po zakończeniu szkoły. Pierwsze skrypty powstawały w bardzo prymitywnych warunkach, na drukarce ofsetowej, a skład robił szereg pracowników/ochotników, chodzący wokół stołu ze stosami pojedynczych stron, składając po jednej kartce kolejne artykuły. Bez względu na jakość wydawnictwa skrypty od pierwszego wydania cieszyły się dużym powodzeniem.

Przedmowa do skryptu
I Szkoły Zimowej

Zespół organizacyjny.
Od lewej: J. Mazela,
T. Piwowarczyk,
K. Czepiec

Sala wykładowa

Rok	Szkoła nr	Temat Szkoły	Kierownik Szkoły *(redaktor skryptu)*
1984	I	**Neuropeptydy (I)**	Prof. dr hab. Jerzy Vetulani *(prof. dr hab. Barbara Przewłocka)*
1985	II	**Ból**	Prof. dr hab. Ryszard Przewłocki *(prof. dr hab. Barbara Przewłocka)*
1986	III	**Depresja i leki przeciwdepresyjne**	Prof. dr hab. Edmund Przegaliński *(prof. dr hab. Barbara Przewłocka)*
1987	IV	**Fizjologia i farmakologia błony komórkowej**	Prof. dr hab. Jerzy Vetulani *(prof. dr hab. Barbara Przewłocka)*
1988	V	**Neuropeptydy (II)**	Prof. dr hab. Edmund Przegaliński *(prof. dr hab. Barbara Przewłocka)*
1989	VI	**Serotonina**	Prof. dr hab. Edmund Przegaliński *(dr Maria Marchut)*
1990	VII	**Psychozy schizofreniczne i leki antypsychotyczne**	Prof. dr hab. Edmund Przegaliński *(dr Maria Marchut)*
1991	VIII	**Mechanizmy uczenia się i pamięci**	Prof. dr hab. Kazimierz Zieliński *(prof. dr hab. Małgorzata Kossut)*
1992	IX	**Pobudzające aminokwasy**	Prof. dr hab. Jerzy Maj *(prof. dr hab. Andrzej Pilc)*
1993	X	**Starzenie się ośrodkowego układu nerwowego**	Prof. dr hab. Stanisław Wolfarth *(prof. dr hab. Stanisław Wolfarth)*
1994	XI	**Neuroimmunologia**	Prof. dr hab. Anna Skowron-Cendrzak *(prof. dr hab. Anna Skowron--Cendrzak, doc. dr hab. Marta Kubera)*
1995	XII	**Uzależnienia lekowe**	Prof. dr hab. Lucyna Antkiewicz--Michaluk *(prof. dr hab. Barbara Przewłocka)*
1996	XIII	**Depresja i leki przeciwdepresyjne**	Doc. dr hab. Mariusz Papp *(prof. dr hab. Barbara Przewłocka)*
1997	XIV	**Biomedycyna molekularna**	Prof. dr hab. Ryszard Przewłocki *(doc. dr hab. Irena Nalepa, prof. dr hab. Ryszard Przewłocki)*

1954-2004

1998	XV	**Padaczka – mechanizmy i farmakoterapia**	Prof. dr hab. Władysław Lasoń *(prof. dr hab. Barbara Przewłocka, prof. dr hab. Władysław Lasoń)*
1999	XVI	**Choroba Parkinsona**	Doc. dr hab. Krystyna Ossowska *(doc. dr hab. Krystyna Ossowska)*
2000	XVII	**Pobudzające aminokwasy 2000**	Prof. dr hab. Andrzej Pilc *(prof. dr hab. Andrzej Pilc, doc. dr hab. Piotr Popik)*
2001	XVIII	**Genetyka molekularna chorób układu nerwowego**	Doc. dr hab. Marta Dziedzicka-Wasylewska *(doc. dr hab. Marta Dziedzicka-Wasylewska)*
2002	XIX	**Schizofrenia: patogeneza i terapia**	Doc. dr hab. Krzysztof Wędzony *(prof. dr hab. Barbara Przewłocka)*
2003	XX	**Neuroprotekcja**	Doc. dr hab. Maria Śmiałowska *(doc. dr hab. Maria Śmiałowska)*
2004	XXI	**Szlaki przekazywania sygnałów komórkowych**	Doc. dr hab. Irena Nalepa *(doc. dr hab. Irena Nalepa)*

W. Kostowski, J. Maj

NN, G. Nowak

J. Maj

NN, NN, NN,
M. Kowalczyk,
L. Pawłowski

R. Rembiesa

L. Baran, NN, NN, J. Szmigielski

J. Maj

19

Zdjęcie zbiorowe uczestników szkoły

Od lewej na dole: S. Misztal, J. Hano, NN, J. Wetulani

Sala wykładowa

NN, NN, A. Śmiałowski, V. Klimek,

J. Maj, R. Rembiesa

K. Wędzony, L. Ankiewicz-
-Michaluk, E. Chojnacka-Wójcik

W trakcie wykładu

E. Tatarczyńska, A. Kłodzińska,
NN

L. Pawłowski, M. Melzacka

1954-2004

Pracownicy o stażu pracy powyżej 20 lat

W roku 1984 z okazji 30-lecia Instytutu Farmakologii wybito medal, który otrzymali członkowie Rady Naukowej i inni zaproszeni na obchody goście oraz kilkunastu zasłużonych pracowników Instytutu. Od tego czasu, z okazji różnych uroczystości, medal wręczano wybranym pracownikom, którzy przepracowali w Instytucie powyżej 20 lat. Do chwili obecnej 102 osoby zostały wyróżnione tym medalem.

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT FARMAKOLOGII
31-343 KRAKÓW, UL. SMĘTNA 12

TELEFONY:
CENTRALA 740-22
DYREKTOR 748-93
Z-CA DYREKTORA D/S NAUKOWYCH 720-58
Z-CA DYREKTORA D/S EKONOMICZNYCH 721-97
GŁ. KSIĘGOWY 736-11
GŁ. MECHANIK 745-00
DZIAŁ ZAOPATRZENIA 736-12
RACHUNEK ROZLICZENIOWY:
NBP IV ODDZIAŁ W KRAKOWIE 35044-1515

L. dz. DS/ 346 /84

KRAKÓW, DNIA Kraków, dnia 22.11.1984

Uprzejmie proszę o wzięcie udziału w posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie.
Posiedzenie odbędzie się 11 grudnia /wtorek/ 1984r. godz. 10^{00} w sali konferencyjnej Instytutu.

Planowany porządek dzienny

1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku dziennego
2. Wybór Zastępcy Przewodniczącego i Sekretarza Rady Naukowej
3. Wybór Komisji do Spraw Kadry Naukowej
4. 30 lat Instytutu Farmakologii PAN
5. Nagroda imienia Janusza i Haliny Supniewskich
6. Sprawozdanie z działalności naukowej Instytutu za rok 1984 i plan na rok 1985 w problemie węzłowym 10.4
7. Otwarcie przewodów doktorskich
8. Wręczenie dyplomów doktorskich
9. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia
10. Sprawy bieżące
11. Wolne wnioski

W sprawach ewentualnych rezerwacji hoteli i biletów prosimy o kontakt z p. Krystyną Wolską /sekretariat Instytutu, tel. 37-40-22/.

Dyrektor Instytutu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk
Prof. dr Jerzy Maj

Program Rady Naukowej

ad. 4. 30 lat Instytutu Farmakologii PAN

Prof. Maj przypomniał, że 5 X 1984 r. minęło 30 lat działalności Instytutu. Dla zaakcentowania tego faktu w czerwcu odbyło się uroczyste zebranie pracowników Instytutu, na którym referaty wygłosili: prof. Dłużniewski -wspomnienie o prof. Supniewskim i prof. Maj nt. historii Instytutu. Z okazji 30-lecia wybito medale pamiątkowe, opracowano Bibliografię Publikacji Pracowników Instytutu za ten okres oraz opublikowano 7 artykułów przeglądowych poświęconych problematyce naukowej Instytutu w ostatnich latach w nrze 2-3/1984 Polish Journal of Pharmacology and Pharmacy. Wkrótce ukaże się Informator o Instytucie w polskiej i angielskiej wersji językowej.

Fragment dotyczący medalu pamiątkowego

INSTYTUT FARMAKOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

przyznaje

MEDAL PAMIĄTKOWY

Ob. mgr Barbara Morawska-Nowak

Legitymacja Nr 16

Kraków, 2 czerwiec 1984

Dyrektor Instytutu

L.p.	Nazwisko i imię	Data otrzymania
1.	Hano Józef	1984 r.
2.	Bielecka Zofia	1984 r.
3.	Blecharz Wincenty	1984 r.
4.	Cieszkowska Halina	1984 r.
5.	Cendrzak Anna	1984 r.
6.	Dłużniewski Apoloniusz	1984 r.
7.	Dohnal Barbara	1984 r.
8.	Dudek Teresa	1984 r.
9.	Filipek Jan	1984 r.
10.	Gawroński Henryk	1984 r.
11.	Gwiazdoń Apolonia	1984 r.
12.	Kohlmunzer Stanisław	1984 r.
13.	Kowalska Zofia	1984 r.
14.	Gastoł-Lewińska Lidia	1984 r.
15.	Misztal Stanisław	1984 r.
16.	Morawska-Nowak Barbara	1984 r.
17.	Pałka Stanisława	1984 r.
18.	Piwowarczyk Teresa	1984 r.
19.	Ratułowski Bronisław	1984 r.
20.	Rembiesa Roman	1984 r.
21.	Rozkrut Bogumiła	1984 r.
22.	Seidl Romana	1984 r.
23.	Tomczyk Helena	1984 r.
24.	Vetulani Jerzy	1984 r.
25.	Wolfarth Stanisław	1984 r.
26.	Maj Jerzy	1988 r.
27.	Przegaliński Edmund	1988 r.
28.	Bugajski Jan	1988 r.
29.	Górkiewicz Małgorzata	1988 r.
30.	Marchut Maria	1988 r.
31.	Piątkowska Zofia	1988 r.
32.	Baran Leokadia	1990 r.
33.	Binek Eleonora	1990 r.
34.	Kisiel Wanda	1990 r.
35.	Knap Henryka	1990 r.
36.	Kolasiewicz Wacław	1990 r.
37.	Antkiewicz-Michaluk Lucyna	1990 r.
38.	Przewłocka Barbara	1990 r.
39.	Przewłocki Ryszard	1990 r.
40.	Rogóż Zofia	1990 r.
41.	Sowińska Helena	1990 r.
42.	Gołembiowska Krystyna	1990 r.
43.	Gołda Marta	1990 r.
44.	Karolczak Teresa	1990 r.
45.	Mirek Ewa	1990 r.
46.	Michaluk Jerzy	1990 r.
47.	Diak Joanna	1994 r.
48.	Durek Ewa	1994 r.
49.	Grudzień Franciszka	1994 r.
50.	Górka Zbigniew	1994 r.
51.	Jaworska Lucylla	1994 r.
52.	Klimek Violetta	1994 r.
53.	Mazela Halina	1994 r.
54.	Pawłowski Leszek	1994 r.
55.	Pilc Andrzej	1994 r.
56.	Ryglewicz Iwonka	1994 r.
57.	Szczepanik Jolanta	1994 r.
58.	Synowiec Kazimiera	1994 r.
59.	Śmiałowska Maria	1994 r.
60.	Wiltowski Janusz	1994 r.
61.	Bała Marian	1996 r.
62.	Boksa Jan	1996 r.
63.	Derwisz Krzysztof	1996 r.
64.	Jarosz Maria	1996 r.
65.	Jarosz Krystyna	1996 r.
66.	Romańska Irena	1996 r.
67.	Romańska Władysława	1996 r.
68.	Chojnacka-Wójcik Ewa	1996 r.
69.	Siwanowicz Joanna	1996 r.
70.	Zapała Małgorzata	1996 r.
71.	Mokrosz Jerzy	1996 r.
72.	Michalski Krzysztof	1996 r.
73.	Mazela Jan	1996 r.
74.	Gajkowska Krystyna	1996 r.
75.	Jasiołek Alicja	1996 r.
76.	Bystrzowski Wiesław	1996 r.
77.	Ciumas Kostas	1996 r.

1954-2004

L.p.	Nazwisko i imię	Data otrzymania
78.	Filipowska Maria	1998 r.
79.	Smolak Elżbieta	1998 r.
80.	Szwachta Jadwiga	1998 r.
81.	Doniec Ewa	1998 r.
82.	Czepiec Krzysztof	1999 r.
83.	Florek Dorota	1999 r.
84.	Kafel Medard	1999 r.
85.	Kowalczyk Stanisław	1999 r.
86.	Marona Krystyna	1999 r.
87.	Melzacka Mirosława	1999 r.
88.	Skuza Grażyna	1999 r.
89.	Tatarczyńska Ewa	1999 r.
90.	Widłak Artur	1999 r.
91.	Daniel Władysława	2001 r.
92.	Ossowska Krystyna	2001 r.
93.	Budziszewska Bogusława	2001 r.
94.	Nowak Gabriel	2001 r.
95.	Brandys Janina	2002 r.
96.	Gądek-Michalska Anna	2002 r.
97.	Wędzony Krzysztof	2002 r.
98.	Kafel Maria	2003 r.
99.	Kubera Marta	2003 r.
100.	Lasoń Władysław	2003 r.
101.	Małek Maria	2003 r.
102.	Walas Maria	2003 r.

Awers i rewers medalu

Medal 30-lecia Instytutu Farmakologii wręcza p. Romanie Seidl prof. J. Maj (na wręczenie oczekuje p. Stanisława Pałka)

Przez 50 lat działalności przez Instytut przewinęło się w przybliżeniu 1500 zatrudnionych osób. Płynność kadry jest dosyć duża, wynikająca, między innymi, z wyjazdów młodych pracowników po doktoratach i zmienności kadry pomocniczej. Jednak jest spory procent pracowników związanych z Instytutem przez wiele lat, nawet od początku jego istnienia. Według stanu na dzień 1.01.2004 r. w Instytucie Farmakologii PAN zatrudnione są 64 osoby pracujące tu 20 i więcej lat.

Antkiewicz-Michaluk Lucyna
Binek Eleonora
Boksa Jan
Budziszewska Bogusława
Bugajski Jan
Bystrzowski Wiesław
Chojnacka-Wójcik Ewa
Ciumas Kostas
Czepiec Krzysztof
Daniel Władysława
Doniec Ewa
Derwisz Krzysztof
Durek Ewa
Filipowska Maria
Florek Dorota
Gajkowska Krystyna
Gądek-Michalska Anna
Gołda Marta
Gołembiowska Krystyna
Graszkiewicz Iwona
Jaworska-Feil Lucylla
Kafel Maria
Kafel Medard
Karolczak Teresa
Kisiel Wanda
Kolasiewicz Wacław
Korzeniak Barbara
Kowalczyk Stanisław
Kubera Marta
Lasoń Władysław
Małek Maria
Marona Krystyna
Mazela Jan
Melzacka Mirosława
Michalski Krzysztof
Michaluk Jerzy
Mirek Ewa
Nowak Gabriel
Ossowska Krystyna
Papp Mariusz
Piątkowska Zofia
Pilc Andrzej
Piwowarczyk Teresa
Przegaliński Edmund
Przewłocka Barbara
Przewłocki Ryszard
Rogóż Zofia
Romańska Irena
Siwanowicz Joanna
Skuza Grażyna
Smolak Elżbieta
Sowińska Helena
Synowiec Kazimiera
Szczepanik Jolanta
Szwachta Jadwiga
Śmiałowska Maria
Tatarczyńska Ewa
Walas Maria
Wardas Jadwiga
Wędzony Krzysztof
Widłak Artur
Wolfarth Stanisław
Vetulani Jerzy
Zapała Małgorzata

1954-2004

Małżeństwa instytutowe

W pierwszym okresie działalności Zakładu Farmakologii zwracają uwagę powtarzające się w publikacjach nazwiska pracujących naukowo małżeństw: Marii i Tadeusza Chruścielów, Haliny i Janusza Supniewskich i Teresy i Ryszarda Gryglewskich. Niewątpliwie naukowe osiągnięcia tych wybitnych autorytetów naukowych zapoczątkowały rozwój naukowy farmakologii w Polsce, a tym samym dały dobre podstawy Instytutowi Farmakologii. Pracujące małżeństwa były więc od początku działalności Instytutu charakterystycznym „znakiem firmowym". W późniejszych latach i do dnia dzisiejszego wspólnie pracujące i publikujące prace małżeństwa były i są w czołówce instytutowej. W historii Instytutu 32 pary małżeńskie przewinęły się przez wszystkie jego działy, część z nich pracowało i pracuje nadal poza pionem naukowym. Wiele z nich poznało się w Instytucie, ale są też takie, które zostały przyjęte do pracy już jako małżeństwa. Nie sposób nie docenić charakteru takiej współpracy. Odbiega ona od standardowych relacji miedzy pracownikami, ale wnosi wiele pozytywnych przykładów wzajemnej pomocy i wspierania się w pracy. Trudno powiedzieć, czy tak duża liczba małżeństw pracujących w Instytucie jest charakterystyczna tylko dla tej placówki, ale też trudno tego „romantycznego" faktu nie odnotować w podsumowaniu 50 lat istnienia Instytutu. Ten rozdział pokazuje trochę inny obraz instytucji naukowej – pozanaukowy, a jednak ściśle związany z Instytutem i jego historią

Małżeństwa (w kolejności alfabetycznej)

1. Lucyna Antkiewicz-Michaluk i Jerzy Michaluk
2. Helena i Wincenty Blecharzowie
3. Jolanta i Janusz Boryczowie
4. Maria i Tadeusz Chruścielowie
5. Teresa i Krzysztof Czepcowie
6. Beata Duszyńska i Andrzej Bojarski
7. Teresa i Stanisław Filipowscy
8. Dorota i Henryk Florkowie
9. Anna Gądek-Michalska i Krzysztof Michalski
10. Teresa i Ryszard Gryglewscy
11. Grażyna i Władysław Jaroszowie
12. Maria i Medard Kaflowie
13. Janina i Stanisław Karlińscy
14. Aleksandra Kłodzińska i Andrzej Pilc
15. Beata i Grzegorz Kreinerowie

16. Maria i Stanisław Małek
17. Halina i Jan Mazela
18. Maria i Jerzy Mokroszowie
19. Krystyna i Roman Nędza
20. Zofia i Jan Piątkowscy
21. Władysława i Jan Podgajny
22. Jadwiga i Edmund Przegalińscy
23. Barbara i Ryszard Przewłoccy
24. Urszula i Zbigniew Sadza
25. Beata Skulska i Mariusz Papp
26. Anna Stojakowska i Janusz Malarz
27. Janina i Andrzej Suchan
28. Ewa i Jerzy Superata
29. Alina i Bronisław Ratułowscy
30. Halina i Janusz Supniewscy
31. Maria i Antoni Śmiałowscy
32. Anna i Antoni Wiecheć

1.

5.

9.

1954-

23.

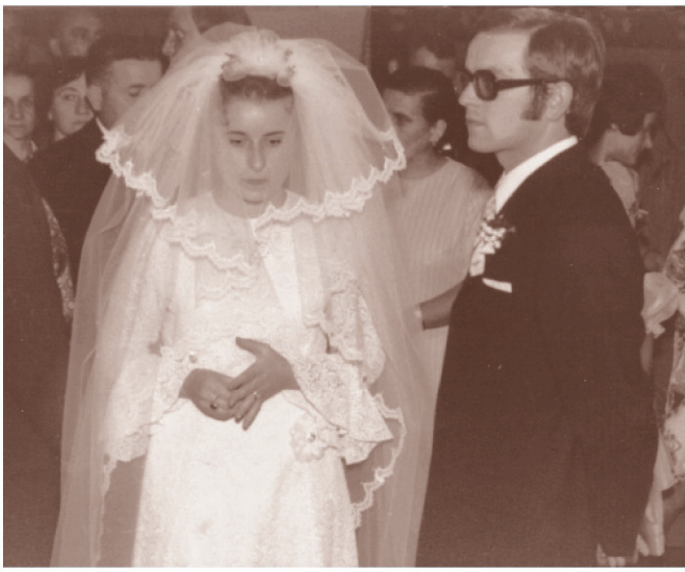

16.

8.

12.

6.

14.

17.

20.

18.

19.

31.

15.

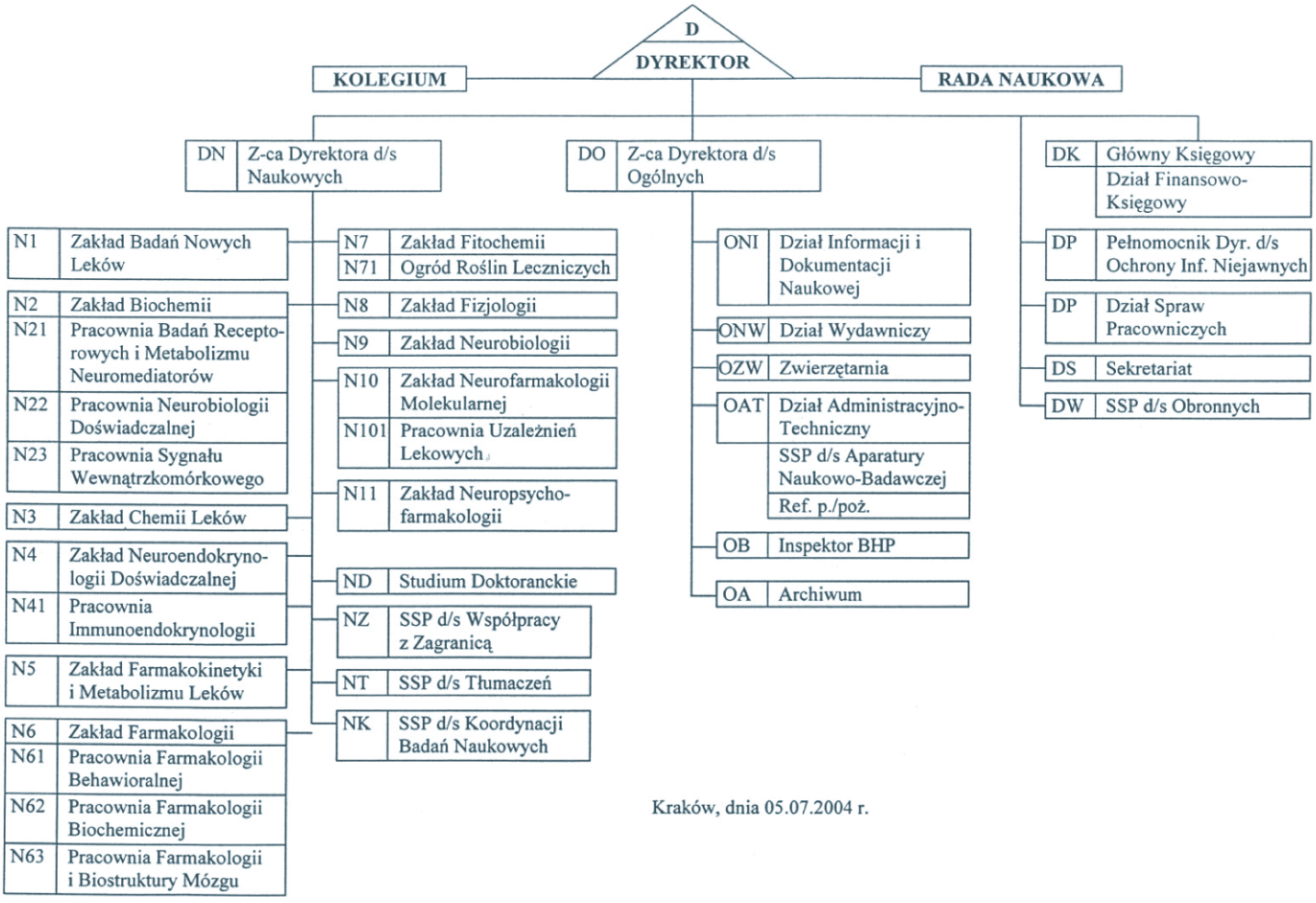

26.

1954-2004

Struktura i Pracownicy Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie

SCHEMAT ORGANIZACYJNY INSTYTUTU FARMAKOLOGII PAN W KRAKOWIE

Kraków, dnia 05.07.2004 r.

Dyrektor Instytutu Farmakologii
Edmund Przegaliński

Zastępcy dyrektora. Od lewej: Władysław Lasoń,
Krzysztof Wędzony

Sekretariat. Halina Wypchał

ZAKŁAD BADAŃ NOWYCH LEKÓW
Od lewej: niżej – Aleksandra Kłodzińska, Ewa Chojnacka-
-Wójcik*, Ewa Tatarczyńska; wyżej – Katarzyna Stachowicz,
Agnieszka Kowal, Lucyna Socha

Sekretarz Rady Naukowej.
Mirosława Melzacka

ZAKŁAD BIOCHEMII
Od lewej: niżej – Tadeusz Witarski, Adam Roman, Irena Romańska, Maria Kafel, Jerzy Vetulani, Lucyna Michaluk, Jerzy Michaluk; wyżej – Marta Stypuła, Krzysztof Michalski, Edyta Kukiełka, Marta Kowalska, Agnieszka Wąsik, Adam Bielawski, Agnieszka Zelek-Molik, Martyna Krawczyk, Tomasz Kos, Ewa Kozela, Piotr Popik, Małgorzta Wróbel, Grzegorz Kreiner, Irena Nalepa, Antoni Patsenka

* Podkreślone osoby pełnią funkcje kierowników zakładów, pracowni lub działów.

1954-2004

ZAKŁAD IMMUNOENDOKRYNOLOGII
Od lewej: Władysław Lasoń, Danuta Jantas-Skotniczna, Małgorzata Kajta, Agnieszka Basta-Kaim, Bogusława Budziszewska, Marta Kubera, Barbara Korzeniak, Monika Leśkiewicz, stypendystka z Bułgarii, Magdalena Tetich

ZAKŁAD CHEMII LEKÓW
Od lewej: niżej – Aneta Kozioł, Andrzej Bojarski; wyżej – Ryszard Buano, Mateusz Nowak, Maria Paluchowska, Marcin Wasylewski, Beata Duszyńska, Krystyna Nędza, Sijka Czarakcziewa-Minol, Jan Boksa, Marcin Kołaczkowski

ZAKŁAD FARMAKOLOGII
Od lewej: Teresa Piwowarczyk, Wacław Kolasiewicz, Mariusz Papp, Piotr Gruca, Krystyna Gołembiowska, Zofia Rogóż, Ewa Nowak, Beata Legutko, Grażyna Skuza, Magdalena Zaniewska, Karolina Wydra, Marta Ciszek, Anna Dziubina, Małgorzata Filip, Dorota Dudys, Małgorzata Frankowska, Katarzyna Markowicz-Kula, Magdalena Łasoń, Sławomir Mrowiec

ZAKŁAD FARMAKOKINETYKI I METABOLIZMU LEKÓW
Od lewej: Justyna Starzyńska, Marta Kot, Władysława Daniel, Jacek Wójcikowski, Anna Haduch

PRACOWNIA FRAMAKOLOGII BIOCHEMICZNEJ ZAKŁADU FARMAKOLOGII
Od lewej: Maciej Kuśmider, Joanna Siwanowicz, Agata Faron-Górecka, Marta Dziedzicka-Wasylewska, Joanna Solich

ZAKŁAD FIZJOLOGII
Od lewej: niżej – Agnieszka Zahorodna, Patrycja Pitra, Bartosz Bobula; wyżej – Krzysztof Tokarski, Małgorzata Grzegorzewska, Anna Gądek-Michalska, Grzegorz Hess

ZAKŁAD FITOCHEMII
Od lewej: Teresa Karolczak, Klaudia Michalska, Anna Stojakowska, Ewa Mirek, Janusz Malarz, Eleonora Binek, Wanda Kisiel

ZAKŁAD NEUROFARMAKOLOGII MOLEKULARNEJ
Od lewej: w pierwszym rzędzie – Barbara Ziółkowska, Małgorzata Piechota, Barbara Przewłocka, Joanna Mika, Janina Bernecka, Agnieszka Gieryk, Katarzyna Starowicz, Ryszard Przewłocki, w drugim rzędzie: Jan Rodriguez-Parkitna, Ilona Obara, Wioletta Makuch, Dorota Kamińska, Agnieszka Bargieła-Wawrzczak, Agnieszka Ligęza, Michał Korostyński

ZAKŁAD NEUROBIOLOGII
Od lewej: najniżej – Gabriel Nowak, Barbara Zięba, Helena Domin, Maria Śmiałowska; pośrodku – Barbara Kownacka, Agnieszka Pałucha, Joanna Wierońska; najwyżej – Andrzej Pilc, Bernadeta Szewczyk, Kinga Kłak

ZAKŁAD NEURO-PSYCHOFARMAKOLOGII
Od lewej: Krystyna Sikora, Katarzyna Kuter, Krystyna Ossowska, Stanisław Wolfarth, Małgorzata Zapała, Tomasz Lenda, Jadwiga Wardas, Elżbieta Lorenc-Koci

DZIAŁ INFORMACJI I DOKUMENTACJI NAUKOWEJ (BIBLIOTEKA)
Od lewej: Maria Szymoniak, Mariola Durak, Medard Kafel, Jolanta Szczepanik

DZIAŁ WYDAWNICTW
Od lewej: Helena Sowińska, Elżbieta Dziedzicka, Beata Kreiner, Barbara Morawska-Nowak

SSP ds. KOORDYNACJI BADAŃ NAUKOWYCH
Dorota Florek

SSP ds. TŁUMACZEŃ
Elżbieta Smolak

ZWIERZĘTARNIA
Od lewej: Agnieszka Bańka, Krystyna Gajkowska, Janusz Drebot, Małgorzata Wójcik

SSP ds. WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ ORAZ BHP
Marta Gołda

DZIAŁ ADMINISTRACYJNO-TECHNICZNY
Ewa Durek

DZIAŁ ADMINISTRACYJNO-TECHNICZNY
Od lewej: Krzysztof Derwisz, Teresa Filipowska, Artur Widłak, Roman Nędza, Jan Mazela, Maria Walas, Stanisław Kowalczyk, Janusz Dubiel, Zofia Piątkowska, Wiesław Bystrzowski, Krzysztof Czepiec

Portierzy: Stanisław Filipowski, Kostas Ciumas, Kazimiera Synowiec, Stanisław Małek

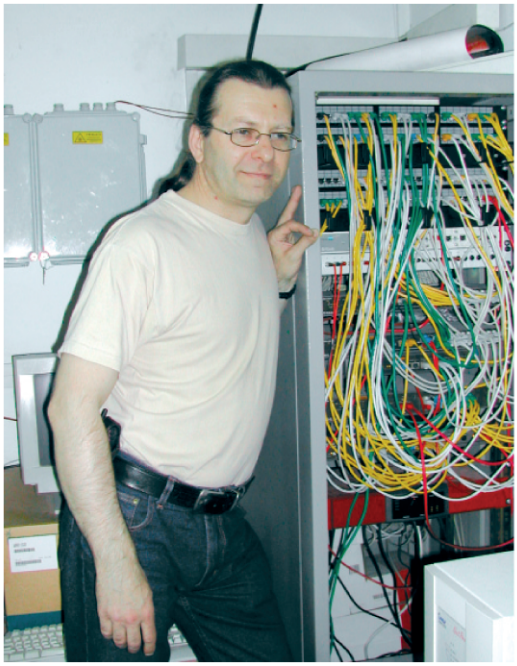
DZIAŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY
Od lewej: Lilianna Żołądź, Teresa Sabat, Wiesława Kafel, Jolanta Karcz, Krystyna Marona

Dorota Katarzyńska

DZIAŁ SPRAW PRACOWNICZYCH
Jadwiga Szwachta, Maria Małek

ADMINISTRATOR ds. SIECI
Wojciech Zajączkowski

INSTYTUT FARMAKOLOGII
PAN W KRAKOWIE

ISBN 83-918184-8-9

Redaktor wydania – Barbara Przewłocka,
przy współpracy Barbary Morawskiej-Nowak

Zdjęcia zamieszczone w tekscie pochodzą
z archiwum Instytutu Farmakologii PAN
i pracowników: Bogumiły Wacław-Rozkrutowej,
Iwony Ryglewicz, Joanny Siwanowicz,
Teresy Piwowarczyk, Barbary Przewłockiej
i Barbary Morawskiej-Nowak.

Większość fotografii jest autorstwa
Grzegorza Kreinera, Teresy Dudek,
Wacława Kolasiewicza i Barbary Przewłockiej.

Skład: Studio Kozak

Druk: Drukarnia Vacat

Kraków 2004

1954-1964

1965-1974

1975-1984

1985-1994

1995-2004

Instytut Farmakologii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
ul. Smętna 12, 31-343 Kraków
tel: 66-23-220, telefax: 63-74-500